

REPUBLIKA SLOVENIJA
**SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO**

NAČRT ZA OKREVANJE IN ODPORNOST

PRILOGA 1

KAZALO

I. DEL: OCENA UKREPOV Z VIDIKA DRŽAVNIH POMOČI	4
1. RAZVOJNO PODROČJE: ZELENİ PREHOD	4
1.1. KOMPONENTA 1: OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE IN UČINKOVITA RABA ENERGIJE V GOSPODARSTVU (C1 K1)	4
1.2. KOMPONENTA 2: TRAJNOSTNA PRENOVA STAVB (C1 K2)	6
1.3. KOMPONENTA 3: ČISTO IN VARNO OKOLJE (C1 K3)	7
1.4. KOMPONENTA 4: TRAJNOSTNA MOBILNOST (C1 K4)	9
1.5. KOMPONENTA 5: KROŽNO GOSPODARSTVO – UČINKOVITA RABA VIROV (C1 K5)	11
2. RAZVOJNO PODROČJE: DIGITALNA PREOBRAZBA	12
2.1. KOMPONENTA 1: DIGITALNA PREOBRAZBA GOSPODARSTVA (C2 K1)	12
2.2. KOMPONENTA 2: DIGITALNA PREOBRAZBA JAVNEGA SEKTORJA IN JAVNE UPRAVE (C2 K2)	13
3. RAZVOJNO PODROČJE: PAMETNA, TRAJNOSTNA IN VKLJUČUJOČA RAST	16
3.1. KOMPONENTA 1: RRI - RAZISKAVE, RAZVOJ IN INOVACIJE (C3 K1)	16
3.2. KOMPONENTA 2: DVIG PRODUKTIVNOSTI, PRIJAZNO POSLOVNO OKOLJE ZA INVESTITORJE (C3 K2)	18
3.3. KOMPONENTA 3: TRG DELA – UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE POSLEDIC NEGATIVNIH STRUKTURNIH TRENDOV (C3 K3)	20
3.4. KOMPONENTA 4: TRAJNOSTNI RAZVOJ SLOVENSKEGA TURIZMA, VKLJUČNO S KULTURNO DEDIŠČINO (C3 K4)	21
3.5. KOMPONENTA 5: KREPITEV KOMPETENC, ZLASTI DIGITALNIH IN TISTI, KI JIH ZAHTEVAJO NOVI POKLICI IN ZELENİ PREHOD (C3 K5)	22
3.6. KOMPONENTA 6: UČINKOVITE JAVNE INSTITUCIJE (C3 K6)	24
4. RAZVOJNO PODROČJE: ZDRAVSTVO IN SOCIALNA VARNOST	25
4.1. KOMPONENTA 1: ZDRAVSTVO (C4 K1)	25
4.2. KOMPONENTA 2: SOCIALNA VARNOST IN DOLGOTRAJNA OSKRBA (C4 K2)	26
4.3. KOMPONENTA 3: STANOVANJSKA POLITIKA (C4 K3)	28
II. DEL: NAČELO, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO (DNSH)	29
1. RAZVOJNO PODROČJE: ZELENİ PREHOD	29
1.1. KOMPONENTA 1: OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE IN UČINKOVITA RABA ENERGIJE V GOSPODARSTVU (C1 K1)	29
1.2. KOMPONENTA 2: TRAJNOSTNA PRENOVA STAVB (C1 K2)	53
1.3. KOMPONENTA 3: ČISTO IN VARNO OKOLJE (C1 K3)	58
1.4. KOMPONENTA 4: TRAJNOSTNA MOBILNOST (C1 K4)	84
1.5. KOMPONENTA 5: KROŽNO GOSPODARSTVO – UČINKOVITA RABA VIROV (C1 K5)	105
2. RAZVOJNO PODROČJE: DIGITALNA PREOBRAZBA	114
2.1. KOMPONENTA 1: DIGITALNA PREOBRAZBA GOSPODARSTVA (C2 K1)	114
2.2. KOMPONENTA 2: DIGITALNA PREOBRAZBA JAVNEGA SEKTORJA IN JAVNE UPRAVE (C2 K2)	125
3. RAZVOJNO PODROČJE: PAMETNA, TRAJNOSTNA IN VKLJUČUJOČA RAST	149
3.1. KOMPONENTA 1: RRI - RAZISKAVE, RAZVOJ IN INOVACIJE (C3 K1)	149
3.2. KOMPONENTA 2: DVIG PRODUKTIVNOSTI, PRIJAZNO POSLOVNO OKOLJE ZA INVESTITORJE (C3 K2)	156
3.3. KOMPONENTA 3: TRG DELA – UKREPI ZA ZMANJŠEVANJE POSLEDIC NEGATIVNIH STRUKTURNIH TRENDOV (C3 K3)	162

3.4.	KOMPONENTA 4: TRAJNOSTNI RAZVOJ SLOVENSKEGA TURIZMA, VKLJUČNO S KULTURNO DEDIŠČINO (C3 K4).....	166
3.5.	KOMPONENTA 5: KREPITEV KOMPETENC, ZLASTI DIGITALNIH IN TISTIH, KI JIH ZAHTEVAJO NOVI POKLICI IN ZELENİ PREHOD (C3 K5)	172
3.6.	KOMPONENTA 6: UČINKOVITE JAVNE INSTITUCIJE (C3 K6).....	177
4.	RAZVOJNO PODROČJE: ZDRAVSTVO IN SOCIALNA VARNOST	178
4.1.	KOMPONENTA 1: ZDRAVSTVO (C4 K1).....	178
4.2.	KOMPONENTA 2: SOCIALNA VARNOST IN DOLGOTRAJNA OSKRBA (C4 K2)	183
4.3.	KOMPONENTA 3: STANOVANJSKA POLITIKA (C4 K3).....	189
III. DEL:	DODATNA UTEMELJITEV UKREPOV.....	199

I. DEL: OCENA UKREPOV Z VIDIKA DRŽAVNIH POMOČI

1. Razvojno področje: ZELENI PREHOD

1.1. KOMPONENTA 1: Obnovljivi viri energije in učinkovita raba energije v gospodarstvu (C1 K1)

1) SKLOP: Obnovljivi viri energije

- Reforma spodbujanja OVE v Sloveniji
- Reforma oskrbe z električno energijo za potrebe spodbujanja OVE
- Investicija: Spodbujanje prestrukturiranja daljinskih sistemov na OVE, ki vključujejo uporabo novih tehnologij
- Investicija: Proizvodnja elektrike iz OVE (geotermalne in hidroelektrarne)
- Investicija: Krepitev distribucijskega omrežja električne energije

Ocena zajema celoten prvi sklop reform in investicij:

V okviru novega zakona so skladno z zakonodajnim paketom Čista energija za vse Evropejce predvideni različni programi podpore. Različne instrumente, programe in mehanizme bo mogoče uporabiti za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov z zmanjševanjem stroškov te energije, povečanjem cene, po kateri se lahko prodaja, ali povečanjem količine nabavljene energije na podlagi obveznosti glede obnovljive energije ali drugače. Med te mehanizme spadajo tudi naložbena pomoč, davčne oprostitve ali olajšave, vračilo davkov, programi podpore, ki zavezujejo k uporabi obnovljive energije, vključno s programi, ki uporabljajo zelene certifikate, in neposredni programi zaščite cen, vključno s tarifami za dovajanje toka in spremenljivimi ali fiksnimi plačili premij. Nova zakonodaja bo podlaga za nove sheme državne pomoči. Do sprejema novih shem in po potrebi tudi do njihove odobritve s strani EK bodo v uporabi obstoječe sheme, shema »de minimis« pomoči Spodbujanje učinkovite rabe energije, daljinskega ogrevanja in rabe obnovljivih virov energije (št. prigrasitve: M001-2399270-2016) ali shema državne pomoči Spodbujanje učinkovite rabe energije, daljinskega ogrevanja in rabe obnovljivih virov energije (št. prigrasitve: BE01-2399270-2016), ki veljata do leta 2023.

Za namen spodbujanja naložb v geotermalne elektrarne in hidroelektrarne se bo oblikovala nova shema državne pomoči, saj predvidene investicije presega okvir obstoječe sheme državne pomoči Spodbujanje učinkovite rabe energije, daljinskega ogrevanja in rabe obnovljivih virov energije (št. prigrasitve BE01-2399270-2016). Sofinancirali se bodo upravičeni stroški za spodbujanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov in vgradnjo sistemov za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije, ki so sestavljeni iz naprave za proizvodnjo električne energije z izkoriščanjem obnovljivih virov energije, hranilnika energije oziroma toplotne črpalke, ki se določijo v skladu s šestim odstavkom 41. člena Uredbe (EU) št. 651/2014. Državna pomoč za te naložbe se bo dodeljevala v skladu z določili prvega do petega odstavka 41. člena Uredbe (EU) št. 651/2014. Intenzivnost državnih pomoči v upravičenih stroških začetnih naložb ne bo smela presežati:

- 45 % upravičenih stroškov, če so upravičeni stroški izračunani na podlagi točke (a) ali (b) šestega odstavka 41. člena Uredbe (EU) št. 651/2014;
- 30 % upravičenih stroškov, če so upravičeni stroški izračunani na podlagi točke (c) šestega odstavka 41. člena Uredbe (EU) št. 651/2014.

Intenzivnost državnih pomoči se lahko dodatno poveča za 20 odstotnih točk za državno pomoč, dodeljeno malim podjetjem, in za 10 odstotnih točk za državno pomoč, dodeljeno srednjim podjetjem. Povečanje ne velja za energetskega infrastrukturo. Intenzivnost državnih pomoči se lahko dodatno poveča za 15 odstotnih točk za naložbe na območjih (a) in za 5 odstotnih točk za naložbe na območjih (c), določenih v Uredbi o karti regionalne pomoči za obdobje 2014–2020 (Uradni list RS, št. 103/13).

V primeru neizkoriščenja razpoložljivih sredstev za namene hidro- in geotermalne energije, bi objavili javni razpis za postavitve sončnih elektrarn na stavbah v javni lasti, kjer bi bil investitor javni sektor. Spodbude v tem primeru ne bi predstavljale državne pomoči.

V osnutku predloga novega zakona o oskrbi z električno energijo je dejavnost distribucijskega operaterja opredeljena kot obvezna državna gospodarska javna služba. Distribucijski operater izvaja gospodarsko javno službo na distribucijskem sistemu, ki obsega elemente na napetostnih ravneh, nižjih od 110 kilovoltov, pri čemer je obvezno zagotavljanje razvoja sistema, ki upošteva tudi predvidene

potrebe uporabnikov sistema in zahtev varnega in zanesljivega sistema. Na osnovi sprejete reforme bodo podjetja pripravila razvojne načrte, ki bodo morali biti izdelani na podlagi metodologije, ki jo pripravi ministrstvo, pristojno za energijo (Ministrstvo za infrastrukturo). Ocenjujemo, da bi v primeru uveljavitve novega zakona ukrepe, ki se navezujejo na krepitev distribucijskega omrežja, izvzeli iz pravil, ki veljajo za državne pomoči, saj gre v tem primeru za neposredne naložbe v nizkonapetostni distribucijski sistem, torej za infrastrukturo, ki nima neposredne konkurence in ki je splošne družbene koristi, s tem pa njeno sofinanciranje ne izkrivlja konkurence in ne vpliva na trgovino med državami članicami, kar izhaja tudi iz smernic Evropske komisije o državnih pomočeh.¹

Intenzivnost pomoči bo določena tudi ob upoštevanju razlike med upravičenimi stroški in poslovnim dobičkom naložbe. Poslovni dobiček se predhodno odšteje od upravičenih stroškov ali preko mehanizma za vračilo sredstev.

Investicije predstavljajo gradnjo novih transformatorskih postaj in novega nizkonapetostnega distribucijskega omrežja (zemeljska in gradbena dela, transformator, elektro oprema, montaža, projektiranje).

Če se kljub podrobnejši preučitvi smernice izkaže, da bo s spodbudo dodeljena tudi državna pomoč, se bo novo shemo razširilo tudi za ta namen.

2) SKLOP: *Energetska učinkovitost v gospodarstvu*

Reforma na področju izboljšanja energetske in snovne učinkovitosti v gospodarstvu

V delu reform bo aktivnosti izvedlo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, kar velja za vse reformske sklope. Aktivnosti ne bodo imele narave tržnih dejavnosti, zato ne bodo predmet obravnave po režimu državnih pomoči.

Naložbe v povečanje energetske učinkovitosti v gospodarstvu

Prvi sklop projektov, ki vključujejo pilotne tehnološke rešitve, bo predmet državnih pomoči. Uporabljena bodo določila GBER, in sicer določila v skladu z RRI shemo. Drugi sklop, ki se nanaša na vzpostavitev testnega laboratorija in testiranje tehnoloških rešitev, bo izveden z inovativnim javni naročilom. Projektom, ki bodo testirani in validirani ter jim bo omogočen dostop do trga, bodo prejeli podporo, ki ne bo višja od zneska pomoči po »de minimis« shemi (200.000 EUR).

¹ https://ec.europa.eu/competition/state_aid/modernisation/grid_energy_en.pdf

1.2. KOMPONENTA 2: Trajnostna prenova stavb (C1 K2)

Reforma načrtovanja in financiranja energetske prenove stavb javnega sektorja:

Reforma zajema sprejem Dolgoročne strategije energetske prenove stavb (DSEPS), ki vključuje pregled nacionalnega stavbnega fonda, opredelitev stroškovno učinkovitih pristopov prenov, politike in ukrepe za spodbujanje stroškovno učinkovite temeljite prenove stavb, ukrepe za usmerjanje naložbenih odločitev posameznikov, gradbene industrije in finančnih institucij in oceno pričakovanih prihrankov energije in širših koristi. Na podlagi določil DSEPS bo pripravljen izbor stavb v javni lasti, primernih za prenavo, ki bo potrjen s sklepom vlade, ki bo podlaga za izvedbo investicij in oblikovanje ustrezne regulative za namen oblikovanja, upravljanja in uporabe systemskega finančnega vira za dolgoročno energetska obnavo stavb ožjega javnega sektorja. Systemski finančni del bo predstavljal finančne prihranke, ki nastanejo z izvedbo energetske prenove.

Investicija: Trajnostna prenova in upravljanje stavb

Ker se investicije nanašajo na stavbe v javni lasti, v katerih se ne izvaja pridobitna gospodarska dejavnost, nepovratna sredstva ne predstavljajo dodeljevanje državnih pomoči.

1.3. KOMPONENTA 3: Čisto in varno okolje (C1 K3)

Reforma: Krepitev pripravljenosti in odziva v primeru podnebno pogojenih nesreč

Gre za prenovu pripravljenosti in odziva sistema ZRP na podnebno pogojene nesreče, pri kateri sodelujejo državni organi in organizacije, ki z vidika zagotavljanja pripravljenosti ter odziva in zagotavljanja ZRP v primeru podnebno pogojenih nesreč ne ustvarjajo dobička. Reforma zajema prenovu sistema in normativno-pravnih ter sistemskih dokumentov, pri čemer ne gre za prenos javnih sredstev, kar ne predstavlja državne pomoči.

Reforma: Krepitev preventive za dvig protipoplavne in protipotresne varnosti

Aktivnosti se bodo izvajale v okviru organov javne uprave, zato pri tem ne gre za prenos javnih sredstev in za državne pomoči.

Reforma: Obnova in blaženje posledic podnebnih sprememb ter podnebno pogojenih nesreč za odporne biotsko pestre gozdove

Gre za prenovu sistema za obnovo in blaženje posledic podnebnih sprememb ter podnebno pogojenih nesreč (sistem ocenjevanja, odprave posledic in obnove), pri kateri sodelujejo državni organi in organizacije, ki z vidika obnove in blaženja posledic podnebnih sprememb ter podnebno pogojenih nesreč ne ustvarjajo dobička. Reforma zajema prenovu sistema in normativno-pravnih ter sistemskih dokumentov, pri čemer ne gre za prenos javnih sredstev, kar ne predstavlja državne pomoči.

Reforma: Povečanje učinkovitosti delovanja javnih služb varstva okolja

Reforma ni predmet državnih pomoči.

Investicija: Družbena in gospodarska odpornost na podnebno pogojene nesreče v Republiki Sloveniji - SLO SERCID (Social and economic resilience to climate induced disasters)

Gre za investicijo za krepitev pripravljenosti in odziva sistema ZRP na podnebno pogojene nesreče, katerih končni uporabniki so državni organi in organizacije, ki z vidika zagotavljanja pripravljenosti in ZRP v primeru podnebno pogojenih nesreč ne ustvarjajo dobička, osnovno ciljno skupino pa predstavljajo prebivalstvo Slovenije. Investicija predpostavlja zgolj sofinanciranje slovenskega deleža iz proračuna, pri čemer ne gre za prenos javnih sredstev, kar ne predstavlja državne pomoči.

Investicija: Zmanjševanje poplavne ogroženosti ter zmanjševanje tveganja na druge podnebno pogojene nesreče (plazovi,...)

Investicije v sanacijske ukrepe na področju poplav in plazov niso predmet državnih pomoči, saj izvedeni ukrepi za preprečevanje poplav/naravnih nesreč predstavljajo infrastrukturo, s katero bo upravljala Direkcija za vode in investicije kot javni organ. Gre za lokalno reševanje problematike poplavne varnosti in finančno manj obsežne ukrepe. V skladu s členom 4.7 WFD (okvirne vodne direktive) bo pripravljena presoja javnega interesa, kadar bo projekt bistveno vplival na stanje voda (kvaliteto ali hidromorfologijo), kar se pri ukrepih, financiranih iz NOO, načeloma ne pričakuje.

Investicija: Center za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov

Upravičenec pomoči za izvedbo naložbe v izgradnjo in opremo Centra je Gozdarski inštitut Slovenije (GIS), ki predstavlja javno raziskovalno organizacijo, katere ustanovitelj in edini družbenik je država. Center bo namenjen izvajanju raziskovalne in razvojne dejavnosti ter izvajanju javne službe in javnih pooblastil GIS-a, ki se izvajajo kot negospodarske dejavnosti, za katera se pravila o državni pomoči ne uporabljajo.

Gospodarska dejavnost GIS-a je izključno pomožna dejavnost, ki je po obsegu omejena in ne presega 20 %, ki predstavlja mejo iz 20. točke Okvira za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije (Okvir RRI). Prav tako tržna dejavnost v predvidenem Centru, ki bo namenjen delovanju dveh obstoječih organizacijskih enot GIS-a, po ocenjeni strukturi prihodkov ne bo presejala 20 %.

Če bo GIS v okviru Centra opravljala gospodarsko dejavnost, ki ni v skladu s pogoji, opredeljenimi v 20. točki Okvira za RRI, nameravamo financiranje tovrstne dejavnosti priglasiti v skladu z Uredbo o splošni skupinski izjemi (26. člen).

V Centru se bodo izvajale naslednje dejavnosti:

1. Raziskovalne dejavnosti, financirane s strani Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS (ARRS), ki ima v ta namen priglašeno shemo državne pomoči po splošni skupinski izjemi z identifikacijsko številko SA.44721 (2016/X), podaljšana s shemo SA.61353 Raziskovalni projekti temeljnega raziskovanja, z veljavnostjo do 31. 12. 2023.
2. Raziskovalne in aplikativne dejavnosti v okviru evropskih projektov centraliziranih programov (Obzorje 2020, LIFE), na podlagi konkurenčnih razpisov, za katere se ne uporabljajo pravila o državni pomoči.
3. Dejavnosti na podlagi javnih pooblastil, za katere se ne uporabljajo pravila o državni pomoči.

Po vzpostavitvi Centra se javno financiranje dejavnosti, za katere se uporabljajo pravila o državni pomoči, npr. vzdrževanje Slovenske gozdne genske banke, priglasijo v skladu s Smernicami Evropske unije o državni pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za obdobje 2014–2020 (oddelek 2.3 II. dela) ter v primeru določene raziskovalne dejavnosti priglasijo v skladu z Uredbo o skupinski izjemi v kmetijstvu in gozdarstvu (31. člen).

Če bo Center po vzpostavitvi nudil storitve svetovanja in prenosa znanja lastnikom gozdov ali drevesničarjem, pri čemer se bodo te dejavnosti financirale v sklopu Strateškega načrta SKP v okviru intervencij specifičnega cilja 10, povezanega z znanjem in inovacijami, bo javno financiranje teh dejavnosti ustrezno priglašeno v skladu s pravili o državni pomoči.

Investicija: Projekti odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode

Investicije v okoljsko infrastrukturo niso predmet državnih pomoči.

Obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja, kamor spadata tudi oskrba s pitno vodo in odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda, ni mogoče izvajati v konkurenčnih pogojih, saj je za njihovo izvajanje treba zgraditi infrastrukturno omrežje, zato gre v tem primeru za neke vrste naravni monopol. Obvezne občinske gospodarske javne službe samostojno, neposredno in obvezno zagotavlja lokalna skupnost. Gospodarska javna infrastruktura je v lasti lokalnih skupnosti in je v skladu z Zakonom o gospodarskih javnih službah predana v upravljanje izvajalcu javne službe. Izvajalci javne službe so pretežno javna podjetja v 100 % javni lasti, ki za opravljanje dejavnosti uporabljajo infrastrukturo, katere pravni lastnik je lokalna skupnost. Lastnik je odgovoren za njeno gradnjo, razvoj, obnovo in vzdrževanje. Izvajalci javne službe imajo komunalno infrastrukturo v upravljanju na podlagi pogodbe o upravljanju. Na območju, kjer je izvajalec javne službe, ima za izvajanje javne službe določene pravne okvire na podlagi odlokov lokalne skupnosti, na državni ravni pa so predpisani oskrbovalni standardi za izvajanje javne službe z določeno metodologijo oblikovanja cene izvajanja javne službe. Cena javne službe je sestavljena iz omrežnine – plačila za infrastrukturo in storitve. Med seboj si izvajalci javne službe ne konkurirajo. Za zagotavljanje stroškovne učinkovitosti in nadzora nad cenami je v okviru Komunalne zbornice Slovenije oblikovan sistem Primerjalne analize vsake od gospodarskih javnih služb, s katero imajo lokalne skupnosti instrument preverjanja stroškovne učinkovitosti izvajalca in možnosti optimiziranja izvajanja javne službe na svojem območju.

Predmetne investicije tako niso predmet državnih pomoči in predstavljajo investicije v javno infrastrukturo, ki bo v lasti lokalne skupnosti in bo predana v upravljanje izvajalcu javne službe na podlagi pogodbenega razmerja.

Investicija: Projekti oskrbe s pitno vodo

Investicije v okoljsko infrastrukturo niso predmet državnih pomoči.

1.4. KOMPONENTA 4: Trajnostna mobilnost (C1 K4)

Cilj državnih pomoči na področju prometa je zagotoviti učinkovitost delovanja prometnih trgov. Slednje je še posebej pomembno v luči dejstva, da zaradi liberalizacije ali razveljavitve posebnih protimonopolnih pravil nastajajo novi konkurenčni trgi, ki se v prometnem sektorju pojavljajo v zadnjih letih. Pri tem se v okviru te komponente upoštevajo:

- Smernice Skupnosti o državnih pomočeh za prevoznike v železniškem prometu (UL C št. 184 z dne 22. 7. 2008);
- Sporočilo Komisije o smernicah za razlago Uredbe (ES) št. 1370/2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza (UL C št. 92 z dne 29. 3. 2014).

Reforme in investicije s področja železnic

Javna železniška infrastruktura je v lasti Republike Slovenije. Za gradnjo, nadgradnjo, obnovo in vzdrževanje javne železniške infrastrukture je pristojna Direkcija za infrastrukturo Republike Slovenije, ki je organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo in bo torej organ, odgovoren za izvedbo investicij.

Upravljalca železniških prog je v skladu z 2. čl. ZIUGDT družba Slovenske železnice – Infrastruktura d.o.o., ki je z 11.c členom Zakona o železniškem prometu (ZZeIP) in Zakonom o družbi Slovenske železnice (ZDSŽ) določena za upravljavca javne železniške infrastrukture v Republiki Sloveniji (zakonski monopol). Družba SŽ-Infrastruktura je v 100 % lasti družbe Slovenke železnice d.o.o., ki je v lasti Republike Slovenije.

V predmetnih projektih bo zgrajena infrastruktura v lasti Republike Slovenije in bo sestavni del nacionalnega železniškega omrežja v Sloveniji. Ker gre za infrastrukturo, ki nima neposredne konkurence in ki je splošne družbene koristi, sofinanciranje železniške infrastrukture ne izkrivlja konkurence in ne vpliva na trgovino med državami članicami.

Za izvajanje obvezne gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem in čezmejnem regijskem železniškem prometu ima Vlada Republike Slovenije sklenjeno pogodbo za obdobje 2017–2031, v skladu s katero te storitve opravlja podjetje SŽ-Potniški promet d.o.o. Na tej podlagi in v skladu z Uredbo (EU) št. 1370/2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza ima Direkcija RS za infrastrukturo na Ministrstvu za finance potrjeno individualno državno pomoč Nadomestilo za izvajanje obvezne gospodarske javne službe železniškega prevoza, SŽ - Potniški promet, d.o.o. (št. sheme: J001-2399270-2017), ki se bo glede na potrebe izvajanja ukrepa digitalizacija železniškega prometa (ETCS) ustrezno dopolnila. Za tovorni promet se sredstva dodelijo z izvedbo javnega razpisa, za opremo vozil ETCS, ki se izvede v skladu s pravili o državnih pomočeh za prevoznike v železniškem prometu. Ukrep, ki bo sorazmeren, je treba izvesti za doseg predvidenih ciljev za spodbujanje interoperabilnosti železniških sistemov v EU.

Reforme in investicije s področja cest

V skladu s členom 107 (1) Pogodbe o delovanju EU (PDEU) je vsaka pomoč, ki jo dodeli država članica, ali kakršna koli vrsta pomoči iz državnih sredstev, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga, nezdržljiva s skupnim trgov, kolikor prizadene trgovino med državami članicami. Za določitev, ali predmetni ukrep pomeni državno pomoč v smislu člena 107 (1) PDEU, morajo biti kumulativno izpolnjeni vsi naslednji pogoji: (1) ukrep mora biti financiran iz državnih sredstev, (2) mora biti selektiven, (3) podjetju mora prinesiti gospodarsko prednost, (4) vplivati mora na konkurenco in na trgovino med državami članicami EU.

Za izvedbo investicij na avtocestnem omrežju je odgovorna Družba za avtoceste v RS d.d. (DARS), ki ima v skladu z Zakonom o DARS (ZDARS-1) monopol pri izgradnji, vzdrževanju in upravljanju avtocest v Sloveniji. Trg koncesije za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje avtocest po veljavni zakonodaji ni liberaliziran in koncesije ne more pridobiti drug koncesionar, kar pomeni, da niso izpolnjeni vsi pogoji za obstoj državne pomoči.

Reforme in investicije s področja postavitve in upravljanja polnilne oziroma oskrbovalne infrastrukture za alternativna goriva

Postopek priglavitve, obveznost poročanja in evidentiranja državnih pomoči ter presojo skladnosti državnih pomoči, ki jih ni potrebno priglasiti Evropski komisiji, izvaja Ministrstvo za finance – Sektor za spremljanje državnih pomoči v skladu z Zakonom o spremljanju državnih pomoči (Uradni list RS, št. 37/04) in Uredbo o posredovanju podatkov in poročanju o dodeljenih državnih pomočeh in pomočeh po pravilu »de minimis« (Uradni list RS, št. 61/04, 22/07 in 50/14). V okviru načrtovane reforme na področju uvajanja infrastrukture za alternativna goriva bo treba v nastajajočem zakonskem aktu ustrezno opredeliti shemo o dodeljevanju spodbud po pravilih o državnih pomočeh. Pri tem bodo upoštevane smernice in splošna načela EK, ki veljajo za področje javnega financiranja infrastrukture z državnimi sredstvi in po katerih bi lahko bila pomoč dodeljena različnim akterjem:

- investitor/lastnik polnilne oziroma oskrbovalne infrastrukture za alternativna goriva,
- upravljavec polnilne oziroma oskrbovalne infrastrukture za alternativna goriva,
- ponudnik storitve polnjenja oziroma oskrbe vozil z alternativnim gorivom,
- končni uporabnik storitve polnjenja oziroma oskrbe vozil z alternativnim gorivom.

Pričakovati je, da bo tekom izvedbe predmetne reforme sprejeta sprememba Uredbe Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgov pri uporabi členov 107 in 108 (Uredba GBER), v kateri je predvidena tudi opredelitev nove splošne skupinske izjeme za dodeljevanje pomoči za polnilno oziroma oskrbovalno infrastrukturo (v skladu s 56. členom veljavne Uredbe GBER je za tovrstno infrastrukturo pod določenimi pogoji trenutno možna opredelitev splošne skupinske izjeme pomoči za naložbe v lokalno infrastrukturo). Omenjeni predlog spremembe Uredbe GBER se sicer nanaša na polnilno oziroma oskrbovalno infrastrukturo za polnjenje oziroma oskrbo vozil z električno energijo ali vodikom iz obnovljivih virov energije (nov 36a člen). Morebitna opredelitev nove splošne skupinske izjeme na ravni EU pravil o državnih pomočeh bo v celoti implementirana v novem zakonskem aktu in pripadajočih podzakonskih aktih z opredelitvijo naslednjih pravil: področje uporabe pravil, upravičeni stroški in intenzivnost pomoči ter drugi posebni pogoji glede na vrsto pomoči. Opredeljena pravila bodo upoštevana pri pripravi pogojev in meril načrtovanega javnega razpisa za postavitev polnilne infrastrukture v okviru NOO.

1.5. KOMPONENTA 5: Krožno gospodarstvo – učinkovita raba virov (C1 K5)

Reforma: Vzpostavitev okvira za trajnostno in zeleno transformacijo

Državne pomoči v okviru reforme niso predvidene. Horizontalni programi CSP KG, ki so predmet financiranja v tem okviru, se nanašajo na vzpostavitev podpornega okolja na področju krožnega gospodarstva in niso namenjeni konkretni pomoči podjetjem oziroma drugim subjektom.

Investicija: Celoviti strateški projekt razogljichenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo (CSP KG)

Sredstva, ki bodo dodeljena neposredno podjetjem na osnovi javnih razpisov oziroma javnih pozivov, bodo predmet državnih pomoči v skladu z veljavnimi shemami državnih pomoči po uredbi o splošnih skupinskih izjemah - uredba GBER (št. priglasitve: BE01 – 2399245-2014-2, BE01 – 2399245-2015-2, BE01 – 2399245-2016-1, BE02-2399245-2014-03, BE02 – 2399245-2015-2, BE03 – 2399245-2015-2) ali po uredbi »de minimis«. Glede na veljavne sheme državnih pomoči se dovoljena intenzivnost pomoči giblje med 15 % in 80 % (odvisno od vrste pomoči in velikosti prejemnika pomoči). V tem okviru se ne predvideva podpora kmetijskemu sektorju oziroma se predvideva le podpora sektorjem, ki so upravičeni skladno z uredbo GBER.

Investicija: Večja predelava lesa za hitrejši prehod v podnebno nevtralno družbo

Glede na naravo investicijske intervencije je pri dodeljevanju predvidenih spodbud treba slediti pravilom državnih pomoči. Spodbude so usmerjene v industrijsko predelavo lesa (ne gre za primarno pridelavo oziroma predelavo kmetijskih proizvodov iz priloge 1 k Pogodbi EU), zato zapadejo pod horizontalna pravila državnih pomoči. Upoštevajoč namen projektov in vrsto predvidenih stroškov, ki bi bili predmet sofinanciranja, se bo spodbude v pretežni meri dodeljevalo v skladu z veljavnimi shemami regionalnih državnih pomoči (št. priglasitve BE02-2399245-2014 (SA.40765, SA.50524) in BE01-2399245-2018 (SA.51977, SA.55090)), ki so potrjene v skladu z GBER. Glede na veljavne sheme regionalnih državnih pomoči in regionalno karto se dovoljena intenzivnost pomoči giblje med 15 % in 45 % (odvisno od območja in velikosti prejemnika pomoči).

2. RAZVOJNO PODROČJE: DIGITALNA PREOBRAZBA

2.1. KOMPONENTA 1: Digitalna preobrazba gospodarstva (C2 K1)

Reforma: Digitalna transformacija gospodarstva (podjetij in industrije)

Reforma ne predstavlja državnih pomoči. Vse aktivnosti bodo izvedene na ravni nosilcev politik – ministrstev.

Investicija: Program digitalne transformacije industrije/podjetij

Predvideni ukrepi javnega financiranja so lahko predmet državnih pomoči, v odvisnosti od posamezne strukture in namena programskih faz, v kolikor vključujejo javne vire. Državna pomoč se bo dodeljevala po GBER ali bo pripravljena in priglašena individualna shema državnih pomoči. Podrobnejša obrazložitev je vključena v komponento Dvig produktivnosti.

V kolikor pomemben projekt skupnega evropskega interesa ne bi bil ustrezna podlaga za odobritev državne pomoči za projekte v oblaku, se bo z namenom zagotavljanja združljivosti pomoč sektorju dodeljevala v skladu z GBER (oddelek 4), Okvirom za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije ali drugimi razpoložljivimi okviri (npr. Smernice o regionalni državni pomoči, če se bo projekt izvajal na podprtih območjih).

Investicija: Vzpostavitev hibridnega oblaka MGRT

Storitve hibridnega oblaka in pripadajoče aktivnosti bodo izvedene s postopkom inovativnega javnega naročanja, kjer bo naročnik država, zato investicija ne bo imela značaja državnih pomoči.

2.2. KOMPONENTA 2: Digitalna preobrazba javnega sektorja in javne uprave (C2 K2)

Reforma: Okrepitev upravljanja digitalne preobrazbe javne uprave

Reforma zajema prenovo nacionalnih strateških dokumentov in vzpostavitev delovanja javnih organizacij pri izvajanju neekonomске dejavnosti, pri čemer ne gre za prenos javnih sredstev, zato reforma ni predmet pravil o državni pomoči.

Reforma: Vzpostavitev okolja za uporabo e-storitev javne uprave

Reforma zajema prenovo zakonskih podlag in pripravo ustreznih rešitev, aplikacij in e-storitev, optičnih povezav ter ustreznega uporabniku prijaznega okolja, ki omogoča povečano rabo odprtih podatkov. Ker končni uporabniki nimajo tržne dejavnosti, hkrati pa ne gre za prenos javnih sredstev, investicija ne predstavlja državne pomoči. Ponudniki bodo izbrani v skladu s pravili javnega naročanja (odprta ponudba, inovativno javno naročanje) in načeli dobrega finančnega poslovođenja, ki bodo zagotovila, da država plača tržno ceno za kupljene storitve in zato ne bo dodeljena državna pomoč.

Reforma: Posodobitev upravnih procesov za uspešno digitalno preobrazbo

Reforma zajema prenovo zakonskih podlag in pripravo ustreznih rešitev v okviru delovanja javnih organizacij pri izvajanju neekonomске dejavnosti, pri čemer ne gre za prenos javnih sredstev, zato reforma ni predmet pravil o državni pomoči.

Reforma: Vzpostavitev kompetenčnega centra in dvig usposobljenosti zaposlenih v javni upravi

Reforma predvideva vzpostavitev kompetenčnega centra v okviru državne uprave in ustreznih dokumentov ter vzpostavitev delovanja javnih organizacij pri izvajanju neekonomске dejavnosti. V okviru reforme se bodo izvajale aktivnosti, ki jih bodo izvajali zaposleni v javni upravi s pomočjo zunanjega svetovanja ali storitev, katerih ponudniki bodo izbrani v skladu s pravili javnega naročanja (odprta ponudba) in načeli dobrega finančnega poslovođenja, ki bodo zagotovila, da država plača tržno ceno za kupljene storitve in zato ne bo dodeljena državna pomoč.

Reforma: Zagotavljanje kibernetске varnosti

Reforma zajema prenovo zakonskih podlag in pripravo ustreznih rešitev v okviru delovanja javnih organizacij pri izvajanju neekonomске dejavnosti, pri čemer ne gre za prenos javnih sredstev, zato reforma ni predmet pravil o državni pomoči.

Reforma: Prehod v Gigabitno družbo

Predvideni ukrepi javnega financiranja so predmet državnih pomoči. Trenutna shema za to področje št. BE01-2482762-2017 in njene dopolnitve: BE01-2482762-2017/I, BE01-2482762-2017/II, BE01-2482762-2017/III z dne 24. 12. 2019 in BE01-2482762-2017/IV z dne 2. 2. 2021 št. pomoči: SA.49322 (2017/X) je že prijavljena in odobrena v luči skladnosti s pravili Uredbe o splošnih skupinskih izjemah 651/2014. V skladu s trenutnimi pravili je podaljšana do leta 2023. Po potrebi bo za izvedbo investicije shema nadgrajena, prijavljena nova ali urejena prek postopka notifikacije Evropski komisiji (odvisno od nove vsebine pravnih podlag, ki urejajo področje državnih pomoči).

Investicija: Modernizacija digitalnega okolja javne uprave

Gre za aktivnosti, ki jih bodo izvajali organi državne uprave z namenom zagotovitve ustreznih informacijsko-komunikacijske tehnologije in rešitev, aplikacij in e-storitev, optičnih povezav ter ustreznega uporabniku prijaznega okolja, ki omogoča povečano rabo odprtih podatkov. Ker končni uporabniki nimajo tržne dejavnosti, hkrati pa ne gre za prenos javnih sredstev, investicija ne predstavlja državne pomoči. Ponudniki storitev ali nakupa opreme bodo izbrani v skladu s pravili javnega naročanja (odprta ponudba, inovativno javno naročanje), načeli dobrega finančnega poslovođenja, ki bodo zagotovila, da država plača tržno ceno za kupljene storitve in zato ne bo dodeljena državna pomoč.

predvideni ukrepi javnega financiranja so predmet državnih pomoči. Trenutna shema za to področje št. BE01-2482762-2017 in njene dopolnitve: BE01-2482762-2017/I, BE01-2482762-2017/II, BE01-2482762-2017/III z dne 24. 12. 2019 in BE01-2482762-2017/IV z dne 2. 2. 2021 št. pomoči: SA.49322 (2017/X) je že prijavljena in odobrena v luči skladnosti s pravili državnih pomoči. V skladu s trenutnimi pravili je podaljšana do leta 2023 (52. člen Uredbe o splošnih skupinskih izjemah (651/2014). Po potrebi bo za izvedbo investicije shema nadgrajena, prijavljena nova ali urejena preko postopka notifikacije Evropski komisiji (odvisno od nove vsebine pravnih podlag, ki urejajo področje državnih pomoči).

Investicija: Digitalizacija notranje varnosti

Gre za javna sredstva, ki so namenjena zagotovitvi ustrezne informacijsko-komunikacijske tehnologije, opreme in rešitev, aplikacij in e-storitev v okviru neekonomske dejavnosti policije (notranje varnosti) ter opravljanje njenih nalog pri izvajanju javne oblasti, zato investicija ne predstavlja državne pomoči. Ponudniki storitev ali nakupa opreme bodo izbrani v skladu s pravili javnega naročanja (odprta ponudba, inovativno javno naročanje) in načeli dobrega finančnega poslovanja, ki bodo zagotovila, da država plača tržno ceno za kupljene storitve in zato ne bo dodeljena državna pomoč.

Investicija: Digitalizacija izobraževanja, znanosti in športa

Gre za aktivnosti, ki jih bodo izvajali MIZŠ, javni zavodi in javne raziskovalne ter izobraževalne organizacije in tudi morebitni drugi ključni izvajalci za vzgojno-izobraževalne institucije z namenom zagotovitve ustrezne informacijsko-komunikacijske tehnologije in rešitev, aplikacij, e-storitev, izgradnje optičnih povezav ter omogočanje rabe odprtih podatkov. Javno izobraževanje, organizirano v nacionalnem izobraževalnem sistemu, ki ga financira in nadzoruje država, se lahko obravnava za neekonomska dejavnost, zato njeno financiranje ne spada na področje uporabe pravil o državni pomoči. Izobraževalni sistemi, ki se v celoti ali večinoma financirajo iz javnih sredstev in jih ne financirajo učenci ali njihovi starši, obravnavajo kot neekonomske sistemi in njihovo financiranje ne spada na področje uporabe pravil o državni pomoči. Ponudniki storitev ali nakupa opreme bodo izbrani v skladu s pravili javnega naročanja (odprta ponudba, inovativno javno naročanje) in načeli dobrega finančnega poslovanja, ki bodo zagotovila, da država plača tržno ceno za kupljene storitve in zato ne bo dodeljena državna pomoč.

Investicija: Zeleni slovenski lokacijski okvir

Gre za javna sredstva, ki so namenjena zagotovitvi ustrezne informacijsko-komunikacijske tehnologije, opreme in rešitev, aplikacij in e-storitev v okviru neekonomske dejavnosti opravljanje nalog izvajanja javne oblasti s področja upravljanja okolja in prostora, zato investicija ne predstavlja državne pomoči. Ponudniki storitev ali nakupa opreme bodo izbrani v skladu s pravili javnega naročanja (odprta ponudba, inovativno javno naročanje) in načeli dobrega finančnega poslovanja, ki bodo zagotovila, da država plača tržno ceno za kupljene storitve in zato ne bo dodeljena državna pomoč.

Investicija: Digitalni prehod na področju kmetijstva, prehrane in gozdarstva

Gre za aktivnosti, ki jih bodo izvajali organi državne uprave z namenom zagotovitve ustrezne informacijsko-komunikacijske tehnologije in rešitev, aplikacij in e-storitev, optičnih povezav ter ustreznega uporabniku prijaznega okolja, ki omogoča povečano rabo odprtih podatkov. Ponudniki storitev ali nakupa opreme bodo izbrani v skladu s pravili javnega naročanja (odprta ponudba, inovativno javno naročanje) in načeli dobrega finančnega poslovanja, ki bodo zagotovila, da država plača tržno ceno za kupljene storitve in zato ne bo dodeljena državna pomoč.

Investicija: Digitalizacija na področju kulture

Gre za aktivnosti, ki jih bodo izvajali organi državne uprave z namenom zagotovitve ustrezne informacijsko-komunikacijske tehnologije in rešitev, aplikacij in e-storitev, optičnih povezav ter ustreznega uporabniku prijaznega okolja, ki omogoča povečano rabo odprtih podatkov. Javno financiranje dejavnosti kulture in ohranjanja kulturne dediščine, ki sta brezplačno dostopni splošni javnosti, izpolnjuje izključno družbeni in kulturni namen, ki je neekonomske narave. Zato javna sredstva za digitalizacijo teh dejavnosti ne spada na področje uporabe pravil o državni pomoči. Ponudniki storitev ali nakupa opreme bodo izbrani v skladu s pravili javnega naročanja (odprta ponudba, inovativno javno

naročanje) in načeli dobrega finančnega poslovanja, ki bodo zagotovili, da država plača tržno ceno za kupljene storitve in zato ne bo dodeljena državna pomoč.

Investicija: Digitalizacija pravosodja

Gre za javna sredstva, ki so namenjena zagotovitvi ustrezne informacijsko-komunikacijske tehnologije, opreme in rešitev, aplikacij in e-storitev v okviru neekonomske dejavnosti pravosodja ter opravljanje nalog izvajanja javne oblasti, zato investicija ne predstavlja državne pomoči. Ponudniki storitev ali nakupa opreme bodo izbrani v skladu s pravili javnega naročanja (odprta ponudba, inovativno javno naročanje) in načeli dobrega finančnega poslovanja, ki bodo zagotovila, da država plača tržno ceno za kupljene storitve in zato ne bo dodeljena državna pomoč.

3. RAZVOJNO PODROČJE: PAMETNA, TRAJNOSTNA IN VKLJUČUJOČA RAST

3.1. KOMPONENTA 1: RRI - raziskave, razvoj in inovacije (C3 K1)

Reforma: Delovanje in upravljanje RRI sistema

Področje državnih pomoči ni relevantno, ker je usmerjeno v okrepitev izvajalskih agencij in podpornega okolja, ter za izvajanje aktivnosti za povezovanje vseh deležnikov inovacijskega sistema.

Investicija: Sofinanciranje raziskovalno inovacijskih projektov v podporo zelenemu prehodu in digitalizaciji

Naložbe se bodo izvajale v skladu s potrjenimi programi/shemami na področju državnih pomoči, pri čemer se bo v okviru sodelovalnih projektov med javnimi raziskovalnimi organizacijami in gospodarstvom zagotovilo enoten pristop na ravni vseh ministrstev. Pri izvajanju se bo upoštevalo Uredbo Komisije št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 in na njeni podlagi sprejet Program izvajanja finančnih spodbud MGRT (priglašena shema BE01-2399245-2015/II) in potrjen Program za spodbujanje raziskav in razvoja MIZŠ na področju znanosti za obdobje 2016–2020 (priglašena shema BE1-2399300-2016). Potrjene sheme državnih pomoči bodo ustrezno podaljšane. V okviru sofinanciranja javnih raziskovalnih organizacij v okviru sodelovalnih projektov bodo te izločene iz sistema državnih pomoči, upoštevali se bodo pogoji Okvira za državno pomoč za RRI (poglavje 2.2.2., pogoji, da ne gre za posredno državno pomoč). V primeru sofinanciranja javnih raziskovalnih organizacij ne bo šlo za državno pomoč.

Investicija: Sofinanciranje projektov in programov za krepitev mednarodne mobilnosti slovenskih raziskovalcev in raziskovalnih organizacij ter za spodbujanje mednarodne vpetosti slovenskih prijaviteljev

Predlagane investicije niso predmet državnih pomoči. Gre za projekte, katerih postopek izbora je izveden na ravni EU, stopnja sofinanciranja v skladu s pravili Obzorja Evropa je 100 %. Gre za financiranje projektov mobilnosti raziskovalcev v okviru temeljnega raziskovanja. Rezultati bodo javno dostopni, zato se v teh primerih ne bo povečevalo konkurenčne prednosti gospodarstva. V okviru sofinanciranih projektov tako ne gre za financiranje ekonomske aktivnosti raziskovalcev/raziskovalk in raziskovalnih organizacij.

Investicija: Sofinanciranje investicij v RRI demonstracijske in pilotne projekte

Naložbe se bodo izvajale v skladu s potrjenimi programi/shemami na področju državnih pomoči, ki so prijavljene na podlagi Uredbe Komisije št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108. Tako je bil na podlagi navedene uredbe sprejet Program izvajanja finančnih spodbud MGRT (priglašena shema BE01-2399245-2015/II) in Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (priglašena shema: BE02-2399245-2014/III). Potrjene sheme državnih pomoči so podaljšane.

Investicija: Vzpostavitev Nacionalnega inštituta za hrano kot osrednjega stebra inovacijskega ekosistema v verigah preskrbe s hrano

Predlagana investicija, financirana iz NOO, ustanovitve nove raziskovalne organizacije in v ureditev raziskovalne infrastrukture je izvzeta iz pravil o državni pomoči, ker bodo v celoti upoštevani pogoji iz 20. točke Okvira za državno pomoč za RRI. Nova raziskovalna organizacija in njena raziskovalna infrastruktura se bo večinoma uporabljala za negospodarske dejavnosti. Njena gospodarska dejavnost, ki bo izključno pomožna dejavnost, ne bo preseгла 20 % celotnih letnih zmogljivosti organizacije.

V okviru Nacionalnega inštituta za hrano se bodo izvajale naslednje dejavnosti:

- Raziskovalne dejavnosti, financirane s strani Javne agencije za raziskovalno dejavnost RS (ARRS), ki ima v ta namen priglašeno shemo državne pomoči po splošni skupinski izjemi z

identifikacijsko številko SA.44721 (2016/X), podaljšana s shemo SA.61353 Raziskovalni projekti temeljnega raziskovanja z veljavnostjo do 31. 12. 2023.

- Raziskovalne in aplikativne dejavnosti v okviru evropskih projektov centraliziranih programov (Obzorje 2020, Obzorje Evropa) na podlagi konkurenčnih razpisov, za katere se ne uporabljajo pravila o državni pomoči.
- Dejavnosti sodelovanja (npr. v okviru Evropskih inovacijskih partnerstev), dejavnosti prenosa znanja in informiranja v sklopu intervencij Strateškega načrta Skupne kmetijske politike 2023–2027, povezane z znanjem in inovacijami. Javno financiranje teh dejavnosti bo v prihodnje ustrezno priglašeno v skladu s pravili o državni pomoči.

3.2. KOMPONENTA 2: Dvig produktivnosti, prijazno poslovno okolje za investitorje (C3 K2)

Reforma: Krepitev kapitalskih trgov

Izvedba navedene reforme ni neposredno povezana z državnimi pomočmi in tudi nima neposrednih finančnih posledic.

Reforma: Produktivnejše gospodarstvo za digitalni in zeleni prehod

Izvedba navedene reforme ni neposredno povezana z državnimi pomočmi.

Investicija: Podpora investicijam za večjo produktivnost, konkurenčnost, odpornost in dekarbonizacijo gospodarstva ter za ohranjanje delovnih mest

Gre za investicijo podjetij v osnovna sredstva v skladu z določili osnovnih dveh pravnih podlag, in sicer Zakona o spodbujanju investicij in Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in določili druge relevantne zakonodaje. Predvidena je uporaba več vrst shem državne pomoči in »de minimis« pomoči. Za subvencije bomo uporabili:

- obstoječo regionalno shemo državne pomoči št. BE01-2399245-2014/II (TNI), št. BE02-2399245-2014/III (ZSRR-2) in št. BE01-2399245-2018/II (ZSInv). Če bo zaradi sprememb karte regionalne državne pomoči za obdobje po letu 2021 potrebna priglasitev sprememb in dopolnitev obstoječe sheme regionalne državne pomoči, bomo za namen izvedbe investicije 1 uporabljali tudi ustrezno spremenjeno shemo regionalne državne pomoči, vse znotraj okvirov GBER.
- MSP shemo št. BE03-2399245-2015/II,
- za nižje investicijske spodbude, ki jih bomo izvajali na podlagi Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, »de minimis« shemo št. M001-2399245-2015/II,
- Če bo Začasni okvir državnih pomoči podaljšan tudi za obdobje po 31. 12. 2021, bomo za predmetne subvencije lahko uporabljali tudi pravila COVID državnih pomoči (trenutni COVID shemi, ki jih uporabljamo sta shemi št. SA.57782 (2020/N) – Slovenia COVID-19 (Support for SMEs and for COVID-19 related RDI and investment projects).
- Če se bo na podlagi spremembe GBER, ki je trenutno šele v fazi usklajevanja, pokazala možnost uporabe nove ali pa spremenjene sheme državne pomoči, ki bo relevantna za izvedbo investicije 1, bomo novo oziroma spremenjeno shemo priglasili na nacionalni organ, pristojen za področje državnih pomoči (Ministrstvo za finance).

Za izvedbo predmetne investicije namerava ministrstvo, pristojno za gospodarski razvoj in tehnologijo, Evropski komisiji priglasiti novo shemo državnih pomoči. Če nova shema ne bo priglašena ali ne bo potrjena, bomo za izvedbo investicije 1 uporabili zgoraj navedene sheme državnih pomoči.

Predvidena priglasitev nove sheme državne pomoči bo smiselno zajemala tudi investicije v podjetjih v okviru komponente Digitalna preobrazba gospodarstva (C2 K1) in investicijo Trajnostni razvoj slovenske nastanitvene turistične ponudbe za dvig dodane vrednosti turizma v okviru komponente Trajnostni razvoj slovenskega turizma, vključno s kulturno dediščino (C3 K4).

Investicija: Zagotavljanje inovativnih ekosistemov ekonomsko-poslovne infrastrukture

Ukrepi ne predstavljajo državne pomoči, saj gre za vlaganja v javno infrastrukturo oziroma se vzpostavljajo osnova za učinkovito upravljanje ekonomsko-poslovne infrastrukture, ki je v javnem interesu. V okviru ukrepa bodo podprte le investicije v javno infrastrukturo, in sicer izgradnja in ureditev poslovnih con v lasti občin (gradnja, pridobivanje nepremičnine, nakup opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev). Podprte bodo manjše oziroma srednje velike poslovne cone, ki so namenjene MSP (ne posameznemu velikemu podjetju). Pomoč MSP, ki bodo deležna koristi/ugodnosti na primer v obliki nižje najemnine, ugodnejšega dostopa do opreme in storitev, bo dodeljena po »de minimis« shemi št. M001-2399245-2015/II ali drugi ustrezni shemi, ki jo priglasijo dajalec spodbud (npr. shema SPS, shema SPIRIT).

Poleg investicij v javno poslovno infrastrukturo bodo v okviru ukrepa oblikovane tudi podlage za učinkovitejšo upravljanje poslovnih con v javnem interesu. V ta namen bo pripravljena študija (analiza

poslovnih con in poslovnih subjektov, ki delujejo v conah) in vzpostavljena IT platforma za upravljanje ekonomsko poslovne infrastrukture (spletna aplikacija, sestavljena iz treh modulov: ažuriranje podatkov o poslovnih conah, podatkov in aktivnostih poslovnih subjektov v conah, upravljanje con) ter uvajanje pilotnega projekta upravljanja EPI (predstavitev upravljanja poslovne cone občinam, informiranje podjetij v poslovnih conah, delavnice za upravljanje, vzpostavitev organizacijskih enot za upravljanje, pilotna izvedba upravljanja poslovnih con v 3 regijah). Izsledki študije in IT platforma bodo prosto dostopni širši zainteresirani javnosti.

3.3. KOMPONENTA 3: Trg dela – ukrepi za zmanjševanje posledic negativnih strukturnih trendov (C3 K3)

Reforma: Krepitev (odpornosti) trga dela

Na ravni strukturnih ukrepov bodo izvedene aktivnosti, usmerjene v pridobitev strokovnih in analitičnih podlag. Z upoštevanjem pravil s področja javnega naročanja bo predvidene aktivnosti izvedlo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Ukrepi tako niso predmet državnih pomoči. Upravičenci strukturnih ukrepov ne bodo subjekti, ki opravljajo gospodarsko dejavnost, temveč gre za izvedbo podpornih aktivnosti/dejavnosti namenjenih izvajanju javnih pooblastil. Glede na navedeno se aktivnosti uporabljata točki 17 in 18 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01).

Investicija: Podpora prožnejšim načinom organizacije dela

Investicija se bo izvajala v skladu s potrjeno shemo »de minimis« z upoštevanjem Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči »de minimis« (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013) in Uredbe komisije (EU) 2020/972 z dne 2. julija 2020 o spremembi uredbe (EU) št. 1407/2013 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti. Del aktivnosti, ki jih bo predvidoma izvajal Inšpektorat RS za delo, zaradi njihove narave in predvidenega izvajalca ne predstavljajo državnih pomoči. Inšpektorat je izvajalec javnih pooblastil in javne službe in torej ne predstavlja podjetja v smislu člena 107(1) PDEU.

Investicija: Uvajanje prožnejših načinov dela, prilagojenih potrebam invalidov, v invalidskih podjetjih in zaposlitvenih centrih

Investicija se bo izvajala v skladu s potrjeno shemo »de minimis«, z upoštevanjem Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči »de minimis« (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013) in Uredbe komisije (EU) 2020/972 z dne 2. julija 2020 o spremembi uredbe (EU) št. 1407/2013 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti.

Investicija: Hitrejši vstop mladih na trg dela

Investicija se bo izvajala v skladu s potrjeno shemo »de minimis« z upoštevanjem Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči »de minimis« (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013) in Uredbe komisije (EU) 2020/972 z dne 2. julija 2020 o spremembi uredbe (EU) št. 1407/2013 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti.

Investicija: Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih

Investicija se bo v delu, ki se nanaša na povračilo izpada dohodka delodajalcem in samozaposlenim za čas usposabljanja, izvajala v skladu s potrjeno shemo »de minimis« z upoštevanjem Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013 z dne 18. decembra 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči »de minimis« (UL L št. 352 z dne 24. 12. 2013) in Uredbe komisije (EU) 2020/972 z dne 2. julija 2020 o spremembi uredbe (EU) št. 1407/2013 v zvezi s podaljšanjem njene veljavnosti. Povračilo stroškov usposabljanj zaposlenih, kadar je prijavitelj delodajalec, se bo izvajalo v skladu s shemo državne pomoči Programi usposabljanja, ki jo bo MDDSZ priglasilo MF. Sredstva za posameznike v vlogi fizičnih oseb, ki ne izvajajo ekonomske aktivnosti in torej ne predstavljajo podjetja v smislu člena 107(1) PDEU. Predmetni del investicije tako ne predstavlja državnih pomoči.

3.4. KOMPONENTA 4: Trajnostni razvoj slovenskega turizma, vključno s kulturno dediščino (C3 K4)

Reforma: Krepitev trajnostnega razvoja turizma

V okviru izvedbe reformnega dela ni relevantno, saj gre v okviru reformnega dela za pripravo strateških dokumentov. Stroški v okviru reformnega dela bodo kriti iz proračuna Republike Slovenije. Strateški dokumenti za makro destinacije, t. i. master plani in Strategija trajnostnega razvoja slovenskega turizma 2022–2028) bodo pridobljeni na podlagi javno objavljenih javnih naročil na portalu EU. Nadgradnja Zelene sheme slovenskega turizma, ki bo financirana s sredstvi NOO, bo izvedena s pomočjo zunanjih ekspertov. Za izbor teh bo izvedeno javno naročilo, objavljeno v Uradnem listu in na portalu javnih naročil.

Investicija: Trajnostni razvoj slovenske nastanitvene turistične ponudbe za dvig dodane vrednosti turizma

Stroški bodo opredeljeni v skladu z novo prijavljeno shemo državnih pomoči za področje turizma.

Investicija: Trajnostni razvoj javne in skupne turistične infrastrukture in naravnih znamenitosti v turističnih destinacijah

Sredstva bodo namenjena vlaganjem v javno in skupno turistično infrastrukturo v lasti občin, javnih neprofitnih zavodov, društev in zvez društev, ki ne opravljajo gospodarske dejavnosti, takšna infrastruktura služi vsem turistom in lokalnim prebivalcem ter dviguje ugled celotne turistične destinacije, zato predlagani ukrep ne predstavlja državne pomoči.

Investicija: Trajnostna obnova in oživljanje kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem

Sredstva NOO v višini 47 mio EUR bodo namenjena kulturnim spomenikom in javni kulturni infrastrukturo v lasti države in občin, ki ne opravljajo gospodarske dejavnosti, ukrep Investicije v kulturne spomenike in javno kulturno infrastrukturo ne izkrivlja konkurence na skupnem trgu in ne vpliva na trgovino med državami članicami. Skladno s členom 107(1) PDEU, Uredbo Komisije (EU) 2014/651 z dne 26. junij 2014 (splošne skupinske izjeme) in Uredbo Komisije (EU) 2017/1084 z dne 14. junija 2017 o spremembi Uredbe (EU) št. 651/2014, predlagani ukrep glede pomoči za pristaniško in letališko infrastrukturo, pragov za prigrasitev za pomoč za kulturo in ohranjanje kulturne dediščine in pomoči za športno in večnamensko rekreacijsko infrastrukturo ne pomeni državne pomoči (zvišan prag za pomoč za naložbe v kulturo in ohranjanje kulturne dediščine: 150 milijonov EUR na projekt; pomoč za tekoče poslovanje za kulturo in ohranjanje kulturne dediščine; 75 milijonov EUR letno na podjetje).

3.5. KOMPONENTA 5: Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici in zeleni prehod (C3 K5)

Reforma: Prenova vzgojno izobraževalnega sistema za zeleni in digitalni prehod

Reformo izobraževalnega sistema, ki zajema prenavo nacionalnih programskih dokumentov, bodo izvajali javni zavodi po 28. členu ZOFVI v sodelovanju z MIZŠ in vsemi ostalimi ključnimi deležniki (predvsem posamezni strokovnjaki, ki bodo imenovani v ekspertne skupine). Skladno z ZOFVI javni zavodi izvajajo javno službo v okviru javne mreže, ustanovljene s strani države, za katero se sredstva za izvajanje zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije. Gre torej za dejavnosti, ki so skladno s sodno prakso Sodišča EU v javnem interesu in se obravnavajo kot negospodarska dejavnost. Glede na navedeno ne gre za prenos javnih sredstev in zato reforma ne predstavlja državne pomoči. Za aktivnosti veljata točki 28 in 29 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01).

Reforma: Reforma visokega šolstva za zelen in odporen prehod v Družbo 5.0 (sistem, ki je odziven na potrebe iz okolja in ustvarja visokokvalificirano delovno silo za poklice prihodnosti)

Gre za prenavo visokošolskega izobraževanja, pri kateri bodo sodelovale visokošolske institucije, ki z vidika pedagoškega procesa ne ustvarjajo dobička, hkrati pa ne gre za prenos javnih sredstev, zato reforma ne predstavlja državnih pomoči. Javno financiranje javnih visokošolskih zavodov je izvzeto iz pravil državnih pomoči, ker so v tem primeru javna sredstva namenjena za sofinanciranje njihove osnovne (negospodarske) dejavnosti, to je za namen izboljšanja izvajanja javno veljavnih študijskih programov, torej neposrednega pedagoškega procesa. Gre za javno izobraževanje, organizirano v okviru nacionalnega sistema izobraževanja, ki se obravnava kot negospodarska dejavnost in zato ne zapade pod pravila državnih pomoči. Skladno z Zakonom o visokem šolstvu se namreč visokošolskim zavodov in samostojnim visokošolskim zavodom, ki izvajajo koncesionirane študijske programe, iz proračuna RS zagotavlja sredstva za izvajanje študijske dejavnosti in s študijem povezane aktivnosti. Za aktivnosti veljajo točke 28, 29 in 31 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01).

Reforma: Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest

Gre za prenavo izobraževalnega sistema, ki vključuje prenavo nacionalnih programskih dokumentov, kjer bodo aktivnosti izvajali javni zavodi po 28. členu ZOFVI (CPI) v sodelovanju z MIZŠ ter vsemi ostalimi ključnimi deležniki (predvsem posamezni strokovnjaki oziroma strokovni delavci, ki bodo imenovani v ekspertne skupine). Enako kot pri reformi 1 javni zavodi ter javni in zasebni VIZ izvajajo javno službo, za katero se sredstva za izvajanje zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije. Tudi ostali udeleženci, ki bi jih sicer lahko šteli za t. i. »podjetja«, bodo izvajali aktivnosti, ki so v javnem interesu ter katerim ne moremo pripisati gospodarske narave, saj prejemnikom ne bodo prinesle ekonomske prednosti. Poleg tega se skladno s pravili o državnih pomočeh sistem javnega izobraževalnega sistema, ki se organizira v okviru nacionalnega sistema izobraževanja ter ga financira in nadzira država, obravnava kot negospodarska dejavnost. Glede na navedeno reforma ne vsebuje elementov državne pomoči. Za aktivnosti veljata točki 28 in 29 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01).

Reforma: Strategija za ozelenitev izobraževalne in raziskovalne infrastrukture v Sloveniji

Gre za pripravo in sprejem nacionalne strategije, ki jo bo izvajal zunanji izvajalec ob podpori in nadzoru MIZŠ. Ker je namen reforme sprejem nacionalnega dokumenta, ki je v javnem interesu in pri čemer izvajalci ne bodo imeli zaradi tega ekonomske prednosti, ne gre za elemente državne pomoči. Poleg tega se skladno s pravili o državnih pomočeh sistem javnega izobraževalnega sistema, ki se organizira v okviru nacionalnega sistema izobraževanja ter ga financira in nadzira država, obravnava kot negospodarska dejavnost. V okviru predmetne reforme gre torej za aktivnosti, ki so v javnem interesu, nimajo gospodarske narave, končni prejemniki pa s svojimi dejavnostmi ne bodo izkrivljali konkurence in vplivali na trgovino med državami članicami EU, zato reforma ne predstavlja državne pomoči. Za aktivnosti veljajo točke 28, 29 in 31 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01).

Investicija: Celovita transformacija (trajnost in odpornost) zelenega in digitalnega izobraževanja

Gre za aktivnosti, ki jih bodo izvajali MIZŠ, javni zavodi, vzgojno-izobraževalni ali visokošolski zavodi, organizacije za izobraževanje odraslih ter morebitni drugi ključni izvajalci z namenom krepitev kakovosti in odpornosti izobraževalnega procesa, ki je namenjen vsem učečim se. Glede javnih zavodov velja enaka utemeljitev kot pri reformi 1. Aktivnosti vzgojno-izobraževalnih zavodov (v nadaljevanju: VIZ) predstavljajo pomoč iz javnih sredstev za izvajanje osnovne dejavnosti izobraževanja v okviru nacionalnega sistema izobraževanja. Skladno z ZOFVI javni in zasebni VIZ opravljajo javno službo, ki se izvaja v okviru javne mreže, ustanovljene s strani Republike Slovenije in za katero se sredstva za izvajanje zagotavljajo iz proračuna RS. Pri izvajanju usposabljanj bodo lahko sodelovali tudi subjekti zasebnega ali javnega prava, vključno z organizacijami za izobraževanje odraslih. Obvestilo EK o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije v 28. točki navaja, da se javno izobraževanje, organizirano v okviru nacionalnega sistema izobraževanja, ki ga financira in nadzoruje država, lahko obravnava kot negospodarska dejavnost. Končni prejemniki sredstev bodo aktivnosti izvajali v okviru javne službe vzgoje in izobraževanja ter teh dejavnosti ne bodo opravljali zaradi pridobivanja dobička. Gre torej za dejavnosti, ki so v javnem interesu, nimajo gospodarske narave in so nepridobitne, saj so izobraževanja za ciljne skupine brezplačna. Končni prejemniki s svojimi dejavnostmi ne bodo izkrivljali konkurence in vplivali na trgovino med državami članicami EU, zato investicija ne predstavlja elementov državne pomoči. Zagotovili bomo, da ne bo prihajalo do morebitnega preliivanja javnih sredstev za aktivnosti iz navedenega ukrepa v njihovo morebitno pridobitno dejavnost (npr. z ločenimi računovodskimi evidencami).

Investicija: Izvajanje pilotnih projektov, katerih rezultati bodo podlaga za pripravo izhodišč za reformo visokega šolstva za zelen in odporen prehod v Družbo 5.0

Pilotne projekte bodo izvajale visokošolske institucije z namenom prenove visokošolskega izobraževanja. Kot je opredeljeno pri reformi 2, navedene institucije z vidika pedagoškega procesa ne ustvarjajo dobička, hkrati pa ne gre za prenos javnih sredstev, zato investicija ne predstavlja državne pomoči.

Investicija: Krepitev sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgom dela

Gre za aktivnosti, katerih končni uporabniki so dijaki, študenti višjih strokovnih šol, delodajalci, mentorji dijakom ter izobraževalne institucije (srednje poklicne in strokovne šole ter višje strokovne šole), ki nimajo tržne dejavnosti, hkrati pa ne gre za prenos javnih sredstev, enako kot smo opredelili pri reformi 3, zato investicija ne predstavlja državne pomoči.

Investicija: Ozelenitev izobraževalne infrastrukture v Sloveniji

Gre za investicije v izobraževalno infrastrukturo, pri čemer so končni prejemniki javnih sredstev, to je vzgojno-izobraževalni zavodi (v nadaljevanju: VIZ) ali visokošolski zavodi, ustanovljeni za opravljanje strokovnih in organizacijskih nalog, povezanih s posredovanjem znanja, uvajanjem v raziskovalno delo ter za izvajanje programov, ki se opravljajo kot javna služba na področju vzgoje in izobraževanja. Navedene naloge spadajo v okvir nacionalnega sistema vzgoje in izobraževanja, ki je pretežno financirano iz javnih sredstev. Kot že navedeno, se v skladu s sodno prakso Sodišča EU sistem javnega izobraževanja, ki se organizira v okviru nacionalnega sistema izobraževanja ter ga financira in nadzira država, obravnava kot negospodarska dejavnost, zato njeno financiranje ne vsebuje elementov državne pomoči.

3.6. KOMPONENTA 6: Učinkovite javne institucije (C3 K6)

Reforma: Odpravljanje administrativnih ovir

Izvedba navedene reforme ni neposredno povezana z državnimi pomočmi in tudi nima neposrednih finančnih posledic.

Reforma: Moderen in odporen javni sektor

Izvedba navedene reforme ni neposredno povezana z državnimi pomočmi in tudi nima neposrednih finančnih posledic.

Reforma: Ustvarjanje sistemskih pogojev za rast investicij

Izvedba navedene reforme ni neposredno povezana z državnimi pomočmi in tudi nima neposrednih finančnih posledic.

4. RAZVOJNO PODROČJE: ZDRAVSTVO IN SOCIALNA VARNOST

4.1. KOMPONENTA 1: Zdravstvo (C4 K1)

Velja za vse ukrepe (reformo in vse 4 investicije):

Reforma in investicije zajemajo aktivnosti, ki jih bodo izvajali MZ, NIJZ, ZZZS, javni zdravstveni zavodi in drugi deležniki v zdravstvu (Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, Zdravniška zbornica Slovenije, Združenje zdravstvenih zavodov Slovenije). V Sloveniji so javni zdravstveni zavodi sestavni del nacionalnega sistema zdravstvenega varstva in temeljijo na načelu solidarnosti. Financirajo se neposredno iz prispevkov za socialno varnost in drugih državnih sredstev, storitve pa opravljajo na podlagi univerzalnega kritja. Gre torej za dejavnost, ki je v javnem interesu, dejavnosti so nepridobitne, zavodi pa ne delujejo kot podjetja. Končni prejemniki s svojimi dejavnostmi ne bodo izkrivljali konkurence in vplivali na trgovino med državami članicami EU. Javno financiranje zdravstvenega varstva je izvzeto iz pravil državnih pomoči, ker so v tem primeru javna sredstva namenjena za sofinanciranje njihove osnovne (negospodarske) dejavnosti.

V primeru izvajanja usposabljanj medicinskega osebja bodo lahko sodelovali tudi subjekti zasebnega ali javnega prava. Obvestilo EK o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije v 25. točki navaja, da kadar obstaja struktura, v kateri so javne bolnišnice sestavni del nacionalnega sistema zdravstvenega varstva in skoraj v celoti temeljijo na načelu solidarnosti, se torej kakšne bolnišnice financirajo neposredno iz prispevkov za socialno varnost in drugih državnih sredstev, storitve pa opravljajo brezplačno na podlagi univerzalnega kritja, kot je pojasnjeno zgoraj, tudi dejavnosti, ki bi same po sebi lahko bile gospodarske narave, vendar se opravljajo le za zagotavljanje druge negospodarske storitve, ne razvrščamo med gospodarske. Končni prejemniki sredstev teh dejavnosti ne bodo opravljali zaradi pridobivanja dobička. Končni prejemniki s svojimi dejavnostmi ne bodo izkrivljali konkurence in vplivali na trgovino med državami članicami EU, zato investicija ne predstavlja elementov državne pomoči. Zagotovili bomo, da ne bo prihajalo do morebitnega preliivanja javnih sredstev za aktivnosti iz navedenega ukrepa v njihovo morebitno pridobitno dejavnost (npr. z ločenimi računovodskimi evidencami).

4.2. KOMPONENTA 2: Socialna varnost in dolgotrajna oskrba (C4 K2)

Reforma: Vzpostavitev enotne sistemske ureditve na področju dolgotrajne oskrbe

Reforma zajema sprejem novega sistemskega zakona, kar pomeni, da reforma ne predstavlja državne pomoči. Reformo DO, ki zajema sprejem zakona, bodo kot predhodno navedeno izvajali pristojno MZ, v sodelovanju z MDDSZ, MF, ZZZS in drugi deležniki s področja DO. Izvajalci na področju DO izvajajo javno službo v okviru javne nacionalne mreže DO, pri čemer se storitve financirajo iz javnih virov. Sodišči Unije sta potrdili, da v državah s takšno strukturo zadevne organizacije ne delujejo kot podjetja. Gre torej za dejavnosti, ki so v javnem interesu in se obravnavajo kot negospodarska dejavnost. Glede na navedeno reforma ne predstavlja državne pomoči. Za aktivnosti velja smiselna uporaba točke 24 Obvestila Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01).

Investicija: Zagotavljanje celostne obravnave oseb, ki potrebujejo višji obseg DO in kompleksnejše storitve s področja zdravstvene nege oziroma kontinuirano zdravstveno nego

Investitor oziroma prejemnik nepovratnih sredstev je država oziroma drugi javni subjekti v bodočem sistemu DO. Infrastruktura po izgradnji ostaja v lasti države in je predana v upravljanje izvajalcem javne službe na področju DO, ki se izvaja v okviru javne mreže nepridobitno in pod nadzorom države.

Država izvaja nadzor nad namenskostjo in smotnostjo uporabe sredstev, ki se uporabljajo v namen izvajanja javne službe na področju DO. Izvedene investicije in opredmetena sredstva ostajajo v lasti države. Država izvaja nadzor nad namenskostjo in smotnostjo uporabe sredstev, ki se uporabljajo v namen izvajanja javne službe na področju DO. Na podlagi pravil, ki veljajo na področju državnih pomoči, je treba delovanje družb, ki opravljajo »gospodarsko javno službo«, presoditi na podlagi Sklepa Komisije z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) PDEU za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (Uradni list EU, L 7/2012; v nadaljevanju: Sklep Komisije). Sklep Komisije določa pogoje, pod katerimi je državna pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, združljiva z notranjim trgov. Storitve s področja zdravstva in dolgotrajne oskrbe spadajo v področje uporabe Sklepa Komisije. Tovrstne pomoči v obliki nadomestila za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena predstavljajo dovoljeno državno pomoč, za katero ne velja obveznost predhodne priglasitve iz člena 108(3) PDEU, saj se lahko šteje, da je združljiva s členom 106(2) PDEU. Postopek priglasitve ni potreben, se pa v skladu s Sklepom Komisije, zahteva poročanje o višini izplačanih nadomestil, in sicer na vsaki 2 leti Ministrstvu za finance, Sektorju za spremljanje državnih pomoči..

Investicija: Zagotovitev varnega okolja bivanja za osebe, ki so odvisne od pomoči drugih

Investitor oziroma prejemnik povratnih sredstev bo država oziroma na podlagi prenosa pooblastil javni socialno-varstveni zavodi. Po izgradnji predmetne infrastrukture ta ostaja v lastništvu države in je predana v upravljanje izvajalcem javne službe na področju socialnega varstva. Ti izvajajo dejavnost v javnem interesu, niso gospodarske narave in so nepridobitni, njihovo delovanje pa nadzoruje država. 41.a člen Zakona o socialnem varstvu namreč opredeljuje dejavnost socialnega varstva kot nepridobitno dejavnost. Kot osebe javnega prava so javni zavodi pri izbiri izvajalcev investicije zavezani k dosledni uporabi pravil o javnem naročanju, zaradi velja, da bo izvajalec investicije, izbran v okviru konkurenčnega, preglednega, nediskriminatornega in brezpogojnega postopka, v skladu s tržnimi pogoji in tako ne bo prejel gospodarske prednosti iz sredstev investitorja. Vsa infrastruktura, ki bo zgrajena v okviru zadevnih investicij je torej v skladu z nacionalno zakonodajo opredeljena kot »infrastruktura javne službe« (objekti in naprave, namenjeni izvajanju javne službe).

Na podlagi pravil, ki veljajo na področju državnih pomoči, je treba delovanje družb, ki opravljajo »gospodarsko javno službo«, presoditi na podlagi Sklepa Komisije z dne 20. decembra 2011 o uporabi člena 106(2) PDEU za državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena (Uradni list EU, L 7/2012; v nadaljevanju: Sklep Komisije). Sklep Komisije določa pogoje, pod katerimi je državna pomoč v obliki nadomestila za javne storitve dodeljenega nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, združljiva z notranjim trgov. Socialne storitve spadajo v

področje uporabe Sklepa Komisije. Tovrstne pomoči v obliki nadomestila za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena predstavljajo dovoljeno državno pomoč, za katero ne velja obveznost predhodne priglasitve iz člena 108(3) PDEU, saj se lahko šteje, da je združljiva s členom 106(2) PDEU. Postopek priglasitve ni potreben, se pa v skladu s Sklepom Komisije zahteva poročanje o višini izplačanih nadomestil, in sicer na vsaki 2 leti Ministrstvu za finance, Sektorju za spremljanje državnih pomoči.

4.3. KOMPONENTA 3: Stanovanjska politika (C4 K3)

Reforma Vzpostavitev pogojev za krepitev fonda javnih najemnih stanovanj in investicija Zagotavljanje javnih najemnih stanovanj:

Ker gre za reformo stanovanjske politike v Sloveniji, ki zajema gradnjo javnih stanovanjskih kapacitet, pri čemer ne gre za prenos javnih sredstev zasebnikom, reforma ne predstavlja državne pomoči. Kot je Sodišče navedlo v svoji sodbi Leipzig-Halle, lahko spada gradnja infrastrukture ali njenega dela na področje izvajanja javnih pooblastil države. V takšnem primeru javno financiranje infrastrukture (ali ustreznega dela infrastrukture) ni predmet pravil o državni pomoči. Stanovanjski zakon namreč jasno opredeljuje lastnike javnih najemnih stanovanj, med katere ne spadajo zasebni gospodarski subjekti, ki bi delovali tržno, temveč le Stanovanjski sklad RS, občine, občinski stanovanjski skladi in neprofitne stanovanjske organizacije, katerih poslovanje je v delu, ki se nanaša na oddajanje neprofitnih stanovanj upravičencem, zakonsko regulirano.

II. DEL: NAČELO, DA SE NE ŠKODUJE BISTVENO (DNSH)

1. Razvojno področje: ZELENI PREHOD

1.1. KOMPONENTA 1: Obnovljivi viri energije in učinkovita raba energije v gospodarstvu (C1 K1)

Reforma spodbujanja OVE v Sloveniji			
Z novim Zakonom o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZOVE), s katerim v slovenski pravni red prenašamo zakonodajne akte t. i. paketa Čista energija za vse Evropejce, bo urejeno izvajanje politike države in občin na področju rabe obnovljivih virov energije, določitev zavezujočega cilja za delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi v Republiki Sloveniji in ukrepi za doseganje tega cilja ter načini njihovega financiranja (vključno z mednarodnim sodelovanjem in pravili o finančni podpori za spodbujanje energije iz obnovljivih virov in iz sproizvodnje z visokim izkoristkom), potrdila o izvoru energije, samooskrba z električno energijo iz obnovljivih virov, uporaba energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja in hlajenja ter v sektorju prometa, upravni postopki ter informiranje in usposabljanje inštalaterjev.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Zakonodajna reforma temelji na Nacionalnem energetskega in podnebnem načrtu, za katerega je bil izveden postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO), ki je potekala vzporedno s pripravo NEPN v okviru tehnične podpore EU za strukturne reforme. Široka in utemeljena razprava je potekala na strokovnih podlagah in je bila ključna za doseganje soglasja čim širšega kroga deležnikov glede zahtevnih, a izvedljivih ciljev Slovenije do leta 2030, ki bodo upoštevali pomembne nacionalne okoliščine in bo predstavljali ustrezen korak k podnebno nevtralni Sloveniji do leta 2050. Reforma, ki v skladu z NEPN in evropskimi direktivami na nacionalni ravni ureja področje obnovljivih virov energije, je v javnem interesu z vidika energetske in podnebne politike. Na tej podlagi ocenjujemo, da reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		
Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.	
Prilagajanje podnebnim spremembam:	X	Vpliv ukrepov za povečanje deleža OVE v okviru tega cilja politike je pomemben predvsem z vidika zadostne odpornosti oskrbe z elektriko na ekstremne vremenske dogodke, večje	

<p>Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?</p>	<p>odpornosti na vročinske valove in večje poplavni varnosti. Vir nesreč lahko predstavljajo hidroelektrarne (poplave), vetrne elektrarne (lomi, požari), povečevanje proizvodnje vodika in njegove uporabe v prometu ter izgradnja plinsko-parne elektrarne (eksplozije). Druga tveganja, ki jih prinaša izvedba povečevanja naprav za proizvodnjo energije iz OVE, so povezana s povečanjem nevarnosti požara zaradi intenzivnega nameščanja sončnih elektrarn, kjer pa stanje tehnike in standardov že zagotavlja dovolj visoko stopnjo varnosti ali nesreče, povezane s prometom. Na poplavnem območju so v skladu z Zakonom o vodah prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna ali priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja v prilogi 1 navaja pogoje in omejitve poseganja na območja pomembnih vplivov poplav v odvisnosti od razreda poplavne nevarnosti. Poleg tega v prilogi 2 omejuje tudi izvajanje dejavnosti v obratih, ki imajo lahko velik vpliv na doseganje okoljskih ciljev. Vpliv posameznih ukrepov je treba ocenjevati v skladu s Strateškim okvirom prilagajanja podnebnim spremembam (Vlada RS, 7. 12. 2016), s katerim so določeni cilji na področju prilagajanja, kot so zmanjševanje izpostavljenosti vplivom podnebnih sprememb, občutljivosti in ranljivosti Slovenije zanje ter povečevanje odpornosti in prilagoditvene sposobnosti družbe. Ker sama reforma ne določa konkretnih posegov oziroma investicij, se vplivi predvidenih ukrepov vrednotijo na nižjih nivojih načrtovanja. Pri tem mora dejavnost zmanjšati vsa pomembna fizična podnebna tveganja v največji možni meri in po najboljših močeh. Na tej podlagi ocenjujemo, da reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil: (i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali (ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?</p>	<p>X</p> <p>Nekateri ukrepi, ki bodo povečali delež OVE, lahko vplivajo na kakovost pitne vode, če se vetrne elektrarne, hidroelektrarne, plinsko-parno elektrarno ali druge posege umešča na vodovarstvena zemljišča in v bližino vodnih virov namenjenih lastni oskrbi s pitno vodo. Vplivi na vire pitne vode se lahko pojavijo tudi zaradi sprememb v količini in kemijskem stanju podzemnih voda, ki lahko nastanejo kot posledica tovrstnih posegov. Možni so tudi vplivi na kopalne vode, če se posegi izvajajo na vplivnih ali prispevnih območjih celinskih kopalnih voda ali kopalnih voda obalnega morja. Ta vpliv je treba ocenjevati v skladu z Okvirno direktivo EU o vodah 2000/60/ES, načrtom upravljanja voda na vodnem območju Donave in načrtom upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja. Skoraj petina ozemlja Slovenije, okoli 347.000 ha, je vodovarstveno območje, od tega je dobrih 8.000 ha v najstrožjem režimu varovanja. Sprejemanje uredb o vodovarstvenih območjih je v domeni ministrstva, pristojnega za okolje, in izhaja iz Zakona o vodah (ZV-1). Z državnimi uredbami in občinskimi odloki zaščitena vodovarstvena območja na območju VO Donave in VO Jadranskega morja varujejo 1947 zajetij in skupaj pokrivajo 16,91 % ozemlja Slovenije. Od skupno 1947 zajetij, varovanih z vodovarstvenimi območji, je 463 vodnjakov (24 %), skoraj vsa ostala zajetja so zajeti izviri podzemnih voda. Ker lokacije posegov načeloma niso vnaprej določene, se vplivi predvidenih posegov vrednotijo na nižjih nivojih načrtovanja. Zato je pri umeščanju v prostor, gradnji in</p>

	<p>obratovanju objektov in naprav treba preveriti možni vpliv objektov na črpališča pitne vode s podeljenimi vodnimi dovoljenji, ki niso zaščitena z vodovarstvenimi območji, in zagotoviti vse potrebne ukrepe za zaščito teh virov. Poseganje v bližino vodnih virov in načrtovanje ustreznih ukrepov za zaščito teh vodnih virov se mora preverjati v okviru izdaje projektnih pogojev in gradbenega dovoljenja. Na ravni individualnega projekta se določa potreba po vzpostavitvi monitoringa, določiti je treba ustrezne varnostne pasove in zagotoviti ustrezno oddaljenost od ranljivih območji. Ker sama reforma ne določa konkretnih ukrepov oziroma investicij, hkrati pa se morajo pri njihovi nadaljnji izvedbi upoštevati vse relevantne zakonske zahteve, ocenjujemo, da reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem: Ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	<p>X</p> <p>V okviru reforme največjo težavo z vidika odpadkov predstavljajo nove proizvodne naprave energije. Pri vseh ukrepih se pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi kot prednostni vrstni red upošteva hierarhija ravnanja: preprečevanje odpadkov, priprava za ponovno uporabo, recikliranje, drugi postopki predelave (npr. energetska predelava) in odstranjevanj, v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20), ki določa tudi pravila ravnanja z odpadki: - prepoved puščanja v okolju, odmetavanja ali nadzorovanega ravnanja - ločeno zbiranje - skladiščenje odpadkov - shranjevanje in označevanje odpadkov - odstranjevanje odpadkov - obveznost zagotavljanja obdelave odpadkov (izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora zagotoviti njihovo obdelavo, tako da jih: obdela sam, odda zbiralcu ali odda izvajalcu obdelave) - izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora za vsako pošiljko odpadkov zagotoviti evidenčni list. Povzročitelj odpadkov mora imeti načrt gospodarjenja z odpadki, v skladu, s katerim izvaja ukrepe preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov ter ravnanja z odpadki</p> <p>Pri gradnjah je potrebno pri ravnanju z gradbenimi odpadki slediti ciljem krožnega gospodarstva tako, da se bo najmanj 70 % njihove količine pripravilo za ponovno uporabo, recikliranje in snovno predelavo, za zemeljske izkope pa zagotovilo višjo stopnjo uporabnosti s predpisanimi merili za preglednejše razvrščanje zemeljskega izkopa glede na vsebnost onesnaževal in vsebnost onesnaževal v izlužku. Pri vseh gradnjah, rekonstrukcijah, adaptacijah, obnovah ali odstranitvah objektov se upošteva Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08)</p> <p>Predvsem pri ukrepih, ki se nanašajo na pospešeno uvajanje sončne energije ter pri nastajanju odpadnih baterij in akumulatorjev, ki se navezujejo na hranilnike energije in na povečanje števila električnih vozil, se upošteva Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list RS, št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15, 84/18 – ZIURKOE in 101/20), ki določa pravila za dajanje baterij in akumulatorjev na trg, zlasti še prepoved dajanja na trg baterij in akumulatorjev, ki vsebujejo nevarne snovi. Določa posebna pravila za zbiranje, obdelavo, recikliranje in odstranjevanje odpadnih baterij in akumulatorjev na področju ravnanja z odpadki in izhodišča za pripravo operativnih programov varstva okolja v zvezi s spodbujanjem zbiranja in recikliranja odpadnih baterij in akumulatorjev. Uredba o izrabljenih vozilih določa pravila ravnanja z izrabljenimi vozili, ponovno uporabo in</p>

		<p>predelavo, obveznosti proizvajalcev, načrte ravnanja z izrabljenimi vozili ter določa obveznosti glede poročanja.</p> <p>Nova zakonodaja bo definirala tudi različne pojme z vidika uvajanja OVE kot so »biološki odpadki«, ki lahko pomenijo biorazgradljive odpadke iz različnih dejavnosti ali »biomasa«, ki pomeni biološko razgradljive dele proizvodov, odpadkov in ostankov biološkega izvora iz kmetijstva, gozdarstva itd. Pri tem se upošteva Uredba o predelavi biološko razgradljivih odpadkov in uporabi komposta ali digestata, ki določa pravila ravnanja in druge pogoje v zvezi s predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata. Določa pogoje za načrtovanje, gradnjo in vzdrževanje kompostarn ali bioplinarn, predelavo biološko razgradljivih odpadkov ter uporabo komposta ali digestata.</p> <p>Ker sama reforma ne določa konkretnih posegov oziroma investicij, se vplivi predvidenih ukrepov vrednotijo na nižjih nivojih načrtovanja. Pri tem morajo vsi predvideni ukrepi in dejavnosti slediti ciljem na področju ravnanja z odpadki. Na tej podlagi ocenjujemo, da reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	X	<p>Negativni vplivi na onesnaževanje zraka, vode in tal so možni zaradi povečevanja emisij ob gradnji infrastrukturnih in energetskih objektov, po drugi strani pa so predvideni tudi ukrepi, ki bodo pozitivno vplivali na kakovost zraka. To so predvsem ukrepi, povezani s postopnim opuščanjem proizvodnje električne energije iz premoga in predvsem spremembe vrste energentov v vozilih in gospodinjstvih. Ukrepi na področju uvajanja OVE bodo pripomogli k zniževanju škodljivih učinkov zakisljevanja, evtrofikacije tal in prizemnega ozona, preprečevanje preseganja kritične ravni in kritične obremenitve ter učinkovita zaščita vseh skupin prebivalstva pred znanimi tveganji zdravja zaradi onesnaženosti zraka. V ta namen so določene nacionalne obveznosti zmanjšanja emisij, h katerim bodo pripomogli tudi učinki predvidene reforme. Vsako zmanjšanje emisij škodljivih onesnaževal ima pozitiven vpliv tudi na kakovost zunanjega zraka. Za ocenjevanje vpliva na kakovost vode se morajo upoštevati že prej omenjene Okvirna direktiva EU o vodah 2000/60/ES, načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave in Jadranskega morja. Ukrepi, ki predvidevajo umestitev novih objektov, lahko predstavljajo vir hrupa (vetrne elektrarne, gradnja novih objektov – predvsem hidroelektrarn), pri čemer je možna povečana izpostavljenost prebivalstva hrupu. V primeru gradnje objekta, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, se za obratovanje gradbišča skladnost obremenitve okolja s hrupom ugotavlja na podlagi ocene obremenjenosti okolja s hrupom. Ocena obremenjenosti okolja s hrupom se izdelava z uporabo modelnega izračuna na podlagi računskih metod. Vir hrupa ne sme obratovati, če povzroča čezmerno obremenitev okolja. Upravljavalec vira hrupa mora zagotavljati izvajanje ukrepov varstva pred hrupom. Ukrepi lahko vplivajo na obseg kmetijskih zemljišč in gozdov zaradi predvidene izvedbe različnih infrastrukturnih posegov in na samo rabo zemljišč zaradi predvidene rabe lesne in rastlinske biomase. Pri tem se omejuje sofinanciranje ukrepov rabe biomase v individualnih kuriščih, ki so na območjih, kjer so sprejeti odloki zaradi čezmerne onesnaženosti zunanjega zraka z delci PM10.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: Ali je ukrep:</p>	X	<p>Vplivi na biotsko raznovrstnost in vplivi na območja z naravovarstvenim statusom in naravne vrednote so mogoči zaradi izvedbe različnih ukrepov v umeščanje vetrnih elektrarn,</p>

<p>(i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali</p> <p>(ii) škodljiv za ohranitveni status habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	<p>gradnje HE in mHE ter infrastrukture za prenos električne energije.</p> <p>Gre za reformo in ne konkretne investicije, ki jih lahko vrednotimo glede vpliva na stanje vrst, habitatov in posledično biotsko pestrost in vpliva na stanje (kvalifikacijskih) vrst in (kvalifikacijskih) habitatnih tipov. Vplivi zaradi umestitve konkretnih lokacij in velikosti objektov bodo predmet presoje še v okviru CPVO na nivoju podrobnejšega načrtovanja. Pri ocenjevanju vpliva je treba smiselno upoštevati:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Zakon o ohranjanju narave, – Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), – Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, – Uredbo o habitatnih tipih, – Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah, – Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam, – Program upravljanja območij Natura 2000. <p>Pri uporabi biomase se v skladu z NEPN poleg zahteve, da se v smernice za pripravo Gozdnogospodarski načrtov GGO (2021–2030) zapiše ustrezne cilje glede lesne zaloge, poseka in akumulacije, vključi tudi prilagajanje gozdov na pričakovane podnebne spremembe za zagotavljanje lesne zaloge, prirastka in ponorov ogljika.</p>
---	---

Reforma oskrbe z električno energijo za potrebe spodbujanja OVE			
<p>Z novim zakonom o oskrbi z električno energijo bodo določena pravila delovanja trga z električno energijo, proizvodnje, prenosa, distribucije, shranjevanja in dobave električne energije, skupaj z določbami za varstvo končnih odjemalcev, načini in oblike izvajanja gospodarskih javnih služb na področju prenosa in distribucije električne energije ter trga z električno energijo, načela in ukrepi za doseganje zanesljive oskrbe z električno energijo, ukrepi za preprečevanje energetske revščine in druga vprašanja oskrbe z električno energijo.</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Zakonodajna reforma temelji na Nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu, za katerega je bil izveden postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO), ki je potekala vzporedno s pripravo NEPN v okviru tehnične podpore EU za strukturne reforme. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v izboljšanje distribucijskih električnih sistemov, ki bodo omogočili učinkovito integracijo sistemov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, njena hrambo in e-mobilnost. Ker se z reformo, ki v skladu z NEPN in evropskimi direktivami na nacionalni ravni ureja področje razvoja omrežja za distribucijo električne energije, ki bo omogočilo integracijo toplotnih črpalk, pospešeno uvajanje modernih konceptov elektromobilnosti ter naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, je ta v javnem interesu z vidika energetske in podnebne politike. Na tej podlagi ocenjujemo, da reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		

Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
<p>Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?</p>	X	<p>Zaradi večjega deleža OVE bo energetski sistem bolj odvisen od podnebnih razmer, kar zahteva preudarno izbiro tipa in distribuirano umeščanje OVE v prostor, da se ta odvisnost minimalizira. Primerno načrtovanje novih proizvodnih enot električne energije in skladiščenje v baterijah blizu odjemalcev lahko pripomore k večji varnosti oskrbe z elektriko v primeru ekstremnih vremenskih dogodkov, če se pri načrtovanju vključi možnost otočnega delovanja lokalnega omrežja v primeru izpada prenosnega ali distribucijskega omrežja, kot smo bili priča ob žledu leta 2014. Uvajanje distribuiranih OVE nasploh povečuje odpornost na podnebne spremembe tudi zaradi lokalnosti vira energije, ki je tako neodvisna od dogajanja izven države, saj lahko zaradi posledic podnebnih sprememb pričakujemo velike spremembe na mednarodnem trgu energentov.</p> <p>Vpliv posameznih ukrepov je treba ocenjevati v skladu s Strateškim okvirom prilagajanja podnebnim spremembam (Vlada RS, 7. 12. 2016), s katerim so določeni cilji na področju prilagajanja, kot so zmanjševanje izpostavljenosti vplivom podnebnih sprememb, občutljivosti in ranljivosti Slovenije zanje ter povečevanje odpornosti in prilagoditvene sposobnosti družbe. Ker sama reforma ne določa konkretnih posegov oziroma investicij, se vplivi predvidenih ukrepov vrednotijo na nižjih nivojih načrtovanja. Pri tem mora dejavnost zmanjšati vsa pomembna fizična podnebna tveganja v največji možni meri in po najboljših močeh.</p> <p>Zagotavljanje pogojev za pospešeni razvoj omrežja za distribucijo električne energije NEPN kot omilitveni ukrep določa zmanjšanje izpostavljenosti vplivom podnebnih sprememb, občutljivosti in ranljivosti Slovenije ter povečevanje odpornosti in prilagoditvene sposobnosti družbe. Na tej podlagi ocenjujemo, da reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil: (i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali (ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?</p>	X	<p>Nekateri ukrepi na distribucijskem omrežju lahko vplivajo na kakovost pitne vode, če se posege umešča na vodovarstvena zemljišča in v bližino vodnih virov, namenjenih lastni oskrbi s pitno vodo. Vplivi na vire pitne vode se lahko pojavijo tudi zaradi sprememb v količini in kemijskem stanju podzemnih voda, ki lahko nastanejo kot posledica tovrstnih posegov. Možni so tudi vplivi na kopalne vode, če se posegi izvajajo na vplivnih ali prispevnih območjih celinskih kopalnih voda ali kopalnih voda obalnega morja. Ta vpliv je treba ocenjevati v skladu z Okvirno direktivo EU o vodah 2000/60/ES, načrtom upravljanja voda na vodnem območju Donave in načrtom upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja, Zakonom o vodah (ZV-1) in z državnimi uredbami in občinskimi odloki, ki ščitijo</p>

		<p>vodovarstvena območja na ozemlju Slovenije. Ker lokacije posegov načeloma niso vnaprej določene, se vplivi predvidenih posegov vrednotijo na nižjih nivojih načrtovanja. Zato je pri umeščanju v prostor, gradnji in obratovanju infrastrukturnih objektov in naprav treba preveriti možni vpliv objektov na črpališča pitne vode s podeljenimi vodnimi dovoljenji, ki niso zaščitena z vodovarstvenimi območji, in zagotoviti vse potrebne ukrepe za zaščito teh virov. Poseganje v bližino vodnih virov in načrtovanje ustreznih ukrepov za zaščito teh vodnih virov se mora preverjati v okviru izdaje projektnih pogojev in gradbenega dovoljenja. Na ravni individualnega projekta se določa potreba po vzpostavitvi monitoringa, določiti je treba ustrezne varnostne pasove in zagotoviti ustrezno oddaljenost od ranljivih območji. Ker sama reforma ne določa konkretnih ukrepov oziroma investicij, hkrati pa se morajo pri njihovi nadaljnji izvedbi upoštevati vse relevantne zakonske zahteve, ocenjujemo, da reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem: Ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	<p>X</p>	<p>V okviru reforme največjo težavo z vidika odpadkov predstavljajo novi infrastrukturni objekti. Pri vseh ukrepih se pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi kot prednostni vrstni red upošteva hierarhija ravnanja, in sicer preprečevanje odpadkov, priprava za ponovno uporabo, recikliranje, drugi postopki predelave (npr. energetska predelava) in odstranjevanj, v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20), ki določa tudi pravila ravnanja z odpadki in prepoved puščanja v okolju, odmetavanja ali nadzorovanega ravnanja, ločeno zbiranje, skladiščenje odpadkov, shranjevanje in označevanje odpadkov, odstranjevanje odpadkov, obveznost zagotavljanja obdelave odpadkov (izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora zagotoviti njihovo obdelavo, tako da jih obdela sam, odda zbiralcu ali odda izvajalcu obdelave), izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora za vsako pošiljko odpadkov zagotoviti evidenčni list. Povzročitelj odpadkov mora imeti načrt gospodarjenja z odpadki, v skladu s katerim izvaja ukrepe preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov ter ravnanja z odpadki.</p> <p>Pri gradnjah je treba pri ravnanju z gradbenimi odpadki slediti ciljem krožnega gospodarstva, tako da se bo najmanj 70 % njihove količine pripravilo za ponovno uporabo, recikliranje in snovno predelavo, za zemeljske izkope pa zagotovilo višjo stopnjo uporabnosti s predpisanimi merili za preglednejše razvrščanje zemeljskega izkopa glede na vsebnost onesnaževal in vsebnost onesnaževal v izlužku. Pri vseh gradnjah, rekonstrukcijah, adaptacijah, obnovah ali odstranitvah objektov se upošteva Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08)</p> <p>Ker sama reforma ne določa konkretnih posegov oziroma investicij, se vplivi predvidenih ukrepov vrednotijo na nižjih nivojih načrtovanja. Pri tem morajo vsi predvideni ukrepi in dejavnosti slediti ciljem na področju ravnanja z odpadki. Na tej podlagi ocenjujemo, da reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal: Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	<p>X</p>	<p>Reforma predvideva dopolnjevanje in nadgrajevanje prenosnega in distribucijskega elektroenergetskega omrežja ter pospešeno širjenje razpršenih OVE. Večja obremenitev elektroenergetskega omrežja in njegove nove povezave in naprave povzročajo večje obremenitve okolja v neposredni bližini teh naprav. Ob gradnji novih oziroma rekonstrukcijah obstoječih prenosnih in distribucijskih elektroenergetskih vodov</p>

	<p>in pripadajočih naprav je pričakovati zmanjšanje obremenjevanja okolja z EMS. V nobenem primeru čezmerna obremenitev okolja ni dovoljena, zato se je uveljavilo načelo prostorskega odmika novih virov sevanja od občutljivih območij, zato je pričakovati, da bo zaradi strožjih mejnih vrednosti v prihodnje obremenjenost prebivalstva z EMS manjša.</p> <p>Negativni vplivi na onesnaževanje zraka, vode in tal so možni zaradi povečevanja emisij ob gradnji infrastrukturnih in energetskih objektov. Za ocenjevanje vpliva na kakovost vode se morajo upoštevati že prej omenjena Okvirna direktiva EU o vodah 2000/60/ES, načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave in Jadranskega morja. Ukrepi, ki predvidevajo umestitev novih objektov, lahko predstavljajo vir hrupa pri gradnji, pri čemer je možna povečana izpostavljenost prebivalstva hrupu. V primeru gradnje objekta, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje, se za obratovanje gradbišča skladnost obremenitve okolja s hrupom ugotavlja na podlagi ocene obremenjenosti okolja s hrupom. Ocena obremenjenosti okolja s hrupom se izdelava z uporabo modelnega izračuna na podlagi računskih metod. Vir hrupa ne sme obratovati, če povzroča čezmerno obremenitev okolja. Upravljavec vira hrupa mora zagotavljati izvajanje ukrepov varstva pred hrupom. Ukrepi lahko vplivajo na obseg kmetijskih zemljišč in gozdov zaradi predvidene izvedbe različnih infrastrukturnih posegov in na samo rabo zemljišč.</p> <p>Pri ocenjevanju vpliva je treba smiselno upoštevati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Protokol o zmanjševanju zakisljevanja, evtrofikacije in prizemnega ozona, - Direktivo (EU) 2016/2284 o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka (NEC Direktiva) - Uredbo o nacionalnih zgornjih mejah emisij onesnaževal zunanjega zraka, - Uredbo o kakovosti zunanjega zraka, - Energetski zakon (Ur. l. RS, št. 17/14, 81/15 in 43/19) - Uredbo o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju, - Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju, - Direktivo v zvezi s standardi za vodo, namenjeno za prehrano ljudi, tj. direktiva o pitni vodi, - Evropsko direktivo o upravljanju kakovosti kopalnih voda, - Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), - Zakon o gozdovih (ZG). <p>Ker sama reforma ne določa konkretnih posegov oziroma investicij, se vplivi predvidenih ukrepov vrednotijo na nižjih nivojih načrtovanja. Pri tem morajo vsi predvideni ukrepi in dejavnosti slediti ciljem ohranjanja dobrega stanja zraka, vode in tal ter preprečevanja emisij in onesnaževal. Na tej podlagi ocenjujemo, da reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: Ali je ukrep: (i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali (ii) škodljiv za ohranitveni status habitatov in vrst,</p>	<p>X</p> <p>Ob izgradnji prenosnega in distribucijskega omrežja in njegovih podsistemov lahko pride do uničenja habitata vrst in habitatnih tipov, ki ležijo neposredno na trasi izgrajene infrastrukture, vendar se pri tem izvaja širok nabor uveljavljenih omilitvenih ukrepov. Gre za reformo in ne konkretne investicije, ki bi jih lahko vrednotili glede vpliva na stanje vrst, habitatov in posledično biotsko pestrost ter vpliva na stanje (kvalifikacijskih) vrst in (kvalifikacijskih) habitatnih tipov. Vplivi zaradi umestitve konkretnih lokacij in velikosti objektov bodo predmet presoje na</p>

vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?		<p>nivoju podrobnejšega načrtovanja. Pri ocenjevanju vpliva je treba smiselno upoštevati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, - Zakon o ohranjanju narave, - Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), - Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, - Uredbo o habitatnih tipih, - Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah, - Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam, Program upravljanja območij Natura 2000.
---	--	---

Reforma na področju izboljšanja energetske in snovne učinkovitosti v gospodarstvu			
<p>Reforma je namenjena odgovoru na izzive, s katerimi se soočajo gospodarski subjekti na področju energetske učinkovitosti in jih je treba nasloviti tako na strani ponudbe kot na strani povpraševanja. Sestavljena je iz štirih elementov, od katerih sta dva usmerjena v naslavljanje tržne vrzeli, in sicer skozi opredelitev mehanizma za spodbujanje proizvodnje in uporabe električne energije iz obnovljivih virov energije, kar odgovarja na izzive Slovenije, ki mora zagotoviti zanesljivo in zadostno oskrbo z energijo iz obnovljivih virov. Drugi element prav tako naslavlja tržno vrzel na področju učinkovite rabe energije v gospodarstvu, in sicer trgovanja z emisijskimi kuponi v smeri podpore tržnemu mehanizmu, namenjenemu podjetjem, vključenim v sistem ETS z razvojem tehnološke rešitve oziroma orodja za register ETS, ki so predmet trgovanja.</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Reforma bo z izrabo obnovljivih virov energije in zmanjševanjem izpustov toplogrednih plinov prispevala k blaženju podnebnih sprememb. Reforma predstavlja podporni ukrep investicijam, ki pomembno prispevajo k podnebnim in okoljskim ciljem ter se kot taka šteje za skladno z načelom, da se ne škoduje bistveno.</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	

<p>Spodbujanje prestrukturiranja daljinskih sistemov na OVE, ki vključujejo uporabo novih tehnologij</p>
<p>Povečanje učinkovitosti in konkurenčnosti sistemov daljinskega ogrevanja (optimizacija delovanja, širitve idr.) z ukrepi za povečanje izrabe OVE in odvečne toplote, spodbujanje sproizvodnje toplote in elektrike (SPTE) iz OVE (npr. lesna biomasa), proizvodnje toplote iz OVE z rabo biomase, uporabe toplotnih črpalk, geotermalne energije, sončnih kolektorjev in povezovanje sektorjev (z izvedbo hranilnikov energije, uvajanje tehnologij »power2heat« idr.). Naložbe v prenovo in širitve obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja bodo povečale delež rabe OVE z uporabo novih, naprednih in inovativnih rešitev ter tehnologij. Financirale se bodo izključno naložbe, ki bodo z uporabo zgoraj naštetih tehnologij povečevale delež proizvedene toplote iz OVE, seznam primernih tehnologij bo del razpisnih pogojev. Prestrukturirani sistemi daljinskega ogrevanja in hlajenja bodo uporabljali</p>

vsaj 50 % energije iz obnovljivih virov, 50 % odvečne toplote, 75 % toplote iz sproizvodnje ali 50 % kombinacije takšne energije in toplote kot to določa Direktiva 2012/27/EU. Poleg nacionalnih in evropskih pravil, ki določajo zahteve glede gradnje in posegov v okolje, bo kot pogoj za izvedbo investicij določeno tudi spoštovanje načela »ne sme bistveno škodovati«, ki ga določa 12. člen Uredbe (EU) 2020/852 o ustanovitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb. Poleg tega bo morala biti v primeru izrabe biomase naložba skladna z zahtevami iz Uredbe (EU) 2021/241, Poglavlje VI, opomba 8, kot navedeno: cilj ukrepa se nanaša na proizvodnjo električne energije ali toplote iz biomase v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001, cilj ukrepa je doseči vsaj 80 % prihranek emisij toplogrednih plinov v obratu zaradi uporabe biomase v zvezi z metodologijo za prihranek emisij toplogrednih plinov in z relativno primerjalno vrednostjo za fosilna goriva iz Priloge VI k Direktivi (EU) 2018/2001. Sežig odpadkov (»waste-to-heat«) v energetske namene ni vključen v te naložbe.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	V skladu z metodologijo priloge VI je prispevek predvidenih investicij k podnebnim ciljem 100 %, kot je določen za področje intervencij 034bis0 - Visoko učinkovita sproizvodnja toplote in električne energije, daljinsko ogrevanje in hlajenje z nizkimi emisijami v življenjskem ciklu. Prestrukturiranje sistemov daljinskega ogrevanja bo z večjo energetske učinkovitostjo, uvajanjem obnovljivih virov energije in zmanjševanjem izpustov toplogrednih plinov prispevalo k blaženju podnebnih sprememb. Značilnost novih prestrukturiranih sistemov daljinskega ogrevanja oziroma t. i. sistemov 4. generacije so nizke delovne temperature, prožnost obratovanja, možnost sproizvodnje toplote in električne energije, shranjevanje toplote, povezovanje s sektorji proizvodnja električne energije, promet ter vključevanje OVE in odvečne toplote.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Večji dogodki, kot so obdobja hudega mraza, vročinski valovi ali drugi ekstremni podnebni dogodki, lahko vplivajo na oskrbo s toploto ali hlajenje. Izboljšani sistemi daljinskega ogrevanja so na tovrstne dogodke bolj odporni kot obstoječi sistemi, kar pomeni, da z investicijami izboljšujemo odpornost na podnebne spremembe. S sodobnejšo tehnologijo upravljanja lahko upravljavci sistema bolje ocenjujejo sezonsko in kratkoročno zadostnost v primeru skrajnih vremenskih razmer in se tako tudi bolje prilagajajo.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
------------------	-----------	-------------------------------------

<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil:</p> <p>(i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali</p> <p>(ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?</p>	X	<p>Negativni vplivi v času izvedbe investicije so ocenjeni kot zanemarljivi, saj so posegi predvideni na obstoječih sistemih in nadgradnje. V kolikor bi bili potrebni posegi na vodovarstvenih zemljiščih ali v bližini vodnih virov, namenjenih oskrbi s pitno vodo, se investicije izvajajo v skladu z gradbeno zakonodajo, torej s pridobitvijo mnenja pristojnih mnenjedajalcev za vse gradnje, ki lahko vplivajo na vodni režim in stanje voda.</p> <p>Za delovanje omrežij daljinskega ogrevanja so vplivi na okolje ocenjeni kot majhni. Nanašajo se predvsem na potencialni vpliv podzemnih omrežij daljinskega ogrevanja, podzemnih vodnih sistemov in lokalnih ekosistemov s korozijskimi produkti, ki nastanejo zaradi elementov distribucijskega sistema in uporabljenih aditivov za vodo, ki morda niso biološko razgradljivi. Kljub vsemu pa predvidene investicije predstavljajo izboljšavo obstoječega daljinskega sistema, s čimer se izboljšuje njihov vpliv na okolje.</p>
<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali</p> <p>(ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali</p> <p>(iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	X	<p>Pri izkoriščanju trajnostno razpoložljive lesne biomase se prednostno uporabljajo ostanki predelave lesno predelovalne industrije, sečni ostanki idr. Sodobni daljinski sistemi lahko namreč učinkovito uporabijo tudi les slabše kakovosti ali druge snovi, ki bi sicer predstavljale odpadek. Zato ocenjujemo vpliv na okoljski cilj kot pozitiven, saj biorazgradljivi odpadki na lahko odlagališčih povzročajo tudi negativne vplive na okolje, stanje voda in tal. Uporaba biomase bo v skladu z vsemi trajnostnimi pogoji, določenimi v členu 29 direktive RED II, in v poglavju 2.2.5 Strategije biotske raznovrstnosti (t. i. win-win rešitve za proizvodnjo energije). Uporabo celih dreves, med drugim za proizvodnjo energije, je treba čim bolj zmanjšati. V skladu z direktivo RED II bo Komisija leta 2021 pripravila tudi operativne smernice o novih merilih trajnosti gozdne biomase za energijo.</p> <p>Pri vseh ukrepih se pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi kot prednostni vrstni red upošteva hierarhija ravnanja: preprečevanje odpadkov, priprava za ponovno uporabo, recikliranje, drugi postopki predelave (npr. energetska predelava) in odstranjevanj, v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15, 69/15 in 129/20), ki določa tudi pravila ravnanja z odpadki, in sicer prepoved puščanja v okolju, odmetavanja ali nadzorovanega ravnanja, ločeno zbiranje, skladiščenje odpadkov, shranjevanje in označevanje odpadkov, odstranjevanje odpadkov, obveznost zagotavljanja obdelave odpadkov (izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora zagotoviti njihovo obdelavo, tako da jih obdelata sam, odda zbiralcu ali odda izvajalcu obdelave), izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora za vsako pošiljko odpadkov zagotoviti evidenčni list. Povzročitelj odpadkov mora imeti načrt gospodarjenja z odpadki, v skladu, s katerim izvaja ukrepe preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov ter ravnanja z odpadki.</p> <p>Pri vseh gradnjah, rekonstrukcijah, adaptacijah, obnovah ali odstranitvah objektov se upošteva Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08). Pri ravnanju z gradbenimi odpadki je treba slediti ciljem krožnega gospodarstva, tako da se bo najmanj 70 % njihove količine pripravilo za ponovno uporabo, recikliranje in snovno predelavo, za zemeljske izkope pa zagotovilo višjo</p>

		stopnjo uporabnosti s predpisanimi merili za preglednejše razvrščanje zemeljskega izkopa glede na vsebnost onesnaževal in vsebnost onesnaževal v izlužku.
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	X	<p>Podatki o kakovosti zraka v Sloveniji kažejo predvsem na problem onesnaženosti zraka s prašnimi delci v mestnih okoljih. Znatno vpliv imajo izpusti zaradi izgorevanja biomase predvsem v individualnih kuriščih. Ocenjujemo, da investicije pripomorejo k zmanjšanju števila individualnih ogrevalnih enot kot so npr. mala kurišča na drva, in jih nadomeščajo učinkoviti centralizirani sistemi za distribucijo toplote, ki izpolnjujejo visoke zahtevane standarde glede opreme, ki ustrezno filtrira dimne pline in uporabljajo najnovejše tehnologije za upravljanje sistema, ki se odziva na različne spremenljivke pri odjemu. Negativni vplivi na zrak so možni zaradi povečevanja razpršenih emisij prašnih delcev ob gradnji infrastrukturnih in energetskega objektov. Vplivi na vire pitne vode se lahko pojavijo tudi zaradi sprememb v količini in kemijskem stanju podzemnih voda, ki lahko nastanejo kot posledica posegov, predvidenih v okviru investicije, a so ocenjeni kot majhni. Uporaba biomase bo skladna z Operativnim programom ohranjanja kakovosti zunanega zraka.</p> <p>V okviru ukrepa bodo izvedene zgolj tiste naložbe, ki bodo povečevale delež proizvedene toplote iz OVE, pri čemer bo seznam primernih tehnologij del razpisnih pogojev in v skladu z Direktivo 2012/27/EU. Ukrep je namenjen povečanju učinkovitosti in konkurenčnosti obstoječih sistemov daljinskega ogrevanja (optimizacija delovanja, širitve idr.) z ukrepi za povečanje izrabe OVE in odvečne toplote, spodbujanje soproizvodnje toplote in elektrike (SPT) iz OVE (tudi npr. lesna biomasa), proizvodnje toplote iz OVE z rabo biomase, uporabe toplotnih črpalk, geotermalne energije, sončnih kolektorjev in povezovanje sektorjev (z izvedbo hranilnikov energije, uvajanje tehnologij »power2heat« idr.). Sežig odpadkov (»waste-to-heat«) v energetske namene ni vključen v te naložbe. Prestrukturirani sistemi daljinskega ogrevanja in hlajenja bodo uporabljali vsaj 50 % energije iz obnovljivih virov, 50 % odvečne toplote, 75 % toplote iz soproizvodnje ali 50 % kombinacije takšne energije in toplote, kot to določa Direktiva 2012/27/EU. Poleg tega bo morala biti v primeru izrabe biomase naložba v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001, kar pomeni vsaj 80 % prihranek emisij toplogrednih plinov v obratu zaradi uporabe biomase v zvezi z metodologijo za prihranek emisij toplogrednih plinov in z relativno primerjalno vrednostjo za fosilna goriva iz Priloge VI k Direktivi (EU) 2018/2001.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov:</p> <p>Ali je ukrep:</p> <p>(i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali</p> <p>(ii) škodljiv za ohranitveni status habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	X	<p>Ob izgradnji prenosnega in distribucijskega omrežja lahko pride do uničenja habitata vrst in habitatnih tipov, ki ležijo neposredno na trasi izgrajene infrastrukture. Vendar so v okviru ukrepa predvidene investicije na obstoječih sistemih, zato ta vpliv ocenjujemo kot zanemarljiv. Predvidene investicije se bodo izvajale v skladu z gradbeno zakonodajo, ki na nivoju posameznega projekta glede na njegovo lokacijo določa zahteve glede presoje vplivov na okolje v skladu z direktivami EU in potrebne omilitvene ukrepe za zaščito biotske raznovrstnosti/ ekosistemov. Na območjih, ki imajo na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, bodo pridobljeni naravovarstveni pogoji.</p>

	<p>Dejavnost bo izpolnjevala vse trajnostne pogoje iz člena 29 Direktive (EU) 2018/2001 (RED II) in je v skladu z navodili iz poglavja 2.2.5 (Rešitve, ki bodo koristne za pridobivanje energije) Strategije biotske raznovrstnosti.</p> <p>Presoja vplivov na okolje (EIA) bo izvedena v skladu z Direktivo 2011/92 / EU. Kjer je bila izvedena celovita presoja okolja, se bodo izvajali potrebni omilitveni ukrepi za varovanje okolja.</p> <p>Zunaj območij Natura 2000 bo dokazano (npr. s presojo vplivov na okolje), da proizvodnja biomase/energije v skladu z zahtevami o zaščiti vrst iz člena 12 Direktive o habitatih in člena 5 Direktive o pticah ne bo povzročila namerno zajemanje, ubijanje in vznemirjanje zaščitene vrste, namerno uničenje/odvzem/poškodovanje/odstranjevanje jajc, pa tudi poslabšanje ali uničenje gnezdišč ali počivališč ali odstranjevanje gnezd zaradi pridobivanja biomase.</p> <p>za habitate, ki so zaščiteni z direktivo o habitatih in se nahajajo izven območij Natura 2000, mora biti jasno (npr. s presojo vplivov na okolje), da pridobivanje biomase ne bo škodovalo doseganju njihovega ugodnega stanja ohranjenosti.</p> <p>Za habitate ptic zunaj območij Natura 2000 mora biti jasno (npr. s presojo vplivov na okolje), da pridobivanje biomase ne bo škodovalo ohranjanju, vzdrževanju ali ponovni vzpostavitvi zadostne raznolikosti in površine habitatov za vse vrste ptic, ki se naravno pojavljajo v naravi.</p>
--	---

Proizvodnja elektrike iz geotermalne energije			
<p>Cilj ukrepa je spodbuditi izgradnjo novih proizvodnih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz geotermalne energije. Navedeno bomo dosegli z najmanj eno naložbo, kjer je pomemben pogoj za izvedbo zadostna zrelost projekta. Pogoj za dodelitev spodbude je izvedena celovita presoja vplivov na okolje in pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje. Celovito oceno vpliva na okolje se bo izvedlo na podlagi veljavne slovenske zakonodaje², Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 6. 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje in njenih smernic³. Poleg nacionalnih in evropskih pravil, ki določajo zahteve glede gradnje in posegov v okolje, bo kot pogoj za izvedbo investicij določeno tudi spoštovanje načela »ne sme bistveno škodovati«, ki ga določa 17. člen Uredbe (EU) 2020/852 o ustanovitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb. Sežig odpadkov (»waste-to-heat«) v energetske namene ni vključen v te naložbe.</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	V skladu z metodologijo priloge VI je prispevek predvidenih investicij k podnebnim ciljem 100 %, kot je določen za področje intervencij 032 Drugi obnovljivi viri energije (tudi geotermalna energija). Naložbe v obnovljive vire energije lokalno zmanjšujejo odvisnost od uvoženih virov energije in povečujejo energetska varnost. V primerjavi s fosilnimi gorivi pri rabi energije iz OVE nastajajo manjše emisije toplogrednih plinov, kar prinaša pozitivne učinke na kakovost okolja. Razpršenost in dostopnost OVE omogoča boljšo uskladitev energije z lokalnimi potrebami. S povečevanjem uporabe postajajo OVE cenovno konkurenčni fosilnim gorivom. Ukrepi podpira prehod na gospodarstvo z ničelnimi emisijami.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		

² Opis celotnega postopka je na voljo na <https://www.gov.si/teme/celovita-presoja-vplivov-na-okolje/>.

³ https://ec.europa.eu/environment/archives/eia/pdf/030923_sea_guidance.pdf

Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	<p>Uvajanje distribuiranih OVE povečuje odpornost na podnebne spremembe tudi zaradi lokalnosti virov energije, ki je tako neodvisna od dogajanja izven države, saj lahko zaradi posledic podnebnih sprememb pričakujemo velike spremembe na mednarodnem trgu energentov. Vpliv podnebnih sprememb bomo ocenjevali na nivoju posamezne investicije v skladu s Strateškim okvirom prilagajanja podnebnim spremembam (Vlada RS, 7. 12. 2016), ki določa cilje na področju prilagajanja, in sicer zmanjševanje izpostavljenosti vplivom podnebnih sprememb, občutljivosti in ranljivosti Slovenije zanje ter povečevanje odpornosti in prilagoditvene sposobnosti družbe. Pri tem mora dejavnost zmanjšati vsa pomembna fizična podnebna tveganja v največji možni meri in po najboljših močeh. Pri načrtovanju izgradnje geotermalne elektrarne se pri prostorskem umeščanju upoštevajo pričakovani vplivi podnebnih sprememb na njihovo produktivnost in poplavno varnost.</p> <p>Izbrani projekt bo spoštoval hierarhijo blaženja (v skladu z metodološkimi navodili o določbah člena 6 (3) in (4) Direktive o habitatih 92/43/EGS) in druge ustrezne zahteve v skladu z direktivami o habitatih in pticah. Izvedena bo ocena vplivov na okolje in načrtovani ukrepi.</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil: (i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali (ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?	X	<p>Sprejeti bodo ustrezni ukrepi za zaščito tal vodnih teles, saj postopek običajno vključuje odvzem iz podzemne vode in globoko injekcijo nazaj v vodonosnik. Direktivo podzemnih vod je treba uporabljati za preprečevanje onesnaževanja vodonosnika.</p> <p>Dokazano bo, da ukrep bistveno ali nepovratno ne vpliva na prizadeta vodna telesa ali preprečuje določenega vodnega telesa, na katerega se nanaša, niti druga vodna telesa v istem porečju.</p> <p>Če projekti vključujejo spremembo fizičnih lastnosti površinskih vodnih teles ali spremembe ravni podzemne vode, poslabšajo stanje vodnega telesa ali povzročijo neuspeh pri doseganju kakovosti vode, se mora zagotoviti naslednje ukrepe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sprejeti so bili vsi izvedljivi omilitveni ukrepi za ublažitev negativnega vpliva; - koristi projekta presegajo koristi doseganja ciljev okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike in/ali prevladajo javne koristi;

		<ul style="list-style-type: none"> - ni bistveno boljših okoljskih možnosti za doseg ciljev projekta, ki so tehnično izvedljivi in ne nesorazmerno dragi; - projekt in zgoraj navedene utemeljitve so vključene v Načrt upravljanja povodij (RBMP). <p>Identifikacija in obvladovanje tveganj, povezanih s kakovostjo vode in/ali porabo, se vodina ustreznih ravni. Poskrbeti je treba, da bo upravljanje vode in načrt varovanja vode usklajen v posvetovanju z ustreznimi zainteresiranimi stranmi in da se tako tudi izvaja.</p> <p>Izpolnjevati je treba zahteve zakonodaje EU o vodah.</p>
<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali</p> <p>(ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali</p> <p>(iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	X	<p>Na celotnem območju gradbišča bo zagotovljeno zbiranje odpadkov, predvsem tistih z nevarnimi lastnostmi. Odstranjevanje in odlaganje gradbenih odpadkov bo potekalo skladno z veljavnimi predpisi. Odpadki, primerni za reciklažo, bodo vrnjeni v predelavo, zbiranje in odvoz komunalnih odpadkov pa bo potekalo po navodilih pooblaščenih organizacij na obravnavanem območju. Nevarne snovi in posebne odpadke bodo odvažali na regionalno deponijo posebnih odpadkov. Ocenil smo, da bo med gradnjo prišlo do začasnega povečanega nastajanja odpadkov, pri čemer vpliv ocenjujemo kot zanemarljiv.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tla:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	X	<p>V postopku izdaje gradbenega dovoljenja bo investitor izvedel postopek celovite presoje vplivov na okolje, kjer se bo ocenilo vplive naložbe in potrebne ukrepe za omejitev teh vplivov in izvedbo izravnalnih ukrepov.</p> <p>Naložba ne bo povzročala emisij v zrak, vodo ali tla.</p> <p>Začasno bo med gradnjo na okolje v največji meri vplivalo povečano prašenje zaradi izvajanja gradbenih del, pri čemer ocenjujemo, da bo ob upoštevanju omilitvenih ukrepov ta vpliv zmeren.</p> <p>V času gradnje in predvsem med obratovanjem elektrarne bo vzpostavljen sistem okoljskega in tehničnega opazovanja, na podlagi katerega bo moč ukrepati, v kolikor bi dejanski vpliv na okolje presegal oceno, sprejeto v poročilu o vplivih na okolje.</p> <p>V času gradnje je predvideno preverjanje onesnaženosti zraka s prašnimi delci PM10.</p> <p>Zagotoviti je treba skladnost z veljavnimi zahtevami EU.</p> <p>Presoja vplivov na okolje za projekt mora biti izvedena v skladu z Direktivo 2011/92/EU. Zahtevani izravnalni ukrepi za ublažitve bodo vključeni v zasnovi ukrepa. Po potrebi se vključi tudi presojo vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2000/60/ES, ugotovljena tveganja pa se upošteva pri zasnovi ukrepa.</p> <p>Za delovanje geotermalnih energetskih sistemov z visoko entalpijo se zagotavlja skladnost zahtev glede emisij v zrak, določene v Direktivi 91/414/EGS2004/107/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktivo 2008/50/ES Evropskega parlamenta in Sveta.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov:</p> <p>Ali je ukrep:</p>	X	<p>Dejavnost bo izpolnjevala vse trajnostne pogoje iz člena 29 Direktive (EU) 2018/2001 (RED II). Prav tako je v skladu z navodili iz poglavja 2.2.5 (Rešitve, ki bodo koristne za pridobivanje energije) Strategije biotske raznovrstnosti.</p>

<p>(i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali</p> <p>(ii) škodljiv za ohranitveni status habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	<p>Presoja vplivov na okolje (EIA) bo izvedena v skladu z Direktivo 2011/92/EU. Kjer je bila izvedena celovita presoja okolja, se bodo izvajali potrebni omilitveni ukrepi za varovanje okolja. Vplivi zaradi umestitve konkretnih lokacij in velikosti objektov bodo presojani še v okviru CPVO na nivoju podrobnejšega načrtovanja. Pri ocenjevanju vpliva je treba smiselno upoštevati:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030, - Zakon o ohranjanju narave, - Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), - Uredbo o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah, - Uredbo o habitatnih tipih, - Uredbo o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah, - Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam, - Program upravljanja območij Natura 2000. <p>Izbrani projekt bo spoštoval hierarhijo blaženja (v skladu z metodološkimi navodili o določbah člena 6 (3) in (4) Direktive o habitatih 92/43/EGS) in druge ustrezne zahteve v skladu z direktivami o habitatih in pticah. Izvedena bo ocena vplivov na okolje z izvedbo načrtovanih ukrepov.</p>
---	--

Proizvodnja elektrike iz hidroenergije			
<p>Cilj ukrepa je spodbuditi izgradnjo novih proizvodnih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz vodne energije. Navedeno bomo dosegli z najmanj eno naložbo, kjer je pomemben pogoj za izvedbo zadostna zrelost projekta. Pogoj za dodelitev spodbude je izvedena celovita presoja vplivov na okolje in pridobljeno pravnomočno gradbeno dovoljenje. Celovito oceno vpliva na okolje se bo izvedlo na podlagi veljavne slovenske zakonodaje⁴, Direktive 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. 6. 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje in njenih smernic⁵. Poleg nacionalnih in evropskih pravil, ki določajo zahteve glede gradnje in posegov v okolje, bo kot pogoj za izvedbo investicij določeno tudi spoštovanje načela »ne sme bistveno škodovati«, ki ga določa 17. člen Uredbe (EU) 2020/852 o ustanovitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb. Sežig odpadkov (»waste-to-heat«) v energetske namene ni vključen v te naložbe.</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
<p>Blažitev podnebnih sprememb</p>		X	<p>V skladu z metodologijo priloge VI je prispevek predvidenih investicij k podnebnim ciljem 100 %, kot je določen za področje intervencij 032 Drugi obnovljivi viri energije (tudi geotermalna energija). Naložbe v obnovljive vire energije lokalno zmanjšujejo odvisnost od uvoženih virov energije in povečujejo energetska varnost. V primerjavi s fosilnimi gorivi pri rabi energije iz OVE nastajajo manjše emisije toplogrednih plinov, kar prinaša pozitivne učinke na kakovost okolja. Razpršenost in dostopnost OVE omogoča boljšo usklajevanje energije z lokalnimi potrebami. S povečevanjem uporabe postajajo OVE cenovno konkurenčni fosilnim gorivom. Ukrepi podpira prehod na gospodarstvo z ničelnimi emisijami.</p> <p>Vpliv izgradnje hidroelektrarne na podnebne spremembe je pozitiven predvsem zaradi uresničevanja ciljev energetske podnebne paketa za dvig deleža obnovljivih virov energije v Republiki Sloveniji. Izpusti toplogrednih plinov nastajajo predvsem ob izgradnji, pri čemer so količine v globalnem smislu zanemarljive.</p>

⁴ Opis celotnega postopka je na voljo na <https://www.gov.si/teme/celovita-presoja-vplivov-na-okolje>.

⁵ https://ec.europa.eu/environment/archives/eia/pdf/030923_sea_guidance.pdf

Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Posegi v okviru izgradnje hidroelektrarne ter ostali plani na širšem območju ne bodo imeli pomembnejšega vpliva na človeško premoženje oziroma ga bodo z vključevanjem novih vsebin in namembnosti celo povečali, zato bodo kumulativni vplivi nebitveni. Akumulacija vode bo zaradi večje vodne mase zmanjšala temperaturna nihanja, kar je za okolico pretežno ugodna sprememba klime. Pojav megle bo omejen le na zimski del leta in na sam akumulacijski bazen ter njegovo bližnjo okolico. Glede na lokalne klimatske razmere relativno majhno povečanje vodne površine ob zajezitvi ne bo imelo opaznejšega vpliva na mikroklimo področja.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil: (i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali (ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?	X	Hidroelektrarne lahko vplivajo na kakovost pitne vode, če se jih umešča na vodovarstvena zemljišča in v bližino vodnih virov, namenjenih lastni oskrbi s pitno vodo. Vplivi na vire pitne vode se lahko pojavijo tudi zaradi sprememb v količini in kemijskem stanju podzemnih voda, ki lahko nastanejo kot posledica tovrstnih posegov. Možni so tudi vplivi na kopalne vode, če se posegi izvajajo na vplivnih ali prispevnih območjih celinskih kopalnih voda ali kopalnih voda obalnega morja. Ta vpliv je treba ocenjevati v skladu Okvirno direktivo EU o vodah 2000/60/ES, načrtom upravljanja voda na vodnem območju Donave in načrtom upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja. Pri umeščanju v prostor, gradnji in obratovanju objektov in naprav je treba preveriti možni vpliv objektov na črpališča pitne vode s podeljenimi vodnimi dovoljenji, ki niso zaščitena z vodovarstvenimi območji, in zagotoviti vse potrebne ukrepe za zaščito teh virov. Vpliv na podzemne vode se kaže predvsem v spremenjeni dinamiki in gladini podzemne vode. Z nasipi, ki bodo imeli tesnilne zavese, se bo delno prekinil oziroma preusmeril tok podzemne vode. Po končani gradnji pričakujemo, da bodo nivoji podzemne vode višji od obstoječih nizkih nivojev ter nižji od obstoječih visokih nivojev podzemne vode. Lahko rečemo, da se bo zaradi drenažnih kanalov nivo podzemne vode ustalil pod nivojem visoke vode. Poleg obstoječega državnega monitoringa podzemnih voda je med gradnjo predvideno spremljanje kakovosti podzemne vode v bližini gradbišč. Površinske vode se bodo spremljale v okviru monitoringa. Predvideno je dodatno spremljanje morfologije reke in akumulacijskega bazena (zasipavanje, erozija, poglobljanje dolvodno od jezovne zgradbe). V času gradnje je

		<p>predviden dodatni monitoring kvalitete vode, ki bo spremljal vplive gradnje HE na reko. Predvideno je tudi spremljanje stanja eutrofikacije v akumulacijskem bazenu. Med gradnjo lahko pride do obremenitve vodotokov zaradi betoniranja, povečane kalnosti in potencialnih izlivov nevarnih snovi zaradi gradbene mehanizacije. Vpliv izvedbe plana na površinske vode med obratovanjem se kaže kot sprememba pretočnega režima, ki se spremeni v počasi tekočo reko. Upočasnitev pretoka poveča usedanje suspendiranih delcev. Ob pojavu visokih vod bo prišlo do delnega odplavljanja usedlih delcev iz akumulacije. Vsi predvideni ukrepi morajo biti v skladu z direktivo (Direktiva 2000/60/ES). Sprejeti bodo ustrezni ukrepi za zaščito tal vodnih teles, saj postopek običajno vključuje odvzem iz podzemne vode in globoko injekcijo nazaj v vodonosnik. Direktivo podzemnih voda je treba uporabljati za preprečevanje onesnaževanja vodonosnika.</p> <p>Če projekti vključujejo spremembo fizičnih lastnosti površinskih vodnih teles ali spremembe ravni podzemne vode, poslabšajo stanje vodnega telesa ali povzročijo neuspeh pri doseganju kakovosti vode, morajo biti zagotovljeni vsi ukrepi v skladu z Direktivo 2000/60/ES. Ob tem se izvede vse potrebne omilitvene ukrepe za doseganje dobrega ekološkega stanja, statusa ali potenciala, zlasti v zvezi z ekološko kontinuiteto in ekološkim tokom. Naravne rešitve bi lahko obravnavali kot omilitvene ukrepe za zmanjšanje vplivov hidroenergetskih projektov kot npr. sajenje vegetacije v porečju reke, ki stabilizira tla in prepreči erozijo bregov ob reki, ki jo povzroča obratovanje hidroelektrarne. Obratovanje hidroelektrarne mora biti v skladu z načeli Konvencije UNECE o zaščiti in uporabi čezmejnih vodotokov in jezer. Zagotovljena mora biti skladnost z drugimi veljavnimi zahtevami EU.</p>
<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem: Ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	X	<p>Na celotnem območju gradbišča bo zagotovljeno zbiranje odpadkov, predvsem tistih z nevarnimi lastnostmi. Odstranjevanje in odlaganje gradbenih odpadkov bo potekalo v skladu z veljavnimi predpisi. Odpadki, primerni za reciklažo, bodo vrnjeni v predelavo, zbiranje in odvažanje komunalnih odpadkov pa bo potekalo po navodilih pooblaščenih organizacij na obravnavanem območju. Nevarne snovi in posebne odpadke bodo odvažali na regionalno deponijo posebnih odpadkov. Ocenil smo, da bo med gradnjo prišlo do začasnega povečanja nastajanja odpadkov, vendar vpliv ocenjujemo kot zanemarljiv. Med obratovanjem hidroelektrarne se bodo na rešetkah pri jezovni pregradi nabirali plavajoči odpadki, ki bodo občasno (približno enkrat na mesec) odpeljani na primerni zbirni center odpadkov. Večinoma gre za organske odpadke, ki se jih kompostira. Z leti se bo akumulacije zamuljilo. Usedline se bodo čistile in odlagale v deponijah sedimentov, ki bodo locirane neposredno ob akumulacijskem bazenu. Posebnih vplivov pri tem ne bo, saj gre za premeščanje znotraj akumulacijskega bazena.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal: Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	X	<p>V postopku izdaje gradbenega dovoljenja bo investitor izvedel presojo vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU. Če bi projekt imel pomemben vplivi na okolje v drugi državi članici v skladu s 7. členom Direktive o PVO, bi bilo treba oblikovati omilitvene korake za zaščito okolja, kar bi se odrazilo v sami zasnovi ukrepa.</p> <p>Celovita presoja vplivov na okolje bo izvedena v skladu z Direktivo 2001/42/ES (Direktiva SEA) za namene projekta.</p>

		<p>Državni prostorski načrt ali sektorska/energetska strategija bodo skladni z zahtevami Direktive SEA.</p> <p>Naložba ni vpletena v kršitev (primer 2016/4140) in javnost bi se lahko pritožila zoper odločbo o državnem prostorskem načrtu, ki določa lokacijo projekta/-ov.</p> <p>Naložba ne bo povzročala emisij v zrak, vodo ali tla. Začasno bo med gradnjo na okolje v največji meri vplivalo povečano prašenje zaradi izvajanja gradbenih del, vendar ocenjujemo, da bo ob upoštevanju omilitvenih ukrepov ta vpliv zmeren.</p> <p>V času gradnje in predvsem med obratovanjem hidroelektrarne bo vzpostavljen sistem okoljskega in tehničnega opazovanja, na podlagi katerega bo moč ukrepati, v kolikor bi dejanski vpliv na okolje presegal oceno, sprejeto v poročilu o vplivih na okolje. V času gradnje je predvideno preverjanje onesnaženosti zraka s prašnimi delci PM10.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: Ali je ukrep: (i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali (ii) škodljiv za ohranitveni status habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	X	<p>Izbrani projekt bo spoštoval hierarhijo blaženja (v skladu z metodološkimi navodili o določbah člena 6 (3) in (4) Direktive o habitatih 92/43/EGS) in druge ustrezne zahteve v skladu z direktivami o habitatih in pticah.</p> <p>Zagotovilo se bo in predložilo dokaze, da ukrep ne bo imel škodljivih učinkov biotske raznovrstnosti in ekosistemov, ker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bo opravljena presoja vplivov na okolje v skladu z Direktivo, določeni bodo omilitveni koraki, ki bodo vključeni v zasnovi ukrepa in se bodo kasneje tudi izvajali; • okoljska presoja ustreza zahtevam habitatov in direktive o pticah. V skladu z omenjenim je za projekt veljal člen 6 (3) oceno v skladu z direktivo o habitatih (integrirano v celovito presojo vplivov na okolje), ki je izključil bistvene učinke na področju Nature 2000. Zlasti projekt ne bo bistveno negativno vplival na nezaščiteni habitat in vrste, ki so neposredno odvisne od vode. Zagotoviti/predložiti je treba dokaze, da je ukrep združljiv z zaščito in cilji obnove, določenimi v strategiji EU o biotski raznovrstnosti do leta 2030. • Strategija EU o biotski raznovrstnosti do leta 2030 poudarja pomen narave z ambicioznimi načrti EU za obnovo narave in napoveduje pravno zavezujoče cilje za obnovo. Kar zadeva obnovo rek, je cilj strategije biotske raznovrstnosti obnoviti vsaj 25.000 km rek v prosto tekoče reke do leta 2030 z odstranitvijo predvsem zastarelih ovir in obnovo poplavnih ravnin in mokrišč.

Proizvodnja elektrike iz sončne energije

Cilj ukrepa je spodbuditi postavitev sončnih elektrarn na obstoječih stavbah v lasti javnega sektorja za namene samooskrbe z električno energijo. Elektrarne bodo postavljene na objektih s pridobljenim gradbenim in uporabnim dovoljenjem, ki so že priklopljeni na distribucijsko omrežje. Naložbe se bo izvedlo kot investicijsko vzdrževanje stavbe, s katero se poveča njena energetska učinkovitost in izraba obnovljivih virov energije.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
<i>Blažitev podnebnih sprememb</i>		X	V skladu z metodologijo priloge VI je prispevek predvidenih investicij k podnebnim ciljem 100 %, kot je določen za področje intervencij 029 Obnovljivi viri energije: sonce. Naložbe bodo neposredno prispevale k doseganju cilja OVE in zmanjšanju emisije toplogrednih plinov do leta 2030, s povečevanjem

			proizvodnje električne energije iz OVE pa bodo prispevale k elektrifikaciji sektorja ogrevanja in hlajenja.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		Vpliv investicij za povečanje deleža OVE v okviru tega cilja politike je pomemben predvsem z vidika zadostne odpornosti oskrbe z elektriko na ekstremne vremenske dogodke, pri čemer so tveganja, ki jih prinaša povečevanje naprav za proizvodnjo energije iz OVE, povezana s povečanjem nevarnosti požara zaradi intenzivnega nameščanja sončnih elektrarn, kjer pa stanje tehnike in standardov že zagotavlja dovolj visoko stopnjo varnosti, predvsem ker te investicije niso predvidene za izvedbo na individualnih zasebnih objektih, temveč gre za večje sisteme, ki bodo redno nadzorovani. Investicije zmanjšuje izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivosti in ranljivosti Slovenije zanje ter povečevanje odpornosti in prilagoditvene sposobnosti družbe.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		Vplivi zaradi umestitve konkretnih sončnih elektrarn na obstoječih javnih objektih bodo presojeni na nižjih nivojih načrtovanja v skladu z merili za izvajanje projektov, ki bodo za ta namen določena, pri čemer morajo vse predvidene investicije in dejavnosti slediti ciljem na področju trajnostne rabe ter varstva vodnih in morskih virov. Pri ocenjevanju vpliva je treba smiselno upoštevati ustrezno evropsko in nacionalno zakonodajo. Ker se investicije izvajajo na obstoječih objektih, ocenjujemo, da ne bodo imele negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		Vplivi zaradi umestitve konkretnih sončnih elektrarn na obstoječih javnih objektih bodo presojeni na nižjih nivojih načrtovanja v skladu z merili za izvajanje projektov, ki bodo za ta namen določena, pri čemer morajo vse predvidene investicije in dejavnosti slediti ciljem na področju preprečevanja in nadzorovanja onesnaževanja zraka, vode ali tal. Pri ocenjevanju vpliva je treba smiselno upoštevati ustrezno evropsko in nacionalno zakonodajo. Ker se investicije izvajajo na obstoječih objektih, ocenjujemo, da ne bodo imele negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		Vplivi zaradi umestitve konkretnih sončnih elektrarn na obstoječih javnih objektih bodo presojeni na nižjih nivojih načrtovanja v skladu z merili za izvajanje projektov, ki bodo za ta namen določena, pri čemer morajo vse predvidene investicije in dejavnosti slediti ciljem na področju varstva in ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Pri ocenjevanju vpliva je treba smiselno upoštevati ustrezno evropsko in nacionalno zakonodajo. Ker se investicije izvajajo na obstoječih objektih, ocenjujemo, da ne bodo imele negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem: Ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali	X	Investicije v nove sončne elektrarne predstavljajo največjo težavo z vidika odpadkov. Pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi se kot prednostni vrstni red upošteva hierarhija ravnanja: preprečevanje odpadkov, priprava za ponovno uporabo, recikliranje, drugi postopki predelave (npr. energetska predelava) in odstranjevanje v skladu z Uredbo o odpadkih (Uradni list RS, št. 37/15 , 69/15 in 129/20), ki določa tudi pravila

<p>odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali</p> <p>(ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali</p> <p>(iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	<p>ravnanja z odpadki, in sicer prepoved puščanja v okolju, odmetavanja ali nadzorovanega ravnanja, ločeno zbiranje, skladiščenje odpadkov, shranjevanje in označevanje odpadkov, odstranjevanje odpadkov, obveznost zagotavljanja obdelave odpadkov (izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora zagotoviti njihovo obdelavo, tako da jih obdela sam, odda zbiralcu ali odda izvajalcu obdelave), izvirni povzročitelj odpadkov ali drug imetnik odpadkov mora za vsako pošiljko odpadkov zagotoviti evidenčni list. Povzročitelj odpadkov mora imeti načrt gospodarjenja z odpadki, v skladu s katerim izvaja ukrepe preprečevanja in zmanjševanja nastajanja odpadkov ter ravnanja z odpadki.</p> <p>Pri gradnjah je treba pri ravnanju z gradbenimi odpadki slediti ciljem krožnega gospodarstva, tako da se bo najmanj 70 % njihove količine pripravilo za ponovno uporabo, recikliranje in snovno predelavo, za zemeljske izkope pa zagotovilo višjo stopnjo uporabnosti s predpisanimi merili za preglednejše razvrščanje zemeljskega izkopa glede na vsebnost onesnaževal in vsebnost onesnaževal v izlužku. Pri vseh gradnjah, rekonstrukcijah, adaptacijah, obnovah ali odstranitvah objektov se upošteva Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08)</p> <p>Predvsem pri ukrepih, ki se nanašajo na pospešeno uvajanje sončne energije, se upošteva Uredba o ravnanju z baterijami in akumulatorji ter odpadnimi baterijami in akumulatorji (Uradni list RS, št. 3/10, 64/12, 93/12, 103/15, 84/18 – ZIURKOE 101/20), ki določa posebna pravila za zbiranje, obdelavo, recikliranje in odstranjevanje tovrstnih odpadkov.</p> <p>Pri izvedbi investicij se pravila ravnanja z odpadki določijo na nižjih nivojih načrtovanja in opredelijo v merilih za izvajanje projektov, pri čemer morajo vsi predvideni ukrepi in dejavnosti slediti ciljem na področju ravnanja z odpadki. Na tej podlagi ocenjujemo, da ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
---	--

<p>Naložbe za krepitev distribucijskega omrežja električne energije</p>			
<p>Cilj ukrepa je pospešitev celovitega razvoja in vodenja omrežja za distribucijo električne energije za večjo zmogljivost, odpornost proti motnjam, za naprednost, povezljivost in prilagodljivost, kar bo omogočilo izkoriščanje prožnosti virov in bremen, vključevanje toplotnih črpalk, pospešeno uvajanje e-mobilnosti, vključevanje naprav za proizvodnjo in shranjevanje električne energije iz OVE. Investicije predstavljajo gradnjo novih transformatorskih postaj in novega nizkonapetostnega distribucijskega omrežja (zemeljska in gradbena dela, transformator, elektro oprema, montaža, projektiranje).</p>			
<p>Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?</p>	<p>Da</p>	<p>Ne</p>	<p>Utemeljitev za odgovor „Ne“.</p>
<p>Blažitev podnebnih sprememb</p>		<p>X</p>	<p>V skladu z metodologijo priloge VI je prispevek predvidenih investicij k podnebnim ciljem 100 %, kot je določen za področje intervencij 033 Pametni energetske sistemi (tudi inteligentna energetska omrežja in sistemi IKT) ter povezano shranjevanje. Investicije za krepitev distribucijskega omrežja v okviru komponente bodo omogočale čim lažjo priključitev javno dostopnih in zasebnih polnilnih mest za električna vozila na elektroenergetsko omrežja, kar bo podprlo razogljičenje prometnega sektorja in hitreje uvajanje OVE. Pomemben element je tudi integracija skladiščenja električne energije, ki podpira vključevanje različnih sistemov obnovljive energije v</p>

			električno distribucijsko omrežje, da lahko operaterji s centralizirano in porazdeljeno proizvodnjo električne energije prispevajo tudi k energetske varnosti. Naložbe v distribucijsko omrežje posredno pripomorejo tudi k razogljičenju drugih gospodarskih panog, saj s povečanjem zanesljivosti sistema podpirajo vključevanje večjih porabnikov.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
<p>Prilagajanje podnebnim spremembam:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?</p>	X	<p>Načrtovane so okrepitve in nadgradnje omrežja in razvoj kompleksnih sistemskih platform, s katerimi bo v prihodnosti mogoče zagotoviti kakovostno oskrbo odjemalcev z električno energijo in boljšo odpornost proti morebitnim motnjam. Investicije, ki so načrtovane v okviru komponente, prispevajo h krepitvi distribucijskega omrežja, izboljšujejo njegovo zmogljivost in prilagodljivost, povezanost podatkovnih baz in nadzor v realnem času, kar pripomore k optimizaciji izvajanja procesov upravljanja in pravočasnega ukrepanje ob izrednih vremenskih dogodkih ali drugih motnjah ter omogoča hitrejše odločanje. Zaradi vse pogostejših in intenzivnejših vremenskih pojavov (npr. žledolom leta 2014, vetrolom leta 2017) je za večjo energetske zanesljivost ključno povečanje odpornosti elektrodistribucijskega omrežja proti motnjam, tudi s povečanjem deleža podzemnega SN-omrežja s zdajšnjih 35 % na vsaj 50 %.</p>
<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil:</p> <p>(i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali</p> <p>(ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?</p>	X	<p>Za delovanje distribucijskih omrežij električne energije so vplivi na vodne vire ocenjeni kot majhni in se nanašajo predvsem na potencialni vpliv podzemnih energetskih vodov in transformatorskih postaj. Negativni vplivi v času izvedbe investicije so ocenjeni kot zanemarljivi, saj so v večini predvideni posegi na obstoječih sistemih in njihove nadgradnje. V kolikor bi bili potrebni posegi na vodovarstvenih zemljiščih ali v bližini vodnih virov, namenjenih oskrbi s pitno vodo, se investicije izvajajo v skladu z gradbeno zakonodajo, torej s pridobitvijo mnenja pristojnih mnenjedajalcev za vse gradnje, ki lahko vplivajo na vodni režim in stanje voda.</p> <p>Glede na velikost in lokacijo posamezne investicije so določene zahteve glede presoje vplivov na okolje in potrebni omilitveni ukrepi za zaščito biotske raznovrstnosti/ ekosistemov. Na območjih, ki imajo na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, bodo pridobljeni naravovarstveni pogoji.</p>

<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali</p> <p>(ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali</p> <p>(iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	X	<p>V okviru ukrepa ni predvideno bistveno povečanje nastajanja odpadkov ali neučinkovitost rabe naravnih virov. Do nastanka odpadkov prihaja predvsem v času gradnje oziroma obnov distribucijskega omrežja. Investitorji v čim večji meri stare material ponovno uporabijo, reciklirajo ali uporabijo v drugih postopkih predelave, pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi pa se ustrezno izvede njihovo ločeno zbiranje, skladiščenje, shranjevanje in označevanje ter odstranjevanje.</p> <p>Ob koncu življenjske dobe je treba na podlagi BAT v času razgradnje izvesti čim večjo reciklažo materiala s pomočjo pogodbenih dogovorov s partnerji za recikliranje, kar je vključeno tudi v finančnih projekcijah oziroma projektni dokumentaciji.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	X	<p>Naložbe v distribucijsko omrežje morajo biti skladne s strožjimi mejnimi vrednostmi. Zato je ob gradnji novih oziroma rekonstrukcijah obstoječih prenosnih in distribucijskih elektroenergetskih vodov in pripadajočih naprav pričakovati zmanjšanje obremenjevanja okolja z elektromagnetnim sevanjem ali drugih vplivov, saj je uveljavljeno načelo prostorskega odmika novih virov sevanja od občutljivih območij. Zaradi strožjih mejnih vrednosti bo tako v prihodnje obremenjenost prebivalstva manjša. Naložbe v distribucijsko omrežje električne energije se načrtujejo na območjih, ki niso ogrožena zaradi poplav in z njimi povezane erozije.</p> <p>V primeru nadzemnih visokonapetostnih vodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pri dejavnostih na gradbiščih se bo upoštevalo načela IFC Splošnih smernic za varnost in zdravje pri delu. - Upoštevali se bodo veljavni standardi in predpisi za omejitev vpliva elektromagnetnega sevanja na zdravje ljudi in veljavne smernice Council recommendation on the limitation of exposure of the general public to electromagnetic fields (0 Hz to 300 GHz) (1999/519/EC), brez uporabe polikloriranih bifenilov PCB. - Gradnja zračnih daljnovodov sodi v okvir Direktive o presoji vplivov na okolje (Priloga I - obvezna PVO ali Priloga II - pregled EIA in EIA po potrebi po presejanju; odvisno od napetosti in dolžine), pri čemer bo zagotovljeno, da bo pregled ali ocena, odvisno od uporabnosti, izvedena za projekt v skladu z Direktivo 2011/92. Določeni morajo biti zahtevani omilitveni koraki za varovanje okolja, ki bodo vključeni v zasnovo ukrepa.
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov:</p> <p>Ali je ukrep:</p> <p>(i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali</p> <p>(ii) škodljiv za ohranitveni status habitatov in vrst,</p>	X	<p>Ob izgradnji elektro-distribucijskega omrežja ali transformatorskih postaj lahko pride do uničenja habitata vrst in habitatnih tipov, ki ležijo neposredno na trasi izgrajene infrastrukture. Vendar so v okviru ukrepa predvidene predvsem investicije na obstoječih sistemih, zato ta vpliv ocenjujemo kot zanemarljiv. Na ravni posamezne investicije bodo presojani vplivi izgradnje ali nadgradnje nove prenosne in distribucijske elektroenergetske infrastrukture, ki se bodo izvajale v skladu z gradbeno zakonodajo. Glede na velikost in lokacijo posamezne investicije so določene zahteve glede presoje vplivov na okolje</p>

vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?	<p>in potrebni omilitveni ukrepi za zaščito biotske raznovrstnosti/ekosistemov. Na območjih, ki imajo na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, bodo pridobljeni naravovarstveni pogoji.</p> <p>V primeru vplivov na okolje mora investitor zagotoviti/predložiti dokaze, da ukrep ne bo imel škodljivih učinkov na biotsko raznovrstnost in ekosisteme, in sicer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je presoja vplivov na okolje (pregled ali presoja) v skladu z direktivo o presoji vplivov na okolje, je bila (ali bo še) izvedena. Opredeljeni bodo izravnalni ukrepi, ki se odražajo v zasnovi ukrepa in kasneje v izvedbi. - Okoljska presoja je v skladu z Direktivo o habitatih in pticah. Projekt je bil presojan in ocenjen po členu 6 (3) v skladu z Direktivo o habitatih (vključeno v postopek presoje vplivov na okolje), ki je izključil pomembne vplive na Območja Natura 2000.
---	---

Naložbe na področju izboljšanja energetske in snovne učinkovitosti v gospodarstvu			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Naložbe bodo z izrabo obnovljivih virov energije in zmanjševanjem izpustov toplogrednih plinov prispevale k blaženju podnebnih sprememb. Dejavnosti, ki imajo predviden ekvivalent emisij CO ₂ , ki niso bistveno nižje kot relevantne primerljive vrednosti, ki se določijo za prosto alokacijo, ne bodo podprte.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Naložbe bodo prilagojene spremenjenim klimatskim razmeram, spremembah na vodotokih in stanju globokih vodonosnikov.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Naložbe bodo izrabljale obnovljive vire trajnostno, izvedeni pa bodo tudi izravnalni ukrepi, ki bodo minimizirali vplive naložbe na okolje.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Naložbe ne bodo povečevale odpadkov, gradbeni odpadki pri izgradnji pa bodo reciklirani na sami lokaciji.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Naložbe ne bodo obremenjevale okolja z negativni izpusti, izvedeni pa bodo tudi izravnalni ukrepi, ki bodo minimizirali vplive naložbe na okolje.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ob izvedbi naložb se bo izvedlo izravnalne ukrepe, ki bodo minimizirali vplive naložbe na okolje.

1.2. KOMPONENTA 2: Trajnostna prenova stavb (C1 K2)

Reforma načrtovanja in financiranja energetske prenove stavb javnega sektorja			
Cilj reforme je sprejetje ključnih dokumentov in pravnih podlag ter nadgradnja obstoječe projekte pisarne za vzpostavitev stabilnega sistema financiranja in nadgradnjo izvajanja energetske prenove stavb ožjega javnega sektorja. Na podlagi opredeljenih pristopov in politik k razogljičenju nacionalnega stavbnega fonda do leta 2050 ter ob izvedbi ukrepov bo reforma podprla krovna cilja na področju stavb, zapisana v Celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu Republike Slovenije – NEPN (RS, 2020a), in sicer zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v stavbah za vsaj 70 odstotkov do leta 2030 glede na leto 2005, hkrati pa povečanje deleža v končni rabi energentov brez električne energije in daljinske toplote (delež rabe OVE predstavlja vsaj 2/3 rabe energije v stavbah do leta 2030).			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	V skladu z metodologijo priloge VI je prispevek reforme k podnebnim ciljem najmanj 40 %, kot je določeno za področje intervencij 026 Energetsko učinkovita prenova javne infrastrukture. Ukrepi za večjo energetsko učinkovitost, predstavitveni projekti in podporni ukrepi so v skladu z zastavljenim načrtom pri čemer predvidene investicije tega načrt postavljajo še višje cilje energetske učinkovitosti (026a). Obnova obstoječih stavb za izboljšanje njihove energetske učinkovitosti ima pomemben prispevek k blaženju podnebnih sprememb z zmanjšanjem porabe energije in emisij toplogrednih plinov v preostali obratovalni fazi teh stavb. Ob tem je treba upoštevati tudi oportunitete okoljske stroške, ki bi kot povečane emisije nastali ob gradnji novih stavb.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v prenavo obstoječih stavb. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj (toplotne obremenitve, itd.).
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z gradnjo novih stanovanj oziroma s prenavo obstoječega stanovanjskega fonda, vendar pri njihovem izvajanju ni pričakovati negativnega vpliva.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo nastali ob prenavi obstoječega stanovanjskega fonda. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo nastali ob prenavi obstoječega stanovanjskega fonda. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.

Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani s prenovo obstoječega stanovanjskega fonda. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
---	--	---	---

Investicija: Trajnostna prenova in upravljanje stavb
Naložbe vključujejo investicije v trajnostne stavbe posebnega družbenega in upravnega pomena, ki poleg energetske prenove vključujejo tudi druge vidike trajnostne prenove (npr. potresno sanacijo, funkcionalno prenovu, sanacijo požarne varnosti, spremembo namembnosti itd.), nadgradnjo posameznih stavbnih sistemov v stavbah, obnovo večstanovanjskih stavb v javni lasti in energetske obnove s pomočjo sistemskega finančnega vira.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	V skladu z metodologijo priloge VI je prispevek predvidenih investicij k podnebnim ciljem 100 %, kot je določen za področje intervencij 026a Prenova javne infrastrukture za večjo energetske učinkovitost. Ukrepi za večjo energetske učinkovitost, predstavitveni projekti in podporni ukrepi so v skladu z merili za energetske učinkovitost, saj je cilj investicij v povprečju doseči vsaj 30-odstotno zmanjšanje neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov v primerjavi s predhodnimi emisijami.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Obnova stavb bo ohranjala biotsko raznovrstnost in ekosisteme, ker se bo obnovilo in izkoristilo že obstoječ gradbeni fond, s čimer se bo zmanjšala potreba po širjenju zazidanih območij. Obnova stavb ne bo potekala na območju Nature 2000.

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Za področje energetske učinkovitosti stavb in rabe OVE v stavbah že NEPN določa splošne omilitvene ukrepe, ki temeljijo na celoviti presoji vplivov na okolje za Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije. Pri načrtovanju in izvajanju ukrepov energetske učinkovitosti glede stavb in rabe OVE v stavbah se tako upoštevajo pričakovani vplivi podnebnih sprememb, še posebej z vidika zmanjšanja potrebe po ogrevanju in povečanja potrebe po hlajenju. Prednostno se morajo izvajati ukrepe v stavbah, kjer bivajo osebe, ki so občutljive na vročinske valove, torej v bolnišnicah,

		<p>domovih za starejše, vrtcih, šolah. Prenovljene stavbe bodo prilagojene spremenjenim klimatskim pogojem in bodo nudile boljše bivalne pogoje uporabnikom ob nižji porabi energije zaradi manjše toplotne obremenitve stavb v vročih dneh z vgradnjo ustrezne toplotne izolacije in uporabo sistemov prezračevanja z rekuperacijo in drugih stavbnih sistemov, ki pred obnovo še niso bili v uporabi. Potreba po hlajenju stavb bo nižja. Celovite prenove bodo prispevale tudi k izboljšanju odpornosti proti drugim ekstremnim vremenskim pojavom, kot so npr. poplave.</p> <p>Zlasti bo prišlo do zamenjave ogrevalnih sistemov na oljni osnovi in znatnega zmanjšanja emisij v zrak in posledično izboljšanja javnega zdravja na območju, kjer so standardi EU za kakovost zraka, določeni v Direktivi 2008/50 / EU, preseženi ali verjetno preseženi.</p> <p>Izvajalci prenove morajo tako zagotoviti, da gradbeni sestavni deli in materiali, uporabljeni pri prenovi stavbe, ne vsebujejo azbesta ali drugih nevarnih snovi, ki so opredeljene na podlagi seznama snovi, za katere je treba pridobiti dovoljenje, iz Priloge XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006.</p> <p>Izvajalci prenove morajo tako zagotoviti, da gradbeni sestavni deli in materiali, uporabljeni pri prenovi stavbe, ki lahko pridejo v stik z uporabniki, oddajo manj kot 0,06 mg formaldehida na m³ materiala ali komponente in manj kot 0,001 mg kategorije 1A in 1B rakotvorne hlapne organske spojine na m³ material ali da so sestavni deli po preskusu v skladu s CEN / TS 16516 in ISO 16000-3 ali drugimi primerljivimi standardiziranimi preskusnimi pogoji in metodami določanja.</p> <p>Sprejeti bodo ukrepi za zmanjšanje emisij hrupa, prahu in onesnaževal.</p> <p>Pred izvedbo se bo ocenilo morebitne negativne vplive na okolico, omilitveni ukrepi bodo upoštevani pri načrtovanju in izvedbi obnove.</p> <p>Predvidene investicije zato ne bodo imele negativnega neposrednega ali posrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil:</p> <p>(i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali</p> <p>(ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?</p>	<p>X</p>	<p>Prenovljene stavbe bodo poleg večje energetske učinkovitosti zagotavljale tudi večjo snovno učinkovitost, ki vključuje tudi nižjo porabo vode zaradi nadomestitve neučinkovitih starih vodnih napeljav in opreme (pip, stranišč, bojlerjev) z modernimi in učinkovitimi stavbnimi sistemi in vodnimi inštalacijami, npr. ločeno odvajanje padavinskih vod, ki jih je možno koristno porabiti za druge namene, npr. zalivanje, splakovanje sanitarij, itd. Predvidene investicije zato ne bodo imele negativnega neposrednega ali posrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen</p>	<p>X</p>	<p>Omilitveni ukrepi, ki temeljijo na celoviti presoji vplivov na okolje za Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije določajo, da se pri načrtovanju, izvedbi in prenovi objektov poleg energetske učinkovitosti upošteva tudi snovna učinkovitost:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pri načrtovanju objektov se ovrednoti poraba snovi glede na potrebe in funkcionalnost objektov, pri tem naj se upoštevajo tudi scenariji za končno razgradnjo objektov;

<p>sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali</p> <p>(ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali</p> <p>(iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>		<ul style="list-style-type: none"> - spodbuja se uporaba recikliranih materialov in ponovna uporaba materialov ter proizvodov; prednostno se uporabljajo lokalni materiali z ustreznimi tehničnimi lastnostmi, ki niso škodljivi za okolje in zdravje ljudi; - materiali z nizkimi emisijami v življenjski dobi (npr. les) se ustrezno vključijo v sistem in kazalnike trajnostne gradnje; - pri energetski prenovi stavb se čim bolj spodbuja uporaba takšnih materialov (npr. pri stavbnem pohištvu). Obnova obstoječih stavb bo pripomogla k zmanjšanju gradbenih odpadkov, ker se stavb ne bo porušilo in nadomestilo z novimi. Ker bodo obnovljene relativno stare stavbe, bo nastale gradbene odpadke možno reciklirati. Ob tem je pri stavbah kulturne dediščine v prenovi ustrezno vključeno Ministrstvo za kulturo. Upoštevala se bo področna zakonodaja in evropske smernice, predvsem v smeri čim večjega ustreznega recikliranja odpadnih elementov, ki bodo nastali ob njihovi obnovi, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov. Predvidene investicije zato ne bodo imele negativnega neposrednega ali posrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. <p>Ukrep zahteva, da se med gradnjo zagotovi, da je vsaj 70 % mase nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov pri rušenju stavb (razen naravnih materialov iz kategorije 17 05 04 na evropskem seznamu odpadkov, ki ga sestavlja Odločba 2000/532 / ES), ustvarjena na gradbišču, pripravljena na ponovno uporabo, recikliranje in predelava drugega materiala, vključno s postopki zasipanja, uporabo odpadkov za nadomestitev drugih materialov v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki ter protokolom EU o ravnanju z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja. Ukrep vključuje tehnične specifikacije za proizvodne naprave na obnovljive vire energije, ki jo je mogoče namestiti glede njihove trajnosti, popravljivosti in možnost recikliranja. Investitorji bodo omejili nastajanje odpadkov v procesih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu z protokolom EU Ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja. Zasnova stavb in gradbene tehnike bodo podpirali krožnost s sklicevanjem na ISO 20887 ali druge standarde za ocenjevanje razgradnje ali prilagodljivosti zgradb, ki so zasnovane tako, da so čim bolj učinkovite z viri, prilagodljive in razgradljive in omogočajo ponovno uporabo in recikliranje.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	<p>X</p>	<p>Z zniževanjem porabe energije v stavbi in zamenjavo stavbnih sistemov za ogrevanje se bodo minimizirali negativni izpusti v zrak. Obnovljene stavbe bodo imele nižje izpuste v okolico in zmanjšano onesnaževanje okolice tudi z odstranitvijo nevarnih gradbenih materialov, kot je azbest, ki bodo odstranjeni in deponirani skladno z veljavno zakonodajo o ravnanju z nevarnimi gradbenimi odpadki. Vendar je pri energetski prenovi stavb treba upoštevati, da ta lahko poveča obremenitve prostorov v stavbi z radonom, zato je treba prenovo izvesti tako, da se to ne zgodi, zlasti na območjih z visokim tveganjem in na območjih, kjer so bile izmerjene koncentracije višje od referenčne vrednosti. V času izvajanja energetske prenove stavb je treba tudi upoštevati, da lahko energetska prenova</p>

	poveča obremenitve zraka v prostorih s številnimi zdravju škodljivimi onesnažili, ki nastajajo ob izvajanju del v prostorih, zato je treba prenovo izvesti tako, da je omogočeno učinkovito prezračevanje prostorov.
--	--

1.3. KOMPONENTA 3: Čisto in varno okolje (C1 K3)

Reforma: Krepitev pripravljenosti in odziva v primeru podnebno pogojenih nesreč			
Reforma ustreza kodam intervencij 035 in 036, ki so vezane na ukrepe za prilagoditev podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje poplav, požarov in drugih podnebno pogojenih nesreč, kot so neurja (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito in sistemi za obvladovanje nesreč, infrastrukturo in pristopi na osnovi ekosistemov) ter izkazuje 100 % koeficient za izračun podpore ciljem podnebnih sprememb in 100 % koeficient za izračun podpore okoljskim ciljem.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Reforma nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Reforma vključuje ukrepe za krepitev pripravljenosti in odziva na podnebno pogojene nesreče na sistemski, strateški in normativno-pravni ravni, s čimer prispeva k blažitvi podnebnih sprememb oziroma obsega, vpliva in razsežnosti nesreč, ki nastanejo kot posledica podnebnih sprememb. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v nadgradnjo usposabljanj in izobraževanj ter infrastrukturnih pogojev za njihovo izvedbo in koordiniran odziv ZRP. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Reforma nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v nadgradnjo usposabljanj in izobraževanj ter infrastrukturnih pogojev za njihovo izvedbo in koordiniran odziv ZRP. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj. Sočasno skladno z Resolucijo o nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih od 2016 do 2022 (Uradni list RS, št. 75/16) vse rešitve za tveganja, ki jih naslavlja reforma in ki so opredeljena v Državni oceni tveganj nesreč (verzija 2.0), temeljijo na ustreznem vrednotenju vpliva podnebnih sprememb. Reforma na sistemski, strateški in normativno-pravni ravni prispeva h krepitvi pripravljenosti in odziva na podnebno pogojene nesreče, katerih pojavnost in intenziteta sta povečani zaradi podnebnih sprememb. Z okrepljeno pripravljenostjo in odzivom se zmanjša obseg, vpliv in razsežnost tovrstnih nesreč na okolje, prispeva k njegovi zaščiti in zaščiti biotske raznovrstnosti ter območij Natura 2000, k zmanjšanju okoljskih obremenitev in degradacije okolja.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Reforma nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v nadgradnjo usposabljanj in izobraževanj ter infrastrukturnih pogojev za njihovo izvedbo in koordiniran odziv ZRP. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na kakovost vode, vodne in morske vire, saj reforma ne vključuje posegov na področju varstva voda.

Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Reforma nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v nadgradnjo usposabljanj in izobraževanj ter infrastrukturnih pogojev za njihovo izvedbo in koordiniran odziv ZRP. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na povečanje odpadkov in recikliranje, saj reforma ne vključuje posegov na področju krožnega gospodarstva.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Reforma nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v nadgradnjo usposabljanj in izobraževanj ter infrastrukturnih pogojev za njihovo izvedbo in koordiniran odziv ZRP. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na onesnaženje zraka, vode in tal, saj reforma ne vključuje posegov v okolje, pač pa prinaša le systemske, strateške in normativno-pravne rešitve.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Reforma nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v nadgradnjo usposabljanj in izobraževanj ter infrastrukturnih pogojev za njihovo izvedbo in koordiniran odziv ZRP. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.

Investicija: Družbena in gospodarska odpornost na podnebno pogojene nesreče v Republiki Sloveniji - SLO SERCID (Social and economic resilience to climate induced disasters)

Investicija obsega oblikovanje programov usposabljanj, gradnjo objektov za usposabljanje ter koordiniran odziv sil ZRP v primeru poplav in velikih požarov v naravnem okolju ter opremljanje navedenih objektov z IT opremo. Investicija ustreza kodam intervencij 025ter, 035 in 036, ki so vezane na ukrepe za prilagoditev podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje poplav in požarov (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito in sistemi za obvladovanje nesreč, infrastrukturo in pristopi na osnovi ekosistemov) ter kodi intervencije 011, vezani na vladne rešitve IKT, e-storitve, aplikacije in izkazuje 100 % koeficient za izračun podpore digitalnemu prehodu.

- **Oblikovanje programa usposabljanja modularnih enot za odziv na poplave z izvedbo usposabljanj za 1000 oseb ter**
- **Oblikovanje programa usposabljanja modularnih enot za odziv na velike požare v naravi z izvedbo usposabljanj za 1000 oseb**

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
--	----	----	---

Blažitev podnebnih sprememb		X	Del investicije, ki se nanaša na oblikovanje in izvajanje programa usposabljanja, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu, saj je primarno namenjen blaženju podnebnih sprememb in njihovih posledic v obliki poplav. Ustreza kodi intervencije 035, ki je vezana na ukrepe za prilagoditev podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje tveganja poplav (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito in sistemi za obvladovanje nesreč, infrastrukturo in pristopi na osnovi ekosistemov) oziroma kodi intervencije 036, ki je vezana na ukrepe za prilagoditev podnebnim spremembam ter preprečevanje in upravljanje tveganja požarov (vključno z ozaveščanjem, civilno zaščito in sistemi za obvladovanje nesreč, infrastrukturo in pristopi na osnovi ekosistemov), ter izkazuje 100 % koeficient za izračun podpore ciljem podnebnih sprememb in 100 % koeficient za izračun podpore okoljskim ciljem.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Dejavnost, ki jo podpira zadevni del investicije, izhaja iz reforme in bo prilagojena glede na podnebne projekcije do konca 21. stoletja, zato je pričakovan njen dolgoročni pozitivni vpliv na podnebne spremembe ter njihove posledice. Dejavnost, ki jo bo omogočila investicija, nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, bo pa pomembno prispevala k prilagajanju družbe na posledice podnebnih sprememb oziroma podnebno pogojenih nesreč, predvsem poplav ter velikih požarov v naravi.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Zadevni del investicije ne bo škodljiv za dobro stanje in ekološki potencial vodnih teles površinskih, podzemnih in morskih voda, saj bodo oblikovani programi usposabljanj za poplave ter velike požare v naravi izvedeni brez posegov v okolje in naravne vodne vire.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Dejavnost, ki jo bo omogočal ta del investicije, nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, bo pa pomembno prispevala k zmanjšanju odpadkov v primeru poplav in velikih požarov v naravi (saj hiter in učinkovit odziv na navedene podnebno pogojene nesreče kot posledica dobre usposobljenosti sil ZRP pripomoreta k manjši škodi) ter k večjim možnostim nadaljnje uporabe ali reciklaže materialov in objektov, ki jih je prizadela naravna nesreča. Prav tako bodo pri izvedbi praktičnih usposabljanj uporabljeni odpadni in reciklirani materiali, s čimer bo poskrbljeno za kar največjo izrabo virov.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Ne pričakuje se dolgoročno znatno povečanje emisij, onesnaženja zraka, vode ali tal ob izvajanju dejavnosti, ki jih bo omogočal ta del investicije. Za zmanjšanje tega vpliva med izvedbo usposabljanj za poplave in velike požare v naravi bodo predhodno ob njihovem načrtovanju oziroma oblikovanju programov usposabljanj upoštevani vsi standardi za preprečevanje hrupa, onesnaževanja zraka, voda in tal.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Škodljivega vpliva na ekosisteme in habitate se ne pričakuje, saj celotna investicija v osnovi zasleduje cilj ohranjanja zmanjševanja vpliva nesreč, vključno s poplavami in velikimi požari v naravi, na okolje, biotsko raznovrstnost in ekosisteme. Hkrati investicija s hitrim odzivom in omejitvijo posledic v primeru poplav prispeva k zaščiti okolja, ekosistemov, biotske pestrosti in območij Natura 2000.

Investicija: Družbena in gospodarska odpornost na podnebno pogojene nesreče v Republiki Sloveniji - SLO SERCID (Social and economic resilience to climate induced disasters)

- **Vzpostavitev nacionalnega centra civilne zaščite za koordiniran odziv in podcentra za protipoplavno varnost ter podcentra za usposabljanje za velike požare v naravnem okolju**

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Del investicije, ki se nanaša na vzpostavitev nacionalnega centra civilne zaščite za koordiniran odziv in podcentra za protipoplavno varnost ter podcentra za usposabljanje za velike požare v naravnem okolju, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu, saj je primarno namenjena blaženju podnebnih sprememb in nesreč, ki nastanejo kot posledica podnebnih sprememb. Vsebinsko ustreza kodam intervencij 035 in 036, izvedbeno pa z gradnjo novih infrastrukturnih pogojev za koordiniran odziv in usposabljanje sil ZRP ustreza kodi intervencije 025ter, ki je vezana na gradnjo novih energetske učinkovitih stavb ter izkazuje 40 % koeficient za izračun podpore ciljem na podnebnih sprememb in 40 % koeficient za izračun podpore okoljskim ciljem ter kodi intervencije 011, vezani na vladne rešitve IKT, e-storitve, aplikacije, in izkazuje 100 % koeficient za izračun podpore digitalnemu prehodu. Pri gradnji objektov bo zasledovan cilj energetske visoko učinkovitih stavb s potrebo po primarni energiji, ki je vsaj 20 % nižja od zahteve za skoraj nič-energijsko stavbo (upoštevan NZEB kriterij glede na nacionalno direktivo).
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ta del investicije ne bo škodljiv za dobro stanje in ekološki potencial vodnih teles površinskih, podzemnih in morskih voda, saj bodo pri izvedbi gradbenih del upoštevani vsi predpisi s področja načrtovanja, varstva voda, odločanja o rabi voda, odvajanja in čiščenja komunale ter padavinske odpadne vode. Pred izvedbo gradnje bodo pridobljena ustrezna dovoljenja in soglasja na podlagi vseh področnih zakonov, ki urejajo varstvo voda. Vsa vodovodna napeljava v objektih bo opremljena s tehnologijami za varčevanje z vodo, na objektih pa bodo nameščeni tudi zbiralniki padavinske vode, kar prispeva k trajnostni rabi vodnih virov. Pri naročanju storitev ali blaga bodo upoštevana določila Uredbe o zelenem javnem naročanju.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti		X	Investicija ne bo imela škodljivega vpliva na ekosisteme in habitate, saj celotna investicija v osnovi zasleduje cilj

in ekosistemov		ohranjanja zmanjševanja vpliva nesreč (poplav in požarov v naravnem okolju) na okolje, biotsko raznovrstnost in ekosisteme. Gradbeni del investicije temelji na prostorskih aktih, ki določajo prostorske izvedbene pogoje za dopustne posege in ureditve na kmetijskih, gozdnih, vodnih in drugih zemljiščih, za urejanje infrastrukturnih omrežij ter za varovanje posameznih sestavin in vrednot okolja. Hkrati gradbeni del investicije omogoča dobro pripravljeno sil ZRP in posledično njihov pravi, hiter ter koordiniran odziv v primeru podnebno pogojenih nesreč (npr. poplav in velikih požarov), zato prispeva tudi k zaščiti okolja, ekosistemov, biotske pestrosti in območij Natura 2000.
----------------	--	--

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: Ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil precejšnje emisije toplogrednih plinov?	X	<p>Gradbeni del investicije izhaja iz reforme in bo prilagojen podnebnim projekcijam do konca 21. stoletja, zato je pričakovano njen dolgoročni pozitiven vpliv na podnebne spremembe ter njihove posledice. Dejavnosti, ki jih bo omogočil gradbeni del investicije, nimajo negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, bodo pa pomembno prispevale k prilagajanju družbe na posledice podnebnih sprememb oziroma podnebno pogojenih nesreč, predvsem poplav in velikih požarov v naravi.</p> <p>Gradbeni del investicije dosega visoke standarde energetske učinkovitosti, zato ne bo imel negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. V okviru gradnje so upoštevane določbe Uredbe o zelenem naročanju s ciljem uporabe visokega deleža gradbenega materiala z nizkim ogljičnim odtisom, rabo obnovljivih virov energije in pridobivanjem energije na mestu samem ter možnostjo recikliranja materiala na koncu življenjske dobe. Na objektih bo omogočena vgradnja sistemov za samooskrbo z električno energijo, nameščeni bodo solarni paneli za ogrevanje sanitarne vode. Energetska učinkovitost objektov, ki je eden od kazalnikov trajnostne gradnje stavb, se bo preverjala v postopku projektiranja, med in po zaključku gradnje. Objekti bodo grajeni po načelu pasivne gradnje, kar se bo odražalo v njihovi orientiranosti, vključitvi ustrezne izolacije, odprtih za zajem sončne toplote, skozi regulacijo vlažnosti z uporabo zračnih tokov ter vzpostavljene pogoje za izvajanje naravnega pohlajevanja. Energetska učinkovitost ne bo osredotočena zgolj na ovoj objektov, ki mora preprečevati njihovo pregrevanje, temveč tudi v ustrezne elemente in tehnične sisteme v stavbi, okolica pa bo ozelenjena, kar bo zagotavljalo dodatno izolacijo in senco.</p> <p>Pri zasnovi objektov bodo upoštevane naravovarstvene in kulturno-varstvene omejitve, tako da poseg v prostor ne bo imel prekomernih vplivov na okolje in prostor. Projektiranje objekta bo upoštevalo tudi tehnične zahteve v skladu s Pravilnikom o učinkoviti rabi energije v stavbah in Energetskega zakona ter lokalnih energetskih konceptov lokalnih skupnosti, kjer bodo objekti umeščeni.</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: ali se pričakuje, da bo ukrep škodljiv: (i) za dobro stanje ali dober ekološki potencial vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali	X	Dejavnosti, ki jih bo omogočal gradbeni del investicije, nimajo negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, bodo pa pomembno prispevale k zmanjšanju odpadkov v primeru naravnih nesreč (saj hiter in učinkovit odziv pripomoreta k manjši škodi) ter k večjim možnostim nadaljnje uporabe ali reciklaže materialov in objektov, ki jih je prizadela naravna nesreča.

(ii) za dobro okoljsko stanje morskih voda?		<p>Gradbeni del investicije bo vključeval tehnološke rešitve, izdelke in inovacije na različnih področjih (naravni, reciklirani in reciklabilni materiali z nizkim ogljičnim odtisom), ki bodo uporabljene pri gradnji objektov, vključno z napravami za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Pri gradnji bomo omejili nastajanje odpadkov v skladu s Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov. Za dolgoročno preprečevanje nastajanja in odlaganja odpadkov ter kar največjo izrabo virov bodo zasnova objektov in gradbene tehnologije podpirale krožnost, zlasti pa bodo objekti zasnovani s ciljem zasledovanja ISO20887 ali drugih standardov prilagodljivosti objektov, da bodo gospodarni z viri, prilagodljivi, prožni in razstavljeni, kar omogoča ponovno uporabo in recikliranje. Gradbeni del investicije bo temeljil na evropskem okvirju za trajnostne zgradbe (Level(s)), v največji možni meri se bodo uporabili gradbeni proizvodi in materiali, ki temeljijo na obnovljivih surovinah, upoštevane pa bodo tudi določbe Uredbe o zelenem javnem naročanju. Načrtovani objekti bodo vzpostavljeni s čim manjšimi posegi v okolje.</p> <p>Za kar največjo izrabo virov in njihovo vključitev v krožno gospodarstvo je vzpostavitev nacionalnega centra civilne zaščite načrtovana na degradiranem območju, kjer so umeščeni stari objekti v lasti Ministrstva za obrambo, ki po stanju, dotrajanosti in namenski rabi v večini niso primerni za obnovo (vojaški objekti). Pri rušenju obstoječih objektov bodo uporabljene tehnike selektivnega rušenja, da omogočijo odstranjevanje in varno ravnanje z nevarnimi snovmi, olajšajo ponovno uporabo ter omogočijo sortiranje gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja. Dva izmed obstoječih objektov, ki sta v določenem obsegu še primerna za nadaljnjo uporabo, bosta preurejena v pokrite parkirne prostore. Načrtovani center bo zasnovan kot zelena novogradnja, območje s trenutno omejeno namensko rabo pa bo urejeno z upoštevanjem najvišjih okoljskih standardov in visokim potencialom nadaljnjega razvoja območja z izrazito strateško lego. Načelo krožnega gospodarstva bo upoštevano tako pri ravnanju z odpadki, ki nastajajo med gradnjo, kot v času obratovanja stavbe (ločevanje, zbiranje, recikliranje).</p>
Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno	X	<p>Ob izvajanju dejavnosti, ki jih bo omogočil gradbeni del investicije se ne pričakuje dolgoročno znatno povečanje emisij, onesnaženja zraka, vode ali tal, se pa pričakuje minimalni vpliv na zastavljeni okoljski cilj med samo gradnjo objektov. Za zmanjšanje tega vpliva med samo gradnjo in dolgoročno bodo izvedeni vsi ukrepi ter upoštevani vsi standardi za preprečevanje hrupa, onesnaževanja zraka, voda in tal ter preprečevanje zmanjševanja biotske raznovrstnosti. Pri gradnji so predvideni vsi potrebni ukrepi za varstvo okolja ob uporabi najboljše razpoložljive tehnologije. Emisije in hrup med samo gradnjo bodo zmanjšani na najmanjšo možno raven in bodo v okviru dovoljenih ravni. Izvajalci morajo zagotoviti skladnost uporabljenih sestavnih delov, pri gradnji pa ne bodo uporabljeni materiali oziroma surovine, ki so opredeljene v Prilogi XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Izvajalci morajo zagotoviti, da emisije hlapnih organskih spojin v gradbenih proizvodih ne presegajo vrednosti po evropskih standardih za odobritev emisij SIST EN ISO 16000-9, SIST EN ISO 16000-10, SIST EN ISO 16000-11 ali enakovredno. Pri</p>

<p>škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>		<p>naročanju storitev ali blaga se upoštevajo določila Uredbe o zelenem javnem naročanju, izpolnjeni so pogoji presoje vplivov na okolje, Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, Energetskega zakona, Gradbenega zakona, Zakona o ohranjanju narave in drugih relevantnih zakonodajnih okvirov. Vsi posegi v prostor v okviru gradbenega dela investicije so regulirani s procesom pridobivanja dovoljenj, ki so izdana šele, ko so izpolnjeni varstveni pogoji in pridobljena potrebna soglasja. Investicija bo prispevala tudi k razogljičenju, saj bodo pri objektih nameščene polnilnice za električna vozila. Izvajanje dejavnosti v vzpostavljenih objektih omogoča dolgoročni pozitivni vpliv na zastavljeni okoljski cilj, in sicer s hitrim in učinkovitim odzivom zmanjša onesnaženje zraka, vode in tal v primeru nesreč ter prispeva k večjim možnostim hitrejšega in popolnega okrevanja okolja po nesreči. V delu investicije, ki je vezana na zagotovitev informacijsko komunikacijske tehnologije za delovanje Nacionalnega centra civilne zaščite in delovanja nujne številke 112, bomo omejili nastajanje odpadkov in zagotovili ponovno uporabo dela obstoječe opreme, s čimer bomo poskrbeli za največjo mogočo izrabo virov in podpirali krožnost.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	<p>X</p>	<p>Gradbeni del investicije izhaja iz reforme in bo prilagojen glede na podnebne projekcije do konca 21. stoletja, zato je pričakovan njen dolgoročni pozitivni vpliv na podnebne spremembe ter njihove posledice. Dejavnosti, ki jih bo omogočil gradbeni del investicije, nimajo negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, bodo pa pomembno prispevale k prilagajanju družbe na posledice podnebnih sprememb oziroma podnebno pogojenih nesreč, predvsem poplav in velikih požarov v naravi. Gradbeni del investicije dosega visoke standarde energetske učinkovitosti, zato ne bo imel negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. V okviru gradnje so upoštevane določbe Uredbe o zelenem naročanju s ciljem uporabe visokega deleža gradbenega materiala z nizkim ogljičnim odtisom, rabo obnovljivih virov energije in pridobivanjem energije na mestu samem ter možnostjo recikliranja materiala na koncu življenjske dobe. Na objektih bo omogočena vgradnja sistemov za samooskrbo z električno energijo, nameščeni bodo solarni paneli za ogrevanje sanitarne vode. Energetska učinkovitost objektov, ki je eden od kazalnikov trajnostne gradnje stavb, se bo preverjala v postopku projektiranja, med in po zaključku gradnje. Objekti bodo grajeni po načelu pasivne gradnje, kar se bo odražalo v njihovi orientiranosti, vključitvi ustrezne izolacije, odprtih za zajem sončne toplote, skozi regulacijo vlažnosti z uporabo zračnih tokov ter vzpostavljene pogoje za izvajanje naravnega pohlajevanja. Energetska učinkovitost ne bo osredotočena zgolj na ovoj objektov, ki mora preprečevati njihovo pregrevanje, temveč tudi v ustrezne elemente in tehnične sisteme v stavbi, okolica pa bo ozelenjena, kar bo zagotavljalo dodatno izolacijo in senco. Pri zasnovi objektov bodo upoštevane naravovarstvene in kulturno-varstvene omejitve, tako da poseg v prostor ne bo imel prekomernih vplivov na okolje in prostor. Projektiranje objekta bo upoštevalo tudi tehnične zahteve v skladu s Pravilnikom o učinkoviti rabi energije v stavbah in Energetskega zakona ter lokalnih energetskih konceptov lokalnih skupnosti, kjer bodo objekti umeščeni.</p>

Reforma: Krepitev preventive za dvig protipoplavne in protipotresne varnosti

Reforma prispeva k cilju prilagajanja na podnebne spremembe, pri čemer ne škoduje nobenemu od petih drugih okoljskih ciljev. Izvaja se v skladu z navodili EK, da uresničevanje tega načela pomeni dosledno izvajanje direktive o strateški presoji vplivov na okolje in direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje. Obe direktivi sta bili preneseni v slovenski pravni red, zato se pred izvedbo posegov v okolje zahteva pridobitev ustreznih dovoljenj in soglasij na podlagi vseh področnih zakonov, ki kakorkoli urejajo posege v prostor, kot npr. zakon, ki ureja graditev objektov, varstvo okolja, varovanje voda, narave itd. Mehanizmi presoje vplivov na okolje so integrirani v postopke pridobivanja upravnih dovoljenj in soglasij, zato bo načelo, da se ne škoduje bistveno, pri izvedbi reforme v celoti spoštovano.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Naložbe, ki jih podpira reforma, so povezane z ukrepi za upravljanje s tveganji poplav in plazov. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj. Ukrep prispeva k cilju blažitve podnebnih sprememb in njihovih posledic ter vpliva, in sicer s krepitvijo pripravljenosti in odziva na podnebno pogojene nesreče, s čimer se zmanjša vpliv tovrstnih nesreč na ljudi, gospodarstvo in okolje, prispeva k njegovi zaščiti in zaščiti biotske raznovrstnosti ter območij Natura 2000, k zmanjšanju okoljskih obremenitev in degradacije okolja, zmanjša vpliv podnebno pogojenih nesreč na kulturo dediščino ter njihov politični in družbeni vpliv. Ukrep bo prispeval k upoštevanju načel trajnostne gradnje in načel gradnje skoraj nič-energijskih stavb, ki temeljijo na izpolnjevanju pogojev, ki izhajajo iz presoje vplivov na okolje, Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, Uredbe o zelenem javnem naročanju, Nature 2000 in drugih relevantnih zakonodajnih okvirih.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Naložbe, ki jih podpira reforma, so povezane z ukrepi za upravljanje s tveganji poplav in plazov. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Naložbe, ki jih podpira reforma, so povezane z ukrepi za upravljanje s tveganji poplav in plazov. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.

Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Naložbe, ki jih podpira reforma, so povezane z ukrepi za upravljanje s tveganji poplav in plazov. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj. Pri gradnji novih objektov bo pretežno uporabljen material iz obnovljivih virov ob upoštevanju načela od zibelke do zibelke in načel krožnega gospodarstva.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Naložbe, ki jih podpira reforma, so povezane z ukrepi za upravljanje s tveganji poplav in plazov. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj. Ukrep bo prispeval k upoštevanju načel trajnostne gradnje in načel gradnje skoraj nič-energijskih stavb, ki temeljijo na izpolnjevanju pogojev, ki izhajajo iz presoje vplivov na okolje, Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, Uredbe o zelenem javnem naročanju, Nature 2000 in drugih relevantnih zakonodajnih okvirih.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Naložbe, ki jih podpira reforma, so povezane z ukrepi za upravljanje s tveganji poplav in plazov ter protipotresne oziroma statične sanacije stavb. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.

Investicija: Zmanjševanje poplavne ogroženosti ter zmanjševanje tveganja na druge podnebno pogojene nesreče (plazovi,...)

V skladu z navodili EK uresničevanje tega načela pomeni dosledno izvajanje direktive o strateški presoji vplivov na okolje in direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje. Obe direktivi sta bili preneseni v slovenski pravni red, zato se pred izvedbo posegov v okolje zahteva pridobitev ustreznih dovoljenj in soglasij na podlagi vseh področnih zakonov, ki kakorkoli urejajo posege v prostor, kot npr. zakon, ki ureja graditev objektov, varstvo okolja, varovanje voda, narave itd. Mehanizmi presoje vplivov na okolje so integrirani v postopke pridobivanja upravnih dovoljenj in soglasij, zato ocenjujemo, da bo načelo, da se ne škoduje bistveno, v celoti spoštovano.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	035 koda intervencije 038 Koda intervencije Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep prispeva k cilju blažitve podnebnih sprememb in njihovih posledic ter vpliva, in sicer s krepitvijo pripravljenosti in odziva na podnebno pogojene nesreče, s čimer se zmanjša vpliv tovrstnih nesreč na ljudi, gospodarstvo in okolje, prispeva k njegovi zaščiti in zaščiti biotske

			raznovernosti ter območij Natura2000, k zmanjšanju okoljskih obremenitev in degradacije okolja, zmanjša vpliv podnebno pogojenih nesreč na kulturo dediščino ter njihov politični in družbeni vpliv.
Prilaganje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	035 koda intervencije 038 koda intervencije Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Pri gradnji ukrepov bodo uporabljeni tako naravni materiali kot materiali iz obnovljivih virov. Količina odpadkov pri izvajanju protipoplavnih ukrepov bo zmanjšana na najmanjšo možno raven, odpadni gradbeni material bo recikliran in ponovno uporabljen oziroma, v kolikor to ni možno, ustrezno odstranjen.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	035 koda intervencije 038 koda intervencije Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Protipoplavne ureditve predstavljajo celovito ureditev tako z vidika območij kot z vidika vplivov na vodni režim in stanje voda in niso omejeni zgolj na preprečevanje poplavnih škod s preprečevanjem izlivanja vod. Vključujejo tudi ukrepe za zadrževanje vode, ohranjanje ekološkega stanja voda, ki vključujejo tako novogradnjo, kot sanacija obstoječe infrastrukture.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Prilaganje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativni vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Slovenija leži na stičišču submediteranskega in celinskega podnebja, na velikih nadmorskih višinah pa obe prehajata v podnebje visokogorja. Zaradi stika zračnih mas različnih temperatur prihaja do pojavnosti ekstremnih vremenskih razmer, ki se kažejo v obsežnih naravnih ujmah, ki močno vplivajo na ogroženost prebivalstva in gospodarstva pred delovanjem visokih voda. Različne študije in primeri kažejo, da je pojavnost poplav kot posledica ekstremnih vremenskih in podnebnih sprememb vedno večja. Slovenija je s svojimi značilnostmi ranljiva in ji pretijo številne potencialno kritične nevarnosti, ki se bodo verjetno odzvale na podnebne spremembe s povečanjem pogostnosti in razsežnosti. Prilagoditev podnebnim spremembam z zmanjšanjem škodljivih posledic poplav je mogoče doseči le s sistematičnim pristopom na celotnem državnem ozemlju, pri čemer je najpomembnejša naloga zmanjšanje obstoječe poplavne ogroženosti in preprečitev vnosa novega škodnega potenciala na do sedaj nenaseljena območja poplavne nevarnosti, s čimer se bomo pri reševanju problematike omejili na obstoječa območja ogroženosti. Prilagoditev podnebnim spremembam bomo izvedli tudi z:

		<ul style="list-style-type: none"> - obveščanjem, ozaveščanjem in izobraževanjem javnosti o nevarnosti in ogroženosti ter možnostih samozaščite, saj popolna zaščita pred nevarnostjo ne obstaja in vedno preostane določeno tveganje, ki ga mora prevzeti družba in posameznik; - reševanjem problematike obstoječih ogroženih območij na celovit način in po načelu prioritete (območja pomembnega vpliva) oziroma določanja sprejemljive stopnje ogroženosti (analiza stroškov in koristi); - spoštovanjem omejitev in pogojev za gradnjo in dejavnosti na ogroženih območjih ter posledično omejitev vnosa novega škodnega potenciala na obstoječa ogrožena območja razen ob predhodni izvedbi ukrepov za zmanjšanje ogroženosti; - izvajanjem celovitih ukrepov, ki obsegajo preventivno obvladovanje ogroženosti, pripravljenost na nevarne dogodke (napovedovanje, alarmiranje, ukrepanje v sili) in zaščito (ohranitev, obnova in zagotovitev naravnih območij poplavljanja); - doslednim predhodnim izvajanjem omilitvenih ukrepov kot dela celovitih ukrepov zaradi vpliva predvidenih novogradenj na obstoječe gradnje in dejavnosti. <p>Karta razvrstitve poplavno ogroženih območij na ravni države opredeljuje 1190 potencialno poplavno ogroženih območij skupne površine 106 km², na katerih se nahaja 225.063 prebivalcev, 43.649 stavb, 26.425 poslovnih subjektov in 5.038 objektov kulturne dediščine.</p> <p>Ker bo ukrep na teh območjih prispeval k odpravi ali zmanjšanju ogroženosti pred poplavami, bo imel ukrep pozitiven vpliv na ljudi, naravo in sredstva.</p> <p>Pri načrtovanju sanacijskih ukrepov v primeru zemeljskih plazov se na podlagi izdelanega elaborata pričakovanih podnebni sprememb, sanacija načrtuje na način, da se pričakovane podnebne spremembe v naslednjih 100 letih (po projekciji in scenarijih izdelanih na Agenciji RS za okolje) upošteva pri načrtovanju tako pri dimenzioniranju obtežbe in s tem povezanih stabilitetnih izračunih kot tudi pri dimenzioniranju globinske in površinske odvodnje.</p>
<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: ali se pričakuje, da bo ukrep škodljiv:</p> <p>(i) za dobro stanje ali dober ekološki potencial vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali</p> <p>(ii) za dobro okoljsko stanje morskih voda?</p>	X	<p>Tveganja degradacije okolja, povezana z ohranjanjem dobrega stanja voda in preprečitvijo poslabšanja stanja voda, so opredeljena in obravnavana z namenom doseganja dobrega stanja površinskih in podzemnih voda in dobrega ekološkega potenciala površinskih voda, kot je opredeljeno v točkah (22) in (23) člena 2 Uredbe (EU) 2020/852 v skladu z Direktivo 2000/60/ES in v skladu z načrti upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja ter Programa ukrepov upravljanja voda, ki so pripravljene in predstavljene v okviru posvetovanja z zainteresirano javnostjo ter vključujejo potencialno prizadeta vodna telesa.</p> <p>V skladu z Direktivo 2000/60/ES in zlasti s členoma 4 in 11 navedene direktive so izvedeni vsi tehnično izvedljivi in sorazmerni ukrepi, s katerimi se ublaži škodljive vplive na stanje voda ter na zaščitene habitate in vrste, ki so neposredno odvisne od vode. Učinkovitost teh ukrepov se spremlja v skladu s pogoji, določenimi v okviru izdaje dovoljenj za posege v prostor. Dovoljenje vključuje tudi</p>

		<p>pogoje za doseganje dobrega stanja ali potenciala prizadetega vodnega telesa.</p> <p>Kadar se presoja vplivov na okolje izvaja v skladu z Direktivo o presoji vplivov na okolje in vključuje oceno vpliva na stanje voda v skladu z Direktivo 2000/60/ES ali okoljsko stanje morja v skladu z Direktivo 2008/56/ES, dodatna ocena vpliva na vodo ni potrebna, če so bila ugotovljena tveganja naslovljena. Tveganja degradacije morskega okolja, povezana s stanjem morskega okolja, kot določa Direktiva 56/2008/ES, zadnjič spremenjena 17. maja 2017 (v nadaljevanju: Direktiva MSFD), so opredeljena in obravnavana s ciljem doseganja dobrega stanja morskega okolja. V skladu z Direktivo MSFD se izvajajo vsi ukrepi za doseganje dobrega stanja morskega okolja, kot je to določeno z navedeno direktivo, še posebej v 13. členu navedene direktive. Posegi in druga raba morskih voda, ki bi lahko imeli pomemben negativni vpliv na stanje morskega okolja, so podvrženi postopku presoje vplivov na stanje morskega okolja, kot je to določeno z Direktivo MSFD, in se izvaja skladno z določbami Direktive 2011/92/EU.</p> <p>Podpora je zagotovljena tudi zeleni infrastrukturi in/ali naravnim ukrepom za zadrževanje vode, ki zagotavljajo vrsto okoljskih (npr. prilagajanje podnebnim spremembam, ohranjanje biotske raznovrstnosti itd.), družbenih (npr. zagotavljanje odvodnjavanja ali zelenih površin) in gospodarskih koristi, ki so pogosto stroškovno učinkovitejša od sive infrastrukture.</p> <p>Navedene ukrepe se upošteva, kadar je to relevantno.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali</p> <p>(ii) škodljiv za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	<p>X</p>	<p>Ukrep ne bo imel škodljivih učinkov na biotsko raznovrstnost in ekosisteme, ker bo izvedena:</p> <ul style="list-style-type: none"> - presoja vplivov na okolje v skladu z direktivo o presoji vplivov na okolje. Opredeljeni bodo vsi potrebni omilitveni koraki, ki se odražajo v zasnovi ukrepa in se kasneje izvajajo. - presoja sprejemljivosti na varovana območja v skladu z določili in sodno prakso člena 6 (3) direktive o habitatih ter smernicami Evropske Komisije. Zlasti bo zagotovljeno, da projekti ne bodo bistveno negativno vplivali na relevantne habitate in vrste, ki so neposredno odvisne od vode, gradbeni ukrepi protipoplavne zaščite pa bodo v primeru ugotovljenih škodljivih učinkov na Naturo 2000, biotsko raznovrstnost in ekosisteme spremenjeni tako, da vpliv ne bo škodljiv oziroma bodo umaknjeni. <p>Ukrep bo upošteval Strategijo EU o biotski raznovrstnosti, ki do leta 2030 poudarja pomen obnove narave z ambicioznimi načrti EU za obnovo narave in ki napoveduje pravno zavezujoče cilje za obnovo. Kar zadeva obnovo rek, Strategija biotske raznovrstnosti postavlja cilj na ravni EU obnove vsaj 25.000 km rek v prosto tekoče reke do leta 2030 z odstranitvijo pretežno zastarelih ovir ter obnovo poplavnih ravnin in mokrišč.</p> <p>Navedene ukrepe se upošteva, kadar je to relevantno.</p>

Reforma: Obnova in blaženje posledic podnebnih sprememb ter podnebno pogojenih nesreč za odporne biotsko pestre gozdove

Reforma bo pozitivno vplivala na blažitev podnebnih sprememb, na prilagajanje na podnebne spremembe (zmanjševanje tveganj za škodljive vplive) ter na varstvo biotske raznovrstnosti. Reforma je trajnostno naravnana in oblikovana po načelu, da ne prihaja do bistvene škode ter vpliva

na okolje in podnebje ter izkazuje 100 % koeficient za izračun podpore ciljem podnebnih sprememb in 100 % koeficient za izračun podpore okoljskim ciljem in ustreza kodi 037.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Ukrepi se spremlja kot podporni ukrepi cilju v zvezi s podnebnimi spremembami s koeficientom 100 % ter se kot tak smatra za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno.</p> <p>Reforma prispeva k cilju blažitve podnebnih sprememb, saj pozitivno vpliva na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obnovo gozdarskega proizvodnega potenciala, uničenega in poškodovanega zaradi podnebno pogojenih nesreč, s čimer se omeji vpliv tovrstnih nesreč na okolje. Prispeva k njegovi zaščiti in zaščiti biotske raznovrstnosti ter območij Natura 2000, k zmanjšanju okoljskih obremenitev in degradacije okolja ter omejuje njihov politični in družbeni vpliv; - zagotavljanje pogojev za zelene investicije. <p>V opisu DNSH pri investiciji je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da v času izvedbe investicije kakor tudi med uporabo in obratovanjem predvidene infrastrukture ne bo negativnih ali prekomernih vplivov, ki bi bistveno vplivali na zastavljeni okoljski cilj. Načrtovana investicija bo imela izrazit dolgoročen pozitiven vpliv na blažitev podnebnih sprememb.</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Ukrepi se spremlja kot podporni ukrepi cilju v zvezi s podnebnimi spremembami s koeficientom 100 % ter se kot tak smatra za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno.</p> <p>Reforma in iz nje izhajajoča investicija temelji na ustreznem vrednotenju vpliva podnebnih sprememb. Reforma bo podpirala dejavnosti, ki zmanjšujejo tveganja za škodljive vplive na gozdni proizvodni potencial, kar bo zagotavljajo učinkovito uporabo naravnih virov. Dejavnosti reforme bodo usmerjene v procese prilagajanja podnebnim spremembam (npr. izbor strategij za obnovo, pogozdovanje in vzdrževanje gozdov in njihove biotske raznovrstnosti).</p> <p>V opisu DNSH pri investiciji je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da v času izvedbe investicije kakor tudi med uporabo in obratovanjem predvidene infrastrukture ne bo negativnih ali prekomernih vplivov, ki bi bistveno vplivali na zastavljeni okoljski cilj. Zasnova gradbenega dela investicije je skladna z načeli trajnostne in pasivne gradnje ter upošteva uredbo o zelenem naročanju.</p> <p>Načrtovana investicija bo imela izrazit dolgoročen pozitiven vpliv na prilagajanje podnebnim spremembam.</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Ukrepi se spremlja kot podporni ukrepi okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak smatra za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno.</p>

			<p>Reforma bo ob upoštevanju posrednih in neposrednih učinkov dejavnosti prispevala k trajnostnemu gospodarjenju z zdravimi in odpornimi gozdovi, ki imajo ključno vlogo pri zaščiti vodnih virov.</p> <p>V opisu DNSH pri investiciji je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da v času same izvedbe investicije kakor tudi med uporabo in obratovanjem predvidene infrastrukture ne bo negativnih ali prekomernih vplivov, ki bi bistveno vplivali na zastavljeni cilj. Varstveni vidiki (vodni viri) so upoštevani že pri zasnovi objekta in regulirani s postopki dovoljevanj.</p>
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Pri investiciji, ki izhaja iz te reforme, so predvidena načela od zibelke do zibelke in načela krožnega gospodarstva, vključujoč recikliranje in ponovno uporabo odpadkov.</p> <p>V opisu DNSH pri investiciji je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da bodo v času same izvedbe investicije kakor tudi med uporabo in obratovanjem predvidene infrastrukture upoštevana določila uredbe o zelenem javnem naročanju, s ciljem uporabe visokega deleža gradbenega materiala z nizkim ogljičnim odtisom (les), pridobivanjem energije na mestu samem in možnostjo recikliranja materiala na koncu življenjske dobe. Pri ravnanju z odpadki med gradnjo je treba upoštevati pravilnik o gospodarjenju z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih in zagotoviti odvoz na deponijo in v predelavo.</p>
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Dejavnosti, ki izhajajo iz reforme, bodo pomembno prispevale k zdravim in odpornim gozdovom in s tem tudi h kakovosti zraka, vode, zemlje in tal.</p> <p>V opisu DNSH pri investiciji je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da v času same izvedbe investicije kakor tudi med uporabo in obratovanjem predvidene infrastrukture ne bo negativnih ali prekomernih vplivov, ki bi bistveno vplivali na zastavljeni cilj. Varstveni vidiki so upoštevani že pri zasnovi objekta (ne bo emisij v zrak, tla in vode), upoštevajo se tudi zahteve glede svetlobnega onesnaževanja in varčevanja z energijo, kar je regulirano s postopki dovoljevanj (mnenja, soglasja, upravna dovoljenja).</p>
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Ukrep se spremlja kot podporni ukrep okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak smatra za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno.</p> <p>Reforma s krepitvijo ukrepov obnove prispeva k varstvu biotske raznovrstnosti, saj preprečuje in omejuje posledice podnebno pogojenih nesreč, ki bi potencialno lahko negativno vplivale na biotsko raznovrstnost na genetski, vrstni in ekosistemski ravni ter vzpostavlja mehanizme ukrepanja in obnove (odporni gozdovi, ki so zdravi in genetsko pestri) gozdnega potenciala. Reforma bo prispevala k poznavanju, hranjenju in uporabi gozdnega reprodukcijskega materiala z visoko genetsko raznovrstnostjo velikega števila vrst. S tem bo ohranjen prilagoditveni potencial za razvoj prihodnjih gozdov, odpornih na podnebne spremembe. Okrepila se bo odzivnost in odpornost države na nevarnosti, ki jih predstavljajo</p>

			invazivne tujerodne vrste za gozdove in za biotsko raznovrstnost. Načrtovana investicija bo imela izrazit dolgoročen pozitiven vpliv na ohranjanje biotske raznovrstnosti.
--	--	--	---

Investicija: Center za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov			
Skladno z določili Uredbe 2020/852/EU je predlagana investicija Center za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov trajnostno naravnana in oblikovana po načelu, da ne prihaja do bistvene škode ter vpliva na okolje in podnebje ter izkazuje 40 % koeficient za izračun podpore ciljem na podnebnih sprememb in 40 % koeficient za izračun podpore okoljskim ciljem in ustreza kodi 025ter.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Dejavnosti, ki jih bo omogočala investicija, nimajo negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Ukrep se spremlja kot podporni ukrep okoljskemu cilju s koeficientom 40 %.</p> <p>Dejavnosti, ki jih bo omogočala investicija, bodo prispevale k trajnostnemu gospodarjenju z zdravimi in odpornimi gozdovi, ki lahko tudi v največji meri omogočajo zaščito vodnih virov, pri čemer bodo imeli dolgoročni vplivi izrazito pozitiven vpliv na varstvo vodnih virov.</p> <p>Pri izgradnji podporne infrastrukture bo upoštevano načelo trajnostne rabe prostora (gradnja na degradiranem, že pozidanem območju), pri čemer ne bo prišlo do škodljivih učinkov na vode in morske vire. Gradnja se ne nahaja na območju vodnih virov, kjer posegi v prostor sicer ne bi bili dovoljeni. V fazi zasnove, med gradnjo in med uporabo stavbe bodo upoštevani ustrezni preventivni in omilitveni ukrepi, skladno z zahtevami nosilcev urejanja prostora (ukrepi za preprečitev razlitja nevarnih snovi, ukrepi za varovanje tal – humus, ravnanje z gradbenimi odpadki, ravnanje z nevarnimi odpadki, preprečitev prekomernih emisij v zrak, tla, vode, preprečitev onesnaženja zemlje, preprečitev svetlobnega onesnaževanja, zmanjševanje ravni hrupa, ravnanje z odpadnimi vodami, ločevanje in čiščenje odpadnih voda – padavinske strešne odpadne vode bodo zbirane, prečiščene in uporabljene kot siva voda, ki se zbira v zbiralnikih in uporabi za namakanje in zalivanje, za sanitarije itd.).</p> <p>Za gradnjo bodo uporabljeni trajnostni materiali (les, kamen, steklo) z nizkim ogljičnim odtisom in možnostjo recikliranja, vključeni bodo elementi ozelenjenih fasad in zelene strehe za ustvarjanje ugodnejših mikroklimatskih pogojev.</p>
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		

Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X	<p>Dejavnosti, ki jih bo omogočala investicija, nimajo negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Ukrep se spremlja kot podporni ukrep okoljskemu cilju s koeficientom 40 %.</p> <p>Dejavnosti, ki bodo izhajale iz investicije, bodo prispevale k poznavanju, hranjenju in uporabi gozdnega reprodukcijskega materiala z visoko genetsko raznovrstnostjo velikega števila vrst. S tem bo ohranjen prilagoditveni potencial za razvoj prihodnjih gozdov, odpornih na podnebne spremembe. Dejavnosti investicije bodo spodbujale uporabo in izbor vrst in populacij dreves, ki bodo prilagojene na spremenljive podnebne razmere. Investicija predstavlja pomoč pri razvoju strategij za odkrivanje in nadzor invazivnih tujerodnih vrst ter spodbuja zaščito gozdov in biotske raznovrstnosti na vseh ravneh. Načrtovana infrastruktura bo imela izrazit dolgoročen pozitiven vpliva na ohranjanje biotske raznovrstnosti.</p> <p>Lokacija nove stavbe je umeščena ob gozdnem robu na varovanem območju narave, v krajinskem parku ID 1742 Tivoli Rožnik in Šišenski hrib, na območju naravnih vrednot ID 317 Rožnik-Šišenski hrib-Koseški boršt, v varovanem območju kulturne dediščine EŠD 22736 Ljubljana-kulturna krajina Rožnik in Šišenski hrib, na potresnem območju s pospeškom tal $g=0,635$ s povratno dobo 475 let, v območju s III. stopnjo varstva pred hrupom, v območju intervencijskega pokrivanja javne gasilske službe MOL (Mestna občina Ljubljana) 25 minut kar je dopustno glede na obstoječo zakonodajo. Celoten kompleks Gozdarskega inštituta Slovenije se nahaja na varovanem območju, vključno z obstoječimi stavbami iz leta 1959, ki bodo odstranjene in nadomeščene z novogradnjo. Pri zasnovi stavbe je treba upoštevati naravovarstvene in kulturno-varstvene omejitve in pogoje, tako da poseg v prostor ne bo imel prekomernih vplivov na okolje in prostor, pri čemer bodo upoštevani ustrezni omilitveni ukrepi. Stavba se glede na določila prostorskega akta ne nahaja v območju poplavne ogroženosti, območju gozdov, območju vodnih virov niti v območju prostorskih ukrepov.</p> <p>Investicije bo izvedena ob upoštevanju predpisov s področja ohranjanja narave in drugih varstvenih pogojev, kar je regulirano s postopkom dovoljevanj že v fazi načrtovanja kakor tudi v fazi gradnje in uporabe (mnenja, soglasja, gradbeno in uporabno dovoljenje, monitoring emisij – prezračevalne naprave itd.). Pomembnejši zakonodajni predpisi, ki bodo upoštevani, so Zakon o vodah, Zakon o ohranjanju narave, Zakon o varstvu kulturne dediščine, Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Pravilnik o zaščiti pred hrupom v stavbah, Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju in ostali predpisi⁶.</p>
---	---	--

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil znatne emisije toplogrednih plinov?	X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma in ki jih bo omogočala investicija, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni podnebni cilj.</p> <p>Dejavnosti, ki jih bo omogočala investicija, bodo pripomogle k blaženju podnebnih sprememb z izvedbo raziskav in diagnostike abiotskih in biotskih nevarnosti, ki lahko ogrozijo stabilnost gozdov, ter s pridelavo, skladiščenjem in razvojem gozdnega semena in sadik. Gozdni ekosistemi so namreč pomembni ponori ogljika, zato bo reforma vplivala na krepitev odpornosti in odziv gozdov na podnebne spremembe. S tem se bo okrepila</p>

⁶ https://www.zaps.si/index.php?m_id=strokovna_predpisi

	<p>sposobnost Slovenije za odzivanje na podnebna tveganja in na blaženje podnebnih sprememb. Načrtovana infrastruktura bo imela izrazit dolgoročen pozitiven vpliv na blažitev podnebnih sprememb.</p> <p>Izgradnja podporne infrastrukture bo zasnovana ob upoštevanju vseh ustreznih omilitvenih ukrepov, ki so usmerjeni k preprečevanju onesnaževanja zraka, vode ali zemlje in tal, preprečeno bo tudi svetlobno onesnaževanje ter upoštevanje varčevanje z energijo. Objekt bo zasnovan po načelih energijsko učinkovite gradnje (skoraj nič-energijske stavbe SNES). Gradnja nove stavbe bo izkazovala vsaj 20 % nižjo potrebo po primarni energiji od zahtevane za skoraj nič-energijsko stavbo skladno z nacionalnim pravilnikom o gradnji skoraj nič-energijskih stavb. Stavba bo načrtovana tako, da se zagotavlja čim večja energetska samooskrba. Objekt bo obratoval z uporabo obnovljivih virov energije (ogrevanje z biomaso, uporaba toplotne črpalke zrak-voda, uporaba sive vode), vključuje možnost uporabe integriranih fotovoltaičnih naprav za proizvodnjo električne energije na mestu samem (na strehi objekta ali kot del fasadnega ovoja). Emisije bodo minimalne in bodo v okviru dovoljenih ravni skladno tudi z zahtevami gradnje skoraj nič-energijskih stavb (SNES). Gradnja objekta je mogoča le v primeru upoštevanja vseh varstvenih vidikov (narava, okolje, kulturna dediščina itd.), predpisov s področja ohranjanja narave in drugih pogojev ter regulirana s procesom dovoljevanj (mnenja, soglasja, upravna dovoljenja – gradbeno in uporabno dovoljenje, ki so izdana šele, ko so izpolnjeni varstveni pogoji in pridobljena potrebna soglasja). Upoštewane bodo tehnične zahteve iz Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah.</p>
<p>Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?</p>	<p>X</p> <p>Dejavnosti, ki jih bo omogočala investicija, nimajo negativnega vpliva na zastavljeni cilj. Ukrep se spremlja kot podporni ukrep ciljem v zvezi s podnebnimi spremembami s koeficientom 40 %. Dejavnosti, ki jih bo podpirala investicija, so usmerjene v procese prilagajanja podnebnim spremembam (npr. izbor strategij za obnovo, pogozdovanje in vzdrževanje gozdov in njihove biotsko raznovrstnosti). Načrtovana podpora infrastruktura bo imela izrazit dolgoročen pozitiven vpliv na prilagajanje podnebnim spremembam.</p> <p>Gradnja in posledice same investicije (stavbe): Zasnova gradbenega dela investicije je skladna z načeli pasivne gradnje (skoraj nič-energijske stavbe SNES) ter vključuje upoštevanje Uredbe o zelenem naročanju, s ciljem uporabe visokega deleža gradbenega materiala z nizkim ogljičnim odtisom (les kot gradbeni konstrukcijski element, element stavbnega pohištva, fasadnih oblog, notranje opreme itd.), rabo obnovljivih virov energije in pridobivanjem energije na mestu samem in možnostjo recikliranja materiala na koncu življenjske dobe. Pri izgradnji investicije se ne pričakujejo škodljivi vplivi glede na trenutne in bodoče podnebne razmere, na sam objekt ali na ljudi, na naravo ali na premoženje. Energetska učinkovitost stavbe, kot eden od kazalnikov trajnostne gradnje stavb, se bo nenehno preverjala tudi v postopku projektiranja, med in po zaključku gradnje.</p> <p>Pri zasnovi stavbe je treba upoštevati naravovarstvene in kulturno-varstvene omejitve in pogoje, tako da poseg v prostor ne bo imel prekomernih vplivov na okolje in prostor, upoštevani bodo ustrezni omilitveni ukrepi. Novi objekt bo zgrajen ob upoštevanju zahtev glede umeščanja v prostor in ne bodo locirani na poplavnem območju. Prav tako bodo upoštevani ukrepi za preprečitev vplivov podnebnih sprememb.</p>

		Zasnova skoraj nič-energijske ali celo aktivne stavbe sledi načelom pasivne gradnje glede orientacije stavbe, zasnove fasadnih odprtin za zajem sončne toplote (akumulacija toplote/hladu v konstrukciji) in energije (FV paneli), uporaba načel naravnega pohlajevanja (nočno prezračevanje), učinkovito rabo energije (TČ zrak-voda, ogrevanje na biomaso – skupno z glavno stavbo, rekuperacija, izkoristek toplote odpadnega zraka in odpadne vode), uporabo sive vode za zalivanje in sanitarije, stavbni ovoj mora preprečevati pregrevanje prostorov (senčila, ozelenjene fasade – mikroklima, zelene strehe z ekstenzivno ozelenitvijo) ipd. Projektiranje objekta bo upoštevalo tehnične zahteve glede učinkovitega ogrevanja, hlajenja in prezračevanja stavbe, v skladu s Pravilnikom o učinkoviti rabi energije v stavbah in Energetskega zakona ter lokalnega energetskega koncepta MOL (november 2011).
Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep: <ul style="list-style-type: none"> (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov¹ v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi², ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva³? 	X	<p>Dejavnosti, ki jih bo omogočala investicija, nimajo negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Celotna investicija, vključno s podporno infrastrukturo (zgradba po meri, z lastnim operativnim sistemom), bo prispevala h krožnemu gospodarstvu, tako z uporabo lesa kot naravnega materiala (les kot gradbeni konstrukcijski element, element stavbnega pohištva, fasadnih oblog, notranje opreme – v deležu najmanj 70 %) kot tudi z uporabo drugih gradbenih materialov z nizkim ogljičnim odtisom. Zasnova gradbenega dela investicije je skladna z načeli pasivne gradnje (skoraj nič-energijske stavbe SNES) ter vključuje upoštevanje Uredbe o zelenem naročanju, s ciljem uporabe visokega deleža gradbenega materiala z nizkim ogljičnim odtisom, rabo obnovljivih virov energije in pridobivanjem energije na mestu samem in možnostjo recikliranja materiala na koncu življenjske dobe. Za preprečevanje in zmanjšanje nastajanja odpadkov bodo uporabljena načela od zibelke do zibelke in načela krožnega gospodarstva, kjer se bo velik del odpadkov recikliral in ponovno uporabil (gradbeni material, siva voda, rekuperacija odpadne toplote itd.). Načela krožnega gospodarstva bodo upoštevana na vseh stopnjah izgradnje Centra, in sicer tako pri njegovemu načrtovanju, v času izgradnje in med obratovanjem. Prednostno bodo izbrani materiali, ki so nastali z recikliranjem in trajnostnih materialov z nizkim ogljičnim odtisom. Upoštevana bo tudi analiza LCCA (Life Cycle Cost Assessment) s presojo upravičenosti investicije v vsej življenjski dobi stavbe z vidika stroškov obratovanja in vzdrževanja. Načelo krožnega gospodarstva bo upoštevano tudi pri ravnanju z odpadki, ki nastajajo med gradnjo in v času obratovanja stavbe (ločevanje, zbiranje, recikliranje), najmanj 70 % gradbenih odpadkov bo ponovno uporabljenih, recikliranih oziroma obnovljenih.</p> <p>Objekt bo načrtovan z upoštevanjem učinkovite in trajnostne rabe virov ter načel energetske učinkovite gradnje v skladu z zakonodajo s področja gradnje in skladno s kriteriji trajnostne gradnje (DGNB – German Sustainable Building Council).</p>
Preprečevanje in Nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije onesnaževal v zrak, vodo ali tla?	X	<p>Dejavnosti, ki jih bo omogočala investicija, nimajo negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Dejavnosti, ki jih bo omogočala investicija, bodo pomembno prispevale k zdravim in odpornim gozdovom in s tem tudi h kakovosti zraka, vode, zemlje in tal.</p> <p>Investicija bo oziroma je načrtovana tako, da upošteva in vključuje vse ukrepe za preprečevanje onesnaževanja zraka, vode ali zemlje in tal. Vse potencialne emisije, ki bi jih povzročila gradnja in uporaba samega Centra, bodo zmanjšane na</p>

		<p>najmanjšo možno raven in bodo v okviru dovoljenih ravni. Poleg preprečevanja onesnaževanja zraka, tal, zemlje in voda bo preprečeno svetlobno onesnaževanje z zagotovljeno učinkovito rabo energije. Ukrepi bodo upoštevani med načrtovanjem, izgradnjo in uporabo objekta.</p> <p>Med samo gradnjo bodo upoštevani ukrepi s področja preprečevanja hrupa ter emisij.</p> <p>Ukrep bo prispeval k upoštevanju načel trajnostne gradnje in načel gradnje skoraj nič-energijskih stavb, ki temeljijo na izpolnjevanju pogojev, ki izhajajo iz presoje vplivov na okolje, Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, Energetskega zakona, Gradbenega zakona, Uredbe o zelenem javnem naročanju, Zakona o ohranjanju narave in drugih relevantnih zakonodajnih okvirih. Vsi posegi v prostor in s tem tudi načrtovana investicija so regulirani s procesom dovoljevanj (mnenja, soglasja, upravna dovoljenja – gradbeno in uporabno dovoljenje, ki so izdana šele, ko so izpolnjeni varstveni pogoji in pridobljena potrebna soglasja).</p> <p>V zvezi z ureditvijo objekta bo upoštevana Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih. Vgradne komponente in materiali ne bodo vključevali azbesta ali drugih nevarnih snovi v skladu z Uredbo 1907/2006/ES. Vgrajeni bodo materiali, ki bodo vsebovali manj kot 0,06 mg formaldehida na m³ in manj kot 0,001 mg kategorij 1A in 1B karcinogenih hlapnih organskih snovi na m³. Pri gradnji bodo upoštewane zahteve Uredbe o zelenem javnem naročanju.</p>
--	--	---

Reforma: Povečanje učinkovitosti delovanja javnih služb varstva okolja

Celotni sistem upravljanja voda in področje obveznih občinskih gospodarskih javnih služb, ki bo prispeval k učinkovitejšemu delovanju sistema, bo povečal energetske učinkovitost sistema, predvsem pa zagotovil varno in čisto okolje, prispeval bo k okoljskim ciljem predvsem k trajnostni rabi in zaščiti vodnih virov in morja, in sicer z ukrepi povečanja energetske učinkovitosti in z zmanjšanjem emisij sistema odvajanja in čiščenja. Ker bodo investicije prednostno locirane v aglomeracijah z večjim vplivom na območja Natura 2000 in vodovarstvena območja, bo prispevek komponente tudi v zaščiti in ohranjanju vodnih virov, biotske raznovrstnosti in zmanjševanju emisij na okolje.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu in prispeva k okoljskemu cilju Blažitev podnebnih sprememb. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v infrastrukturo na področju odvajanja in čiščenja odpadne vode in pitne vode. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v infrastrukturo na področju odvajanja in čiščenja odpadne vode in pitne vode. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.

			<p>Skladno z Zakonom o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17) in izhodišči, ki jih določa EU (»zero land take policy«), je z vidika racionalne rabe prostora in ohranjanja zelene infrastrukture nujno prioritarno spodbujati notranji razvoj mest za doseganje boljše izkoriščenosti in kvalitetnejše rabe praznih ter neprimerno izkoriščenih ali razvrednotenih zemljišč v mestih. Skladno s tem se bo v okviru ukrepa spodbujalo tudi revitalizacijo obstoječih razvrednotenih območij.</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlagani v infrastrukturo na področju odvajanja in čiščenja odpadne vode in pitne vode. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Ustrezna okoljska infrastruktura je predpogoj za nadgradnjo in oblikovanje inovativnih in digitalnih rešitev za povečanje učinkovitosti delovanja obveznih občinskih gospodarskih javnih služb. Ena takšnih rešitev je tudi elektronska nadgradnja evidentiranja in spremljanja vodnih izgub v sistemih. Zmanjšanje vodnih izgub ugodno vpliva na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. povečevanje razpoložljivih kapacitet vodovodnega sistema, 2. zmanjšanje stroškov raziskav in investicij v iskanje dodatnih vodnih virov, 3. nižje stroške električne energije in posredno zmanjševanje vplivov na okolje, 4. nižje stroške morebitne priprave pitne, 5. manjše tveganje za zdravje ljudi zaradi morebitnega vpliva na zdravstveno ustreznost in skladnost pitne vode, 6. nižje stroške človeških in materialnih virov zaradi nenadnih in pogostih intervencijskih posegov, če je zmanjševanje vodnih izgub povezano tudi s skrbno načrtovano obnovo vodovodnega omrežja na najbolj kritičnih območjih, 7. nižja vodna povračila in druge dajatve, 8. povečanje zaupanja uporabnikov in 9. trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri in gospodarsko javno infrastrukturo.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	<p>Dejavnost, ki jo podpira reforma in investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlagani v infrastrukturo na področju odvajanja in čiščenja odpadne vode in pitne vode. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Reforma naslavlja upravljanje voda in investicije na področju oskrbe s pitno vodo zaradi posledic podnebnih sprememb, ki bodo kakovostno in količinsko omejile vodne vire, ki se naslavlja tudi v luči potreb po vzpostavljanju sistema krožnega gospodarstva s spodbujanjem ponovne uporabe vode in spodbujanjem uporabe vode različne kakovosti glede na vrsto rabe. Pri sistemih odvajanja in čiščenja pa se naslavlja zaradi zagotavljanja dolgoročne vzdržnosti in</p>

			<p>zmanjševanja obremenjevanja okolja predvsem s ponovno uporabo odpadne vode za druge namene, kot so energetska izkoriščenost in namakanje. Posebna pozornost na področju voda v mestih je namenjena ustreznemu načrtovanju in dimenzioniranju vodooskrbnih in kanalizacijskih sistemov in vodovodnih inštalacij v objektih ter z njimi povezanih tehnologij, s ciljem čim manjše porabe naravnih vodnih virov in nastanka čim manjše količine odpadkov, t. j. odpadne vode, skladno z načeli krožnega gospodarstva. Večkratna uporaba vode zmanjša potrebo po izrabi naravnih vodnih virov hkrati pa zmanjša tudi količino prečiščene odpadne vode, ki jo odvajamo. Z vidika upravljavcev vodooskrbnih in kanalizacijskih sistemov se tako zmanjša obseg priprave (pitne) oziroma čiščenja (odpadne) vode ter njenega transporta po vodih. Reforma prispeva tudi k ciljem krožnega gospodarstva, saj stremi k vzpostavljanju sistemov odvajanja in čiščenja, ki zagotavljajo ponovno uporabo očiščene odpadne vode in blata iz čistilnih naprav. Reforma in iz nje izhajajoče investicije temeljijo na uporabi energije iz obnovljivih virov ter minimizira nastajanje odpadkov pri izvedbi posamezne investicije.</p>
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	<p>Dejavnost, ki jo podpira reforma in investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v infrastrukturo na področju odvajanja in čiščenja odpadne vode in pitne vode. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Ponovna raba vode zahteva prilagoditev poslovnega modela gospodarjenja z vodo oziroma širitev storitev izvajalcev javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode na zagotavljanje ustreznosti delovanja prilagojene infrastrukture. S tovrstnim pristopom želimo zaščititi okolje pred obremenitvijo, ki se v tem kontekstu ne nanaša samo na obremenjevanje z odpadnimi vodami vendar tudi na odvzem vode iz naravnega okolja ter povračilo stroškov storitev za rabo vode v skladu z Vodno direktivo (Evropski parlament in svet EU, 2000). Z manjšim odvzemom vode iz naravnega okolja bi dosegli izboljšanje oziroma doseganje ciljev dobrega stanja vodnih teles, ščitili razpoložljive vodne vire (za morebitne nove rabe) in krepili njihovo odpornost na ekstremne vremenske dogodke (npr. dolgotrajne suše).</p>
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	<p>Dejavnost, ki jo podpira reforma in investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v infrastrukturo na področju odvajanja in čiščenja odpadne vode in pitne vode. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Učinkovito upravljanje voda bistveno zmanjša vpliv na biotsko raznovrstnost in ekosisteme in povečuje zaščito okolja, predvsem vodnih virov, njeno količinsko in kakovostno stanje. Glede na dejstvo, da je 37 % ozemlja Slovenije pokrito z območjem Natura 2000, je za njihovo zaščito treba takšna območja urediti z ustreznim sistemom odvajanja in čiščenja</p>

			odpadnih voda. Reforma temelji na prostorskih aktih, ki določajo prostorske izvedbene pogoje za dopustne posege in ureditve na kmetijskih, gozdnih, vodnih in drugih zemljiščih, za urejanje infrastrukturnih omrežij in za varovanje posameznih sestavin in vrednot okolja.
--	--	--	--

Investicija: Projekti odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode
 Ministrstvo bo pri izvedbi ukrepov upoštevalo enakopravno obravnavo vseh prijavljenih občin. Pri oblikovanju in izvedbi razpisov bo z uporabo jasnih, objektivnih in nediskriminatornih pogojev in meril za izbor vlog v celoti zagotovljena transparentnost in spoštovanje pravnega reda EU in RS. Občine bodo pri naročanju in dobavi blaga, storitev in gradnje delovale v skladu z določili ZJN-3, vključno ali predvsem z upoštevanjem in spoštovanjem določil zelenega javnega naročanja in temeljnih načel javnega naročanja, med drugimi tudi z zagotavljanjem enakopravne obravnave in konkurence med ponudniki.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Pri gradnji bo pretežno uporabljen material iz obnovljivih virov ob upoštevanju načela od zibelke do zibelke in načel krožnega gospodarstva, kjer se bo po amortizaciji stavbe del odpadkov recikliral in ponovno uporabil. Količina odpadkov pri prenovah bo zmanjšana na najmanjšo možno mero, odpadni gradbeni material bo recikliran in ustrezno odstranjen. Prav tako se z reformo vpeljuje standarde ponovne uporabe vode, ki prispeva k načelom krožnega gospodarstva. Odpadna voda, ki nastaja na objektih čistilnih naprav, se lahko uporablja v krogu tehnologije uporabljenem v samem objektu.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep bo prispeval k upoštevanju načel trajnostne gradnje in načel gradnje, ki temeljijo na izpolnjevanju pogojev, ki izhajajo iz presoje vplivov na okolje, Uredbe o zelenem javnem naročanju, Nature 2000 in drugih relevantnih zakonodajnih okvirih. Ključno je, da se poveže vse sisteme odvajanja na ustrezne čistilne naprave in prepreči možnosti točkovnega onesnaževanja.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Gradnje in prenove so namenjene ohranjanju območij, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitenih območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem

		seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitenimi območji). Od skupno 1410 aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE, jih 584 leži v celoti ali deloma na območju Nature 2000 in investicije bodo namenjene zmanjševanju vplivov točkovne onesnaženosti in prispevale k večji biotski raznovrstnosti teh območij.
--	--	--

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: Ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil precejšnje emisije toplogrednih plinov?	X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu in prispeva k okoljskemu cilju Blažitev podnebnih sprememb, saj se pri gradnji upoštevajo najvišji energetske standardi in pri javnih naročilih kriteriji zelenega javnega naročanja.
Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Z zagotavljanjem najvišjih energetskih standardov se zagotavlja čim nižje obratovne stroške povezane z delovanjem infrastrukturnih omrežij oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja. Investicija upošteva ukrepe za energetske učinkovitost: <ul style="list-style-type: none"> - uporaba sodobnih tehnologij (zamenjava zastarele opreme, ki porabi veliko energije, z uporabo sodobnih energijsko varčnih naprav kot npr. zamenjava potratnih črpalk), - vgradnja centralnih nadzornih sistemov (optimizacija porabe energije po posameznih sklopih in sistemih kot npr. puhala, optimizacija vstopnih črpalk za dvigovanje vode itd.), - ureditev razbremenilnikov (manjša količina čiščenje vode), - odkrivanje nezakonitih priključkov, - raba obnovljivih virov energije (sončne celice oziroma fotovoltaika), - samooskrba (npr. predelava blata in toplotna črpalka), - ločitev sistema meteornih voda in kanalizacijskih voda (pri preplavljanju padavinskih voda menimo, da je rešitev v ločenih meteornih in fekalnih sistemih ter čim širša uporaba naravnih oziroma sonaravnih rešitev (mokrišč), - optimizacija postopkov sušenja blata (plast z štirimi gredami – polji, gnojilo), - uporaba materialov, ki so v celoti razgradljivi za ponovno uporabo (»zero waste«), - ponovna uporaba očiščene odpadne vode znotraj tehnološkega procesa na sami ČN (kot npr. za spiranje naprav, opreme), - zahteve za sisteme za energetske učinkovitost za zbiranje in obdelavo odpadnih voda, čemur sledijo priporočila in ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti in zmanjšanje porabe energije, - proizvodnja energije iz čiščenja komunalne odpadne vode, - delovanje komunalnih ali skupnih čistilnih naprav v skladu z energetske učinkovitostjo, - gradnja neto 0 energetske nove infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadne vode,

		<ul style="list-style-type: none"> - vgradnja energetske učinkovitejše opreme na obstoječi infrastrukturi za odvajanje in čiščenje odpadne vode, - zmanjšanje porabe energije potrebne za obratovanje infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadne vode, - zmanjšanje porabe energije na objektih infrastrukture za odvajanje in čiščenje odpadne vode.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: ali se pričakuje, da bo ukrep škodljiv: (i) za dobro stanje ali dober ekološki potencial vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali (ii) za dobro okoljsko stanje morskih voda?	X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se izgrajujejo sistemi, ki omogočajo zmanjšanje porabe vode in energije. Investicija upošteva zahteve glede stopnje čiščenja in padavinskih voda z izgradnjo zadrževalnikov. Načrtujejo se ukrepi za preprečevanje padavinskih voda z izgradnjo zadrževalnikov, da se razbremeni učinek meteornih voda.

Investicija: Projekti oskrbe s pitno vodo

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Pri gradnji bo pretežno uporabljen material iz obnovljivih virov ob upoštevanju načela od zibelke do zibelke in načel krožnega gospodarstva, kjer se bo po amortizaciji stavbe del odpadkov recikliral in ponovno uporabil. Količina odpadkov pri prenovah bo zmanjšana na najmanjšo možno mero, odpadni gradbeni material bo recikliran in ustrezno odstranjen. Prav tako se z reformo vpeljuje standarde ponovne uporabe vode, ki prispeva k načelom krožnega gospodarstva.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep bo prispeval k upoštevanju načel trajnostne gradnje in načel gradnje, ki temeljijo na izpolnjevanju pogojev, ki izhajajo iz presoje vplivov na okolje, Uredbe o zelenem javnem naročanju, Nature 2000 in drugih relevantnih zakonodajnih okvirov.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Gradnje in prenove so namenjene ohranjanju območij, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem

		seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitenimi območji).
--	--	--

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: Ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil precejšnje emisije toplogrednih plinov?	X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu in prispeva k okoljskemu cilju Blažitev podnebnih sprememb, saj se pri gradnji upoštevajo najvišji energetske standardi in pri javnih naročilih merila zelenega javnega naročanja.
Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativni vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Z zagotavljanjem najvišjih energetskih standardov se zagotavlja čim nižje obratovalne stroške, povezane z delovanjem infrastrukturnih omrežij oskrbe s pitno vodo in odvajanja in čiščenja. Investicija upošteva ukrepe za energetske učinkovitost: <ul style="list-style-type: none"> - uporaba sodobnih tehnologij (zamenjava zastarele opreme, ki porabi veliko energije, z uporabo sodobnih energijsko varčnih naprav kot npr. zamenjava potratnih črpalk); - vgradnja centralnih nadzornih sistemov (optimizacija porabe energije po posameznih sklopih in sistemih – vklopi in izklopi, premeščanje vode iz zalogovnikov) - optimizacija posameznih vodovodnih sistemov (prevezave, vodohrani, prečrpališča, dograditve vodovodnih sistemov oziroma izgradnja učinkovitejših vodovodnih sistemov - krajše in ustrežnejše trase, hidravlične izboljšave, ustrezni preseki cevi, glede na višinske razlike itd.); - raba obnovljivih virov energije (sončne celice - fotovoltaika); - uporaba sodobnih toplotnih črpalk; - umestitev daljinskih odčitavanj z vgrajenimi alarmi prekomerne porabe; - optimizacija linije črpališč (določena maksimalna moč črpalk); - nadgradnja lokalnih sistemov (lokalni vodohrani, lokalne vrtine itd.), ki se povezujejo v skupni sistem; - uporaba materialov, ki so v celoti razgradljivi za ponovno uporabo (»zero waste«).
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: ali se pričakuje, da bo ukrep škodljiv: (i) za dobro stanje ali dober ekološki potencial vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali (ii) za dobro okoljsko stanje morskih voda?	X	Dejavnost, ki jo podpirajo investicije, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se izgrajujejo sistemi, ki omogočajo zmanjšanje porabe vode in energije. Ukrepi zmanjševanja vodnih izgub: <ul style="list-style-type: none"> - stalno ozaveščanje uporabnikov in uporaba sodobnih tehnologij – alarmi, - sprotno spremljanje in merjenje porabe (načrpana voda in porabljena voda), pri čemer se podatki beležijo v skupni CNS sistem, - posodobitev in optimizacija vodovodnih sistemov (zamenjava dotrajanih vodovodnih cevi in sistemov, prevezave sistemov, nadgradnja sistemov), - vzpostavitev sistema za odkrivanje vodnih izgub,

		<ul style="list-style-type: none">- vzpostavitev vodnega knjigovodstva po posameznih vodovodnih sistemih in avtomatskim alarmiranjem,- odkrivanje nezakonitih priključkov.
--	--	---

1.4. KOMPONENTA 4: Trajnostna mobilnost (C1 K4)

Reforma upravljanja JPP			
Sprejem zakonske podlage za vzpostavitev celovitega sistema integriranega javnega potniškega prometa (IJPP). Namen ustanovitve Družbe za upravljanje javnega potniškega prometa je zagotovitev večje stopnje samostojnosti, učinkovitosti in kakovosti pri opravljanju in vodenju nalog gospodarske javne službe za upravljanje javnega potniškega prometa.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Reforma ne bo imela pomembnega predvidljivega neposrednega učinka in je pomembna za doseganje zastavljenega cilja, saj bo odpravila eno od ključnih ovir, ki v Sloveniji preprečuje učinkovito in bolj kakovostno delovanje javnega potniškega prometa in prispeva k naraščanju emisij toplogrednih plinov v sektorju prometa. Z njegovo ustanovitvijo se bo kakovost javnega potniškega prometa (v nadaljevanju: JPP) dvignila s prilagoditvijo voznih redov, integracijo vseh oziroma vsaj večine vrst potniškega prometa v sistem enotne vozovnice in harmonizacijo voznih redov različnih vrst prevozov. Z boljšo kakovostjo JPP bo potnike lažje preusmeriti z osebnega na javni promet. JPP bo s tem v največji možni meri optimiziran in prilagojen potrebam uporabnikov ter tako privlačnejši. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v železniško infrastrukturo. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Predvidena reforma ne bo imela pomembnega predvidljivega neposrednega učinka. Z njo bomo prispevali k blaženju podnebnih sprememb (z zmanjšanjem oziroma vsaj zaustavitve rasti osebnega prometa in povečanjem JPP) in na ta način vplivali na dolgoročno stabilnejše podnebje, kar bo zahtevalo manj prilagajanja podnebnim spremembam. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v železniško infrastrukturo. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Predvidena reforma nima pomembnega predvidljivega neposrednega učinka na zastavljeni okoljski cilj. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v železniško infrastrukturo. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Reforma ne bo bistveno vplivala na vidik rabe surovin, vendar je mogoče pričakovati, da se bo zaradi reforme znižala poraba surovin, saj je JPP bolj učinkovit od osebnega prevoza, predvsem z vidika rabe energije. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v železniško infrastrukturo. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Preprečevanje in nadzorovanje		X	Reforma nima pomembnega predvidljivega neposrednega učinka. Z reformo bomo prispevali k zmanjšanju onesnaženosti zraka v mestih, predvsem zaradi zmanjšanja

onesnaževanja zraka, vode ali tal			števila osebnih avtomobilov in povečane pretočnosti prometa. Na drugi dve sestavini okolja reforma ne bo imela bistvenega negativnega učinka. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v železniško infrastrukturo. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Reforma nima pomembnega predvidljivega neposrednega učinka. Reforma ne bo imela pomembnega predvidljivega neposrednega učinka na zastavljeni okoljski cilj, saj zaradi njene izvedbe ne bo večjih posegov v prostor. Kvečjemu obratno, saj bi lahko na območjih Natura 2000 ali drugih zavarovanih območjih prevoze organizirali v okviru obvezne gospodarske službe javnega prevoza potnikov, s čimer bi zmanjšali negativne okoljske vplive na ta območja. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v železniško infrastrukturo. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.

Reforma na področju uvajanje infrastrukture za alternativna goriva

Reforma zajema sprejetje Zakona o alternativnih gorivih v prometu, s čimer bo vzpostavljen regulatorni okvir, ki bo bolj celovito uredil področje vzpostavljanja, registracije in upravljanja polnilne oziroma oskrbovalne infrastrukture za alternativna goriva v prometu. Z zakonom bo urejeno tudi dodeljevanje spodbud na tem področju in oblikovana ustrezna shema državnih pomoči za upravičence do teh spodbud. Ključni cilj reforme je zagotoviti ustrezno okolje za hitrejšo uvajanje alternativnih goriv v prometu za vse relevantne deležnike, kar se bo odražalo v povečanem številu prvič registriranih vozil na alternativna goriva v RS, zlasti na področju JPP in v osebni prometu, ter povečanem številu polnilnih oziroma oskrbovalnih mest v RS.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Reforma na področju uvajanja infrastrukture za alternativna goriva ima v skladu s kodo intervencije 077 na podlagi metodologije priloge VI 100 % prispevek k podnebnim ciljem. Reforma bo spodbudila razvoj trga alternativnih goriv v prometu in razmah uporabe brezemisijev in nizkoemisijev vozil na območju RS, s tem pa povečanje čiste ali podnebno nevtralne mobilnosti v skladu z 10. členom uredbe EU št. 2020/852. Reforma bo spodbujala rabo alternativnih goriv tudi v drugih načinih prevoza, blaženje podnebnih sprememb pa bo med drugim podprto tudi z oskrbo ladij z električno energijo v času priveza, kar v primeru slovenskega pristanišča Luka Koper lahko prinese znižanje emisij TPG tudi do 34 mio kg CO2 ekv/leto (podatek za leto 2015, vir: Luka Koper, d.d.).
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Reforma ima zanemarljiv vpliv na zastavljeni okoljski cilj, saj se bodo zagotavljali pogoji za brezemisijevsko in nizkoemisijevsko mobilnost, kar bo imelo vpliv na znižanje emisij toplogrednih plinov, znižanje emisij iz onesnaževal ter pozitiven vpliv na zdravje ljudi, še posebej v urbanih središčih.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Reforma ima zanemarljiv vpliv na vodne in morske vire. Pričakovati je pozitiven vpliv reforme na morske vire, saj se bo spodbujala raba nizkoemisijevskih goriv za pogon plovil. Pri gradnji polnilne oziroma oskrbovalne infrastrukture se upoštevajo zahteve in predpisani postopki gradbene, prostorske in okoljske zakonodaje, ki veljajo za tovrstne objekte

			kot npr. pridobitev mnenja nosilcev urejanja prostora , kadar lahko posegi vplivajo na vodni režim in stanje voda.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Reforma bo zagotavljala skladnost z EU in nacionalno zakonodajo na področju ravnanja z odpadki (npr. odpadne baterije oziroma hranilniki energije in odpadna električna in elektronska oprema) v skladu z Direktivo 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter Direktivo 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi. Predvideni so ukrepi za ravnanje z odpadki v fazi uporabe in konec življenjske dobe infrastrukture, vključno z ločevanjem odpadnih materialov, ponovno uporabo in recikliranjem baterij in elektronike.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Reforma ima zanemarljiv vpliv na onesnaževanje zraka, vode ali tal, saj se bo spodbujala raba alternativnih goriv v prometu in s tem zagotavljala brezemisijaska in nizkoemisijaska mobilnost na območju RS. Reforma bo imela pozitiven vpliv na znižanje emisij toplogrednih plinov, znižanje emisij iz onesnaževal ter pozitiven vpliv na zdravje ljudi, še posebej v urbanih središčih.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Predvidena reforma ima zanemarljiv vpliv na biotsko raznovrstnost in ekosisteme. Pri gradnji polnilne oziroma oskrbovalne infrastrukture se upoštevajo zahteve in predpisani postopki gradbene, prostorske in okoljske zakonodaje, ki veljajo za tovrstne objekte kot npr. pridobitev mnenja nosilcev urejanja prostora , kadar lahko posegi vplivajo na območja naravnih vrednot, zavarovanih območij in območij Natura 2000 ali območij, pomembnih za biotsko raznovrstnost.

Investicija: Nadgradnja železniškega odseka Ljubljana-Brezovica-Preserje-Borovnica

Projekt zajema nadgradnjo odsekov Ljubljana–Brezovica (6,7 km), Brezovica–Preserje (5,6 km), Preserje–Borovnica (10 km), izvedbo novega spodnjega ustroja z novim tamponom ter izvedba novega zgornjega ustroja, vključno z novimi tirnicami z elastično pritrditvijo na betonske pragove in novo tirno gredo. Predvideno je novo vozno omrežje z voznimi vodi preseka 440 mm² za hitrost prehoda odjemnika toka do 160 km/h izvedeno glede na novo tirno situacijo. Sanirajo se tudi obstoječi objekti (prepusti, podhodi, podvozi, mostovi, viadukti), statično preverijo in obnovijo podporni in oporni zidovi, zgradi se protihrupna zaščita in po potrebi prestavi ali prilagodi komunalne vode. Z nadgradnjo medpostajnih železniških odsekov se nadgradijo tudi postajališče Ljubljana Tivoli ter zgradi novo postajališče Vnanje Gorice, kjer je predvidena gradnja peronov višine GRT 55 cm, kar pomeni direkten dostop brez funkcionalnih ovir iz perona na vlak, dvigala za gibalno ovirane osebe, dostopne rampe ter oznake za slepe in slabovidne. Vsi načrtovani posegi so v skladu s tehničnimi specifikacijami za interoperabilnost v zvezi z dostopnostjo železniškega sistema Unije za invalide in funkcionalno ovirane osebe (v nadaljevanju: TSI PRM). Vse projektirane rešitve so verificirane s strani priglašениh organov po nacionalni zakonodaji in TSI specifikacijah.

Glede na dolžino železniških medpostajnih pododsekov posegi ne dosejajo praga posega, za katerega bi bilo treba v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, izvesti predhodni postopek ali presojo vplivov na okolje. Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, določa obveznost presoje za gradnjo daljinske železniške proge mednarodnega ali nacionalnega pomena, obveznost izvedbe predhodnega postopka pa za nadgradnjo železniških prog dolžine nad 15 km ali več, s katero se doseže povečanje zmogljivosti prometa za 20 % ali več ali povečanje največje hitrosti za 20 % ali več.

Posamezni pododseki, ki so predmet nadgradnje, ne presegajo dolžine 15 km in si med seboj ne sledijo neprekinjeno.

Ne glede na to so bili pri pripravi projektne dokumentacije upoštevani projektni pogoji pristojnih strokovnih institucij s področja voda in ohranjanja narave. Ukrepi so vključeni v projektne rešitve in opisani spodaj pri posameznem okoljskem cilju.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
--	-----------	-----------	-------------------------------------

načelom, da se ne škoduje bistveno?			
Blažitev podnebnih sprememb		X	Investicije v železniško omrežje TEN-T imajo v skladu z metodologijo priloge VI 100 % prispevek k podnebnim ciljem. Reforma bo spodbudila povečanje čiste ali podnebno nevtralne mobilnosti v skladu z 10. členom uredbe EU št. 2020/852.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Za doseganje okoljskega cilja v zvezi s prilagajanjem podnebnim spremembam je treba med drugim zagotoviti, da je dolgoročno manj občutljiva na posledice ekstremnih padavin zaradi poplav in da predvsem železniško omrežje ni občutljivo na žled. Prav tako je treba zagotoviti, da izvajanje ukrepov za zmanjšanje občutljivosti prometnega omrežja na ekstremne vremenske pojave postane ena od osrednjih nalog upravljanja prometnega omrežja, pri čemer mora namen teh ukrepov temeljiti predvsem na zmanjšanju škode, ki jo zaradi nezmožnosti uporabe na podnebne spremembe občutljivega prometnega omrežja utrpijo njegovi uporabniki. Pri načrtovanju je bila upoštevana vsa zakonodaja, pravilniki in standardi. Projektne rešitve so načrtovane tako, da upoštevajo vso zakonodajo, pravilnike in standarde. Projekt v obstoječem stanju ni ranljiv na nobene podnebne dejavnike. Glede na to, da se v prihodnosti ne pričakuje povečana izpostavljenost žledu, se ocenjuje, da projekt tudi v prihodnosti ne bo ranljiv na žled.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil: (i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali (ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?	X	Ukrep ne bo imel škodljivih posledic za stanje vodnih teles in je v skladu z vodno direktivo oziroma s cilji Načrta upravljanja z vodami. Ukrep je bil presojan v okviru Strategije razvoja prometa v RS, za katero je bila izvedena strateška presoja. Okvirna vodna Direktiva 2000/60/ES je bila upoštevana v okoljskem cilju Omejiti učinke pritiska prometne infrastrukture na površinsko in podzemno vodo, somornice, obalno morje in vire pitne vode. Z nadgradnjo železniške proge in sanacijo premostitvenih objektov in prepustov, ureditvijo nivojskih prehodov in s tem zmanjšanju tveganj za nesreče, bo ukrep pripomogel k ohranjanju vodnih teles. Projekt vključuje rešitve, ki upoštevajo pogoje institucije, pristojne za varstvo voda, kar pomeni, da je skladen z vodno direktivo in zakonodajo s področja voda.

	<p>Med izvedbo je možen vpliv na površinske in podzemne vode, vendar ob ustrezni organizaciji gradbišča, uporabi ustrezne mehanizacije in upoštevanju ukrepov, ki izhajajo iz strokovnih podlag, vpliv ne bo škodljiv in ne bo povzročil poslabšanja stanja voda.</p> <p>Železniška proga na delu pododseka Ljubljana – Brezovica poteka tudi ob vodovarstvenem območju, zato je bila izdelana analiza tveganj za onesnaženje, ki predpisuje ukrepe, ki so upoštevani v projektni dokumentaciji. Iz analize tveganja sledi, da mora biti celotna površina temeljnih tal železniške proge dna nasipa 100 % vodotesna. Pri tem je treba poskrbeti, da ne prihaja do zastajanja odpadnih vod. Vode iz železniške proge se morajo odvajati ločeno po vodotesni kanalizaciji na čistilno napravo.</p> <p>Vodno gospodarske ureditve so predvidene na krajših odsekih, predvsem na območjih premostitev, kjer je treba zavarovati brežine in dno struge in s tem preprečiti erozijo zaradi vlečne sile vode in negativen vpliv na zgrajene objekte. Načrtovane ureditve ne vključujejo novega preoblikovanja fizičnih značilnosti telesa površinskih voda v takem obsegu, da bi se poslabšalo stanje vodnega telesa.</p> <p>S projektom niso predvideni odvzemi podzemnih voda ali obsežni izkopi, ki bi lahko vplivali na količinsko stanje, zato vpliva na količinsko stanje podzemnih voda ne bo.</p> <p>Obratovanje bo zaradi nadgradnje, ki obsega tudi ureditev nivojskih prehodov z namenom zagotavljanja večje varnosti v prometu, sanacije prepustov in premostitvenih objektov, pripomoglo k doseganju ali ohranjanju dobrega stanja vodnih teles.</p> <p>Načrtovani ukrepi bodo zagotavljali, da investicija ne bo povzročila bistvenega škodljivega vpliva na trajnostno rabo in varstvo vodnih virov.</p>
<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali</p> <p>(ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali</p> <p>(iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	<p>X</p> <p>V vseh fazah življenjskega cikla bo upoštevana hierarhija ravnanja z odpadki. Največ odpadkov bo nastalo v času gradnje. To bodo predvsem gradbeni odpadki iz rušenja obstoječe infrastrukture, zemeljski izkopi in nevarni odpadki (leseni železniški pragovi).</p> <p>Pri rušenju bo upoštevano načelo boljše identifikacije odpadkov (nevarni/nenevarni) ter ločevanje in zbiranje pri viru (nadzorovana demontaža in selektivno rušenje), predaja pooblaščenim prevzemnikom odpadkov in s tem večja sledljivost tokov odpadkov ter ponovna uporaba ali predelava v čim večji možni meri.</p> <p>Nevarni odpadki se predajajo pooblaščenim prevzemnikom nevarnih odpadkov, ki jih predajo v uničenje.</p> <p>Nenevarni gradbeni odpadki, kot so na primer tirnice, se (v kolikor to dopuščajo lastnosti materiala) ponovno uporabi pri vzdrževanju prog nižjih kategorij in industrijskih tirov. Ostali nenevarni odpadki se predajo predelovalcem ali prevzemnikom odpadkov. S predajo predelovalcem odpadkov je zagotovljena predelava in ponovna uporaba odpadka.</p> <p>Med obratovanjem odpadki ne bodo nastajali, razen v času vzdrževalnih del. Upravlavec železniške proge z njimi ravna v skladu z zakonodajo in jih predaja za to pooblaščenim prevzemnikom.</p> <p>Znatnega povečanja nastajanja odpadkov za sežig ali odlaganje ni predvideno, razen predaje nevarnih odpadkov (lesenih pragov) za to pooblaščenim prevzemnikom, ki jih predajo v sežig.</p>

<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal: Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	X	<p>Z nadgradnjo obstoječe železniške proge bo omogočeno povečanje kapacitete. Izboljšanje železniške infrastrukture vključno z omrežjem ima z vidika emisij v zrak (in na podnebne spremembe) trajno pozitiven vpliv (kumulativen vpliv). Z ureditvijo prehodov bo manjše tveganje za nesreče, kar je z vidika emisij pozitiven vpliv. Emisije bodo v času izvedbe obvladovane z omilitvenimi ukrepi, ki izhajajo iz zakonodaje (npr. Uredba o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč) in projektne dokumentacije (Elaborat izvedbe del, Ocena kakovosti zraka v času gradnje) in se nanašajo na organizacijo gradbišča in transportov. V projektni dokumentaciji je predviden tudi način organizacije gradbišča, tako da ne pride do onesnaženja tal. V okviru nadgradnje je predvidena tudi izvedba protihrupnih ukrepov (obsežna aktivna in pasivna zaščita). Projekt ne bo povzročil bistvenih škodljivih emisij v zrak, v vode in emisij hrupa in bo sledil okoljskemu cilju preprečevanje in nadzorovanje onesnaženja.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: Ali je ukrep: (i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali (ii) škodljiv za ohranitveni status habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	X	<p>Vpliv na doseganje ciljev Evropske strategije za biotsko raznovrstnost do 2020: Evropska strategija za biotsko raznovrstnost do 2020 uresničuje dve pomembni zavezi, in sicer zaustaviti izgubo biotske raznovrstnosti v EU do leta 2020 ter zaščititi, oceniti in obnoviti biotsko raznovrstnost in storitve ekosistemov v EU do leta 2050. Cilj Strategije ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji za prometno infrastrukturo je: Zagotovitev mobilnosti ljudi in tovora, ki ohranja biotsko raznovrstnost. Največji vplivi so pričakovani pri izvedbi posega. Vplivi na območja z naravovarstvenim statusom so možni v času rekonstrukcije prometne infrastrukture in tudi po izgradnji. V času rekonstrukcije prometne infrastrukture so vplivi praviloma kratkotrajni in večinoma reverzibilni (npr. večja obremenjenost območja gradbišča s hrupom, kaljenje vodotokov). Z upoštevanjem ukrepov, ki se nanašajo na organizacijo gradbišča in transporte, vplivi ne bodo pomembno škodljivi za varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti. Obratovanje bo zaradi nadgradnje, ki obsega tudi ureditev nivojskih prehodov z namenom zagotavljanja večje varnosti v prometu, sanacije prepustov in premostitvenih objektov, pripomoglo k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Obstoječa železniška proga med Brezovico in Borovnico poteka po območju Natura 2000 Ljubljansko barje (SI 3000271 in SI 5000014) ali v območju vpliva na Naturo 2000 Ljubljansko barje in Krimsko hribovje – Menišija (SI 3000256) na vzhodu ter po zavarovanem območju krajinskega parka Ljubljansko barje. Na podlagi presoje sprejemljivosti za poseg na odseku med Ljubljano in Brezovico je ARSO izdal naravovarstveno soglasje in ocenil, da posledice učinkov na varstvene cilje varovanega območja in njegovo celovitost in povezanost ne bodo bistvene ob izvedbi omilitvenih ukrepov (vel. razred C – nebistven vpliv pod pogoji), in sicer za kvalifikacijske vrste blistavec (<i>Leuciscus souffia</i>), sulec (<i>Hucho hucho</i>), platnica (<i>Rutilus pigus</i>), pohra (<i>Barbus meridionalis</i>), nežica (<i>Cobitis taenia</i>) in kapelj (<i>Cottus gobio</i>). Na vrste velika nežica (<i>Cobitis elongata</i>), zlata nežica (<i>Sabanajewia aurata</i>) in potočni piškurji (<i>Eudontomyzon spp.</i>) bo imel poseg nebistven vpliv (vel. razred B-nebistven vpliv). Ukrepi, ki jih je treba upoštevati, so:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Dela se izvajajo izven časovnega obdobja drsti kvalifikacijskih vrst rib. Obdobje drsti traja med 1.2. ter 1.7. - Dela povezana s temeljenjem nove mostne konstrukcije se izvedejo z vodotesnim opažanjem, da se zmanjšajo negativni učinki kaljenja vode in prepreči izcejanje snovi, ki v vodnih ekosistemih niso naravno prisotne, da se v ekosistemu zmanjša vpliv izvedbe tistih posegov, ki povzročajo stres, zaradi česar se posledično povečuje verjetnost razvoja bolezni rib. <p>Za odsek Preserje – Borovnica je ZRSVN ocenil, da bo vpliv posega nebitven pod pogoji za kvalifikacijske vrste ptic. Pogoji, ki jih je treba upoštevati, so oblikovanje protihrupnih ograj, da se prepreči morebiten trk s pticami, organizacija gradbišča na način, da se manipulativne površine in morebitne deponije gradbenega materiala in izkopov predvidijo izven varovanega območja Ljubljansko barje ter da se vse prizadete površine zasadi z avtohtono vegetacijo tako, da se prepreči širjenje tujerodnih rastlinskih vrst.</p> <p>Vsi omilitveni ukrepi so vključeni v projektno dokumentacijo. Ob upoštevanju vseh ukrepov projekt ne bo imel bistvenega negativnega vpliva na varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti.</p>
--	--

Investicija: Nadgradnja glavne železniške proge št. 20 Ljubljana-Jesenice-d.m

Bistveni ukrepi nadgradnje železniške proge zajemajo nadgradnjo železniške proge v skladu z evropskimi standardi, zamenjavo zgornjega ustroja proge in sanacijo spodnjega ustroja proge, izvedbo progovnega kabliranja na odseku, nadgradnjo peronske infrastrukture na železniških postajališčih, sanacijo podpornih in opornih zidov in izvedbo dodatne zaščite brežin z gabioni, sanacijo predorov, zamenjavo vozniških vodov in nosilnih konstrukcij, sanacijo oziroma nadgradnjo prepustov in premostitvenih objektov, ukinitve nivojskih prehodov in posledično nujno izvedbo potrebnih povezovalnih cest, gradnjo novih podvozov za potrebe prometa osebnih vozil, tovornega in peš prometa, novogradnjo nadvozov nad železniško progo, izvedbo protihrupnih ukrepov itd. Z nadgradnjo medpostajnih železniških odsekov se nadgradijo tudi postajališča in postaje, kjer je predvidena gradnja peronov višine GRT 55 cm, kar pomeni direkten dostop brez funkcionalnih ovir iz perona na vlak, dvigala za gibalno ovirane osebe, dostopne rampe in oznake za slepe in slabovidne. Vsi načrtovani posegi so v skladu s TSI PRM. Vse projektirane rešitve so verificirane s strani priglasiženih organov po nacionalni zakonodaji in TSI specifikacijah. V okviru projekta bo skupaj z lokalnimi skupnostmi izveden tudi poseg na cestni infrastrukturi, ampak le v nujnem obsegu zaradi zagotavljanja varnosti cestnega in železniškega prometa kot posledica ukinitve nivojskih prehodov, skladno s predpisi in zahtevami zakonodaje. Predvidena investicija tako zajema ukinitve 7 nivojskih prehodov čez železniško progo in posledično izgradnjo treh nadomestnih cestnih povezav do objektov z izven-nivojskim križanjem ceste in železnice, nivojski prehodi se nadomestijo s štirimi novimi podvozi za promet osebnih in tovornih vozil ter peš promet, potrebna je obnova štirih nadvozov čez železniško progo in rušitev starega ter gradnja novega nadvoza čez železniško progo na območju pri železniškem postajališču v Radovljici. Skupna ocenjena vrednost izgradnje cestne infrastrukture znaša 3,7 mio EUR brez DDV, kar predstavlja 2,7 % skupne vrednosti projekta, ki je 137,12 mio EUR brez DDV, vendar ne bo financirano s sredstvi SOO, saj ta sredstva predstavljajo zgolj 72 % vrednosti investicije brez DDV oziroma so v višini 99,17 mio EUR.

Predmet nadgradnje so posamezni pododseki Kranj – Podnart, Podnart – Lesce Bled, Lesce Bled – Žirovnica, Žirovnica – Slovenski Javornik, Slovenski Javornik – Jesenice, ki si ne sledijo neprekinjeno.

Glede na dolžino železniških odsekov posegi ne dosegajo praga posega, za katerega bi bilo treba v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, izvesti predhodni postopek ali presojo vplivov na okolje. Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, določa obveznost presoje za gradnjo daljinske železniške proge mednarodnega ali nacionalnega pomena, obveznost izvedbe predhodnega postopka pa za nadgradnjo železniških prog dolžine nad 15 km ali več, s katero se doseže povečanje zmogljivosti prometa za 20 % ali več ali povečanje največje hitrosti za 20 % ali več.

<p>Pododseki, ki so predmet nadgradnje, ne presegajo dolžine 15 km in si med seboj ne sledijo neprekinjeno.</p> <p>Kljub temu so bili pri pripravi projektne dokumentacije upoštevani projektni pogoji pristojnih strokovnih institucij s področja voda in ohranjanja narave. Ukrepi so vključeni v projektne rešitve in opisani spodaj pri posameznem okoljskem cilju.</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Investicije v železniško omrežje TEN-T imajo v skladu z metodologijo priloge VI 100 % prispevek k podnebnim ciljem. Reforma bo spodbudila povečanje čiste ali podnebno nevtralne mobilnosti v skladu z 10. členom uredbe EU št. 2020/852.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Za doseganje okoljskega cilja v zvezi s prilagajanjem podnebnim spremembam je med drugim treba zagotoviti, da je dolgoročno manj občutljiva na posledice ekstremnih padavin zaradi poplav in da predvsem železniško omrežje ni občutljivo na žled, in zagotoviti, da izvajanje ukrepov za zmanjšanje občutljivosti prometnega omrežja na ekstremne vremenske pojave postane ena od osrednjih nalog upravljanja prometnega omrežja, pri čemer mora namen teh ukrepov temeljiti predvsem na zmanjšanju škode, ki jo zaradi nezmožnosti uporabe na podnebne spremembe občutljivega prometnega omrežja utrpijo njegovi uporabniki. Obstoječa železniška proga med Kranjem in Jesenicami ne leži na območju poplav, leži na območju srednje ogroženosti zaradi žleda. Pri načrtovanju je bila upoštevana vsa zakonodaja, pravilniki, standardi. Projektne rešitve so načrtovane na način, da upoštevajoč vso zakonodajo, pravilnike, standarde, projekt v obstoječem stanju ni ranljiv na nobene podnebne dejavnike. Glede na to, da se v prihodnosti ne pričakuje povečana izpostavljenost žledu, se ocenjuje, da projekt ne bo ranljiv na žled.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil:	X	Z nadgradnjo železniške proge in sanacijo premostitvenih objektov in prepustov, ureditvijo nivojskih prehodov in s tem zmanjšanju tveganj za nesreče, bo poseg pripomogel k ohranjanju vodnih teles.

<p>(i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali</p> <p>(ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?</p>		<p>Med izvedbo investicije je možen vpliv na površinske in podzemne vode, vendar ob ustrezni organizaciji gradbišča, uporabi ustrezne mehanizacije in upoštevanju ukrepov, ki izhajajo iz strokovnih podlag, vpliv ne bo škodljiv in ne bo povzročil poslabšanja stanja voda.</p> <p>Ukrepi, ki izhajajo iz strokovnih podlag in elaborata za izvedbo, ki je del projektne dokumentacije, in ki so zavezujoči za izvajalca gradbenih del, se nanašajo na preprečevanje onesnaženja voda, varovanje vodnega habitata, varovanje ribjih vrst in drstišč.</p> <p>Vodno gospodarske ureditve so predvidene na krajših odsekih, predvsem na območjih premostitev, kjer je treba zavarovati brežine in dno struge in s tem preprečiti erozijo zaradi vlečne sile vode in negativen vpliv na zgrajene objekte.</p> <p>Načrtovane ureditve ne vključujejo novega preoblikovanja fizičnih značilnosti telesa površinskih voda v obsegu, ki bi poslabšal stanje vodnega telesa. Poseg ne bo vplival na spremembe v oceni hidromorfoloških parametrov (kontinuiteta toka, morfologija, hidrologija) in z njimi povezanih bioloških parametrov (fitoplankton, vodno rastlinstvo, bentoški nevretenčarji in ribe) ter fizikalno kemijskih parametrov (toplotne razmere, kisikove razmere, stanje hranil itd.) v tolikšni meri, da bi to povzročilo uvrstitev vodnega telesa v nižji kakovostni razred.</p> <p>Obstoječa železniška proga ne poteka po vodovarstvenih območjih. S projektom niso predvideni odvzemi podzemnih voda ali obsežni izkopi, ki bi lahko vplivali na količinsko stanje, zato projekt ne bo imel vpliva na količinsko stanje podzemnih voda.</p> <p>Obratovanje bo zaradi nadgradnje, ki obsega tudi ureditev nivojskih prehodov z namenom zagotavljanja večje varnosti v prometu, sanacije prepustov in premostitvenih objektov, pripomoglo k doseganju ali ohranjanju dobrega stanja vodnih teles.</p> <p>V okviru projektne dokumentacije so bili pridobljeni pogoji pristojnega organa za upravljanje z vodami, ki so upoštevani v projektih rešitvah. S predvidenimi ukrepi bo zagotovljeno, da predmetna investicija ne bo imela bistvenega škodljivega vpliva na trajnostno rabo in varstvo vodnih virov.</p> <p>Ukrep ne bo imel škodljivih posledic za stanje vodnih teles in je v skladu z vodno direktivo oziroma s cilji Načrta upravljanja z vodami. Ukrep je bil presojan v okviru Strategije razvoja prometa v RS, za katero je bila izvedena strateška presoja. Okvirna vodna Direktiva 2000/60/ES je bila upoštevana v okoljskem cilju Omejiti učinke pritiska prometne infrastrukture na površinsko in podzemno vodo, somornice, obalno morje in vire pitne vode.</p>
<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali</p> <p>(ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni</p>	<p>X</p>	<p>V vseh fazah življenjskega cikla bo upoštevana hierarhija ravnanja z odpadki. Največ odpadkov bo nastalo v času gradnje. To bodo predvsem gradbeni odpadki iz rušenja obstoječe infrastrukture, izkopi zemeljskega materiala in nevarni odpadki (leseni železniški pragovi).</p> <p>Pri rušenju bo upoštevano načelo boljše identifikacije odpadkov (nevarni/nenevarni) ter ločevanje in zbiranje pri viru (nadzorovana demontaža in selektivno rušenje), predaja pooblaščenim prevzemnikom odpadkov in s tem večja sledljivost tokov odpadkov ter ponovna uporaba ali predelava v čim večji možni meri. Nevarni odpadki se predajajo pooblaščenim prevzemnikom nevarnih odpadkov, ki jih predajo v uničenje.</p>

<p>ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>		<p>Nenevarni gradbeni odpadki kot na primer tirnice se (v kolikor to dopuščajo lastnosti materiala) ponovno uporabi pri vzdrževanju prog nižjih kategorij in industrijskih tirov. Ostali nenevarni odpadki se predajo predelovalcem ali prevzemnikom odpadkov. S predajo predelovalcem odpadkov je zagotovljena predelava in ponovna uporaba odpadka.</p> <p>Med obratovanjem odpadki ne bodo nastajali razen v času vzdrževalnih del. Upravitelj železniške proge z njimi ravna v skladu z zakonodajo in jih predaja za to pooblaščenim prevzemnikom.</p> <p>Znatnega povečanja nastajanja odpadkov za sežig ali odlaganje ni predvideno razen predaje nevarnih odpadkov (lesenih pragov) za to pooblaščenim prevzemnikom, ki jih predajo v sežig.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal: Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	X	<p>Izboljšanje železniške infrastrukture vključno z omrežjem ima z vidika emisij v zrak (in na podnebne spremembe) trajno pozitiven vpliv (kumulativen vpliv). Z ureditvijo prehodov bo manjše tveganje za nesreče, kar je z vidika emisij pozitiven vpliv.</p> <p>Emisije bodo v času izvedbe obvladovane z omilitvenimi ukrepi, ki izhajajo iz zakonodaje in projektne dokumentacije (iz Elaborata za izvedbo), ki upošteva tudi projektne pogoje pristojnih soglasodajalcev. Ukrepi za preprečevanje onesnaženja se nanašajo na organizacijo gradbišča in transportov. Omilitveni ukrepi se nanašajo na posege v območju voda, ki so sicer predvideni v manjši meri na območju prečkanja vodotokov.</p> <p>V okviru nadgradnje je predvidena tudi izvedba protihrupnih ukrepov, ki so del projektne dokumentacije.</p> <p>Zato projekt ne bo povzročil bistvenih škodljivih emisij v zrak, v vode in emisij hrupa in bo sledil okoljskemu cilju preprečevanje in nadzorovanje onesnaženja.</p> <p>Ukrepi, vezani na izvedbo del in organizacijo gradbišča, so del projektne dokumentacije in so navedeni v Elaboratu za izvedbo del in s tem zavezujoči za izvajalca gradbenih del.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: Ali je ukrep: (i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornosti ekosistemov; ali (ii) škodljiv za ohranitveni status habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	X	<p>Vpliv na doseganje ciljev Evropske strategije za biotsko raznovrstnost do 2020: Evropska strategija za biotsko raznovrstnost do 2020 uresničuje dve pomembni zavezi, in sicer zaustaviti izgubo biotske raznovrstnosti v EU do leta 2020 ter zaščititi, oceniti in obnoviti biotsko raznovrstnost in storitve ekosistemov v EU do leta 2050. Cilj Strategije ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji za prometno infrastrukturo: Zagotovitev mobilnosti ljudi in tovora, ki ohranja biotsko raznovrstnost.</p> <p>Največji vplivi so pričakovani pri izvedbi posega. Vplivi na območja z naravovarstvenim statusom so možni v času rekonstrukcije prometne infrastrukture in tudi po izgradnji. V času rekonstrukcije prometne infrastrukture so vplivi praviloma kratkotrajni in večinoma reverzibilni (npr. večja obremenjenost območja gradbišča s hrupom, kaljenje vodotokov). Z upoštevanjem ukrepov, ki se nanašajo na organizacijo gradbišča in transporte, vplivi ne bodo pomembno škodljivi za varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti.</p> <p>Obratovanje bo zaradi nadgradnje, ki obsega tudi ureditev nivojskih prehodov z namenom zagotavljanja večje varnosti v prometu, sanacije prepustov in premostitvenih objektov, pripomoglo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.</p> <p>Obstoječa železniška proga v dolžni približno 5 km poteka po območju neposrednega in daljinskega vpliva Natura 2000 območja SAC Nakelska Sava (SI3000201). V sklopu projektne</p>

		<p>dokumentacije je bila izdelana Strokovna podlaga za varovana območja za odsek Kranj – Podnart, ki določa omilitvene ukrepe, ki se nanašajo na preprečevanje onesnaženja vodotoka in s tem negativnega vpliva na vodne habitatne tipe in vrste, na preprečevanje negativnega vpliva na povezanost habitata vrste in negativnega vpliva na razmnoževanje kvalifikacijskih vrst rib. Ob upoštevanju ukrepov, ki so del projektne dokumentacije, je ocenjeno, da je skupen vpliv na SAC Nakelska Sava (SI3000201) nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov (ocena C). Na območju obstoječe železniške proge ali v območju daljinskega vpliva 500m ni drugih Natura 2000 območij.</p> <p>ZRSVN je v svojem mnenju podal tudi priporočilo, da se pri izvajanju vseh zemeljskih del preprečuje vnos zemljin z deli invazijskih tujerodnih rastlinskih del in njihovo razširjenje, območje posega (travniki, območje ob vodotoku) pa se spremlja še tri leta po posegu ter na primeren način (košnja, puljenje in sežiganje) odstranjuje opažene invazijske tujerodne rastlinske vrste. Prepreči naj se raznašanje tujerodnih invazijskih vrst z mehanizacijo, tako da se mehanizacijo pred prihodom na nov odsek ustrezno očisti. Vsi ukrepi so vključeni v projektno dokumentacijo v Elaborat za izvedbo del.</p>
--	--	---

Investicija: Nadgradnja železniške postaje Domžale

V okviru pogodbenih del bo izvedena nadgradnja tirov in tirnih naprav, gradnja otočnega in bočnega perona višine GRT 55 cm, kar pomeni direkten dostop brez funkcionalnih ovir iz perona na vlak, izvedba podhoda do peronske infrastrukture z elementi oziroma napravami za dostop funkcionalno oviranih oseb, dvigali za gibalno ovirane osebe, dostopne rampe ter oznake za slepe in slabovidne, s katerim bo povezana tudi Kolodvorska cesta in Roška ulica, ureditev postajnega poslopja (čakalnice in sanitarije) in ureditev parkirišča za invalide, namestitve novih signalnovarnostnih naprav, nadgradnja telekomunikacijskih in elektroinstalacijskih naprav. Vsi načrtovani posegi bodo v skladu s TSI PRM. Vse projektirane rešitve bodo verificirane s strani priglašeni organov po nacionalni zakonodaji in TSI specifikacijah. Trenutno je v teku izdelava posodobljene Idejne zasnove (IDZ) in Izvedbenega načrta (IZN).

Projekt se ne uvršča med projekte, za katere bi bilo treba izvesti presojo vplivov na okolje (EIA) ali predhodni postopek skladno z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Investicije v železniško omrežje, ki ni TEN-T, imajo v skladu z metodologijo priloge VI 40 % prispevek k podnebnim ciljem. Reforma bo spodbudila povečanje čiste ali podnebno nevtralne mobilnosti v skladu z 10. členom uredbe EU št. 2020/852. Z nadgradnjo železniške postaje Domžale se poveča privlačnost železniškega potniškega prometa na primestnem gravitacijskem področju, saj gre za zelo pomembno postajo na primestni progi Kamnik–Ljubljana. Načrtovana ureditev predvideva tudi ureditev kolesarnice in parkirnih mest (možnost P&R), hkrati pa je zelo blizu avtobusne postaje v Domžalah. Spremeni se »modal-split« v korist železnice in posledično bistveno zmanjšajo eksterni stroški prometa na primestnem področju severovzhodnega primestja Ljubljane (onesnaževala, CO2, zastoji, nesreče) ter tako doprinesejo tudi k ciljem, ki izhajajo iz Evropskega zelenega dogovora, in prehodu v nizkoogljično družbo.</p>

Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Železniška postaja Domžale ne leži na vodovarstvenem območju niti ne v bližini vodotokov. Z ureditvijo železniške postaje in ureditvijo površin za kolesarje bo investicija vzpodbujala trajnostne oblike prometa. Ker gre za posodobitev in ureditev obstoječe železniške postaje, bo dolgoročen vpliv pozitiven. V sklopu ureditve postaje se bo uredilo tudi odvodnjavanje peronov in tirov z drenažami in ponikovalnicami. Investicija bo zaradi nadgradnje in uporabe sodobnih standardov ter zakonodaje posredno pripomogla k doseganju ali ohranjanju dobrega stanja vodnih teles.</p> <p>Z ureditvijo železniške postaje bo tudi zmanjšano tveganje za nastanek nesreč, kar pomeni manjše tveganje za škodljiv vpliv na podzemna vodna telesa.</p>
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	<p>Železniška postaja Domžale se nahaja v urbanem okolju. Izvedba ne bo imela vpliva na varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Z nadgradnjo in posodobitvijo železniške postaje ter ureditvijo površin za pešce in kolesarje in s tem spodbujanjem trajnostnih oblik prometa bo projekt posredno pripomogel k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov.</p>

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
<p>Prilagajanje podnebnim spremembam:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?</p>	X	<p>Za doseganje okoljskega cilja v zvezi s prilagajanjem podnebnim spremembam je treba med drugim zagotoviti, da je dolgoročno manj občutljiva na posledice ekstremnih padavin zaradi poplav in da predvsem železniško omrežje ni občutljivo na žled, in zagotoviti, da izvajanje ukrepov za zmanjšanje občutljivosti prometnega omrežja na ekstremne vremenske pojave postane ena od osrednjih nalog upravljanja prometnega omrežja, pri čemer mora namen teh ukrepov temeljiti predvsem na zmanjšanju škode, ki jo zaradi nezmožnosti uporabe na podnebne spremembe občutljivega prometnega omrežja utrpijo njegovi uporabniki.</p> <p>Obstoječa železniška proga med Kranjem in Jesenicami ne leži na območju poplav. Nahaja se na območju srednje ogroženosti zaradi žleda. Pri načrtovanju je bila upoštevana vsa zakonodaja, pravilniki in standardi. Projektne rešitve so načrtovane na način, da, upoštevajoč vso zakonodajo, pravilnike in standarde, projekt v obstoječem stanju ni ranljiv na nobene podnebne dejavnike. Glede na to, da se v prihodnosti ne pričakuje povečana izpostavljenost žledu, se ocenjuje, da projekt ne bo ranljiv na žled.</p>
<p>Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem:</p> <p>Ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali</p>	X	<p>V vseh fazah življenjskega cikla bo upoštevana hierarhija ravnanja z odpadki. Največ odpadkov bo nastalo v času gradnje. To bodo predvsem gradbeni odpadki iz rušenja obstoječe infrastrukture, izkopi zemeljskega materiala in nevarni odpadki (leseni železniški pragovi). Pri rušenju bo upoštevano načelo boljše identifikacije odpadkov (nevarni/nenevarni) ter ločevanje</p>

<p>odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>		<p>in zbiranje pri viru (nadzorovana demontaža in selektivno rušenje), predaja pooblaščenim prevzemnikom odpadkov in s tem večja sledljivost tokov odpadkov ter ponovna uporaba ali predelava v čim večji možni meri. Nevarni odpadki se predajajo pooblaščenim prevzemnikom nevarnih odpadkov, ki jih predajo v uničenje. Nenevarni gradbeni odpadki kot na primer tirnice se (v kolikor to dopuščajo lastnosti materiala) ponovno uporabi pri vzdrževanju prog nižjih kategorij in industrijskih tirov. Ostali nenevarni odpadki se predajo predelovalcem ali prevzemnikom odpadkov. Med obratovanjem odpadki ne bodo nastajali razen v času vzdrževalnih del. Upravljaavec železniške proge z njimi ravna v skladu z zakonodajo in jih predaja za to pooblaščenim prevzemnikom.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tla: Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	<p>X</p>	<p>Z nadgradnjo obstoječe železniške postaje bo povečana zmogljivost postaje. Povečanje kapacitete železniškega omrežja trajno pozitivno vpliva na zrak in podnebne dejavnike (trajno pozitiven kumulativni vpliv). Izboljšanje železniške infrastrukture vključno z omrežjem ima z vidika emisij v zrak (in na podnebne spremembe) trajno pozitiven vpliv (kumulativen vpliv). Z ureditvijo prehodov bo manjše tveganje za nesreče, kar je z vidika emisij pozitiven vpliv. Emisije v času izvedbe bodo obvladovane z omilitvenimi ukrepi, ki izhajajo iz zakonodaj in se nanašajo na organizacijo gradbišča in transportov. V okviru nadgradnje bo predvidena tudi ustrezna protihrupna zaščita. Projekt ne bo povzročil bistvenih škodljivih emisij hrupa in emisij v zrak in vode in bo sledil okoljskemu cilju preprečevanje in nadzorovanje onesnaženja.</p>

<p>Investicija: Nadgradnja železniške postaje Grosuplje</p>			
<p>V okviru pogodbenih del bo izvedena zamenjava spodnjega in zgornjega ustroja železniške proge, zgrajena bo nova peronska infrastruktura višine GRT 55 cm, kar pomeni direkten dostop brez funkcionalnih ovir iz perona na vlak, vključno z izvennivojskim dostopom (pod vsemi tiri) na perone ter dvigala za gibalno ovirane osebe, dostopne rampe ter oznake za slepe in slabovidne, izvedena bo tudi nadgradnja telekomunikacijskih in elektroenergetskih naprav, urejena parkirišča za invalidne in funkcionalno ovirane osebe ter zgrajen dodatni podhod na območju ukinjenega nivojskega prehoda (v bližini naselja Sončni dvori). Postajno poslopje bo obnovljeno, izvedeni bodo protihrupni ukrepi. Vsi dostopi na železniški postaji Grosuplje bodo prilagojeni invalidom in funkcionalno oviranim osebam. Vsi načrtovani posegi so v skladu s TSI PRM. Vse projektirane rešitve so verificirane s strani priglasišenih organov po nacionalni zakonodaji in TSI specifikacijah. Pogodbeni rok za izvedbo gradbenih del je 12 mesecev od uvedbe izvajalca v delo. Istočasno je za izboljšanje smernega poteka glavnega prevoznega tira predvidena tudi rušitev obstoječega nadvoza na A strani železniške postaje Grosuplje (območje Taborske ceste) in gradnja novega, za katerega je javno naročilo izpeljala Občina Grosuplje.</p>			
<p>Projekt se ne uvršča med projekte, za katere bi bilo treba izvesti presojo vplivov na okolje (EIA) ali predhodni postopek skladno z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje.</p>			
<p>Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?</p>	<p>Da</p>	<p>Ne</p>	<p>Utemeljitev za odgovor „Ne“.</p>
<p>Blažitev podnebnih sprememb</p>		<p>X</p>	<p>Investicije v železniško omrežje, ki ni TEN-T, imajo v skladu z metodologijo priloge VI 40 % prispevek k podnebnim ciljem. Reforma bo spodbudila povečanje čiste ali podnebno nevtralne mobilnosti v skladu z 10. členom uredbe EU št. 2020/852. Z nadgradnjo železniške postaje Grosuplje se poveča privlačnost železniškega potniškega prometa na primestnem gravitacijskem področju, saj gre za zelo pomembno postajo na</p>

			progi Metlika–Ljubljana. Načrtovana ureditev predvideva tudi ureditev parkirnih mest (možnost P&R). Spremeni se »modal-split« v korist železnice in posledično bistveno zmanjšajo eksterni stroški prometa na primestnem področju jugovzhodnega primestja Ljubljane (onesnaževala, CO ₂ , zastoji, nesreče) ter tako doprinesejo tudi k ciljem, ki izhajajo iz Evropskega zelenega dogovora, in prehodu v nizkoogljično družbo.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Železniška postaja Grosuplje leži v urbanem delu naselja Grosuplje, med poselitvijo in industrijskim predelom. Postaja ne leži na vodovarstvenem območju. V bližini železniške postaje ni vodotokov.</p> <p>Z nadgradnjo železniške infrastrukture in ureditvijo površin za kolesarje bo investicija vzpodbujala trajnostne oblike prometa. Ker gre za posodobitev in ureditev obstoječe železniške postaje, bo dolgoročen vpliv pozitiven.</p> <p>Z nadgradnjo železniške postaje bo tudi zmanjšano tveganje za nastanek nesreč, kar posledično pomeni manjše tveganje za škodljiv vpliv na vodna telesa.</p> <p>Investicija bo zaradi nadgradnje in uporabe sodobnih standardov ter zakonodaje pripomogla k doseganju ali ohranjanju dobrega stanja vodnih teles.</p> <p>Ukrep ne bo imel škodljivih posledic za stanje vodnih teles in je v skladu z vodno direktivo oziroma s cilji Načrta upravljanja z vodami. Ukrep je bil presojan v okviru Strategije razvoja prometa v RS, za katero je bila izvedena strateška presoja. Okvirna vodna Direktiva 2000/60/ES je bila upoštevana v okoljskem cilju Omejiti učinke pritiska prometne infrastrukture na površinsko in podzemno vodo, somornice, obalno morje in vire pitne vode.</p>
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Železniška postaja Grosuplje leži v urbanem okolju. Izvedba ne bo imela vpliva na varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Za doseganje okoljskega cilja v zvezi s prilagajanjem podnebnim spremembam je treba med drugim zagotoviti, da je dolgoročno manj občutljiva na posledice ekstremnih padavin zaradi poplav in da predvsem železniško omrežje ni občutljivo na žled- Zagotoviti je treba, da izvajanje ukrepov za zmanjšanje občutljivosti prometnega omrežja na ekstremne vremenske pojave postane ena od osrednjih nalog upravljanja prometnega omrežja, pri čemer mora namen teh ukrepov temeljiti predvsem na zmanjšanju škode, ki jo zaradi nezmožnosti uporabe na podnebne spremembe občutljivega prometnega omrežja utrpijo njegovi uporabniki. Gre za ureditev obstoječe železniške postaje Grosuplje. Pri projektiranju so upoštevani krovni standardi, nacionalni predpisi in varnostni faktorji. Ker gre za

		nadgradnjo železniške postaje, ki ne leži na z vidika podnebnih sprememb ogroženem območju, upoštevanje vseh naštetih standardov, predpisov in varnostnih faktorjev pri projektiranju zagotavlja ustrezno prilagoditev infrastrukture na pričakovane podnebne spremembe.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem: Ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?	X	V vseh fazah življenjskega cikla bo upoštevana hierarhija ravnanja z odpadki. Največ odpadkov bo nastalo v času gradnje. To bodo predvsem gradbeni odpadki iz rušenja obstoječe infrastrukture, izkopi zemeljskega materiala in nevarni odpadki (leseni železniški pragovi). Pri rušenju bo upoštevano načelo boljše identifikacije odpadkov (nevarni/nenevarni) ter ločevanje in zbiranje pri viru (nadzorovana demontaža in selektivno rušenje), predaja pooblaščenim prevzemnikom odpadkov in s tem večja sledljivost tokov odpadkov ter ponovna uporaba ali predelava v čim večji možni meri. Nevarni odpadki se predajajo pooblaščenim prevzemnikom nevarnih odpadkov, ki jih predajo v uničenje. Nenevarni gradbeni odpadki kot na primer tirnice se (v kolikor to dopuščajo lastnosti materiala) ponovno uporabi pri vzdrževanju prog nižjih kategorij in industrijskih tirov. Ostali nenevarni odpadki se predajo predelovalcem ali prevzemnikom odpadkov. Med obratovanjem odpadki ne bodo nastajali, razen v času vzdrževalnih del. Upravlavec železniške proge z njimi ravna v skladu z zakonodajo in jih predaja za to pooblaščenim prevzemnikom.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal: Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?	X	Emisije v času izvedbe bodo obvladovane z omilitvenimi ukrepi, ki izhajajo iz zakonodaje in se nanašajo na organizacijo gradbišča in transportov. Podrobni ukrepi za preprečevanje emisij onesnaževal v zrak, vodo in tla v času gradnje bodo opredeljeni v Elaboratu izvedbe del v sklopu projektne dokumentacije. V okviru nadgradnje bo predvidena tudi ustrezna protihrupna zaščita. Ob upoštevanju zakonodaje in ukrepov iz projektne dokumentacije projekt ne bo povzročil bistvenih škodljivih emisij v zrak, v vodo in emisij hrupa in bo sledil okoljskemu cilju preprečevanje in nadzorovanje onesnaženja.

Investicija: Nadgradnja železniške postaje Ljubljana – 1. faza

V okviru projekta bo na podlagi projektne dokumentacije, ki je še v pripravi (sofinancirano s sredstvi IPE), izvedena nadgradnja ozkega grla na območju železniškega vozlišča Ljubljana in v 1. fazi zajema nadgradnjo glavne železniške postaje Ljubljana, v 2. fazi pa železniške postaje Šiška, Zalog in Moste ter železniške povezave med njimi. Zaradi časovne dinamike 2. faza ni predvidena v okviru te komponente. Po izvedbi investicije se bo povečala zmogljivost železniške proge do osne obremenitve kategorije D4 (22,5 t/os) za tovorni prevoz, večje hitrosti, možnost prevoza vlakov dolžine 740 m za tovorni promet in omogočiti standarde, ki jih zahteva uredba o TSI.

Z nadgradnjo železniške postaje Ljubljana je predvidena gradnja peronov višine GRT 55 cm, kar pomeni direkten dostop brez funkcionalnih ovir iz perona na vlak, nov nadhod ter nadgradnja podhoda, gradnja dvigala za dostop gibalno oviranih oseb na perone, dostopne rampe ter oznake za slepe in slabovidne, nadhod ter podhod služita tudi kot izvennivojski prehod za pešce, podhod tudi za kolesarje, kot povezava Masarykove ter Vilharjeve ceste. Vsi načrtovani posegi bodo v skladu s tehničnimi specifikacijami za interoperabilnost v zvezi z dostopnostjo železniškega sistema Unije za invalide in funkcionalno ovirane osebe. Vse projektirane rešitve bodo verificirane s strani priglašanih organov po nacionalni zakonodaji in po TSI specifikacijah.

Projekt nadgradnje tirne in peronske infrastrukture se ne uvršča med projekte, za katere bi bilo treba izvesti presojo vplivov na okolje (EIA) ali predhodni postopek skladno z Uredbo o posegih v okolje, za

katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje. Za objekte nadhoda nad tiri z dostopom do peronov je predvidena presoja vplivov na okolje v sklopu pridobitve integralnega gradbenega dovoljenja.

Kljub temu bodo pri pripravi projektne dokumentacije upoštevani projektni pogoji pristojnih strokovnih institucij. Ukrepi bodo ustrezno vključeni v projektne rešitve.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Investicije v železniško omrežje TEN-T (koda 064) imajo v skladu z metodologijo priloge VI 100 % prispevek k podnebnim ciljem. Reforma bo spodbudila povečanje čiste ali podnebno nevtralne mobilnosti v skladu z 10. členom uredbe EU št. 2020/852.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Območje železniške postaje Ljubljana se nahaja sredi mesta Ljubljana v urbanem okolju. Na območju ali v bližini območja ni naravovarstveno pomembnih točk ali območij. Najbližje območje Natura 2000 SAC Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben (SI3000291) je od posega oddaljeno približno 1200m. Poseg ne bo povzročil pomembnega vpliva na ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Posredno bo zaradi izboljšanja železniške infrastrukture zmanjšanja tveganja za nesreče imel pozitiven vpliv.

Vprašanja	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Za doseganje okoljskega cilja v zvezi s prilagajanjem podnebnim spremembam je treba med drugim zagotoviti, da je dolgoročno manj občutljiva na posledice ekstremnih padavin zaradi poplav in da predvsem železniško omrežje ni občutljivo na žled, in zagotoviti, da izvajanje ukrepov za zmanjšanje občutljivosti prometnega omrežja na ekstremne vremenske pojave postane ena od osrednjih nalog upravljanja prometnega omrežja, pri čemer mora namen teh ukrepov temeljiti predvsem na zmanjšanju škode, ki jo zaradi nezmožnosti uporabe na podnebne spremembe občutljivega prometnega omrežja utrpijo njegovi uporabniki. Pri projektiranju bodo upoštevane smernice za prilagajanje projektov javne železniške infrastrukture na prihodnje podnebne spremembe, vse rešitve bodo preverjene glede na izpostavljenost projekta na prihodnje podnebne spremembe posameznim podnebnim dejavnikom. Železniška postaja Ljubljana leži v urbanem okolju, ne leži na poplavnem območju, leži pa na območju, kjer se žled pojavlja pogosto oziroma je regija srednje ogrožena zaradi žledu. Zato bodo rešitve preverjene in, v kolikor bo to potrebno, prilagojene na ta

		podnebni dejavnik. Pri načrtovanju bo upoštevana vsa zakonodaja, pravilniki in standardi. Projektne rešitve bodo načrtovane na način, da, upoštevajoč vso zakonodajo, pravilnike in standarde, projekt v obstoječem stanju ne bo ranljiv na nobene podnebne dejavnike. Glede na to, da se v prihodnosti ne pričakuje povečana izpostavljenost žledu, se ocenjuje, da projekt ne bo ranljiv na podnebne spremembe, kar bo dokazano skozi analizo tveganja.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: Ali se pričakuje, da bo ukrep škodil: (i) dobremu stanju ali dobremu ekološkemu potencialu vodnih teles, vključno s površinsko vodo in podtalnico; ali (ii) dobremu okoljskemu stanju morskih voda?	X	Ljubljansko železniško vozlišče leži na vodovarstvenem območju. Z nadgradnjo železniške infrastrukture in ureditvijo površin za kolesarje bo investicija vzpodbujala trajnostne oblike prometa. Ker gre za posodobitev in ureditev obstoječe železniške postaje, bo dolgoročen vpliv pozitiven. Vpliv na stanje vode bo možen v času izvedbe, saj Ljubljansko železniško vozlišče leži na vodovarstvenem območju. Pridobili se bodo projektni pogoji pristojnega organa za varstvo voda. Izdelana bo analiza tveganja za vodovarstveno območje. Z nadgradnjo železniškega vozlišča bo tudi zmanjšano tveganje za nastanek nesreč, kar pomeni manjše tveganje za škodljiv vpliv na podzemno vodno telo. Železniška postaja je bila zgrajena leta 1849. Nadgradnja železniške postaje bo zaradi upoštevanja zakonodaje s področja varovanja okolja in uporabe sodobnih standardov pripomogla k doseganju in ohranjanju dobrega stanja vodnih teles. Ukrep ne bo imel škodljivih posledic za stanje vodnih teles in je v skladu z vodno direktivo oziroma s cilji Načrta upravljanja z vodami. Ukrep je bil presojan v okviru Strategije razvoja prometa v RS, za katero je bila izvedena strateška presoja. Okvirna vodna Direktiva 2000/60/ES je bila upoštevana v okoljskem cilju Omejiti učinke pritiska prometne infrastrukture na površinsko in podzemno vodo, somornice, obalno morje in vire pitne vode.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem: Ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?	X	V vseh fazah življenjskega cikla bo upoštevana hierarhija ravnanja z odpadki. Največ odpadkov bo nastalo v času gradnje. To bodo predvsem gradbeni odpadki iz rušenja obstoječe infrastrukture, izkopi zemeljskega materiala in nevarni odpadki (leseni železniški pragovi). Pri rušenju bo upoštevano načelo boljše identifikacije odpadkov (nevarni/nenevarni) ter ločevanje in zbiranje pri viru (nadzorovana demontaža in selektivno rušenje), predaja pooblaščenim prevzemnikom odpadkov in s tem večja sledljivost tokov odpadkov ter ponovna uporaba ali predelava v čim večji možni meri. Nevarni odpadki se predajajo pooblaščenim prevzemnikom nevarnih odpadkov, ki jih predajo v uničenje. Nenevarni gradbeni odpadki kot na primer tirnice se (v kolikor to dopuščajo lastnosti materiala) ponovno uporabi pri vzdrževanju prog nižjih kategorij in industrijskih tirov. Ostali nenevarni odpadki se predajo predelovalcem ali prevzemnikom odpadkov. Med obratovanjem odpadki ne bodo nastajali, razen v času vzdrževalnih del. Upravljevec železniške proge z njimi ravna v skladu z zakonodajo in jih predaja za to pooblaščenim prevzemnikom.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal: Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?	X	Z nadgradnjo obstoječe železniške proge bo omogočeno povečanje kapacitete. Povečanje kapacitete železniškega omrežja trajno pozitivno vpliva na zrak in podnebne dejavnike (trajno pozitiven kumulativni vpliv). Izboljšanje železniške infrastrukture vključno z omrežjem ima z vidika emisij v zrak (in na podnebne spremembe) trajno pozitiven vpliv (kumulativen vpliv). Z ureditvijo prehodov bo manjše tveganje z nesreče, kar je z vidika emisij pozitiven vpliv.

		<p>Emisije v času izvedbe bodo obvladovane z omilitvenimi ukrepi, ki izhajajo iz zakonodaje in se nanašajo na organizacijo gradbišča in transportov.</p> <p>V okviru nadgradnje je predvidena tudi izvedba protihrupnih ukrepov.</p> <p>Ob upoštevanju zakonodaje, projektnih pogojev in omilitvenih ukrepov, ki bodo sledili iz projektnih pogojev in bodo vključeni v projektno dokumentacijo, projekt ne bo povzročil bistvenih škodljivih emisij hrupa in emisij v zrak in vode ter bo sledil okoljskemu cilju preprečevanje in nadzorovanje onesnaženja.</p>
--	--	---

Investicija: Digitalno vodenje in nadzor prometa ETCS			
<p>Evropski sistem za nadzor vlakov (European Train Control System – ETCS) je eden od ukrepov vzpostavitve notranjega trga Evropske unije za zagotavljanje interoperabilnosti evropskega železniškega omrežja. Trenutno imajo države članice vgrajene nacionalne sisteme za nadzor in vodenje vlakov (več kot 20 različnih nacionalnih sistemov), ki onemogočajo neprekinjen čezmejni železniški promet, saj je treba zaradi tega menjati lokomotivo ali na lokomotivo vgraditi drage nacionalne sisteme za nadzor in vodenje vlakov. Z uvedbo sistema ETCS bo omogočen čezmejni železniški promet brez ustavljanja vlakov na meji, kar bo pomenilo dodatno konkurenčno sposobnost tako v tovnem kot tudi potniškem prometu, saj se bo zmanjšal potovalni čas zaradi neprekinjenega čezmejnega prometnega toka, prav tako pa se bodo zmanjšali tudi stroški železniškega prometa.</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Investicija pripomore k odpravi ovir za doseganje vseevropske železniške interoperabilnosti, s tem pa izboljšuje delovanje železniškega sistema in njegovo konkurenčnost v primerjavi s cestnim prometom, zato ocenjujemo pozitiven prispevek k okoljskim ciljem. Investicija v vgradnjo ETCS naprav na obstoječa vozila nima nikakršnega vpliva na emisije toplogrednih plinov.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Enoten sistem signalizacije je z vidika prilagajanja podnebnim spremembam pomemben predvsem zaradi dosegljivosti informacij v realnem času, ki so na voljo upravljavcu o stanju na infrastrukturi. Tako se lahko hitro odzove in prepreči nastanek večjih škodnih dogodkov ob nepredvidljivih dogodkih, ki so posledica podnebnih sprememb.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Oprema ETCS v vozilih nima vpliva na vodne vire. Za vožnjo vlakov po železniškem omrežju je potreben enoten sistem signalizacije za varno upravljanje prometa in zagotavljanje, da se vlaki vedno izogonejo drug drugemu. Z investicijo se tako zmanjšuje verjetnost za nastanek nesreč na železniškem omrežju, s tem pa tudi verjetnost za negativen vpliv na vodne vire, ki je posledica teh nesreč.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Oprema ETCS v vozilih nima vpliva na povečevanje odpadkov. Investicija predvideva opremo obstoječega voznega parka (potniškega in tovornega). Z investicijo se podaljšuje življenjska doba obstoječega železniškega voznega parka. Ravnanje z odpadki v fazi uporabe voznih sredstev in njihovega vzdrževanja ter po koncu življenjske dobe primerna reciklaža bo v skladu z EU in nacionalnimi pravili.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Oprema ETCS v vozilih nima vpliva na onesnaževanje. Investicija predvideva opremo obstoječega voznega parka (potniškega in tovornega).

Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Investicija se nahaja v notranjosti obstoječega železniškega voznega parka in nima neposrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Z investicijo se zmanjšuje verjetnost za nastanek nesreč na železniškem omrežju, s tem pa tudi verjetnost za negativen vpliv na biotsko raznovrstnost in ekosisteme.
---	--	---	---

Investicija: Digitalizacija cestne infrastrukture			
Naložbe DARS na slovenskem avtocestnem omrežju zajemajo nadgradnjo hrbtničnega optičnega omrežja za zagotovitev hitrejšega in zanesljivejšega pretoka velike količine podatkov, izvedbo cestnih detektorjev za pasivno zbiranje prometnih podatkov v realnem času (IP kamere, ITS oprema počivališč, cestno vremenske postaje), pripravo »big data« centrov (nadgradnja nadzornega centra (NC) Ljubljana in prestavitev NC Vransko v NC Maribor) za preverjanje, obdelavo in lansiranje podatkov, izvedbo sistema za nadzor in vodenje prometa na vplivnem ljubljanskem območju, simulacijsko orodje za načrtovanje, nadzor in napovedi v elektro-prometnem sistemu, informiranje uporabnikov preko aplikativnih orodij (prometne spletne strani, APP za mobilne itd.) na celotnem avtocestnem omrežju in preko spremenljive prometne signalizacije na vplivnem ljubljanskem območju (Ljubljanski ring z vsemi vpadnicami).			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Digitalizacija je gonilo modernizacije prometnega sistema, prispevala pa bo k njegovemu nemotenemu delovanju in večji učinkovitosti prometne infrastrukture. Investicija omogoča izboljšanje logistike, uporabe vozil, učinkovitosti vozil in uporabe javnega prevoza, saj uporabnik cestne infrastrukture lahko z uporabo svojih obstoječih pametnih naprav in novih digitalnih storitev prilagodijo način potovanja, upravljalec cestne infrastrukture pa lahko na podlagi podatkov v realnem času prilagodi npr. omejitve potovalnih hitrosti ali spremembe signalizacije in na tak način prepreči nastanek nesreč ali zastojev ali zniža izpuste onesnaževal na določenem cestnem odseku.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Enoten sistem digitalizacije je z vidika prilagajanja podnebnim spremembam pomemben predvsem zaradi informacij v realnem času, ki so na voljo upravljavcu o stanju na kritični cestni infrastrukturi, da se lahko hitro odziva in prepreči nastanek večjih škodnih dogodkov.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Z digitalizacijo spremljanja prometnih tokov in stanja cestne infrastrukture se izboljšujejo varnostne in potovalne razmere za potnike in tovor. Z investicijo se tako zmanjšuje verjetnost za nastanek nesreč ali zastojev na cestnem omrežju, s tem pa tudi verjetnost za negativen vpliv na vodne vire, ki je posledica teh dogodkov.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Z investicijo se omogoča, da se fizični izdelki (npr. papirnata potrdila) nadomeščajo z digitalnimi storitvami, s tem se zmanjšuje nastanek odpadkov. Strežniki, pomnilniške naprave in omrežne tehnologije bodo izpolnjevale zahteve direktive EU o okoljsko primerni zasnovi za strežnike in izdelki za shranjevanje podatkov. Po prenehanju uporabe digitalne opreme bo ustrezno reciklirana oziroma kot to ne bo mogoče predana pooblaščenim organizacijam za ravnanje z odpadki.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Z digitalizacijo spremljanja prometnih tokov in stanja cestne infrastrukture se izboljšujejo varnostne in potovalne razmere tako za potnike kot tovor. Z investicijo se tako zmanjšuje verjetnost za nastanek nesreč ali zastojev na cestnem omrežju, s tem pa tudi verjetnost za onesnaževanje zraka, vode ali tal.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Investicija se nahaja v obstoječi cestni prometni infrastrukturi ali v obstoječih stavbah. Z investicijo se zmanjšuje verjetnost za nastanek nesreč in zastojev na cestnem omrežju, s tem pa tudi verjetnost za negativen vpliv biotske raznovrstnosti in ekosisteme.

Investicija: Spodbujanje vzpostavitve infrastrukture za alternativna goriva v prometu			
Investicija zajema naložbe v postavitve javno dostopne polnilne infrastrukture za alternativna goriva (v skladu s cilji Direktive 2014/94/EU), ki bo javno dostopna, interoperabilna, zmožljiva in bo omogočala večjo uporabo brezemisijev in nizkoemisijevih vozil. Z investicijo se bo zagotovila ustrezna geografska razpršenost polnilne infrastrukture za alternativna goriva v prometu in s tem spodbujanje uporabe vozil na alternativna goriva tako v domačem kot čezmejnem prometu. V sklopu investicij bo izveden demonstracijski projekt v državni upravi na področju uvajanja alternativnih goriv v prometu, ki zajema naložbo v polnilno infrastrukturo za polnjenje brezemisijevih ali nizkoemisijevih vozil za potrebe izvajanja upravnih nalog.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Investicija v postavitve polnilne infrastrukture za alternativna goriva ima v skladu s kodo intervencije 077 na podlagi metodologije priloge VI 100 % prispevek k podnebnim ciljem. Investicija bo spodbudila razvoj trga alternativnih goriv v prometu in razmah uporabe brezemisijevih in nizkoemisijevih vozil na območju RS, s tem pa povečanje čiste ali podnebno nevtralne mobilnosti v skladu z 10. členom uredbe EU št. 2020/852.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Predvidena investicija ima zanemarljiv vpliv na zastavljeni okoljski cilj, saj se bodo zagotavljali pogoji za brezemisijevsko in nizkoemisijevsko mobilnost, kar bo imelo vpliv na znižanje emisij toplogrednih plinov, znižanje emisij iz onesnaževal ter pozitiven vpliv na zdravje ljudi, še posebej v urbanih središčih.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Načrtovana investicija ima zanemarljiv vpliv na vodne in morske vire. Pri gradnji polnilne infrastrukture se upoštevajo zahteve in predpisani postopki gradbene, prostorske in okoljske zakonodaje, ki veljajo za tovrstne objekte kot npr. pridobitev mnenja nosilcev urejanja prostora, kadar lahko posegi vplivajo na vodni režim in stanje voda.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Investicija bo zagotavljala skladnost z EU in nacionalno zakonodajo na področju ravnanja z odpadki (npr. odpadne baterije oziroma hranilniki energije in odpadna električna in elektronska oprema) v skladu z Direktivo 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter Direktivo 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi. Predvideni so ukrepi za ravnanje z odpadki v fazi uporabe in konec življenjske dobe infrastrukture, vključno z ločevanjem odpadnih materialov, ponovno uporabo in recikliranjem baterij in elektronike.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Investicija ima zanemarljiv vpliv na onesnaževanje zraka, vode ali tal, saj se bo spodbujala raba alternativnih goriv v prometu in s tem zagotavljala brezemisijevsko in nizkoemisijevsko mobilnost na območju RS. Investicija bo imela pozitiven vpliv na znižanje emisij toplogrednih plinov, znižanje emisij iz onesnaževal ter pozitiven vpliv na zdravje ljudi, še posebej v urbanih središčih.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Načrtovana investicija ima zanemarljiv vpliv na biotsko raznovrstnost in ekosisteme. Pri gradnji polnilne infrastrukture se upoštevajo zahteve in predpisani postopki gradbene, prostorske in okoljske zakonodaje, ki veljajo za tovrstne objekte kot npr. pridobitev mnenja nosilcev urejanja prostora, kadar lahko posegi vplivajo na območja naravnih vrednot, zavarovanih območij in območij Natura 2000 ali območij, pomembnih za biotsko raznovrstnost.

1.5. KOMPONENTA 5: Krožno gospodarstvo – učinkovita raba virov (C1 K5)

Reforma: Vzpostavitev okvira za trajnostno in zeleno transformacijo			
Načelo, da se ne škoduje bistveno, bo v celoti spoštovano. Z namenom okrepitve pozitivnega okoljskega vidika smo v predlagane vsebine v največji meri vključili vsebine, ki omogočajo zeleno transformacijo, prehod v krožno, pametno in podnebno nevtralno gospodarstvo.			
<i>Del 1 kontrolnega seznama za načelo, da se ne škoduje bistveno</i>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Učinki reforme, ki vzpostavlja okvir za prehod v krožno gospodarstvo, bodo posredno pozitivno vplivali na blaženje podnebnih sprememb.</p> <p>Reforma neposredno prispeva k cilju blažitve podnebnih sprememb, saj v svojem bistvu odpravlja nekatere anomalije, ki prispevajo k napačnim cenovnim signalom, zaradi katerih sta razvoj in uporaba OVE in URE počasnejša od zelene in potrebne. Enako velja za področje rabe primarnih virov, ki je pogosto še vedno cenejša od rabe sekundarnih surovin zaradi ravnanje z odpadki, predvsem preprečevanje njihovega nastajanja še ni v celoti izkoriščen potencial. Prav tako z reformo prispevamo k blaženju podnebnih sprememb, saj bo privedla k dvigu znanj in različnih deležnikov. Zaradi tega pričakujemo, da bomo izboljšali kakovost oblikovanja politik, ki prispevajo k blaženju podnebnih sprememb, prav tako pomembno pa je tudi to, da bo s to reformo boljše tudi izvajanje sprejetih politik. K temu bo pripomogel tudi razvit okvir za spremljanje doseganja ciljev. Dodatno bo k temu prispevalo tudi boljše razvojno načrtovanje in oblikovanje ustreznih projektov na regionalni/lokalni ravni. K blaženju bomo prispevali tudi z večjim obsegom izvajanja in nadgradnjo določil zelenega v krožno javno naročanje. Pomemben element reforme je tudi vzpostavitev okolja, v katerem bodo zasebni vlagatelji prispevali k doseganju podnebnih ciljev. Povezovanje znanja in deležnikov v okviru ustanovljenega centra bo imelo multiplikativne učinke, ki bodo prispevali tudi k spremenjenim vzorcem potrošnje in proizvodnje. Z izvedbo ukrepov bomo prispevali k zasledovanju ciljev, ki jih določa NEPN.</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	<p>Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Učinki reforme, ki vzpostavlja okvir za prehod v krožno gospodarstvo, bodo posredno pozitivno vplivali na prilagajanje podnebnim spremembam in večjo odpornost družbe kot celote.</p> <p>Kot že omenjeno, bo reforma zaradi vzpostavitve pravih cenovnih signalov in ciljanim usmerjanjem rabe javnih in zasebnih virov prispevala k temu, da bo družba bolj odporna na morebitne posledice podnebnih sprememb. Dvignilo in izboljšalo se bo razumevanje družbe neizbežnih posledic podnebnih sprememb. Pripomogli bomo k načrtovanju rešitev, s katerimi bomo povečali odpornost in zmanjšali ranljivost za tovrstne spremembe.</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Reforma bo zaradi vzpostavitve ustreznih cenovnih signalov in uvajanja načel krožnega gospodarstva v praksi prispevala tudi k zmanjševanju pritiskov na rabo voda in morja, saj se bo zaradi</p>

			tega izboljšala t. i. vodna produktivnost. Dodatno bomo k temu pripomogli z ukrepi na področju krožnega javnega naročanja in dviga usposobljenosti deležnikov na regionalni/lokalni ravni.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Smisel reforme je vzpostavitev okvirja za prehod v krožno gospodarstvo, s čimer bo zagotovljen pozitiven prispevek k zastavljenemu okoljskemu cilju. Načrtovane spremembe bodo zaradi ustreznih cenovnih signalov in drugih sprejetih predpisov in rešitev prispevale k bolj učinkovitemu ravnanju z viri (tudi preko spodbud za uvajanje novih pristopov pri načrtovanju izdelkov in storitev, spodbujanja novih poslovnih modelov, spodbujanja daljše rabe izdelkov, zmanjševanja toksičnih substanc v izdelkih itd.), zmanjševanju rabe primarnih virov tudi zaradi drugačnih in dvigu rabe sekundarnih virov in bolj učinkovitega ravnanja z nastalimi odpadki. Z ukrepi bomo prispevali tudi k bolj učinkovitemu ravnanju z obnovljivimi viri surovin in energije in tako zagotovili dolgoročno bazo za njihovo trajnostno uporabo. Z izvedbo nalog, ki so predvidene v okviru reforme, bomo postavili temelje za sistemski prehod Slovenije za prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo. V tem delu bo močna tudi navezava na komponento za področju raziskav, razvoja in inovacij, ki je tudi ena od petih razsežnosti, vključenih v NEPN. Poleg tega bo zaradi izvajanja zelenega/krožnega javnega naročanja reforma konkretno vplivala tudi na manjšo porabo surovin, vode in energije, manjša bo tudi poraba toksičnih substanc.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Učinki reforme, ki vzpostavlja okvir za prehod v krožno gospodarstvo, bodo posredno pozitivno vplivali na preprečevanje onesnaževanja zraka, vode in tal. Spremembe bodo zasnovane tako, da bomo zaradi njihovega izvajanja dosegali sinergije med blaženjem podnebnih sprememb in zmanjševanjem onesnaževanje vseh ključnih elementov v okolju. K temu bo prispevalo tudi boljše razumevanje posledic različnih ukrepov in/ali politik na okolje na nacionalni in lokalni ravni.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Načrtovana reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Učinki reforme bodo posredno pozitivno vplivali na varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov zaradi sprememb (predpisi, dvig znanja in usposobljenosti, krožno javno naročanje itd.), ki bodo vodile k bolj učinkoviti rabi energije in surovin.

Investicija: Celoviti strateški projekt razogljičenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo (CSP KG)

Načelo, da se ne škoduje bistveno, bo v celoti spoštovano. Z namenom okrepitve pozitivnega okoljskega vidika smo v predlagane vsebine v največji meri vključili vsebine, ki omogočajo zeleno transformacijo, prehod v krožno, pametno in podnebno nevtrarno gospodarstvo. Ukrepi so v prvi vrsti namenjeni vzpostavitvi in oblikovanju podpornega okolja za prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo (usposabljanje, mentoriranje, svetovanje, ozaveščanje), zato smo za prevladujočo kodo intervencije izbrali 01 (Prispevanje k zelenim znanjem in spretnostim ter delovnim mestom in zelenemu gospodarstvu). Ključni del programov za podporo krožnim zagonskim podjetjem, za krožne inovacije v MSP in na področju verig vrednosti so storitve podpornega okolja za razvoj novih idej, učenje in usposabljanje, vzpostavitev baze mentorjev in svetovalcev itd. Za del, za katerega so v okviru izvajanja ukrepa predvideni tudi javni razpisi predvsem za vsebinsko podporo podjetjem za prehod v krožno gospodarstvo, pri čemer podjetja, ki nastopajo v sektorjih, ki so pokriti s sistemom ETS, predvidoma ne bodo izvzeta, smo izbrali kodo 047.

Pri tem je izključena podpora:

<ul style="list-style-type: none"> - naložbam, ki so povezane s fosilnimi gorivi (vključno z nadaljnjo uporabo), razen za toploto/energijo na osnovi zemeljskega plina, ki je skladna s pogoji iz Priloge III smernic DNSH, - dejavnostim v okviru sistema za trgovanje z emisijami (ETS) s predvidenimi emisijami ekvivalenta CO₂, ki niso bistveno nižje od ustreznih meril, določenih za brezplačno dodelitev, - naložbam v naprave za odstranjevanje odpadkov na odlagališčih, v obrate za mehansko biološko obdelavo (MBT) in sežigalnice za obdelavo odpadkov, - dejavnostim, pri katerih lahko dolgotrajno odstranjevanje odpadkov dolgoročno škoduje okolju (npr. jedrski odpadki). <p>Spodnji kontrolni seznam pokriva obe področji intervencije.</p>

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov		X	Sama narava dejavnosti, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode ali morskih virov.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Sama narava dejavnosti, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Program za oblikovanje podpornega okolja za prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo in program za podporo podjetjem za prehod v krožno gospodarstvo ne zadeva občutljiva območja ali področja ohranjanja biotske raznovrstnosti (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000).

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil znatne emisije toplogrednih plinov?	X	Projekt je sestavljen iz 17 programov. V okviru te investicije se bodo izvajali programi oblikovanja podpornega okolja za podporo krožnim zagonskim podjetjem, krožnim inovacijam v MSP in verigam vrednosti, zato smo kot prevladujočo kodo intervencije izbrali 01, kjer je koeficient prispevka k podnebnim ciljem 100 %. Za del sredstev naložbe, ki se nanaša na dejansko podporo podjetjem, smo izbrali kodo 047. V delu, ki se nanaša na dejansko podporo podjetjem, naložba ne bo prispevala k znatnemu povečanju emisij toplogrednih plinov, temveč nasprotno, saj bodo pogoji in merila razpisnih pogojev (njihov razvoj je predviden v reformnem delu te komponente) postavljena tako, da bodo podprte rešitve, ki bodo prispevale k dekarbonizaciji poslovanja podjetij oziroma k razvoju rešitev (proizvodi/storitve) z nižjim ogljičnim odtisom.

		Poleg razvitih pogojev/meril bomo skladnost z zmanjševanjem emisij toplogrednih plinov zagotovili tudi tako, da bodo strokovnjaki/mentorji, ki bodo delovali v podpornem okolju, podjetjem svetovali in jih podpirali pri identifikaciji ključnih izzivov in iskanju rešitev zanje.
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Zaradi narave naložb ne bomo izvajali bistvenih posegov v prostor, s čimer se ne bo povečevala izpostavljenost morebitnim posledicam podnebnih sprememb. Ukrep od gospodarskih subjektov zahteva, da zagotovijo tehnične rešitve in poslovne modele, ki bodo omogočili prehod v nizkoogljično in krožno gospodarstvo, zato ni tveganja, da bi prišlo do povečanega škodljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.
Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?	X	Cilj naložbe je podpreti podjetja pri oblikovanju rešitev in projektov, s katerimi bodo dekarbonizirali svoje delovanje oziroma bodo razvili rešitve, ki bodo prispevale k dvigu snovne produktivnosti njihovega poslovanja. Pričakujemo, da se bo zaradi izvajanja naložbe v vključenih podjetjih količina odpadkov zmanjšala. Strokovnjaki v podpornem okolju bodo namreč podjetjem lahko svetovali glede možnosti vzpostavitve simbioz, izboljšanja procesov v smeri zmanjševanja količin nastalih odpadkov, zamenjave materialov in neobnovljivih virov z obnovljivimi oziroma recikliranimi in/ali reciklabilnimi materiali. Podjetja bodo lahko s pomočjo eko-dizajna prenovila/razvila novo zasnovano izdelkov in/storitev, ki bodo v izhodišču temeljila na načelih krožnega gospodarstva. Spodbujali bomo tudi razvoj inovativnih rešitev na področju oblikovanja alternativnih poslovnih modelov (pomik od lastništva v (so)uporabo), pri čemer bo bistveno vlogo igral tudi proces digitalizacije.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije onesnaževal v zrak, vodo ali tla?	X	Naložbe, ki jih bomo podpirali, so namenjene povečevanju emisijske in snovne produktivnosti. Podjetja bomo podpirali pri procesih dekarbonizacije njihovih poslovnih procesov, zaradi česar bodo, poleg manjših emisij toplogrednih plinov, nižje tudi emisije drugih onesnaževal v zrak (npr. prašni delci). Zaradi podpor preходу v krožne poslovne modele se bo v podjetjih lahko izboljšala vodna produktivnost, kar bo vodilo k manjšim količinam odpadnih voda iz procesov. Eno temeljnih načel prehoda v krožno gospodarstvo je, da v proizvodne procese podjetja uvedejo surovine/materiale, ki niso toksične za zdravje ljudi in živali (predvsem vodnih organizmov). Zamenjava vhodnih materialov/surovin z manj toksičnimi oziroma zaradi uporabe recikliranih surovin, je pričakovati, da se onesnaženje tal ne bo poslabšalo.

Investicija: Večja predelava lesa za hitrejši prehod v podnebno nevtralno družbo

Ukrep je v celoti skladen tudi z načelom, da se ne škoduje bistveno, saj je usmerjen v zeleno transformacijo in hitrejši prehod v podnebno nevtralno gospodarstvo preko večje uporabe izdelkov iz

lesa, s katerimi se bo nadomeščalo določene druge okoljsko manj sprejemljive materiale. Pred izvedbo investicij bodo tudi pridobljena ustrezna dovoljenja in soglasja na podlagi vseh področnih zakonov, ki urejajo posege v prostor, varstvo okolja, varovanje voda, narave itd. Mehanizmi presoje vplivov na okolje so integrirani v postopke pridobivanja upravnih dovoljenj in soglasij. Skladnost velja tudi za obdobje poslovanja, glede na to, da se uporablja les kot okoljsko nevtralen material, ki se ga pridobiva iz gozdov, kjer poteka trajnostno, sonaravno ter večnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba in varstvo vodnih in morskih virov		X	Sama narava dejavnosti, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil znatne emisije toplogrednih plinov?	X	Ukrep je usmerjen v zeleno transformacijo preko povečanja rabe lesa kot naravnega obnovljivega materiala, ki glede na surovinskih potencial v Sloveniji zagotavlja njegovo trajnostno rabo. Iz različnih študij izhaja, da povečana industrijska predelava lesa, predvsem pa povečana uporaba lesenih (pol)izdelkov lahko povzroči precejšnje pozitivne učinke na okolje. Najbolj neposredno se to odrazi v »prihrankih« emisij ogljikovega dioksida (CO ₂) zaradi efekta substitucije (uporaba lesenih namesto izdelkov iz drugih (fosilnih) materialov), sekvestracije («skladiščenje» ogljika v lesenih izdelkih v času njihove življenjske dobe) in v manjši meri tudi zaradi zmanjšanja količine prevozov zaradi skrajšanja transportnih poti, če lesenih (pol)izdelkov ne bi bilo treba več uvažati, ker bi v Sloveniji vzpostavili proizvodnjo teh (pol)izdelkov. V življenjski dobi izdelki, narejeni iz tega tvoriva, v sebi hranijo ogljikov dioksid (CO ₂), ki ga je drevo v svoji rasti s fotosintezo vgradilo vase. Če ga uporabljamo na način kaskade, in sicer da po izteku življenjskega cikla nekega izdelka, material (les) uporabimo za naslednji izdelek, pri tem pa ves čas poskušamo ohranjati kar največjo prostornino tega lesa, je lahko čas hrambe CO ₂ tudi nekaj stoletij. V tem času v trajnostno gospodarjenjih gozdovih, kot jih imamo v Sloveniji, zraste najmanj trikratna prostornina novega lesa (in s tem trikratna akumulacija in sekvestracija CO ₂). Mednarodna metodologija za izračun ogljičnega odtisa (IPCC, 2019) dovoljuje upoštevanje količine CO ₂ , ki je vgrajena v nek izdelek, če je pričakovana življenjska doba tega izdelka

		enaka ali večja od 100 let (če je krajša, potem je treba upoštevati korekcijski faktor). Glede na podatke SURS je v letu 2018 v Sloveniji nastalo 15,9 milijona ton emisij CO ₂ . Upošteva se zgoraj navedena dejstva in metodologijo je možno izračunati, da bi lahko s predelavo cca 3 mio m ³ lesa v (pol)izdelke ter z njihovo uporabo, ki bi nadomestila materiale iz drugih virov (fosilni ali materiali, ki za pridelavo in predelavo potrebujejo več energije), dosegli v povprečju prihranek četrtnine letnih emisij Slovenije, nastalih v letu 2018. Če pa se upošteva še količino ogljika, ki je vezan v te izdelke, pa je prihranek v povprečju celo polovica letnih emisij Slovenije nastalih v letu 2018.
Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Upošteva se zgoraj navedene pozitivne okoljske karakteristike uporabe lesa je možno ugotoviti, da je les idealen material za krožno biogospodarstvo, obenem pa pripomore k zmanjševanju količine CO ₂ v atmosferi in s tem blaži klimatske spremembe. Ker za pridelavo in predelavo lesa porabimo tudi bistveno manj energije kot pri drugih materialih (jeklo, beton, steklo, plastika itd.), je čim večja uporaba lesa za izdelavo trajnih izdelkov zelo logična, cenovno ugodna in tehnološko ter z vidika družbenih sprememb zelo nezahtevna pot v nizkoogljično družbo, kar je treba izkoristiti tudi v povezavi s prilagajanjem podnebnim spremembam. Kar zadeva upravljanja gozdov, se bo še naprej sledilo normativnim podlagam, ki zagotavljajo, da bodo gozdnogospodarski načrti še naprej pripravljeni na način, da se bo tudi v prihodnje zagotavljalo trajnostno upravljanje gozdov, ki ne bo ogrožalo njihove občutljivosti na podnebne spremembe.
Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?	X	Ukrep koncept krožnega gospodarstva zagotavlja preko več vidikov in sicer gre za investicije, ki bodo omogočale proizvodnjo izdelkov iz lesa (naravni obnovljivi material), ki jih je možno večkrat uporabiti (kaskadna raba). Pri razvoju in proizvodnji bodo uporabljene »best available technology« in pa inovativni proizvodni procesi, ki bodo omogočali bolj učinkovito uporabo naravnega vira, zmanjšanje količine odpadkov in nadomeščanje proizvodov in materialov, ki jih ni možno reciklirati, prav tako pa se bo zagotavljalo daljše kroženje v snovnih zankah in s tem zagotavljanje še večjega učinka sekvenciranja.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije	X	Ukrep zahteva, da investicije tako v izvedbeni fazi kot v obdobju poslovanja zasledujejo normative in standarde na področju onesnaženja zraka, vode in tal.

<p>onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>		<p>Posamezne investicije bodo umeščene v prostor v skladu s prostorskimi načrti, in sicer v območja namenjena gospodarski rabi, kar pomeni, da se ne izvajajo na območjih, ki bi lahko ogrožala vodne in ostale naravne vire. Mehanizmi potrebnosti presoje vplivov na okolje so integrirani v postopke pridobivanja upravnih dovoljenj in soglasij za posamezno investicijo. Sama izvedba gradnje bo potekala v skladu z zakonodajo, pri čemer bo poudarek tudi na čim večji uporabi naravnih materialov in novih tehnologij pri sami gradnji, s čimer se minimaliziralo potencialne vplive na zrak, vodo in tla v tej fazi.</p> <p>Tudi v fazi poslovanja ni pričakovati znatnih vplivov na zastavljeni okoljski cilj. Sama narava proizvodnega procesa predelave lesa izkazuje neznaten negativni učinek na okolje, saj je sama predelava lesa energetska nezahtevna, pri čemer je delno tudi energetska samozadostna zaradi izkoristkov odpadnega materiala za zadostitev lastnih energetskih potreb (ogrevanje, sušenje itd.). Prav tako gre v veliki meri za zaključene snovne tokove (izkoristek odpadkov, ponovna raba odpadne vode itd.), kjer tako rekoč ne prihaja do dodatnega obremenjevanja okolja.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali</p> <p>(ii) škodljiv za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	<p>X</p> <p>Investicije v izvedbeni fazi nimajo pomembnega vpliva na ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov, saj bodo v skladu s prostorskimi akti umeščene v prostor namenjen gospodarski rabi. Mehanizmi potrebnosti presoje vplivov na okolje so integrirani v postopke pridobivanja upravnih dovoljenj in soglasij za posamezno investicijo. Upoštevajoč naravo posameznih predvidenih investicij in glede na Uredbo o posegih v okolja, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje, je možno ugotoviti, da presoja vplivov praviloma ne bo potrebna. Tudi v fazi poslovanja ni zaznani negativnih posledic za ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov saj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se bo z novimi kapacitetami primarno ciljalo na večjo domačo predelavo okroglega lesa, ki se ga sedaj izvozi (obstoječi obseg poseka), - se bo zagotovilo kapacitete za industrijsko predelavo lesa, ki bodo omogočale izrabo tovrstne surovine v skladu z načrti trajnostnega upravljanja gozdov in s tem ohranjanja biotske raznovrstnosti. <p>Slovenija se zaveda pomena gozdov kot nacionalnega bogastva, zato ima varstvo, gojenje, izkoriščanje in rabo gozdov ter razpolaganje z gozdovi kot naravnim bogastvom s ciljem, da se zagotovi trajnostno sonaravno ter večnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot, trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij urejeno v posebnem zakonu (Zakon o gozdovih; v nadaljevanju: ZG). V skladu z ZG se nadaljnje načrtovanje upravljanja z gozdovi določa na osnovi Nacionalnega gozdnega programa (sprejme ga Državni zbor RS), petletnih operativnih programov (sprejme ga Vlada RS) in gozdnogospodarskih načrtov (GGN), ki jih pripravi za posamezno območje za to pristojen Zavod za gozdove Slovenije (GGN sprejme Vlada RS). Pri pripravi vseh zadevnih dokumentov se poleg usmeritev gozdarske stroke dosledno upoštevajo tudi usmeritve organizacij, pristojnih za varstvo narave, ter usmeritev, ki jih določa EU zakonodaja na različnih področjih (habitati, živalski svet itd.). Torej GGN-ji poleg ciljev, vezanih na gospodarjenje z gozdovi in proizvodnjo lesa, zasledujejo tudi cilje, povezane s pomembnimi funkcijami gozdov, kot so varovalna, biotopska, vodovarstvena itd. Zavod za gozdove Slovenije s svojimi območnimi enotami poleg</p>	

	<p>priprave GGN skrbi tudi za njihovo izvedbo ter izvaja vsa administrativno upravna opravila ter pripravlja letna poročila, iz katerih je razvidno stanje v gozdovih (tudi habitati in živalski svet). GGN opredeljuje upravljanje z gozdovi ne glede na njihovo lastništvo (velja tako za državne gozdove kot gozdove v privatni lasti). Torej lahko lastnik gozda izvede predviden poseg v gozdu šele po pridobitvi odločbe, s katero mu Zavod za gozdove dovoli npr. sečnjo, če ja ta v skladu z GGN, ki velja za zadevno območje in ko se mu na terenu konkretno tudi določijo posamezna drevesa, ki so primerna za sečnjo. Navedeni sistem v praksi zagotavlja nadzor nad trajnostim upravljanjem z gozdovi tudi z vidika Direktive o habitatih in ostale zakonodaje s področja varstva narave, kakor tudi z vidika ciljev Strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 (Strategije). V skladu s Strategijo so z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov posebne pozornosti deležni varovalni gozdovi in gozdni rezervati, za katere je določen še strožji režim gospodarjenja v skladu z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom. Danes je v Sloveniji 170 gozdnih rezervatov, med njimi tudi 14 pragozdnih ostankov, v katerih so prepovedani posegi in so prepuščeni naravnim procesom. Prav tako je več kot 50 % slovenskih gozdov v zavarovanih območjih Natura 2000, v katerih se vrši trajnostno gospodarjenje v skladu z GGN.</p> <p>Je pa iz poročil Zavoda za gozdove razvidno, da je na terenu zaznati zaostanek realizirane sečnje glede na možno sečnjo v skladu z GGN, kar skupaj s konstantnim povečevanje skupne lesne zaloge v slovenskih gozdovih nakazuje na staranje drevesnih vrst. Zaradi tega prihaja do procesa naravne razgradnja in posledično sproščanja CO₂, ki se je v drevesih nakopičil v času rasti. V skladu z načeli trajnostnega upravljanja z gozdovi je treba skrbeti za ustrezno pomlajevanje in nego gozdov (posekan les pa predelati v izdelke, v katerih se še naprej skladišči nakopičen CO₂), s čimer se omogoča tako uravnavanje drevesne sestave (ekosistem) kot tudi preprečevanje širjenja neavtohtonih invazivnih vrst. Zaradi navedenega je treba povečati sečnjo (uskladiti posek glede na možno sečnjo v skladu z GGN) in se s tem slediti sonaravnemu usmerjanju razvoja gozdov, s čimer zagotavljamo stabilnost bodočih gozdnih sestojev, njihovo biotsko in genetsko pestrost in se prilagajamo spreminjajočim se rastiščnim razmeram zaradi posledic podnebnih sprememb. Zaradi podnebnih sprememb je že tudi zaznati spreminjanje gozdne sestave drevesnih vrst (zmanjševanje iglavcev in povečevanje listavcev), prav tako pa se ciklično pojavljajo potrebe po večji sanitarni sečnji (podlubniki, vetrolomi, žledolomi itd.). Vse navedeno bo tudi upoštevano pri investicijah v nove kapacitete, ki bodo zagotavljale proizvode v verigi vrednosti iz razpoložljivih lesnih asortimentov, na osnovi trajnostnega gospodarjenja z gozdovi in s katerimi se ne bo negativno vplivalo na stanje in odpornost ekosistemov in ne bo škodljivo za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije. Uspešnost tovrstnega upravljanja gozdov dokazuje visoka stopnja ohranjenosti biotske raznovrstnosti v slovenskih gozdovih, saj imamo več kot 70 različnih samoniklih vrst dreves, ki tvorijo več kot 200 gozdnih vegetacijskih enot oziroma gozdnih združb, ki so podlaga za načrtovanje trajnostnega in sonaravnega gospodarjenja z gozdom in na katerega predvidene investicije ne bodo negativno vplivale.</p>
--	---

	<p>Ukrep ne bo imel škodljivih učinkov na biotsko raznovrstnost in na ekosisteme, vključno z Območjem Natura 2000. Kjer je to potrebno, bo v skladu z relevantno zakonodajo izvedena ustrezna presoja, na podlagi njenih zaključkov pa bodo pripravljene in izvedene vsi potrebni omilitveni ukrepi.</p>
--	--

2. RAZVOJNO PODROČJE: DIGITALNA PREEOBRAZBA

2.1. KOMPONENTA 1: Digitalna preobrazba gospodarstva (C2 K1)

Reforma: Digitalna transformacija v gospodarstvu (podjetjih in industriji)			
Ukrep je v celoti skladen tudi z načelom, da se ne škoduje bistveno, saj je usmerjen v zeleno transformacijo poslovnih procesov, produktov in storitev, ki se bodo dodatno zasledovali skozi doseganje ciljev okoljske trajnosti.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep, ki je usmerjen v digitalno transformacijo podjetij, pri čemer ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep zaradi svoje narave nima negativnega vpliva na klimatski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrep ne bo privedel do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv, če se pri ravnanju z vodnimi in morskimi viri uporabijo takšne tehnološke rešitve v zvezi z digitalno transformacijo v podjetjih, ki bodo vplivale na izboljšane procese, postopke in modele, ki bodo prispevali k trajnostni rabi in varstvu vodnih in morskih virov. Gre za ukrep, pri katerem ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv na klimatski cilj, če se digitalne tehnologije namenjajo rešitvam na področju krožnega gospodarstva (digitalne rešitve na področju identifikacije in sledljivosti materialov, rešitve v zvezi z digitalno transformacijo v podjetjih, ki bodo vplivale na izboljšane procese, postopke in modele, ki bodo prispevali h krepitvi uporabe tehnoloških rešitev na področju krožnega gospodarstva. Ukrep bo pozitivno prispeval k rabi virov v procesu prehoda na krožno gospodarstvo.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv na klimatski cilj, če se digitalne tehnologije namenjajo rešitvam na področju zmanjšanja in preprečevanja onesnaževanja okolja, predvsem skozi procese, ki omogočajo ob podpori digitalizacije procesov tudi bistveno zmanjšanje odpadka, s tem pa tudi boljši nadzor nad onesnaževanjem.

Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrep ne bo imel negativnega vpliva na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji).
---	--	---	--

Investicija: Program digitalne transformacije industrije/podjetij			
Investicija je v celoti skladna z načelom, da se ne škoduje bistveno, saj je usmerjena v zeleno transformacijo poslovnih procesov, produktov in storitev, ki se bodo dodatno zasledovali skozi doseganje ciljev okoljske trajnosti. Doseganje zelenega cilja se bo zagotavljalo skozi merila, ki bodo poleg uporabe naprednih tehnologij zahtevale tudi zagotovitev trajnosti. Merilo, ki bo v sklopu obeh reform izvedeno iz naslova trajnosti, bo obsegalo tako ekonomsko, okoljsko in socialno trajnost.			
Merilo, relevantno za okoljsko trajnost, bo: rezultati projekta vplivajo na doseganje okoljske trajnosti in pri tem odgovarjajo na izzive prehoda v krožno gospodarstvo. Pri oblikovanju industrijske verige vrednosti se upravičenec lahko osredotoči na oblikovanje industrijske verige vrednosti, ki prispeva k zmanjšanju porabe surovin in energije v proizvodnih procesih na ravni vključenih podjetij (zmanjševanje rabe materialov, vode, energije, zmanjševanje nastalih odpadkov in emisij, valorizacija odpadnih surovin, optimizacija logistike in distribucije) in/ali na ravni produkta/storitve (npr. sprememba poslovnega modela v smislu prodaje storitve namesto produkta; podaljšanje življenjske dobe produkta, vključno s spremembo zasnove za lažje vzdrževanje in/ali razgradnjo; zmanjševanje porabe energije/vode/materialov v času delovanja produkta/storitve; zmanjšanje količin uporabljenih materialov, vgrajenih v izdelek, uporaba materialov, ki niso toksični, redki in/ali se jih da reciklirati/so že sekundarne surovine; uporaba obnovljivih materialov in energije; zmanjšanje količin embalaže, itd.) ter Industrije 5.0, kot npr. ali se oblikuje taka industrijska veriga vrednosti, ki ima manjši negativni vpliv na okolje, ali projekt upošteva okoljske obremenitve v življenjski dobi in predvideva podaljšan življenjski ciklus produkta/storitve z uporabo nelinearnega oziroma krožnega poslovnega modela, ali so upoštewane okoljske obremenitve v življenjski dobi končnega produkta, ali projekt predvideva izvedbo t. i. brownfield investicije namesto t. i. greenfield naložb.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Investicija zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za investicijo, ki je usmerjena v digitalno transformacijo podjetij, pri čemer ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Investicija zaradi svoje narave nima negativnega vpliva na klimatski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicija ne bo privedla do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.

Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Investicija zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv, če se pri ravnanju z vodnimi in morskimi viri uporabijo tehnološke rešitve, povezane z digitalno transformacijo v podjetjih, ki bodo vplivale na izboljšane procese, postopke in modele, ki bodo prispevali k trajnostni rabi in varstvu vodnih in morskih virov. Gre za investicijo, pri kateri ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Investicija zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv na klimatski cilj, če se digitalne tehnologije namenjajo rešitvam na področju krožnega gospodarstva (digitalne rešitve na področju identifikacije in sledljivosti materialov, rešitve v zvezi z digitalno transformacijo v podjetjih, ki bodo vplivale na izboljšane procese, postopke in modele, ki bodo prispevali h krepitvi uporabe tehnoloških rešitev na področju krožnega gospodarstva. Investicija bo pozitivno prispevala k rabi virov v procesu prehoda na krožno gospodarstvo.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Investicija zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv na klimatski cilj, če se digitalne tehnologije namenjajo rešitvam na področju zmanjšanja in preprečevanja onesnaževanja okolja, predvsem skozi procese, ki omogočajo ob podpori digitalizacije procesov tudi bistveno zmanjšanje odpadka, s tem pa tudi boljši nadzor nad onesnaževanjem.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Investicija zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicija ne bo imela negativnega vpliva na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območja omrežja Natura 2000, območja na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji).

Investicija: Vzpostavitev hibridnega oblaka na MGRT			
Investicija je v celoti skladna z načelom, da se ne škoduje bistveno, saj je usmerjen v zeleno transformacijo poslovnih procesov, produktov in storitev, ki se bodo dodatno zasledovali skozi doseganje ciljev okoljske trajnosti.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Investicija zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za investicijo, ki je usmerjena v digitalno transformacijo procesov javnih in zasebnih akterjev, pri čemer ni tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov.

Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Investicija zaradi svoje narave nima negativnega vpliva na klimatski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicija ne bo privedla do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Investicija zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv, v kolikor se pri ravnanju z vodnimi in morskimi viri uporabijo takšne tehnološke rešitve, vezane na digitalno transformacijo v podjetjih, ki bodo vplivale na izboljšane procese, postopke in modele, ki bodo prispevali k trajnostni rabi in varstvu vodnih in morskih virov. Gre za investicijo, pri kateri ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Investicija zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv na klimatski cilj, če se digitalne tehnologije namenjajo rešitvam na področju krožnega gospodarstva (digitalne rešitve na področju identifikacije in sledljivosti podatkov, rešitve v zvezi z digitalno transformacijo v javnem in zasebnem sektorju, ki bodo vplivale na izboljšane procese, postopke in modele, ki bodo prispevali h krepitvi uporabe tehnoloških rešitev na področju krožnega gospodarstva). Investicija bo pozitivno prispevala k rabi virov v procesu prehoda na krožno gospodarstvo.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Investicija zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv na klimatski cilj, če se digitalne tehnologije namenjajo rešitvam na področju zmanjšanja in preprečevanja onesnaževanja okolja, predvsem skozi procese, ki omogočajo ob podpori digitalizacije procesov tudi bistveno zmanjšanje odpadka in s tem tudi boljši nadzor nad onesnaževanjem.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Investicija zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicija ne bo imela negativnega vpliva na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji).

Investicije v čezmejne projekte: s področja skupne evropske podatkovne infrastrukture in storitev, blockchain infrastrukture storitev in mikroelektronike

Investicije so v celoti skladne z načelom, da se ne škoduje bistveno, saj so usmerjene v zeleno transformacijo poslovnih procesov, produktov in storitev, ki se bodo skozi elemente v verigah vrednosti (v primeru podatkovnih infrastruktur in mikroelektronike) in rešitve skupne evropske blockchain infrastrukture dodatno zasledovali skozi doseganje ciljev okoljske trajnosti. V primeru podatkovnih infrastruktur in mikroelektronike bo prispevek k zeleni transformaciji opredeljen tudi skozi analizo tržnih vrzeli z vidika odprave oziroma zmanjšanja okoljskih eksternalij. Za oba IPCEI projekta bo v sklopu projektnih dokumentacij izdelana podrobnejša analiza upoštevanje DNSH načela.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Investicije zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za investicijo, ki je usmerjena v digitalno transformacijo procesov podjetij, pri čemer ni tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov. V primeru projektov skupne evropske podatkovne in blockchain infrastrukture so razvojne rešitve predvidene v smeri bolj učinkovitih računalniških rešitev (virtualizacija programskih rešitev – SW, ki omogoča izvedbo večjega števila aplikacij na enem strežniku), v primeru mikroelektronike pa povečano energetska učinkovitost IT naprav, vključno z napravami za tehnološke rešitve v zvezi s hrambo v verigi vrednosti).</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru podatkovnih centrov (vključno z IKT opremo/infrastrukturo) Sama narava dejavnosti je skladna z Direktivo o energetska učinkovitosti stavb (Direktiva 2010/31/EU), tj. gre za skoraj nič-energijske stavbe. Dejavnost zrcali prizadevanja za izvajanje ustreznih praks, ki so opredeljene kot "pričakovane prakse" v najnovjši verziji Evropskega kodeksa ravnanja za energijsko učinkovitost podatkovnih centrov ali v dokumentu odborov CEN in CENELEC CLC TR50600-99-1 "Objekti in infrastruktura podatkovnih centrov – Del 99-1: Priporočene prakse za upravljanje z energijo" in obsega izvedbo vseh pričakovanih praks z najvišjo vrednostjo 5 v skladu z zadnjo verzijo Evropskega kodeksa ravnanja za energijsko učinkovitost podatkovnih centrov.</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno v primeru IKT opreme/infrastrukture, razen podatkovnih centrov Uporabljena oprema izpolnjuje zahteve iz Direktive 2009/125/ES za strežnike in izdelke za shranjevanje podatkov ali računalnike in računalniške strežnike ali elektronske zaslone. Dejavnost zrcali prizadevanja za izvajanje ustreznih praks, npr. IT oprema in storitve, ki so opredeljene kot "pričakovane prakse" v zadnji verziji Evropskega kodeksa ravnanja za energijsko učinkovitost podatkovnih centrov ali v dokumentu odborov CEN in CENELEC CLC TR50600-99-1 "Objekti in infrastruktura podatkovnih centrov – Del 99-1: Priporočene prakse za upravljanje z energijo".</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru podatkovnih centrov (vključno z IKT opremo/infrastrukturo) Sama narava dejavnosti je skladna z Direktivo o energetska učinkovitosti stavb (Direktiva 2010/31/EU), tj. gre za skoraj nič-energijske stavbe.</p>

			<p>Dejavnost zrcali prizadevanja za izvajanje ustreznih praks, ki so opredeljene kot "pričakovane prakse" v najnovejši verziji Evropskega kodeksa ravnanja za energijsko učinkovitost podatkovnih centrov ali v dokumentu odborov CEN in CENELEC CLC TR50600-99-1 "Objekti in infrastruktura podatkovnih centrov – Del 99-1: Priporočene prakse za upravljanje z energijo" in obsega izvedbo vseh pričakovanih praks z najvišjo vrednostjo 5 v skladu z zadnjo verzijo Evropskega kodeksa ravnanja za energijsko učinkovitost podatkovnih centrov.</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno v primeru IKT opreme/infrastrukture, razen podatkovnih centrov Uporabljena oprema izpolnjuje zahteve iz Direktive 2009/125/ES za strežnike in izdelke za shranjevanje podatkov ali računalnike in računalniške strežnike ali elektronske zaslone.</p> <p>Dejavnost zrcali prizadevanja za izvajanje ustreznih praks, npr. IT oprema in storitve, ki so opredeljene kot "pričakovane prakse" v zadnji verziji Evropskega kodeksa ravnanja za energijsko učinkovitost podatkovnih centrov ali v dokumentu odborov CEN in CENELEC CLC TR50600-99-1 "Objekti in infrastruktura podatkovnih centrov – Del 99-1: Priporočene prakse za upravljanje z energijo".</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	<p>Investicije zaradi svoje narave nimajo negativnega vpliva na klimatski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki investicij v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicije ne bodo privedle do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru podatkovnih centrov (vključno z IKT opremo/infrastrukuro) Treba bi bilo opraviti oceno tveganja in ranljivosti investicije na podnebne spremembe ter po potrebi izvesti ustrezne prilagoditve.</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru IKT opreme/infrastrukture, razen podatkovnih centrov Če gre za (veliko) infrastrukturo, npr. širokopasvno omrežje Treba bi bilo opraviti oceno tveganja in ranljivosti investicije na podnebne spremembe ter po potrebi izvesti ustrezne prilagoditve.</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Investicije zaradi svoje narave nimajo neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv, če se pri ravnanju z vodnimi in morskimi viri uporabijo takšne tehnološke rešitve, vezane na digitalno transformacijo v podjetjih, ki bodo vplivale na izboljšane procese, postopke in modele, ki bodo prispevali k trajnostni rabi in varstvu vodnih in morskih virov. Gre za investicije, pri katerih ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom.</p>

		<p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru podatkovnih centrov (vključno z IKT opremo/infrastrukturo) Tveganja degradacije okolja, povezana z ohranjanjem kakovosti vode in preprečevanjem vodnega stresa, se opredelijo in obravnavajo s ciljem doseganja dobrega stanja voda in dobrega ekološkega potenciala, kot sta opredeljena v členu 2(22) in (23) Uredbe (EU) 2020/852, v skladu z Direktivo 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter načrtom upravljanja rabe in varstva voda, ki se na njeni podlagi pripravi za morebiti prizadeta vodna telesa v posvetovanju z ustreznimi deležniki.</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru IKT opreme/infrastrukture, razen podatkovnih centrov Če gre za (veliko) infrastrukturo, npr. širokopasovno omrežje Tveganja degradacije okolja, povezana z ohranjanjem kakovosti vode in preprečevanjem vodnega stresa, se opredelijo in obravnavajo s ciljem doseganja dobrega stanja voda in dobrega ekološkega potenciala, kot sta opredeljena v členu 2(22) in (23) Uredbe (EU) 2020/852, v skladu z Direktivo 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter načrtom upravljanja rabe in varstva voda, ki se na njeni podlagi pripravi za morebiti prizadeta vodna telesa v posvetovanju z ustreznimi deležniki.</p>
Prehod na krožno gospodarstvo	X	<p>Investicija zaradi svoje narave nima neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa ima lahko pozitiven vpliv na klimatski cilj, če se digitalne tehnologije namenjujejo rešitvam na področju krožnega gospodarstva (digitalne rešitve na področju identifikacije in sledljivosti podatkov, rešitve v zvezi z digitalno transformacijo v verigah vrednosti podatkov in na področju mikroelektronike, ki bodo vplivale na izboljšane procese skozi celotno verigo vrednosti, postopke in modele, ki bodo prispevali h krepitvi uporabe tehnoloških rešitev na področju krožnega gospodarstva). Prav investicije na področju blockchain tehnologij bodo pozitivno prispevale k rabi virov v procesu prehoda na krožno gospodarstvo.</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru podatkovnih centrov (vključno z IKT opremo/infrastrukturo) Uporabljena oprema izpolnjuje zahteve iz Direktive 2009/125/ES za strežnike in izdelke za shranjevanje podatkov. Uporabljena oprema ne vsebuje omejenih snovi, navedenih v Prilogi II k Direktivi 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta, razen če vrednosti masnih koncentracij v homogenih materialih ne presegajo najvišjih vrednosti iz navedene priloge. Vzpostavljen je načrt ravnanja z odpadki, ki zagotavlja čim večje recikliranje po koncu življenjske dobe električne in elektronske opreme, tudi na podlagi pogodbenih dogovorov s partnerji na področju recikliranja, razmisleka o finančnih projekcijah ali uradne projektne dokumentacije. Oprema se ob koncu življenjskega cikla pripravi za ponovno uporabo, predelavo ali recikliranje oziroma ustrezno obdelavo, vključno z odstranitvijo vseh tekočin in selektivno obdelavo v</p>

		<p>skladu s Prilogo VII k Direktivi 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta.</p> <p>Najmanj 70 % (glede na maso) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov (razen naravno prisotnih materialov iz kategorije 17 05 04 Evropskega seznama odpadkov, vzpostavljenega z Odločbo Komisije 2000/532/ES), ki nastanejo na gradbišču, se pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno predelavo, vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomeščanje drugih materialov, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov.</p> <p>Subjekti omejijo nastajanje odpadkov pri postopkih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu s protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov, ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik in z uporabo selektivnega rušenja za omogočanje odstranjevanja nevarnih snovi in varnega ravnanja z njimi ter olajšanje ponovne uporabe in visokokakovostnega recikliranja s selektivnim odstranjevanjem materialov z uporabo razpoložljivih sistemov razvrščanja za gradbene odpadke in odpadke iz rušenja objektov.</p> <p>Načrt gradnje in gradbene tehnike podpirajo krožnost in, s sklicevanjem na standard ISO 20887288 ali druge standarde za ocenjevanje razstavljanja in adaptabilnosti stavb, dokazujejo, da so zasnovani tako, da so bolj gospodarni z viri, prilagodljivi, prožni in razstavljeni, da se omogočita ponovna uporaba in recikliranje.</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru IKT opreme/infrastrukture, razen podatkovnih centrov</p> <p>Uporabljena oprema izpolnjuje zahteve po snovni učinkovitosti iz Direktive 2009/125/ES za strežnike in izdelke za shranjevanje podatkov ali računalnike in računalniške strežnike ali elektronske zaslone.</p> <p>Uporabljena oprema ne vsebuje omejenih snovi, navedenih v Prilogi II k Direktivi 2011/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta, razen če vrednosti masnih koncentracij v homogenih materialih ne presegajo najvišjih vrednosti iz navedene priloge.</p> <p>Vzpostavljen je načrt ravnanja z odpadki, ki zagotavlja čim večje recikliranje po koncu življenjske dobe električne in elektronske opreme, tudi na podlagi pogodbenih dogovorov s partnerji na področju recikliranja, razmisleka o finančnih projekcijah ali uradne projektne dokumentacije.</p> <p>Oprema se ob koncu življenjskega cikla pripravi za ponovno uporabo, predelavo ali recikliranje oziroma ustrezno obdelavo, vključno z odstranitvijo vseh tekočin in selektivno obdelavo v skladu s Prilogo VII k Direktivi 2012/19/EU Evropskega parlamenta in Sveta.</p> <p>Dodatno, če gre za (veliko) infrastrukturo, npr. širokopasovno omrežje</p> <p>Najmanj 70 % (glede na maso) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov (razen naravno prisotnih materialov iz kategorije 17 05 04 Evropskega seznama odpadkov, vzpostavljenega z Odločbo Komisije 2000/532/ES), ki nastanejo na gradbišču, se pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno predelavo,</p>
--	--	---

			<p> vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomeščanje drugih materialov, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov.</p> <p> Subjekti omejijo nastajanje odpadkov pri postopkih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu s protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov, ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnik in z uporabo selektivnega rušenja za omogočanje odstranjevanja nevarnih snovi in varnega ravnanja z njimi ter olajšanje ponovne uporabe in visokokakovostnega recikliranja s selektivnim odstranjevanjem materialov z uporabo razpoložljivih sistemov razvrščanja za gradbene odpadke in odpadke iz rušenja objektov.</p>
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja	X		<p> Investicije zaradi svoje narave nimajo neposrednega vpliva na okoljski cilj, vendar pa imajo lahko pozitivni vpliv na klimatski cilj, če se digitalne tehnologije namenjajo rešitvam na področju zmanjšanja in preprečevanja onesnaževanja okolja, predvsem skozi procese, ki omogočajo ob podpori digitalizacije procesov tudi bistveno zmanjšanje odpadka in s tem tudi boljši nadzor nad onesnaževanjem.</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru podatkovnih centrov (vključno z IKT opremo/infrastrukturo)</p> <p> Gradbene komponente in materiali, uporabljeni za gradnjo, ne vsebujejo azbesta ali nevarnih snovi, ki so predmet avtorizacije v skladu s seznamom iz Priloge XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta. Gradbene komponente in materiali, uporabljeni za gradnjo, ki lahko pridejo v stik s stanovalci, izpustijo manj kot 0,06 mg formaldehida na m³ materiala ali komponente pri preskušanju v skladu s pogoji iz Priloge XVII k Uredbi (ES) št. 1907/2006 in manj kot 0,001 mg drugih rakotvornih hlapnih organskih spojin kategorij 1A in 1B na m³ materiala ali komponente pri preskušanju v skladu s standardom CEN/EN 16516 ali ISO 16000-3 ali pod drugimi enakovrednimi standardiziranimi preskusnimi pogoji in metodami za določanje.</p> <p> Če je novi objekt na potencialno onesnaženem območju (degradirano območje), se za območje izvede preiskava potencialnih onesnaževal, na primer z uporabo standarda ISO 18400.</p> <p> Sprejeti so ukrepi za zmanjšanje hrupa, prahu in emisij onesnaževal med gradbenimi ali vzdrževalnimi deli.</p> <p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru IKT opreme/infrastrukture, razen podatkovnih centrov</p> <p> Ni relevantno</p>
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		<p> Investicije zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki investicij v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicije ne bodo imele negativnega vpliva na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitenih območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitenimi območji).</p>

		<p>Upoštevanje načela, da se ne škoduje bistveno, v primeru podatkovnih centrov (vključno z IKT opremo/infrastrukturo)</p> <p>Izvedena sta bila presoja vplivov na okolje (EIA) ali pregled v državah članicah EU v skladu z Direktivo 2011/92/EU. Za dejavnosti v tretjih državah je bila izvedena presoja vplivov na okolje v skladu z enakovrednimi nacionalnimi predpisi ali mednarodnimi standardi.</p> <p>Če je bila izvedena presoja vplivov na okolje, se izvedejo zahtevani blažitveni in izravnalni ukrepi za varstvo okolja.</p> <p>Za zemljišča/postopke na občutljivih območjih biotske raznovrstnosti (vključno z omrežjem zavarovanih območij Natura 2000, Unescovimi območji kulturne dediščine in ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zavarovanimi območji) ali v bližini takih območij je bila, kjer je bilo to potrebno, izvedena ustrežna ocena, na podlagi ugotovitev take ocene pa se izvajajo potrebni blažitveni ukrepi.</p> <p>Novi objekt ni zgrajen na:</p> <p>(a) ornem zemljišču ali pridelovalni površini s srednjo do visoko stopnjo rodovitnosti tal in podzemno biotsko raznovrstnostjo iz raziskave EU LUCAS</p> <p>(b) neizkoriščenem zemljišču s priznanim velikim pomenom za ohranjanje biotske raznovrstnosti ali zemljišču, ki se uporablja kot habitat ogroženih (rastlinskih in živalskih) vrst z evropskega rdečega seznama ali evropskega rdečega seznama Mednarodne zveze za ohranjanje narave in naravnih virov (IUCN)</p> <p>(c) zemljišču, ki ustreza opredelitvi gozda v nacionalnem pravu, uporabljeni v nacionalni evidenci toplogrednih plinov, ali, če ta ne obstaja, opredelitvi gozda s strani FAO.</p> <p>Upoštevanje načel, da se ne škoduje bistveno, v primeru IKT opreme/infrastrukture, razen podatkovnih centrov</p> <p>Če gre za (veliko) infrastrukturo, npr. širokopasovno omrežje</p> <p>Izvedena sta bila presoja vplivov na okolje (EIA) ali pregled v državah članicah EU v skladu z Direktivo 2011/92/EU. Za dejavnosti v tretjih državah je bila izvedena presoja vplivov na okolje v skladu z enakovrednimi nacionalnimi predpisi ali mednarodnimi standardi.</p> <p>Če je bila izvedena presoja vplivov na okolje, se izvedejo zahtevani blažitveni in izravnalni ukrepi za varstvo okolja.</p> <p>Za zemljišča/postopke na občutljivih območjih biotske raznovrstnosti (vključno z omrežjem zavarovanih območij Natura 2000, Unescovimi območji kulturne dediščine in ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zavarovanimi območji) ali v bližini takih območij je bila, kjer je bilo to potrebno, izvedena ustrežna ocena, na podlagi ugotovitev take ocene pa se izvajajo potrebni blažitveni ukrepi.</p> <p>Novi objekt ni zgrajen na:</p> <p>(a) ornem zemljišču ali pridelovalni površini s srednjo do visoko stopnjo rodovitnosti tal in podzemno biotsko raznovrstnostjo iz raziskave EU LUCAS</p> <p>(b) neizkoriščenem zemljišču s priznanim velikim pomenom za ohranjanje biotske raznovrstnosti ali zemljišču, ki se uporablja kot habitat ogroženih (rastlinskih in živalskih) vrst z evropskega rdečega seznama ali evropskega rdečega</p>
--	--	---

			seznama Mednarodne zveze za ohranjanje narave in naravnih virov (IUCN) (c) zemljišču, ki ustreza opredelitvi gozda v nacionalnem pravu, uporabljeni v nacionalni evidenci toplogrednih plinov, ali, če ta ne obstaja, opredelitvi gozda s strani FAO.
--	--	--	--

2.2. KOMPONENTA 2: Digitalna preobrazba javnega sektorja in javne uprave (C2 K2)

Reforma: Okrepitev upravljanja digitalne preobrazbe javne uprave			
Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato ukrep ne bo privedel do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato Ukrep ne bo povzročil bistvene neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne bo povečal nastajanja odpadkov.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato se ne pričakuje,

			da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij onesnaževal v zrak, vodo ali tla.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato reforma ne bo imela negativnega vpliva na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji).

Reforma: Vzpostavitev okolja za uporabo e-storitev javne uprave

Gre za ukrep, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu, oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrep je usmerjen v dvig uporabe e-storitev in zato v skladu s Celovitim Nacionalnim energetske in podnebnim načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj ukrepov na področju digitalizacije.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep ne spada v dejavnosti, ki bi vključevale prilagoditvene rešitve, s katerimi bi se vplivalo na podnebje. Ukrep ne bo privedel do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep ne bo povzročil bistvene neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne bo povečal nastajanja odpadkov.

Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ne pričakuje se, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij onesnaževal v zrak, vodo ali tla.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Reforma ne vpliva negativno na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji). Naložba bo v skladu s Celovitim nacionalnim energetske in podnebni načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj projektov na področju digitalizacije.

Reforma: Posodobitev upravnih procesov za uspešno digitalno preobrazbo			
Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben in se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za zakonodajno reformo, ki bo omogočila digitalizacijo upravnih postopkov, kar bo prispevalo k dvigu uporabe e-storitev in je zato v skladu s Celovitim nacionalnim energetske in podnebni načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj ukrepov na področju digitalizacije.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep ne spada v dejavnosti, ki bi vključevale prilagoditvene rešitve, s katerimi bi se vplivalo na podnebje. Ukrep ne bo privedel do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom,

			saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep ne bo povzročil bistvene neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne bo povečal nastajanja odpadkov.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ne pričakuje se, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij onesnaževal v zrak, vodo ali tla.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben in se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Reforma ne vpliva negativno na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitenih območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitenimi območji). Naložba bo v skladu s Celovitim nacionalnim energetske in podnebni načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj projektov na področju digitalizacije.

Reforma: Vzpostavitev kompetenčnega centra in dvig usposobljenosti zaposlenih v javni upravi

Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. V državni upravi je treba izboljšati učinkovitost delovanja in se prilagoditi novi normalnosti, ki jo je povzročila epidemija COVID-19. Bliskovit razvoj predvsem na področju tehnologije, digitalizacije in hitre spremembe v okolju močno vplivajo na sposobnosti in spretnosti, ki jih potrebujejo

			zaposleni za uspešno obvladovanje novih izzivov, predvsem hitro prilagodljivost tako posameznika kot celotne državne uprave, zato so nujna nova znanja in veščine, ki so skladna z navedeno spremenjeno vlogo. Z vzpostavitvijo kompetenčnega centra, ki na sistematičen način podpira uporabo kompetenčnega modela, je tako v pomoč vodjem in kadrovikom pri kadrovske procesih, kot so pridobivanje kadra in zaposlovanje, usposabljanje in razvoj zaposlenih, razvoj kariere, odkrivanje talentov, načrtovanje nasledstev in medgeneracijsko sodelovanje. Gre torej primarno za ukrepe, ki so namenjeni izvajanju aktivnosti organov državne uprave, pri čemer je ključen njihov intelektualni vložek. Ukrepi glede na navedeno ne bodo negativno vplivali na povečanje toplogrednih plinov v ozračju.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrepi, usmerjeni k javnim uslužbencem v državni upravi, ne sodijo v dejavnosti, ki bi vključevale prilagoditvene rešitve, s katerimi se znatno zmanjša tveganje za škodljiv vpliv sedanjega in pričakovanega prihodnjega podnebja na to gospodarsko dejavnost ali znatno zmanjša ta škodljiv vpliv, ne da bi se pri tem povečalo tveganje za škodljiv vpliv na ljudi, naravo ali sredstva. Glede na navedeno reforma 5 ne vpliva negativno na prilagajanje podnebnim spremembam.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno; seveda pa bomo z ukrepi krepili prevzemanje odgovornosti za okolje javnih uslužbencev ter jih s tem poskušali spodbujati k zavedanju o trajnostni rabi ter varstvu vodnih in morskih virov, ki ga bodo uporabljali pri delu in v svojem življenju, kot okolju prijazni oziroma odgovorni državljani.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben in se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Državna uprava kot takšna se v okviru neposrednega in posrednega zagotavljanja storitev za uporabnike ne ukvarja s konkretno proizvodnjo izdelkov ali surovin, niti ne izvaja ukrepov za učinkovito rabo virov in energije, zato ne more neposredno negativno vplivati na prehod na krožno gospodarstvo.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Z izvajanjem predvidenih aktivnosti ne bomo povzročali dodatnih emisij, zmanjševali ravni kakovosti zraka, vode ali tal, proizvajali, uporabljali ali odstranjevali kemikalije, povzročali dodatnih smeti ali drugače onesnaževali okolje. Učinkovitejše upravljanje zaposlenih se bo odražalo v bolj učinkovitem delu državne uprave in posledično

			kakovostnejših javnih storitvah za državljane in gospodarstvo. Z ukrepi bomo vplivali na ustrezno usposobljenost oziroma kompetentnost zaposlenih z dovolj širokim naborom kompetenc (znanj, spretnosti, vrednot in ravnanj), ki so se hkrati sposobni prilagajati hitrim spremembam tako v družbi kot na trgu dela, kar omogoča za spremembe in izzive iz okolja bolj prilagodljivo in odpornejše gospodarstvo. Struktura gospodarstva, ki temelji na znanju, je bolj prilagodljiva in odpornejša za spremembe in izzive iz okolja.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrepi, ki so predvideni v okviru reforme, ne bodo vsebovali aktivnosti, s katerimi bi se posegalo v kakršnokoli naravno okolje (zemljišča, gozdove ipd.), zato ti ukrepi ne bodo povzročali škode varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Reforma: Zagotavljanje kibernetske varnosti			
Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrep je usmerjen v dvig zagotavljanje kibernetske varnosti tako, da se okrepijo zmogljivosti akterjev, ki skrbijo za to področje. Poleg tega se pričakuje, da bo ukrep imel učinke tudi na zmanjšanje virov energije, saj bo uporabljal sodobne in optimizirane IKT rešitve. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov. Pri izvedbi postopkov JN se bo upoštevalo tudi pravila zelenega javnega naročanja oziroma okoljskih vidikov.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave zato ukrep ne bo privedel do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim

			ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato Ukrep ne bo povzročil bistvene neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne bo povečal nastajanja odpadkov.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato se ne pričakuje, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij onesnaževal v zrak, vodo ali tla.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Gre za ukrep institucionalne reforme, ki bo okrepila upravljanje digitalne transformacije javne uprave, zato reforma ne bo imela negativnega vpliva na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji).

Reforma: Prehod v gigabitno družbo			
Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v gradnjo širokopasovnih optičnih omrežij zelo visokih hitrosti. Digitalizacija in razvoj gigabitne družbe omogočata delo, šolanje in medsebojno komunikacijo na daljavo in s tem zmanjšujeta potrebe po pogostih potovanjih

			in dnevni migracijah, zato bosta v manjši meri pripomogla k zmanjšanim emisijam ogljika.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje ob upoštevanju neposrednih učinkov. Posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v gradnjo širokopasovnih (optičnih omrežij) visokih hitrosti. V opisu DNSH pri investiciji je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj (energetska učinkovitost, umeščanje v prostor z nizkimi poplavnimi tveganji itd.).
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje ob upoštevanju neposrednih učinkov. Posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v gradnjo širokopasovnih (optičnih omrežij) visokih hitrosti.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje ob upoštevanju neposrednih učinkov. Posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v gradnjo širokopasovnih (optičnih omrežij) visokih hitrosti.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja	X		Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje ob upoštevanju neposrednih učinkov. Posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v gradnjo širokopasovnih (optičnih omrežij) visokih hitrosti. V opisu DNSH pri investiciji je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj (energetska učinkovitost, umeščanje v prostor z nizkimi poplavnimi tveganji itd.).
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje ob upoštevanju neposrednih učinkov. Posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v gradnjo širokopasovnih (optičnih omrežij) visokih hitrosti. V opisu DNSH pri investiciji je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj (energetska učinkovitost, umeščanje v prostor z nizkimi poplavnimi tveganji itd.).

Investicija: Modernizacija digitalnega okolja javne uprave

Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma

je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrep je usmerjen v dvig uprave e-storitev, poleg tega pa bo imel učinke tudi na zmanjšanje virov energije, saj sodobni trendi razvoja informacijskih rešitev z novimi programskimi jeziki bistveno zmanjšujejo odtis informacijske rešitve v smislu procesne moči, pomnilniških virov, posledično shranjevalnih kapacitet. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov. Pri izvedbi postopkov javnega naročanja se bo upoštevalo tudi pravila zelenega javnega naročanja oziroma okoljskih vidikov. Ukrepi bodo v skladu s Celovitim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj ukrepov na področju digitalizacije.</p> <p>Podatkovni center: Pri vzpostavitvi podatkovnega centra bo, ne glede na vrednost investicije, v celoti upoštevan prvi odstavek 6. člena Direktive 2012/27/EU. V skladu z okvirom, ki ga omogoča nacionalna zakonodaja o javnem naročanju (ZJN-3), bodo imeli prednost dobavitelji IT opreme s potrdili o nizkem ogljičnem odtisu – Energy Star.</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	<p>Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrep ne spada v dejavnosti, ki bi vključevale prilagoditvene rešitve, s katerimi bi se vplivalo na podnebje. Ukrep ne bo privedel do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam – v delu ukrepa, ki se nanaša na podatkovni center (»Vzpostavitev informacijske infrastrukture nove generacije«)	X		<p>V nadaljevanju smo pripravili vsebinsko oceno skladnosti z načelom DNSH v delu vzpostavitve podatkovnega centra.</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom,</p>

			<p>saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.</p> <p>Podatkovni center: Vzpostavitev podatkovnega centra ne bo imela nikakršnega vpliva na vodna telesa. Vzpostavitev podatkovnega centra ne predvideva uporabe snovi, ki bi imele vpliv na okolje. Za delovanje podatkovnega centra niso potrebne snovi, ki bi lahko z izpusti negativno vplivale na okolje. Podatkovni center ne bo povzročal emisij v smislu direktive 2008/50/EU.</p>
Prehod na krožno gospodarstvo		X	<p>Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep ne bo povzročil bistvene neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne bo povečal nastajanja odpadkov. Odslužena IKT oprema bo odstranjena v skladu s sistemom ravnanja z odsluženo opremo, ki je v veljavi v RS, tj. Uredbo o ravnanju z odpadno elektronsko opremo.</p> <p>Podatkovni center: V projektu bodo upoštewane smernice za trajnostno ravnanje z IT opremo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oprema bo v podatkovnih centrih nameščena celotno obdobje amortizacije, - po obdobju amortizacije v podatkovnih centrih se bo za del opreme poiskal možnost izrabe v testne ali izobraževalne namene, - po izteku življenjskega cikla IT opreme bo šla v razgradnjo v skladu z direktivo Evropskega parlamenta 2012/19/EU.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	<p>Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ne pričakuje se, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij onesnaževal v zrak, vodo ali tla.</p>
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	<p>Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicija ne vpliva negativno na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitenih območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitenimi območji). Naložba bo v skladu s Celovitim nacionalnim energetske in podnebni načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj projektov na področju digitalizacije.</p>

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Podatkovni center Vzpostavitev informacijske infrastrukture nove generacije: Ukrep se bo izvajal v smislu zmanjševanja ogljičnega odtisa z ukinjanjem manjših podatkovnih centrov organov državne uprave. V največji možni meri so bo za zagotovitev primerne okolja za delovanje IT opreme uporabljajo pasivne metode hlajenja, ki ne zahtevajo uporabe električne energije za zniževanje temperatur prostorov. V skladu okvirom, ki ga omogoča nacionalna zakonodaja o javnem naročanju (ZJN-3), bodo imeli prednost dobavitelji IT opreme s potrdili o nizkem ogljičnem odtisu – Energy Star.

Investicija: Gigabitna infrastruktura

Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Tehnologija optičnih omrežij predstavlja tudi daleč najbolj energetsko učinkovito rešitev za širokopasovna omrežja zelo visokih hitrosti. Investicija, ki bo v veliki meri prispevala k digitalizaciji in razvoju gigabitne družbe in prispevala k omogočitvi dela, šolanja in socialne stike na daljavo in s tem zmanjševala potrebe po pogostih potovanjih in dnevnih migracijah, bo v manjši meri celo pripomogla k zmanjšanim emisijam ogljika.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Tehnologija optičnih omrežij predstavlja tudi daleč najbolj energetsko učinkovito rešitev za širokopasovna omrežja zelo visokih hitrosti. Investicija bo v veliki meri prispevala k digitalizaciji in razvoju gigabitne družbe in prispevala k omogočitvi dela, šolanja in socialne stike na daljavo in s tem zmanjševala potrebe po pogostih potovanjih in dnevnih migracijah.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrep ne bo negativno vplival na trajnostno rabo ter varstvo vodnih in morskih virov.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali

			pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicija ne bo povzročila negativnega vpliva na okoljski cilj glede prehoda na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov, niti ne bo povzročila neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov ali bistveno in dolgoročno škodovala okolju z vidika krožnega gospodarstva. Gradnja širokopasovne infrastrukture in omogočanje razvoja novih digitalnih tehnologij in storitev tega ne povzroča. Pogoj, da se 70 % odpadnega materiala reciklira bomo vključili v razpisne pogoje.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije onesnaževal v zrak, vodo ali tla?	X	Investicija nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljski cilj glede na preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja. Gradnja širokopasovnih optičnih omrežij zelo visokih hitrost bo potekala po obstoječih trasah infrastrukturnih objektov (ceste, elektro energetska omrežja, plinovodi itd.). Tehnologija optičnih omrežij predstavlja daleč najbolj energetsko učinkovito rešitev za širokopasovna omrežja zelo visokih hitrosti. Infrastruktura elektronskih komunikacij se umešča v tla ali v zrak, vendar morajo investitorji tla po gradnji vrniti v prvotno stanje, pri gradnji nove infrastrukture pa morajo v največji možni meri upoštevati zakonsko zahtevo za skupno gradnjo in združevanje z drugimi infrastrukturnimi investicijami ter tam, kjer je mogoče, uporabiti obstoječe infrastrukture ter s tem v najmanjši možni meri obremeniti prostor in okolje.
"Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: ali se pričakuje, da bo ukrep:	X	Investicija nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljski cilj glede varstva in ohranjanja biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Gradnja širokopasovnih optičnih omrežij zelo visokih hitrost bo potekala po obstoječih trasah infrastrukturnih objektov (ceste, elektro energetska omrežja, plinovodi itd.). Tehnologija optičnih omrežij predstavlja daleč najbolj energetsko učinkovito rešitev za širokopasovna omrežja zelo visokih hitrosti. Pri gradnji širokopasovne infrastrukture bo morala biti upoštevana uporaba vse obstoječe infrastrukture (skupna uporaba obstoječe infrastrukture) ter v največji možni meri skupno gradnjo in združevanje z drugimi infrastrukturnimi investicijami ter s trajnostno rabo zemljišč v najmanjši možni meri obremenjevati prostor in okolje ter prispevati k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Za vse vrste gradenj, tudi tistih, ki ne potrebujejo gradbenega dovoljenja, velja, da morajo biti v skladu z vsemi prostorskimi načrti države in lokalnih skupnosti.

Investicija: Digitalizacija notranje varnosti

Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep vključuje aktivnosti na področju digitalizacije oziroma digitalne preobrazbe, zato nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrep predvideva pozitivne učinke digitalizacije in modernizacije zato bo imel učinke tudi na zmanjšanje virov energije, saj sodobni trendi razvoja informacijskih rešitev z novimi programskimi jeziki bistveno zmanjšujejo odtis informacijske rešitve v smislu procesne moči, pomnilniških virov in posledično shranjevalnih kapacitet. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov. Pri izvedbi postopkov javnega naročanja se bo upoštevalo tudi pravila zelenega javnega naročanja oziroma okoljskih vidikov. Ukrepi bodo v skladu s Celovitim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj ukrepov na področju digitalizacije.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep vključuje aktivnosti na področju digitalizacije oziroma digitalne preobrazbe, zato nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrep ne spada v dejavnosti, ki bi vključevale prilagoditvene rešitve, s katerimi bi se vplivalo na podnebje. Ukrep ne bo privedel do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep vključuje aktivnosti na področju digitalizacije oziroma digitalne preobrazbe, zato nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep vključuje aktivnosti na področju digitalizacije oziroma digitalne preobrazbe, zato nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep ne bo povzročil bistvene neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne bo povečal nastajanja odpadkov. Odslužena IKT oprema bo odstranjena skladno s sistemom ravnanja z odsluženo opremo, ki je v

			veljavi v RS, tj. Uredbo o ravnanju z odpadno elektronsko opremo.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep vključuje aktivnosti na področju digitalizacije oziroma digitalne preobrazbe, zato nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ne pričakuje se, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij onesnaževal v zrak, vodo ali tla.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep vključuje aktivnosti na področju digitalizacije oziroma digitalne preobrazbe, zato nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicija ne vpliva negativno na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji). Naložba bo v skladu s Celovitim nacionalnim energetske in podnebni načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj projektov na področju digitalizacije.

Investicija: Digitalizacija izobraževanja, znanost in športa

Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Investicija je namenjena digitalizaciji področja izobraževanja in športa skozi zagotovitev ustrezne IKT infrastrukture v podporo digitalizaciji izobraževalnih procesov, razvoju informacijskih rešitev za podporo izvajanja pedagoških procesov, za podporo vodenja VIZ in za podporo športu. Skladno z navedenim so investicije namenjene zagotoviti nujno potrebnih informacijskih in IKT rešitev za nemoteno izvajanje izobraževalnega procesa, kakor tudi načrtovanih procesov na področju športa. Posledice sevanja in segrevanja IKT opreme so v skladu s postavljenimi zakonodajo, ki ureja to področje in zato nimajo negativnega učinka na navedeni okoljski cilj. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s

		<p>podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov.</p> <p>Digitalizacija za odprto znanost prispeva k blažitvi podnebnih sprememb. Omogočila bo vzpostavitev infrastrukture, ki bo bistveno izboljšala učinkovitost raziskav pri reševanju družbenih izzivov. To vključuje tudi podnebno nevtralnost in ostale okoljske cilje. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, zato nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih s podnebnimi spremembami, prav tako ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov. Pri izvedbi postopkov javnega naročanja se bo upoštevalo tudi pravila zelenega javnega naročanja oziroma okoljskih vidikov. Ukrepi bodo v skladu s Celovitim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj ukrepov na področju digitalizacije za odprto znanost. Raziskave pri reševanju skupnih podnebnih in drugih okoljskih izzivov bodo še bolj globalno povezane. Odprta znanost preko svoje usmerjenosti k reševanju družbenih izzivov ureja vprašanja zelenega prehoda (interdisciplinarna in horizontalna narava tega vprašanja pomeni, da se raziskave, povezane z zelenim prehodom, pojavljajo v okviru vseh znanstvenih disciplin, tem bolj, ko je znanost prilagojena za delo po načelih odprte znanosti). Znanost in raziskave bodo z uvedbo digitalizacije in odprtosti še bolj učinkovito reševale probleme blažitve podnebnih sprememb in bodo pri tem še bolj učinkovito mednarodno povezane. Aktivnost nima posebnega vpliva na emisije toplogrednih plinov.</p> <p>Podatkovna centra: Pri vzpostavljanju dveh podatkovnih centrov za namen dolgotrajne hrambe raziskovalnih podatkov bo, ne glede na vrednost investicije, v celoti upoštevan prvi odstavek 6. člena Direktive 2012/27/EU. V skladu z okvirom, ki ga omogoča nacionalna zakonodaja o javnem naročanju (ZJN-3) bodo imeli prednost dobavitelji električne energije brez ogljičnega odtisa.</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam	X	<p>Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ukrepi ne spadajo v dejavnosti, ki bi vključevale prilagoditvene rešitve, s katerimi bi se vplivalo na podnebje. Ukrepi ne bodo privedli do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva, sevanje in segrevanje IKT opreme bo skladno z določbami zelene zakonodaje. Rezultati raziskovalnega dela bodo z uvedbo digitalizacije in upoštevanjem načel odprte znanosti enostavno, brezplačno in bistveno bolj dostopni tistim, ki jih bodo potrebovali. Ukrepi v okviru digitalizacije za odprto znanost v okviru svojega življenjskega cikla zato v nobenem primeru ne bodo škodovali okoljskim ciljem. V skladu z Zakonom o raziskovalni in razvojni dejavnosti raziskovalna in razvojna dejavnost temelji na načelih etičnosti in odgovornosti za uresničevanje ciljev, zapisanih v Raziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije, tudi ob spoštovanju okoljevarstvenega in trajnostnega vidika družbenega razvoja. Projekt v skladu z navedenim ne bo</p>

			škodoval okoljskim ciljem, temveč bo cilje uresničeval v skladu z načelom trajnostnega razvoja in ob spodbujanju cilja Evropske Unije o ohranjanju, varovanju in izboljšanju kakovosti okolja. V okviru aktivnosti nakupa/dolgoročnega najema hrbtenice in vzpostavljanja repozitorijev bodo te izvedene na način »ne povzročaj škode (okolju)«. Pri obnovi prostorov bodo razpisi izvedeni na način, da se bo saniralo energetski odtis potrebnih strežniških prostorov, s čimer se bo zagotovilo, da je del sredstev uporabljen tudi za zmanjševanje ogljičnega odtisa. Pri tem pa se ne bo izvajalo posegov, ki bi na kakršen koli način negativno vplivali na okolje oziroma na nobenega izmed navedenih okoljskih ciljev. Digitalizacija za odprto znanost prispeva k učinkovitejšemu prilagajanju podnebnim spremembam. Znanost in raziskave bodo z uvedbo digitalizacije in odprtosti še bolj učinkovito reševale probleme podnebnih sprememb in bodo pri tem še bolj učinkovito mednarodno povezane. Aktivnost nima posebnega vpliva na okolje v sedanjem in prihodnjem času ali škodljivih vplivov na ljudi, naravo ali imetje.
Prilagajanje podnebnim spremembam – v delu ukrepa, ki se nanaša na podatkovna centra	X		V nadaljevanju smo pripravili vsebinsko oceno skladnosti z načelom DNSH v delu vzpostavitve dveh podatkovnih centrov.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se ne nameščajo vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo. Digitalizacija za odprto znanost pozitivno prispeva k trajnostni rabi in zaščiti vodnih in morskih virov. Znanost in raziskave bodo z uvedbo digitalizacije in odprtosti še bolj učinkovito reševale probleme trajnostne rabe in zaščite vodnih in morskih virov in bodo pri tem še bolj učinkovito mednarodno povezane.</p> <p>Podatkovna centra: Vzpostavitev podatkovnih centrov ne bo imela nikakršnega vpliva na vodna telesa, saj ta ne predvideva uporabe snovi, ki bi imele vpliv na okolje. Za delovanje podatkovnega centra niso potrebe snovi, ki bi lahko z izpusti negativno vplivale na okolje. Za ogrevanje stavbe se bo uporabljala reciklirana toplota delovanja IT opreme. Podatkovna centra ne bosta povzročala emisij v smislu direktive 2008/50/EU. Pri gradnji ali obnovi stav se bodo striktno upoštevali predpisi iz Priloge XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006 in standardi CEN/TS 16516 ter ISO 16000-3.</p>
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob

			<p>upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep ne bo povzročil bistvene neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne bo povečal nastajanja odpadkov. Odslužena IKT oprema bo odstranjena skladno s sistemom ravnanja z odsluženo opremo, ki je v veljavi v RS, tj. Uredbo o ravnanju z odpadno elektronsko opremo. Digitalizacija za odprto znanost pozitivno prispeva k učinkovitejši rabi materialov, naravnih virov in zmanjševanju, sežiganju in odstranjevanju odpadkov. Znanost in raziskave bodo z uvedbo digitalizacije in odprtosti še bolj učinkovito reševale probleme učinkovite rabe materialov, naravnih virov in zmanjševanja, sežiganja in odstranjevanja odpadkov in bodo pri tem še bolj učinkovito mednarodno povezane.</p> <p>Podatkovna centra: V projektu bodo upoštrevane smernice za trajnostno ravnanje z IT opremo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - oprema bo v podatkovnih centrih nameščena celotno obdobje amortizacije, - po obdobju amortizacije v podatkovnih centrih se bo za del opreme poiskal možnost izrabe v učne namene, - po izteku življenjskega cikla IT opreme bo šla v razgradnjo v skladu z direktivo Evropskega parlamenta 2012/19/EU.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	<p>Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Investicija ne vpliva negativno na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitenih območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitenimi območji). Digitalizacija za odprto znanost pozitivno prispeva k dobremu stanju in odpornosti ekosistemov in ohranitvi habitatov in vrst in zaščiti interesov EU na tem področju. Znanost in raziskave bodo z uvedbo digitalizacije in odprtosti še bolj učinkovito reševale probleme zaščite in obnove biotske raznovrstnosti in ekosistemov in bodo pri tem še bolj učinkovito mednarodno povezane.</p> <p>Investicija na področju digitalizacije za odprto znanost bo imela pozitiven vpliv na zeleni prehod, saj bodo znanost in raziskave na tem področju bolj učinkovite, vendar pa tega vpliva ni mogoče empirično izmeriti. Naložba bo v skladu s Celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj projektov na področju digitalizacije za odprto znanost. Digitalizacija za odprto znanost bo omogočila vzpostavitev infrastrukture, ki bo bistveno izboljšala učinkovitost raziskav pri reševanju družbenih izzivov ter zagotovila prilagoditev oziroma ustrezne kompetence, znanja in spretnosti za prilagajanje javnih raziskovalnih organizacij za delovanje po načelih odprte znanosti. Raziskave pri reševanju skupnih podnebnih in drugih okoljskih izzivov bodo še bolj globalno</p>

			povezane. Rezultati raziskovalnega dela pa bodo z uvedeno digitalizacijo in upoštevanjem načel odprte znanosti enostavno, brezplačno in bistveno bolj dostopni tistim, ki jih bodo potrebovali.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	<p>Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Investicija ne vpliva negativno na stavbe na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji). Digitalizacija za odprto znanost pozitivno prispeva k dobremu stanju in odpornosti ekosistemov in ohranitvi habitatov in vrst in zaščiti interesov EU na tem področju. Znanost in raziskave bodo z uvedbo digitalizacije in odprtosti še bolj učinkovito reševale probleme zaščite in obnove biotske raznovrstnosti in ekosistemov in bodo pri tem še bolj učinkovito mednarodno povezane.</p> <p>Investicija na področju digitalizacije za odprto znanost bo imela pozitiven vpliv na zeleni prehod, saj bodo znanost in raziskave na tem področju bolj učinkovite, vendar pa tega vpliva ni mogoče empirično izmeriti. Naložba bo v skladu s Celovitim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom, ki spodbuja uporabo digitalizacije pri podnebnih ukrepih. To je tudi cilj projektov na področju digitalizacije za odprto znanost. Digitalizacija za odprto znanost bo omogočila vzpostavitev infrastrukture, ki bo bistveno izboljšala učinkovitost raziskav pri reševanju družbenih izzivov ter zagotovila prilagoditev oziroma ustrezne kompetence, znanja in spretnosti za prilagajanje javnih raziskovalnih organizacij za delovanje po načelih odprte znanosti. Raziskave pri reševanju skupnih podnebnih in drugih okoljskih izzivov bodo še bolj globalno povezane. Rezultati raziskovalnega dela pa bodo z uvedeno digitalizacijo in upoštevanjem načel odprte znanosti enostavno, brezplačno in bistveno bolj dostopni tistim, ki jih bodo potrebovali.</p>

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	<p>Podatkovna centra: Ukrep se bo izvajal v smislu zmanjševanja ogljičnega odtisa pri omogočanju informacijskih storitev javno financiranim raziskovalnim in izobraževalnim ustanovam. Pri vzpostavljanju podatkovnih centrov bodo upoštevani ugotovljeni trendi pri podnebnih spremembah. V največji možni meri se bo za zagotovitev primerne okolja za delovanje IT opreme uporabljajo pasivne metode hlajenja, ki ne zahtevajo uporabe električne energije za zniževanje temperatur prostorov.</p> <p>V skladu z okvirom, ki ga omogoča nacionalna zakonodaja o javnem naročanju (ZJN-3), bodo imeli prednost dobavitelji električne energije brez ogljičnega odtisa.</p>

Investicija: Zeleni slovenski lokacijski okvir

Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Investicija bo prispeval k okoljskemu cilju 1 v delu, kjer se z digitalnim povezovanjem ključnih prostorskih in okoljskih procesov zmanjšuje in lažje kontrolira nepredvidene posege v prostor. Povezan in ažuren sistem monitoringa prostora in okolja bo znižal stroške vzdrževanja podatkovnih zbirk, stroške sanacij nedovoljenih gradenj, ker bo omogočal hitro prepoznavanje nelegalnih posegov, znižal stroške inšpekcijskih nadzorov ter omogočil večja učinkovitost inšpekcijskih nadzorov.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Investicija bo prispeval k okoljskemu cilju 2 v delu, kjer se s horizontalna digitalna povezanostjo prostora, okolja, voda in narave omogočila pametno upravljanje s prostorom in okoljem ter s tem povečano odpornostjo na podnebne spremembe.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Investicija bo prispeval k okoljskemu cilju 3 v delu, kjer se s horizontalna digitalna povezanostjo prostora, okolja, voda in narave omogočila pametno upravljanje s prostorom kot omejenim naravnim virom ter nižjo pozidanostjo novih zemljišč.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Investicija bo prispeval k okoljskemu cilju 4 v delu, kjer se z enotnim podatkovnim prostorom za prostor, okolje, vode in naravo omogočila razvoj pametnih krožnih aplikacij in drugih aplikacij vrednosti vzdolž dobavnih verig.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Investicija bo prispeval k okoljskemu cilju 5 v delu, kjer se z digitalizacija okolja vzpostavlja kakovostne, geolocirane in časovno usklajene podatke o vplivih na okolje. Digitalizirani in povezani podatki služijo kot osnova za poplavno varnost, odzive na podnebne spremembe ter monitoring stanja prostora in okolja, pritiskov na zemljišča in okoljskih tveganj.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Investicija bo prispeval k okoljskemu cilju 6 v delu, kjer se z digitalizacijo pridobiva

			kakovostne, geolocirane in časovno usklajene podatke o vplivih na naravo tudi na območjih Natura 2000, območjih na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnih območjih biotske raznovrstnosti ter drugih zaščitenih območjih. Digitalizirani in povezani podatki služijo kot osnova za varstvo, ohranjanje in načrtovanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov.
--	--	--	--

Investicija: Digitalni prehod na področju kmetijstva, prehrane in gozdarstva
Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Deležnikom s področja kmetijstva, varne hrane, živinoreje in gozdarstva bo omogočeno e-poslovanje, s čimer zmanjšujemo ogljični odtis. Brezpapirno poslovanje pripomore k ohranjanju narave.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Deležnikom s področja kmetijstva, varne hrane, živinoreje in gozdarstva bo omogočeno e-poslovanje, s čimer zmanjšujemo ogljični odtis. Brezpapirno poslovanje pripomore k ohranjanju narave.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Izgradnja »Fast Tool« bo omogočila neposredno povezavo med kmetijskimi in okoljskimi podatki za spremljanje tal na kmetiji, vključno s podatki o parcelah, pridelkih, številom živali, bilanci hranil na kmetijskih zemljiščih in količino gnoja, ki se ga na kmetiji ustvari.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Digitalizacija kmetijstva, gozdarstva in prehrane v celotnem življenjskem ciklu razvoja nima pomembnega predvidljivega vpliva na okolje. Aktivnosti temeljijo na uvajanju digitalnih sprememb, ki potrebujejo manj naravnih virov in ne bodo povzročile bistvene neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne bodo povečale nastajanja odpadkov. Odslužena IKT oprema bo odstranjena skladno s sistemom ravnanja z odsluženo opremo, ki je v veljavi v RS, tj. Uredbo o ravnanju z odpadno elektronsko opremo.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Izgradnja »Fast Tool« bo omogočila neposredno povezavo med kmetijskimi in okoljskimi podatki za spremljanje tal na kmetiji, vključno s podatki o parcelah,

			pridelkih, številom živali, bilanci hranil na kmetijskih zemljiščih in količino gnoja, ki se ga na kmetiji ustvari.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Deležnikom s področja kmetijstva, varne hrane, živinoreje in gozdarstva bo omogočeno e-poslovanje, s čimer zmanjšujemo ogljični odtis. Brezpapirno poslovanje pripomore k ohranjanju narave.

Investicija: Digitalizacija na področju kulture
Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Digitalizacija postopkov, procesov in razvoj novih e-storitev na področju kulture bo vsebine, ki bi sicer potekale v živo, omogočila v digitalnem okolju.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Digitalizacija postopkov, procesov in razvoj novih e-storitev na področju kulture bo vsebine, ki bi sicer potekale v živo, omogočila v digitalnem okolju.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Digitalizacija kulture nima bistvenega učinka na vodne vire.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Digitalizacija postopkov, procesov in razvoj novih e-storitev na področju kulture bo vsebine, ki bi sicer potekale v živo, omogočila v digitalnem okolju.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Digitalizacija postopkov, procesov in razvoj novih e-storitev na področju kulture bo vsebine, ki bi sicer potekale v živo, omogočila v digitalnem okolju.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep se spremlja kot podporni ukrep cilju v zvezi s podnebnimi spremembami ali okoljskemu cilju s koeficientom 100 % ter se kot tak šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Digitalizacija postopkov, procesov in razvoj novih e-storitev na področju kulture bo vsebine, ki bi sicer potekale v živo, omogočila v digitalnem okolju.

Investicija: Digitalizacija pravosodja

Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Večje emisije toplogrednih plinov niso pričakovane.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Večje emisije toplogrednih plinov zaradi izvedbe projektov niso pričakovane.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Ugotovljeno ni nobeno tveganje degradacije okolja, povezano z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se vsebine projektov ne nanašajo na nameščanje vodovodne napeljave ali naprave, ki porabljajo vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Aktivnosti v pravosodju temeljijo na uvajanju digitalnih sprememb, ki potrebujejo manj naravnih virov.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Vsi nakupi opreme informacijskih tehnologij že sedaj potekajo v duhu zelenih naročil. (Nove informatizacijske rešitve, ki zagotavljajo ustrezno informatizirane sodne postopke in dostopnost vseh pisanj in odločitev v e-obliki, predstavljajo tudi izboljšanje poslovnega okolja, saj se jim s tem znižajo administrativni stroški kot tudi administrativna bremena v teh postopkih).
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Aktivnosti investicije ne bodo povzročile povečanja emisij in onesnaženje zraka, vode ali zemlje.

Investicija: Modernizacija digitalnega okolja javne uprave, mednarodni projekt SI-EuroQCI

Gre za ukrep oziroma projekt, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. V okviru projekta bomo vzpostavili nacionalno omrežje kvantne komunikacijske infrastrukture (Quantum Communication Infrastructure - QCI), ga povezali z nacionalnimi omrežji sosednjih držav in preko povezave s konstelacijo namenskih satelitov tudi z ostalimi nacionalnimi omrežji po EU in po svetu.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Projekt predstavlja pogoj za uspešno izvedbo reforme Prehod v gigabitno družbo. V okviru projekta bomo vzpostavili nacionalno omrežje kvantne komunikacijske infrastrukture (Quantum Communication Infrastructure - QCI), ga povezali z nacionalnimi omrežji sosednjih držav in preko povezave s konstelacijo namenskih satelitov tudi z ostalimi nacionalnimi omrežji po EU in po svetu.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Projekt predstavlja pogoj za uspešno izvedbo reforme Prehod v gigabitno družbo. V okviru projekta bomo vzpostavili nacionalno omrežje kvantne komunikacijske infrastrukture (Quantum Communication Infrastructure - QCI), ga povezali z nacionalnimi omrežji sosednjih držav in preko povezave s konstelacijo namenskih satelitov tudi z ostalimi nacionalnimi omrežji po EU in po svetu.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Projekt predstavlja pogoj za uspešno izvedbo reforme Prehod v gigabitno družbo. V okviru projekta bomo vzpostavili nacionalno omrežje kvantne komunikacijske infrastrukture (Quantum Communication Infrastructure - QCI), ga povezali z nacionalnimi omrežji sosednjih držav in preko povezave s konstelacijo namenskih satelitov tudi z ostalimi nacionalnimi omrežji po EU in po svetu.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Projekt predstavlja pogoj za uspešno izvedbo reforme Prehod v gigabitno družbo. V okviru projekta bomo vzpostavili nacionalno omrežje kvantne komunikacijske

			infrastrukture (Quantum Communication Infrastructure - QCI), ga povezali z nacionalnimi omrežji sosednjih držav in preko povezave s konstelacijo namenskih satelitov tudi z ostalimi nacionalnimi omrežji po EU in po svetu.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrep zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu, ali pa je ta vpliv nepomemben ter se zato v zvezi z zadevnim ciljem šteje za skladnega z načelom, da se ne škoduje bistveno. Projekt predstavlja pogoj za uspešno izvedbo reforme Prehod v gigabitno družbo. V okviru projekta bomo vzpostavili nacionalno omrežje kvantne komunikacijske infrastrukture (Quantum Communication Infrastructure - QCI), ga povezali z nacionalnimi omrežji sosednjih držav in preko povezave s konstelacijo namenskih satelitov tudi z ostalimi nacionalnimi omrežji po EU in po svetu.

3. RAZVOJNO PODROČJE: PAMETNA, TRAJNOSTNA IN VKLJUČUJOČA RAST

3.1. KOMPONENTA 1: RRI - raziskave, razvoj in inovacije (C3 K1)

Reforma: Delovanje in upravljanje RRI sistema			
Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno. Rezultati raziskovalno-razvojnih in inovacijskih procesov bodo z vidika vpliva na okolje tehnološko nevtralni na ravni njihove aplikacije (lahko se jih bo apliciralo v okviru dostopnih tehnologij, vključno z nizko učinkovitimi tehnologijami), prav tako se bo izključilo raziskovalno-inovacijske dejavnosti, ki se nanašajo na t. i. rjave R&I elemente, kot so premog, nafta, zemeljski plin, ki ga ne pokriva Priloga III DNSH Tehničnih usmeritev, modri in sivi vodik, sežigalnice in odlagališča).			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
<p>Blažitev podnebnih sprememb</p> <p>Prilagajanje podnebnim spremembam</p> <p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov</p> <p>Krožno gospodarstvo, vključno z preprečevanje odpadkov in reciklažo</p> <p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja</p> <p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov</p>		X	<p>Celotna strukturna reforma s povezovanjem deležnikov v okviru raziskovalno inovativnega okolja in aktivnosti iz navedenih naložb ne bo imela pomembnih predvidljivih neposrednih oziroma primarno posrednih učinkov skozi celotni cikel izvedbe strukturne spremembe na nobenega od navedenih okoljskih ciljev. Strukturna sprememba bo sicer usmerjena tudi v promocijo in vpeljevanje uporabe zelenih rešitev, kjer je večji poudarek na izboljševanju snovne produktivnosti/učinkovitosti in energetske učinkovitosti, ki izhajajo iz znanstvenih in industrijskih raziskav in eksperimentalnega razvoja. Strukturne spremembe bodo podpirale vse okoljske cilje, glede na že sprejete in predvidene strategije na področju raziskav, znanosti in inovacij pa se bo zagotovilo tudi ustrezno spremljanje in ovrednotenje zelenih rešitev na področju RRI tako v okviru predlaganih evalvacij RISS, delovanja oziroma sprememb delovanja in upravljanja RRI ter ovrednotenja delovanja podpornega okolja mreže NKO kot v okviru delovanja Razvojnega Sveta, mednarodne skupine strokovnjakov na področju RRI in novoustanovljenega Programskega odbora. Hkrati se bo v okviru povezovanja in mreženja raziskovalno-inovacijskega okolja posebno pozornost namenilo zelenemu prehodu in razvijanju rešitev, ki bodo imele na srednji in dolgi rok pozitivni vpliv na navedene okoljske cilje (Navedeno bomo zagotovili z umestitvijo načel DNSH v ukrepe in vrednotenja). Pri izvedbi investicijskih projektov bo dosledno izvajanje direktive o strateški presoji vplivov na okolje in direktive o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje. Obe direktivi sta bili preneseni v slovenski pravni red, zato se pred izvedbo posegov v okolje zahteva pridobitev ustreznih dovoljenj in soglasij na podlagi vseh področnih zakonov, ki kakorkoli urejajo posege v prostor kot npr. zakon, ki ureja graditev objektov, varstvo okolja, varovanje voda, narave itd. Mehanizmi presoje vplivov na okolje so integrirani v postopke pridobivanja upravnih dovoljenj in soglasij, zato ocenjujemo, da bo načelo DNSH v celoti spoštovano.</p>

Investicije: Naložbe v podporo strukturnim spremembam na področju RRI

Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Rezultati raziskovalno-razvojnih in inovacijskih procesov bodo z vidika vpliva na okolje tehnološko nevtralni na ravni njihove aplikacije (lahko se jih bo apliciralo v okviru dostopnih tehnologij, vključno z nizko učinkovitimi tehnologijami), prav tako se bo izključilo raziskovalno-inovacijske dejavnosti, ki se nanašajo na t. i. rjave R&I elemente, kot so premog, nafta, zemeljski plin, ki ga ne pokriva Priloga III DNSH Tehničnih usmeritev, modri in sivi vodik, sežigalnice in odlagališča.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Naložbe v raziskave in razvoj ter spodbujanje sodelovanja v okviru raziskovalno-inovacijskega sistema bodo pozitivno vplivale na blažitev podnebnih sprememb, ker bodo upravičenci za spodbude morali zagotoviti upoštevanje načela DNSH. Projekti, ki bodo izbrani, bodo usmerjeni v zelo različna področja družbenega razvoja za zeleni in digitalni prehod in bodo pomenili izboljšavo na področju raziskovanja in razvoja.</p> <p>Raziskovalno-inovacijski projekti v podporo zelenemu prehodu in digitalizaciji so upravičeni za financiranje ne podlagi kode intervencije 22 – raziskovalni in inovacijski procesi, tehnološki transfer in sodelovanje med podjetji s poudarkom na nizko-ogljčni ekonomiji, odpornosti in prilagajanje podnebnim spremembam iz Priloge SOO, ki 100 % prispeva h podnebnim ciljem ter 40 % k okoljskim ciljem. Cilji in narava ukrepov in intervencijske kode neposredno podpirajo blažitev podnebnih sprememb, hkrati pa tudi pomembno prispevajo k ostalim okoljskim ciljem glede na vrednost koeficienta.</p> <p>Spodbujanje mednarodne mobilnosti raziskovalcev sicer ne bo neposredno prispevalo k blažitvi podnebnih sprememb, hkrati pa tudi ne bodo imeli neposrednega predvidljivega vpliva ali drugega pomembnejšega posrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Vsekakor pa bodo novi raziskovalno-razvojni projekti lahko vključevali tudi projekte, pri katerih se bodo raziskovalci in raziskovalke ukvarjali/e s področjem blažitve podnebnih sprememb, vendar tega ni mogoče vnaprej predvideti.</p> <p>Sofinanciranje projektov RRI podjetniških vlaganj na lestvici TRL 6-8 in sofinanciranje investicij v RRI demonstracijske in pilotne podjetniške projekte bo v višini polovice sredstev usmerjeno v zeleni prehod, koda intervencije 23 – raziskovalni in inovacijski procesi, prenos tehnologije in sodelovanje med podjetji s poudarkom na krožnem gospodarstvu. Naložbi bosta neposredno prispevali k blažitvi podnebnih sprememb in k drugim okoljskim ciljem.</p> <p>Financiranje investicije vzpostavitve Nacionalnega inštituta za hrano ima kodo 003. Čeprav bo sam inštitut in njegovo delovanje v kasnejši fazi izrazito okoljsko in podnebno usmerjeno, pa sama izgradnja objekta (zgradbe) ne prispeva k omenjenim ciljem (0 %). Ena od pomembnih funkcij inštituta v kasnejši fazi (po vzpostavitvi) bo usmerjati razvoj v smeri zmanjšanja ogljičnega odtisa v sistemu preskrbe s hrano. Investicija bo s tem namenom okrepila raziskovalno-razvojne aktivnosti npr. v smeri večje uporabe biorazgradljive</p>

		<p>embalaže, izboljšanja energetske in snovne učinkovitosti tehnoloških postopkov predelave hrane, zapiranja snovnih zank oziroma vpeljave načel krožnosti in optimizacije procesov. Z vidika zmanjšanja odpadne hrane bo naložba stremela k usmerjanju razvoja v smeri zmanjšanja ogljičnega odtisa v sistemu preskrbe s hrano. Investicija bo s tem namenom okrepila raziskovalne-razvojne aktivnosti npr. v smeri večje uporabe biorazgradljive embalaže, izboljšanja energetske in snovne učinkovitosti tehnoloških postopkov predelave hrane, zapiranja snovnih zank oziroma vpeljave načel krožnosti in optimizacije procesov v smeri zmanjšanja odpadne hrane.</p> <p>Pri sami izvedbi investicije v ureditev objekta, kamor bo umeščen Inštitut za hrano, bomo upoštevali zahteve energetske učinkovite gradnje in vključevanje obnovljivih virov energije. Načrtovani objekt bo skoraj nič-energijska stavba, ki po Energetskem zakonu pomeni stavbo z zelo visoko energetske učinkovitostjo oziroma zelo majhno količino potrebne energije za delovanje, pri čemer je potrebna energija v veliki meri proizvedena iz obnovljivih virov na kraju samem ali v bližini. Objekt bo obratoval z uporabo obnovljivih virov energije (npr. ogrevanje z biomaso, uporaba toplotne črpalke zrak-voda, vključuje možnost uporabe integriranih fotovoltaičnih naprav za proizvodnjo električne energije na mestu samem (na strehi objekta ali kot del fasadnega ovoja). Emisije bodo minimalne in bodo v okviru dovoljenih ravni. Gradnja objekta bo upoštevala vse varstvene vidike (narava, okolje, kulturna dediščina itd.), predpise s področja ohranjanja narave in drugih pogojev ter regulirana s procesom dovoljevanj (mnenja, soglasja, upravna dovoljenja – gradbeno in uporabno dovoljenje, ki so izdana šele, ko so izpolnjeni varstveni pogoji in pridobljena potrebna soglasja). Upošteevane bodo tehnične zahteve iz Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah (Uradni list RS, št. 52/10 in 61/17 – GZ).</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam	X	<p>Raziskovalno-inovacijski projekti v podporo zelenemu prehodu in digitalizaciji so upravičeni za financiranje ne podlagi kode intervencije 22 – raziskovalni in inovacijski procesi, tehnološki transfer in sodelovanje med podjetji s poudarkom na nizko ogljični ekonomiji, odpornosti in prilagajanje podnebnim spremembam iz Priloge SOO, ki 100 % prispeva h podnebnim ciljem ter na podlagi 40 % koeficienta h okoljskim ciljem. Cilji in narava ukrepov in intervencijske kode neposredno podpirajo blažitev podnebnih sprememb, hkrati pa tudi pomembno prispevajo k ostalim okoljskim ciljem glede na vrednost okoljskega koeficienta. Naložbe v raziskave in razvoj bodo prispevale pozitivno k prilagajanju podnebnim spremembam z rešitvami, ki bodo usmerjene tudi v zeleni prehod.</p> <p>Spodbujanje mednarodne mobilnosti raziskovalcev sicer ne bo neposredno prispevali k prilagajanju k podnebnim spremembam, hkrati pa tudi ne bodo imeli neposrednega vpliva ali drugega pomembnejšega posrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Vsekakor pa bodo novi raziskovalno-razvojni projekti lahko vključevali tudi projekte, pri katerih se bodo raziskovalci in raziskovalke ukvarjali/e s področjem prilagajanja podnebnim spremembam, vendar tega ni mogoče vnaprej predvideti. Na ravni projektov se bo upoštevalo načela DNSH.</p>

			<p>Sofinanciranje projektov RRI podjetniških vlaganj na lestvici TRL 6-8 in sofinanciranje investicij v RRI demonstracijske in pilotne podjetniške projekte bo v višini polovice sredstev financirano na podlagi kode intervencije 23, ki 40 % prispeva h podnebnim ciljem.</p> <p>V okviru investicije vzpostavitve Nacionalnega inštituta za hrano (koda intervencije 003) bo podprto izvajanje raziskav z vidika prilagajanja verig preskrbe s hrano izzivom podnebnih sprememb, vključno z npr. prepoznavanjem in obvladovanjem novih dejavnikov tveganj za varnost hrane (razvoj in rast mikroorganizmov, virusov, uporaba kemijskih agensov itd.), ki so posledica podnebnih sprememb in lahko ogrožajo zdravje potrošnikov. Sama investicija ureditve objekta bo v prostor umeščena ob upoštevanju vseh potencialnih omejitev gradnje, ki jih določajo prostorski akti (kot npr. glede vodovarstvenega območja, naravovarstvenega območja ali katerihkoli drugih omejitev, ki se nanašajo na uporabo zemljišča, na katerem bo stal objekt). Projektiranje objekta bo upoštevalo tehnične zahteve glede učinkovitega hlajenja in ogrevanja stavbe, v skladu s Pravilnikom o učinkoviti rabi energije v stavbah (Uradni list RS, št. 52/10 in 61/17 – GZ).</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Sofinancirani raziskovalno-razvojni projekti za zeleni in digitalni prehod in spodbujanje mednarodne mobilnosti raziskovalcev ne bodo neposredno prispevali k trajnostni uporabi vodnih virov, hkrati pa tudi ne bodo imeli neposrednega vpliva ali drugega pomembnejšega posrednega vpliva. Vsekakor pa bodo novi raziskovalno-razvojni projekti lahko vključevali tudi projekte, pri katerih se bodo raziskovalci in raziskovalke ukvarjali/e s področjem trajnostnega uporabe in zaščite vodnih virov, vendar tega ni mogoče vnaprej predvideti.</p> <p>Naložbe v raziskave in razvoj pozitivno prispevajo k trajnostni rabi in učinkovitosti izrabe in zaščita vodnih in morskih virov. Ukrepi v področje zaščite voda in morskih virov ne bodo posebej usmerjali, bodo pa med merila vključeni trajnostni vidiki projektov oziroma spoštovanje načel DNSH.</p> <p>Sofinanciranje projektov RRI podjetniških vlaganj na lestvici TRL 6-8 in sofinanciranje investicij v RRI demonstracijske in pilotne podjetniške projekte ne bo neposredno prispevalo k trajnostni uporabi vodnih virov, ne bodo imeli neposrednega ali pomembnejšega posrednega vpliva.</p> <p>Financiranje investicije vzpostavitve Nacionalnega inštituta za hrano kot osrednjega stebra inovacijskega ekosistema v verigah preskrbe s hrano bo pozitivno prispevalo k trajnostni uporabi vodnih virov. Preko ciljnega usmerjanja raziskav in razvoja ima investicija potencial za spodbujanje razvoja procesov na ravni podjetij v smeri zmanjšanja rabe vode in/ali njene ponovne uporabe. Sama investicija v ureditev objekta in njegovo opremo bo upoštevala preventivne ukrepe, npr. v zvezi z odlaganjem gradbenega materiala. Zahteve v zvezi z odlaganjem gradbenega materiala določa Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih⁷.</p> <p>Objekt bo priključen na javno vodovodno omrežje, v sami izgradnji bo načrtovana možnost namestitve zbiralnikov za deževnico za uporabo vode v sanitarne namene. Pri izgradnji bo upoštevano načelo trajnostne rabe prostora, škodljivih učinkov na vode in morske vire ne bo. Gradnja se ne bo</p>

⁷ Uradni list RS, št. 34/08 http://www.pisrs.si/Pis_web/pregledPredpisa?id=URED4788

			nahajala na območju vodnih virov, kjer posegi v prostor ne bi bili dovoljeni. V fazi zasnove, med gradnjo in med uporabo stavbe bodo upoštevani ustrezni preventivni in omilitveni ukrepi v skladu z zahtevami nosilcev urejanja prostora.
Krožno gospodarstvo, vključno z preprečevanje odpadkov in reciklažo		X	<p>Raziskovalno-inovacijski projekti v podporo zelenemu prehodu in digitalizaciji so upravičeni za financiranje na podlagi kode intervencije 22 – raziskovalni in inovacijski procesi, tehnološki transfer in sodelovanje med podjetji s poudarkom na nizko ogljični ekonomiji, odpornosti in prilagajanje podnebnim spremembam iz Priloge SOO, ki 100 % prispeva h podnebnim ciljem ter 40 % h okoljskim ciljem. Cilji in narava intervencijske kode neposredno podpira blažitev podnebnih sprememb. Projekti bodo podpirali tudi krožno gospodarstvo, vendar smo primarno določili uporabo kode intervencije 22, čeprav bodo projekti prispevali tudi h kodi intervencije 23, katere okoljski koeficient je 100 %, kar pomeni, da je cilj ukrepa in narava kode intervencije taka, da neposredno podpira cilje na področju krožnega gospodarstva. Dosežanje in nove spodbude za raziskave in razvoj bodo vplivale na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem nastajanja odpadkov in recikliranjem, ker bodo merila za zeleni prehod vključena v predvidene naložbe. Spodbujanje mednarodne mobilnosti raziskovalcev sicer ne bo neposredno prispevalo h krožnemu gospodarstvu ter upravljanju z odpadki in reciklaži, hkrati pa tudi ne bodo imeli neposrednega vpliva ali drugega pomembnejšega posrednega vpliva. Vsekakor pa bodo novi raziskovalno-razvojni projekti lahko vključevali tudi projekte, pri katerih se bodo raziskovalci in raziskovalke ukvarjali/e s področjem krožnega gospodarstva, upravljanju z odpadki in pa reciklažo, vendar tega ni mogoče vnaprej predvideti. Na ravni projektov se bo upoštevalo načela DNSH.</p> <p>Sofinanciranje projektov RRI podjetniških vlaganj na lestvici TRL 6-8 in sofinanciranje investicij v RRI demonstracijske in pilotne podjetniške projekte bodo financirani na podlagi kode intervencije 23, ki 40 % prispeva h podnebnim ciljem. Projekti bodo usmerjeni v razvoj rešitev za krožno gospodarstvo.</p> <p>Financiranje investicije vzpostavitev Nacionalnega inštituta za hrano bo okrepilo raziskave na področju krožnega gospodarstva in biogospodarstva. Investicija bo s svojimi raziskovalno-razvojnimi aktivnostmi podprla podjetja pri hitrejšem uvajanju energije iz obnovljivih virov, bolj učinkoviti rabi energije, zmanjšanju količin odpadne hrane in odpadkov, zmanjšanju embalaže oziroma uvajanju biorazgradljive embalaže, povečanju rabe stranskih proizvodov, učinkovitejši rabi virov (npr. vode, energije).</p> <p>Na ravni izvedbe ureditve objekta bo prednostni izbor trajnostnih materialov z nizkim ogljičnim odtisom (npr. konstrukcijski elementi iz lesa). V zvezi z gradbenimi odpadki bo upoštevana Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih⁸.</p>
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	<p>Sofinancirani raziskovalno-razvojni projekti za zeleni in digitalni prehod in za spodbujanje mednarodne mobilnosti raziskovalcev) sicer ne bodo neposredno prispevali h preprečevanju odpadkov ter upravljanju z odpadki in reciklaži, hkrati pa tudi ne bodo imeli neposrednega vpliva ali drugega pomembnejšega posrednega vpliva, saj spodbude države za raziskave in razvoj z različnimi tehnološkimi rešitvami</p>

⁸ Uradni list RS, št. 34/08, <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4788>

		<p>preprečujejo onesnaževanje in omogočajo nadzor nad zrakom, vodo ali zemljo.</p> <p>Vsekakor pa bodo novi raziskovalno-razvojni projekti lahko vključevali tudi projekte, pri katerih se bodo raziskovalci in raziskovalke ukvarjali/e s področjem preprečevanja onesnaženja in nadzora nad zrakom, vodo in zemljo, vendar tega ni mogoče vnaprej predvideti. Na ravni projektov se bo upoštevalo načelo DNSH.</p> <p>Sofinanciranje projektov RRI podjetniških vlaganj na lestvici TRL 6-8 in sofinanciranje investicij v RRI demonstracijske in pilotne podjetniške projekte sicer ne bodo neposredno prispevali h preprečevanju odpadkov ter upravljanju z odpadki in reciklaži. Lahko da bodo, ni pa možno napovedati, pripeljali do tehnoloških rešitev, ki bodo zmanjšale nastajanje odpadkov ali na kakšen drug način zmanjševale onesnaževanje z odpadki. Na ravni projektov se bo upoštevalo načelo DNSH.</p> <p>Financiranje investicije vzpostavitve Nacionalnega inštituta hrano kot osrednjega stebra inovacijskega ekosistema v verigah preskrbe s hrano bo okrepilo raziskave na področju krožnega gospodarstva in biogospodarstva. Investicija bo s svojimi raziskovalno-razvojnimi aktivnostmi podprla podjetja pri hitrejšem uvajanju energije iz obnovljivih virov, bolj učinkoviti rabi energije, zmanjšanju količin odpadne hrane in odpadkov, zmanjšanju embalaže oziroma uvajanju biorazgradljive embalaže, povečanju rabe stranskih proizvodov, učinkovitejši rabi virov (npr. vode, energije). Na ravni izvedbe ureditve objekta bo prednostni izbor trajnostnih materialov z nizkim ogljičnim odtisom. Sama investicija v objekt bo načrtovana tako, da bo upoštevala in vključevala vse ukrepe za preprečevanje onesnaževanja zraka, vode ali zemlje in tal v skladu z nacionalno gradbeno zakonodajo. Pri ureditvi objekta bo upoštevana Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08). Vgradne komponente in materiali ne bodo vključevali azbesta ali drugih nevarnih snovi v skladu z Uredbo 1907/2006/ES..</p>
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X	<p>Sofinanciranje raziskovalno-inovacijskih projektov v podporo zelenemu prehodu in digitalizaciji ter spodbujanje mednarodne mobilnosti raziskovalcev sicer ne bodo neposredno prispevali k zaščiti in obnovi biotske raznovrstnosti in ekosistemov, hkrati pa tudi ne bodo imeli neposrednega vpliva ali drugega pomembnejšega posrednega vpliva. Vlaganja v raziskave in razvoj in povezovanje deležnikov inovacijskega ekosistema nima neposrednega vpliva na zaščito in obnovo biotske raznovrstnosti in ekosistemov, lahko pa ima preko tehnoloških rešitev posredni pozitivni vpliv.</p> <p>Vsekakor pa bodo novi raziskovalno-razvojni projekti lahko vključevali tudi projekte, pri katerih se bodo raziskovalci in raziskovalke ukvarjali/e s področjem zaščite in obnove biotske raznovrstnosti ter ekosistemov, vendar tega ni mogoče vnaprej predvideti. Na ravni projektov se bo upoštevalo načela DNSH.</p> <p>Sofinanciranje projektov podjetniških vlaganj v RRI MOST na lestvici TRL 6-8 in sofinanciranje investicij v RRI demonstracijske in pilotne podjetniške projekte ne bodo neposredno prispevalo k zaščiti in obnovi biotske raznovrstnosti in ekosistemov.</p> <p>Financiranje investicije vzpostavitve Nacionalnega inštituta za hrano kot osrednjega stebra inovacijskega ekosistema v</p>

		<p>verigah preskrbe s hrano nima neposrednega vpliva na rabo kmetijskih ali gozdnih zemljišč, zato negativnih vplivov ni pričakovati. Spodbujanje razvoja novih živilskih izdelkov in okolju bolj prijaznih tehnoloških postopkov, lahko posredno vpliva na večji interes živilskih podjetij za predelavo in trženje proizvodov, ki so pridelani na bolj trajnosten način. Zaradi vertikalnih povezav (živilsko-predelovalna panoga je odkupovalec surovin) se lahko s tem pospeši prilagajanje kmetijskega sektorja v smeri bolj trajnostne pridelave (npr. ekološka pridelava, pridelava z manj FFS, manj antibiotiki/protimikrobnih zdravil). Investicija v ureditev objekta ne bo locirana na območjih, ki so predmet posebnega varovanja (npr. območja Natura 2000). Investicija izgradnje objekta bo izvedena ob upoštevanju predpisov s področja ohranjanja narave in drugih varstvenih pogojev, kar je regulirano s postopkom dovoljevanj že v fazi načrtovanja, kakor tudi v fazi gradnje in uporabe (mnenja, soglasja, gradbeno in uporabno dovoljenje, monitoring emisij – prezračevalne naprave itd.). Pomembnejši predpisi, ki jih bo treba upoštevati so Zakon o vodah, Zakon o ohranjanju narave, Zakon o varstvu kulturne dediščine, Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot, Pravilnik o zaščiti pred hrupom v stavbah, Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju in ostali predpisi⁹.</p>
--	--	---

⁹ https://www.zaps.si/index.php?m_id=strokovna_predpisi

3.2. KOMPONENTA 2: Dvig produktivnosti, prijazno poslovno okolje za investitorje (C3 K2)

Reforma: Krepitev kapitalskih trgov			
Gre za zakonodajne spremembe in pripravo strateških dokumentov, ki ne bodo imeli pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje ob upoštevanju neposrednih učinkov. Reforma tudi ne podpira dejavnosti, ki vključujejo naložbe, povezane z uporabo fosilnih goriv in v objekte za odlaganje odpadkov na odlagališčih, v mehanske biološke obdelave in sežigalnice za obdelavo odpadkov, dejavnosti vključene v okvir sistema trgovanja z emisijami s predvidenimi emisijami ekvivalenta CO ₂ , ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, določenih za brezplačno dodelitev, naložb, in dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov povzroči dolgoročno škodo okolju (npr. jedrski odpadki).
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	

Reforma: Produktivnejše gospodarstvo za digitalni in zeleni prehod			
Načelo da se ne škoduje bistveno bo v celoti spoštovano. Z namenom doseganja višje produktivnosti gospodarstva preko večje avtomatizacije, robotizacije in digitalizacije v poslovnih procesih podjetij, kar bo prispevalo k nižji porabi virov (energije, snovi, surovin, materialov), in z namenom okrepitve pozitivnega okoljskega vidika, smo v predlagane vsebine v največji možni meri vključili vsebine, ki omogočajo zeleno preobrazbo, prehod v krožno gospodarstvo in podnebno nevtralno gospodarstvo. Reforma bo prispevala k uvajanju novih zelenih tehnologij in k posodobitvi obstoječih proizvodnih in poslovnih procesov v podjetjih ter s tem k opustitvi umazanih in zastarelih oblik proizvodnje, kar bo zmanjšalo ogljični odtis in povečalo prispevek k zelenim rešitvam. Poleg tega reforma ne bo omogočala financiranja dejavnosti oziroma naložb, ki bi lahko škodovale kateremukoli izmed šestih okoljskih ciljev (izključene dejavnosti).			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev za odgovor „Ne“.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.

			<p>Reforma bo v okviru postavitve nacionalne pravne podlage vključevala ukrepe, ki bodo imeli neposreden pozitiven vpliv na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.</p> <p>Reforma bo spodbujala takšne rešitve, ki bodo prispevale k nižjim emisijam toplogrednih plinov in k nižjemu ogljičnemu odtisu (npr. preko večje izkoriščenosti izdelkov, procesov in storitev ter njihove podaljšane življenjske dobe, preko zmanjšanja količine odpadkov, preko uporabe naprednih tehnologij, preko kroženja organskih (kompostiranje, ponovna uporaba snovi iz organskih odpadkov) in anorganskih materialov po zaključku njihove uporabe (recikliranje, predelava itd.), preko virtualizacije izdelkov, procesov ali storitev in s tem zmanjšanja porabe surovin in energije ob izdelavi in uporabi proizvodov, procesov in storitev itd.) in ki bodo prispevale k večji energetski učinkovitosti</p> <p>Z izvedbo ukrepov bomo prispevali k zasledovanju ciljev, ki jih določa NEPN.</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	<p>Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Reforma bo v okviru postavitve nacionalne pravne podlage vključevala ukrepe, ki ne bodo privedle do škodljivega vpliva na podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.</p> <p>Reforma bo spodbujala takšne rešitve, ki bodo v čim večji meri izkoriščale obstoječo infrastrukturo (prometno, energetsko, komunalno itd.), ki bodo v celoti usklajene z načrtovanim prostorskim razvojem lokalne skupnosti in ki ne bodo posegale v prostor na način, da bi imele škodljivi vpliv na podnebje.</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	<p>Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Reforma bo v okviru postavitve nacionalne pravne podlage vključevala ukrepe, ki bodo imeli neposreden pozitiven vpliv na učinkovitejšo rabo virov tudi v smeri zmanjšanja skupne letne porabe vode in njene ponovne uporabe.</p> <p>Reforma ne bo spodbujala takšne rešitve, ki ne bodo privedle do poslabšanja stanja ali ekološkega potenciala vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali stanja morskih voda.</p>
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	<p>Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Reforma bo v okviru postavitve nacionalne pravne podlage vključevala ukrepe, ki bodo imeli neposreden pozitiven vpliv na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.</p> <p>Reforma bo spodbujala takšne rešitve, ki bodo prispevale k prehodu v krožno gospodarstvo na podlagi večje izkoriščenosti potrebnih virov pri izdelkih, procesih in storitvah ter njihove podaljšane življenjske dobe, zmanjšanja količine odpadkov med proizvodnjo in uporabo novega proizvoda, procesa ali storitve, uporabe naprednih tehnologij (avtomatizacije, uporabe oddaljenega upravljanja izdelka, učinkovite uporabe velikih zbirk podatkov (»big data«), kroženja organskih (kompostiranje, ponovna uporaba snovi iz organskih odpadkov) in anorganskih materialov po zaključku njihove uporabe (recikliranje, predelava itd.), virtualizacije izdelkov, procesov ali storitev in s tem zmanjšanja porabe surovin in energije ob izdelavi in uporabi proizvodov, procesov in storitev.</p>

Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Reforma bo v okviru postavitve nacionalne pravne podlage vključevala ukrepe, ki bodo posredno pozitivno vplivali na preprečevanje onesnaževanja zraka, vode in tal.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Predvidena reforma nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Reforma bo v okviru postavitve nacionalne pravne podlage vključevala ukrepe, ki bodo posredno pozitivno vplivali na varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov, zaradi sprememb, saj bo spodbujala takšne rešitve, ki bodo v čim večji meri izkoriščale obstoječo infrastrukturo (prometno, energetska, komunalna itd.), ki bodo v celoti usklajene z načrtovanim prostorskim razvojem lokalne skupnosti in ne bodo posegale v prostor tako, da bi imele škodljivi vpliv na varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Investicija: Podpora investicijam za večjo produktivnost, konkurenčnost, odpornost in dekarbonizacijo gospodarstva ter za ohranjanje delovnih mest

Načelo, da se ne škoduje bistveno, bo v celoti spoštovano. Z namenom doseganja večje produktivnosti, konkurenčnosti, odpornosti in dekarbonizacije gospodarstva ter za ohranjanje delovnih mest bodo podprte samo tiste investicije, ki bodo prispevale k spodbujanju zelenega prehoda. Z vidika okrepitve pozitivnega okoljskega vidika bo ukrep usmerjen:

- k večji avtomatizaciji, robotizaciji in digitalizaciji poslovnih procesov v gospodarstvu, k večjemu deležu uporabe zelenih tehnologij v poslovnih procesih, kar bo prispevalo k nižji porabi virov (energije, snovi, surovin, materialov),
- k prehodu v krožno gospodarstvo z vidika prispevka podprtih investicij k ohranjanju in obnavljanju ekosistemov, k večji izkoriščenosti izdelkov, procesov in storitev ter njihovi podaljšani življenjski dobi, k zmanjšanju odvečne porabe energije in materialov/surovin v postopkih izdelave in uporabe izdelkov, h kroženju snovi in materialov ob zaključku njihove uporabe, k zmanjšanju porabe surovin in energije z virtualizacijo, k zamenjavi starih tehnologij, postopkov, materialov za nove, k ohranjanju kakovosti zraka in stopnje onesnaževanja, k ohranjanju stanja in kakovosti voda, strukture in sestave tal itd.

Pred izvedbo investicij bodo tudi pridobljena ustrezna dovoljenja in soglasja na podlagi vseh področnih zakonov, ki urejajo posege v prostor, varstvo okolja, varovanje voda, narave itd. Mehanizmi presoje vplivov na okolje so integrirani v postopke pridobivanja upravnih dovoljenj in soglasij.

Za izvajanje ukrepa smo izbrali kodi 047 - Podpora okolju prijaznim proizvodnim procesom in učinkoviti rabi virov v MSP in 047 - Podpora okolju prijaznim proizvodnim procesom in učinkoviti rabi virov v velikih podjetjih. Spodnji kontrolni seznam pokriva obe področij intervencije.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Investicija prispeva k cilju blažitve podnebnih sprememb zaradi zmanjšanja letnih emisij toplogrednih plinov, zmanjšanja skupnega ogljičnega odtisa podjetij, skrajšanja ključnih poslovnih procesov, zmanjšanja letne porabe energije, povečanja celotne letne porabe energije iz OVE. Podprte bodo samo tiste investicije podjetij, ki ne bodo privedle do znatnega povečanja emisij toplogrednih plinov, temveč nasprotno, saj bodo pogoji in merila v nacionalnih pravnih podlagah za podporo investicijam podjetij postavljeni tako, da bodo podprte rešitve, ki bodo prispevale k prehodu v krožno gospodarstvo na podlagi naravnih virov, ki povzročajo

			<p>nižje emisije toplogrednih plinov in omogočajo proizvodnjo z nižjim ogljičnim odtisom, npr. preko popolne izkoriščenosti izdelkov, procesov in storitev ter njihove podaljšane življenjske dobe, preko zmanjšanja količine odpadkov med proizvodnjo in uporabo novega proizvoda, procesa ali storitve, preko uporabe naprednih tehnologij (avtomatizacije, uporabe oddaljenega upravljanja izdelka, učinkovite uporabe velikih zbirk podatkov (»big data«), preko kroženja organskih (kompostiranje, ponovna uporaba snovi iz organskih odpadkov) in anorganskih materialov po zaključku njihove uporabe (recikliranje, predelava itd.), preko virtualizacije izdelkov, procesov ali storitev in s tem zmanjšanja porabe surovin in energije ob izdelavi in uporabi proizvodov, procesov in storitev itd.</p>
Prilagajanje podnebnim sprememb	X		<p>Investicija spodbuja trajnostne projekte podjetij, spodbujajo lokalni družbeni razvoj, učinkovitejšo uporabo in upravljanje degradiranih območij, itd.</p> <p>Podprte bodo samo tiste investicije podjetij, ki ne bodo privedle do povečanega škodljivega vpliva na podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva, temveč nasprotno, saj bodo pogoji in merila v nacionalnih pravnih podlagah postavljeni tako, da bodo podprte tiste investicije, ki bodo v čim večji meri izkoriščale obstoječo infrastrukturo (prometno, energetska, komunalna itd.), ki bodo v celoti usklajene z načrtovanim prostorskim razvojem lokalne skupnosti ter tako s podprtimi investicijami ne bo takšnih posegov v prostor, ki bi imeli škodljivi vpliv na podnebje.</p>
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		<p>Investicija ima potencial za učinkovitejšo rabo virov, tudi v smeri zmanjšanja skupne letne porabe vode in njene ponovne uporabe.</p> <p>Podprte bodo samo tiste investicije podjetij, ki ne bodo privedle do poslabšanja stanja ali ekološkega potenciala vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali stanja morskih voda, temveč nasprotno, saj bodo pogoji in merila v pravnih podlagah postavljeni tako, da bodo podprte tiste investicije, ki ne bodo poslabšale stanja oziroma kakovosti voda in koristi iz vodnih virov ter ohranjanja in upravljanja vodnega režima.</p>
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		<p>Investicija neposredno prispeva k uporabi energije iz obnovljivih virov, zmanjšanje količin mešanih komunalnih odpadkov, povečanje materialov in surovin pridobljenih iz snovnih tokov (krožno gospodarstvo), povečanje uporabe odpadne toplotne energije v procesih podjetij, povečanje števila izdelkov, ki se jih da v celoti reciklirati ali so popolnoma razgradljivi.</p> <p>Podprte bodo samo tiste investicije podjetij, ki bodo prispevale k učinkoviti uporabi materialov in naravnih virov ter ne bodo privedle do znatnega povečanja nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, saj bodo pogoji in merila v pravnih podlagah postavljeni tako, da bodo podprte rešitve, ki bodo prispevale k prehodu v krožno gospodarstvo na podlagi popolne izkoriščenosti izdelkov, procesov in storitev ter njihove podaljšane življenjske dobe, zmanjšanja količine odpadkov tako med proizvodnjo kot med uporabo novega proizvoda, procesa ali storitve, uporabe naprednih tehnologij (avtomatizacije, uporabe oddaljenega upravljanja izdelka, učinkovite uporabe velikih zbirk podatkov (»big data«), kroženja organskih (kompostiranje, ponovna uporaba snovi iz organskih odpadkov) in anorganskih materialov po zaključku njihove uporabe (recikliranje, predelava itd.), virtualizacije</p>

			izdelkov, procesov ali storitev in s tem zmanjšanja porabe surovin in energije ob izdelavi in uporabi proizvodov, procesov in storitev itd.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	<p>Vsaka investicija, povezana z ureditvijo objekta, mora že v osnovi upoštevati veljavno nacionalno zakonodajo s področja graditve objektov, okolja, narave kot tudi celovite presoje vplivov na okolje, če gre za večje posege v prostor nad določenimi pragovi.</p> <p>Podprte bodo samo tiste investicije podjetij, ki ne bodo prispevale k znatnemu povečanju emisij onesnaževal v zrak, vodo ali zemljo, saj bodo pogoji in merila v pravnih podlagah postavljeni tako, da bodo podprte investicije, ki ne bodo privedle do poslabšanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kakovosti zraka in povečanja stopnje onesnaženosti, - stanja ter kakovosti voda in koristi iz vodnih virov - ohranjanja in upravljanja vodnega režima, - strukture in sestave tal, <p>in sicer tako v izvedbeni fazi kot tudi v obdobju poslovanja (tj. v obdobju rezultata investicije).</p> <p>Posamezne investicije bodo umeščene v prostor v skladu s prostorskimi načrti v območja, namenjena gospodarski rabi, kar pomeni, da investicije ne bodo izvedene na območjih, ki bi lahko ogrožale vodne in ostale naravne vire.</p> <p>Mehanizmi presoje vplivov na okolje so integrirani v postopke pridobivanja upravnih dovoljenj in soglasij za posamezno investicijo.</p>
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	<p>Investicije ne bodo imele znatnega vpliva na ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov, saj bodo posamezne investicije umeščene v prostor v skladu s prostorskimi načrti v območja, namenjena gospodarski rabi, kar pomeni, da investicije ne bodo izvedene na območjih, ki bi lahko ogrožale stanje in odpornost ekosistemov ter habitatov in vrst.</p> <p>Ukrep spodbujanja investicij ne posega na občutljiva območja ali področja ohranjanja biotske raznovrstnosti (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000).</p>

Investicija: Zagotavljanje inovativnih ekosistemov ekonomsko-poslovne infrastrukture			
Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov. Ni ugotovljenih tveganj za vpliv na podnebne spremembe.</p> <p>Pri podpiranju investicij se bo upoštevala vsa relevantna zakonodaja na nivoju EU in Slovenije. Podprte investicije bodo doprinašale k ciljem Pariškega podnebnega sporazuma.</p>
Prilagajanje podnebnim sprememb		X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov. Ni ugotovljenih tveganj za vpliv na podnebne spremembe.</p> <p>Pri podpiranju investicij se bo upoštevala vsa relevantna zakonodaja na nivoju EU in Slovenije. Podprte investicije bodo doprinašale k ciljem Pariškega podnebnega sporazuma.</p>

Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X	Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov. Ni ugotovljenih tveganj za vpliv na rabo in varstvo vodnih in morskih virov. Pri podpiranju investicij se bo upoštevala vsa relevantna zakonodaja na nivoju EU in Slovenije.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X	Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov. Del sektorja deluje na tem področju, vendar ne v celoti, zato pomembnejši vplivi niso prepoznani. Učinkovito upravljanje ekonomsko-poslovne infrastrukture (EPI) bo pripomoglo k učinkovitejšemu upravljanju s prostorom, izboljšalo konkurenčnost posameznih lokacij, sodelovanje med podjetji, energetska učinkovitost EPI in prispevalo k krožnemu gospodarstvu z bolj učinkovitim upravljanjem s surovinami oziroma odpadki. Inovativni ekosistemi EPI na funkcionalnih degradiranih območjih v Republiki Sloveniji pomenijo prihranek pri naravnih virih, zniževanje stroškov infrastrukture, prometa, porabe časa, energije ipd. Tovrstna območja se praviloma nahajajo ob prometni infrastrukturi (cestna, velikokrat tudi železniška), v bližini urbanih središč in so deloma že komunalno opremljena. V okviru prehoda na čisto, krožno gospodarstvo so tovrstna območja t. i. učni primer trajnosti in krožnosti, ker: <ul style="list-style-type: none"> - gospodarsko aktivnost usmerjamo na že izrabljena zemljišča, s čimer naravnih virov dodatno ne obremenjujemo; - načeloma niso potrebne obsežne investicije v novo komunalno in prometno infrastrukturo; - izboljša se lahko izkoriščenost JPP (ker so lokacije ob praviloma že vzpostavljenih linijah JPP); - s sanacijo se ustvari potreba po specifičnih znanjih in mehanizaciji. S tem možnost dela višje izobražene delovne sile, skupaj z raziskavami.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X	Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov. Ni ugotovljenih tveganj za vpliv na povečevanje onesnaževanja zraka, vode ali tal. Učinkovito upravljanje EPI bo pripomoglo k učinkovitejšemu upravljanju s prostorom, izboljšalo konkurenčnost posameznih lokacij, izboljšalo sodelovanje med podjetji ter izboljšalo energetska učinkovitost EPI. Pri podpiranju investicij se bo upoštevala vsa relevantna zakonodaja na nivoju EU in Slovenije.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X	Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov. Ni ugotovljenih tveganj za ogrožanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Pri podpiranju investicij se bo upoštevala vsa relevantna zakonodaja na nivoju EU in Slovenije.

3.3. KOMPONENTA 3: trg dela – ukrepi za zmanjševanje posledic negativnih strukturnih trendov (C3 K3)

Reforma: Strukturni ukrepi za krepitev (odpornosti) trga dela			
<p>Strukturni ukrepi na komponenti Trg dela – ukrepi za zmanjševanje posledic negativnih trenov bodo usmerjeni v zagotovitev pravnih in strateških podlag za krepitev odpornosti trga dela, predvidene podlage bodo prispevale k zagotavljanju kakovostnih delovnih mest, ki bodo prilagojena digitalizaciji in prehodu v nizkoogljično krožno gospodarstvo, ter k povečanju stopnje zaposlenosti mladih in starejših. Strukturni ukrepi nimajo negativnega vpliva na nobenega izmed okoljskih ciljev, saj gre za reforme na trgu dela, s katerimi bomo povišali splošno raven zaščite za zaposlene in brezposelne, izboljšali njihovo zaposljivost in kakovosti delovnih mest. Pri pripravi zelene knjige o prihodnosti dela in analizi na področju posledic digitalizacije za slovenski trg dela bo posebna pozornost namenjena tudi razvoju možnosti za dodatno »ozelenitev« delovnih mest. Pri naročanju storitev in blaga v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost bodo upoštevana načela zelenega javnega naročanja, prav tako se bo v sklopu vseh aktivnosti spodbujala uporaba blaga in storitev, ki so prejeli znak EU za okolje ali drug okoljski znak tipa I (ISO 14024:2018).</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v prožnejše načine organizacije dela; v prožnejše načine dela, prilagojene potrebam invalidov; v podporo hitrejšemu vstopu mladih na trg dela in usposabljanju in izobraževanju zaposlenih. V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	

Investicija: Podpora prožnejšim načinom organizacije dela			
<p>Projekt je usmerjen v spodbujanje uveljavljanja in omogočanje prožnejših načinov organizacije dela in krepitev digitalnih kompetenc zaposlenih. Usmerjen je v krepitev trga dela, tj. zlasti investicije v človeški kapital.</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	<p>Projekt Prožnejši načini organizacije dela zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljske cilje, ki bi bili povezani z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Gre za ukrep na trgu dela, ki spodbuja prožnejše načine organizacije dela, usposabljanje delodajalcev in zaposlenih, prilagoditve delovnih procesov in delovnih mest. Aktivnosti projekta bodo zaradi digitalizacije procesov posredno prispevale tudi k nižjemu ogljičnemu odtisu organizacij. Pri izvedbi projekta se bo spoštovalo določila</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	
Krožno gospodarstvo, vključno s		X	

preprečevanjem odpadkov in recikliranjem			zelenega javnega naročanja, spodbujalo okoljsko vedenje delodajalcev in zaposlenih ter zasledovalo načelo maksimalne energetske učinkovitosti pri investicijah v opredmetena sredstva.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	

Investicija: Uvajanje prožnejših načinov dela, prilagojenih potrebam invalidov, v invalidskih podjetjih in zaposlitvenih centrih

Projekt bo pripomogel k uvajanju prožnejših oblik dela v specifičnih delovnih organizacijah, in sicer invalidskih podjetjih in zaposlitvenih centrih. Usmerjen je v krepitev trga dela in v investicije v človeški kapital.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Projekt Uvajanje prožnejših načinov dela, prilagojenih invalidom, v invalidskih podjetjih in zaposlitvenih centrih dela zaradi svoje narave nima predvidljivega vpliva na okoljske cilje. Gre za ukrep na trgu dela, ki spodbuja prožnejše načine organizacije dela, usposabljanje delodajalcev in zaposlenih, prilagoditve delovnih procesov in delovnih mest z upoštevanje specifičnosti organizacije dela v invalidskih podjetjih in zaposlitvenih centrih ter specifik pri oblikovanju delovnih mest za invalide. Aktivnosti projekta bodo zaradi digitalizacije procesov posredno prispevale tudi k nižjemu ogljičnemu odtisu organizacij. Pri izvedbi projekta se bo spoštovalo določila zelenega javnega naročanja, spodbujalo okoljsko vedenje delodajalcev.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	

Investicija: Hitrejši vstop mladih na trg dela

Projekt je namenjen spodbujanju hitrejšega prehoda mladih na trg dela. V okviru ukrepa bodo na voljo subvencije za delodajalce, ki bodo zaposlili osebe do vključno 25. leta starosti za nedoločen čas ter jim zagotovili ustrezno mentorstvo. V obdobju subvencioniranja bo mlada oseba pridobila dodatne kompetence, ki so potrebne za opravljanje poklica, in oplemenitila teoretično znanje s konkretnimi delovnimi izkušnjami, s tem pa bo povečala svojo zaposljivost na trgu dela. Tako mentor kakor tudi novo zaposlena mlada oseba se vključita v usposabljanje v obsegu minimalno 30 šolskih ur, pri čemer se spodbuja usposabljanje za povečanje digitalnih kompetenc. V okviru ukrepa bodo izvedene tudi aktivnosti za osveščanje javnosti in promocijske aktivnosti za delodajalce in mlade.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Izvajanje ukrepa nima ugotovljenih tveganj na bistvene podnebne spremembe, saj so od teh

			neodvisne in ne povzročajo dodatnih emisij toplogrednih plinov.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Izvajanje samega ukrepa nima vpliva na prilagajanje podnebnim spremembam, saj so od teh neodvisne in ne povzročajo dodatnih emisij toplogrednih plinov.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Tveganja za degradacijo okolja, povezana z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, niso ugotovljena in izvajanje ukrepa ne vpliva na njihovo rabo, varstvo in spremembe.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Dejavnosti iz ukrepa ne povzročajo neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne pri nastajanju ali povečanju odpadkov.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Dejavnosti iz ukrepa nimajo vpliva na znatno povečanje emisij onesnaževanje zraka, vode ali tal.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Dejavnosti iz ukrepa nimajo predvidljivega vpliva na biotske raznovrstnosti in ekosisteme.

Investicija: Usposabljanje in izobraževanje zaposlenih

Projekt je namenjen usposabljanju in izobraževanju zaposlenih, s katerimi se bo prilagodilo, poglobilo in nadgradilo njihovo znanje in kompetence. V okviru projekta se bo spodbujalo usposabljanje in neformalno izobraževanje zaposlenih. Projekt bo odpravil strukturna neskladja in izboljšal kvalifikacijsko strukturo človeških virov. Zajeta bodo usposabljanja za potrebe trga dela s poudarkom na pridobivanju digitalnih kompetenc. V okviru projekta bo izvedena tudi promocijska kampanja, namenjena ozaveščanju o potrebi po pridobitvi novih znanj in kompetenc.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Izvajanje samega ukrepa nima ugotovljenih tveganj na bistvene podnebne spremembe, saj so od teh neodvisne in ne povzročajo dodatnih emisij toplogrednih plinov.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Izvajanje samega ukrepa nima vpliva na prilagajanje podnebnim spremembam, saj so od teh neodvisne in ne povzročajo dodatnih emisij toplogrednih plinov.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v

			njegovem življenjskem ciklu. Tveganja za degradacijo okolja, povezana z ohranjanjem kakovosti vode in vodim stresom, niso ugotovljena in izvajanje ukrepa ne vpliva na njihovo rabo, varstvo in spremembe.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Dejavnosti iz ukrepa ne povzročajo neučinkovitosti pri uporabi virov in tudi ne pri nastajanju ali povečanju odpadkov.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Dejavnosti iz ukrepa nimajo vpliva na znatno povečanje emisij onesnaževanje zraka, vode ali tal.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Dejavnosti, ki jih podpira ukrep, zaradi svoje narave nimajo predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v njegovem življenjskem ciklu. Dejavnosti iz ukrepa nimajo predvidljivega negativnega vpliva na biotsko raznovrstnost in ekosisteme.

3.4. KOMPONENTA 4: Trajnostni razvoj slovenskega turizma, vključno s kulturno dediščino (C3 K4)

Reforma: Krepitev trajnostnega razvoja turizma			
<p>Gre za reformo, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.</p> <p>Pri pripravi Strategije trajnostnega razvoja slovenskega turizma 2022–2028 se bo v skladu z mnenjem Ministrstva za okolje in prostor po potrebi pripravilo analizo vplivov na okolje, opredeljeno v Direktivi 2001/42/EC.</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Predviden ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Reforma bo v okviru postavitve strateških smernic vključevala ukrepe, ki bodo imeli posreden pozitiven vpliv na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Predviden ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Pri izvedbi reformnega dela bodo zahtevane smernice za zmanjševanje tveganja škodljivega vpliva sedanjega in pričakovanega prihodnjega podnebja na ljudi, naravo ali sredstva.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Predviden ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Pri izvedbi reformnega dela bodo spoštovane smernice glede trajnostne rabe vodnih virov. V primeru morskega okolja se bo zahtevalo zmanjšanje oziroma preprečevanje izločanja odpadkov v morsko okolje.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Predviden ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Reformni del zahtevala preprečevanje odpadkov v čim večji meri.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Ne pričakujemo, da bo ukrep povzročil bistveno povečanje emisij v zrak, vodo ali tla. Reformni del bo vključeval zmanjševanje kakršnega koli škodljivega vpliva na okolje in zdravje ljudi. Ukrep bo preprečeval onesnaževanje tudi z zahtevanim ustreznim ravnanjem z odpadki.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Predviden ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Učinki ukrepa bodo posredno pozitivno vplivali na varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov zaradi vključevanja spoštovanja trajnostnih kriterijev razvoja v reformni del.

Investicija: Trajnostni razvoj slovenske nastanitvene turistične ponudbe za dvig dodane vrednosti turizma			
<p>Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.</p>			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.

Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil znatne emisije toplogrednih plinov?	X	Vse investicije bodo dosegle visoke standarde energetske učinkovitosti in uporabe energije iz obnovljivih virov. Projekti bodo sledili smernicam Level(s) (the European framework for sustainable buildings). Za novogradnje bo zahtevana nizka poraba energije, ki bo vsaj 20 % pod standardi NZEB (Nearly Zero Energy Buildings Standard) in za obnove spoštovanje načel EPBD (Energy performance of building directive).
Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Vse investicije bodo dosegle visoke standarde energetske učinkovitosti in uporabe energije iz obnovljivih virov. Pri izvedbi investicij bomo zasledovali cilje vseh treh stebrov trajnosti (okoljski, socialni in ekonomski), tako da bo imel ukrep pozitivne učinke na ljudi, naravo in sredstva. V okviru investicij se bodo izvajali ukrepi za prilagajanje podnebnim spremembam, kot so varčna uporaba naravnih virov, predvsem vode in energije, povečanje uporabe obnovljivih virov energije, prehod na krožno gospodarstvo, povečanje stopnje zelenih površin.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: ali se pričakuje, da bo ukrep škodljiv: (i) za dobro stanje ali dober ekološki potencial vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali (ii) za dobro okoljsko stanje morskih voda?	X	Dobro stanje ali ekološki potencial vodnih teles z izvedbo investicij ne bo okrnjeno, temveč se bo izboljšalo. Pri podprtih projektih bodo upoštevani standardi glede trajnostne rabe vodnih virov. Zahtevalo se bo izboljšano upravljanje z vodo in preprečevanje izločanja odpadkov v vodo.
Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene	X	Ukrep bo pozitivno vplival na prehod investicij na krožno gospodarstvo, saj bodo pri investicijah upoštevana načela krožnega gospodarstva, zmanjšali se bodo nastali odpadki, predvsem embalaža, zahtevala se bo učinkovita raba naravnih, predvsem lokalnih, virov, skladno z zahtevami, kot jih predpisujejo kriteriji za pridobitev okoljskih znakov.

neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih 2 virov ¹ v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi ² , ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva ³ ?		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije onesnaževal v zrak, vodo ali tla?	X	Ne pričakujemo, da bo ukrep povzročil bistveno povečanje emisij v zrak, vodo ali tla. Ukrepi obnove bodo prispevali k bistvenemu zmanjšanju emisij v zrak zaradi izločitve fosilnih goriv iz sistemov ogrevanja ter prehoda na OVE. Prav tako bodo zahtevani standardi pri gradnji in obnovi ter uporaba neškodljivih materialov in hkratno spodbujanje rabe naravnih materialov (kot je les, pridobljen iz gozdov, upravljanih v skladu z načeli trajnostnega razvoja). Zahtevalo se bo zmanjševanje kakršnega koli škodljivega vpliva na okolje in zdravje ljudi. Ukrep bo preprečeval onesnaževanje tudi z zahtevanim ustreznim ravnanjem z odpadki.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali (ii) škodljiv za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?	X	Zaradi učinkovitejše rabe naravnih virov, predvsem energije in vode, bodo investicije pozitivno vplivale na varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Projekti bodo v celoti skladni z evropsko okoljsko zakonodajo, predvsem ne bodo imeli negativnih učinkov na območja, ki so pod zaščito Natura 2000 in na doseganje ciljev njihove zaščite. Novogradnje, ki bodo umeščene v ali bodo blizu občutljivih naravnih območij (vključno z območji Natura 2000, Svetovna naravna dediščina Unesco, ključna območja biotske raznovrstnosti in druga naravna zaščitena območja), bodo skladna z določbami Člena 6(3) in 12 EU direktive o habitatih (Habitats Directive) in Člena 5 EU direktive o pticah (Birds Directive). Novogradnje bodo sledile načelom trajnostnega turizma in ohranjanja narave.

Investicija: Trajnostni razvoj javne in skupne turistične infrastrukture in naravnih znamenitosti v turističnih destinacijah

Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv manjši zgolj pri dveh okoljskih ciljeh, in sicer pri prilagajanju podnebnim spremembam in pri ohranjanju biotske raznovrstnosti, a ne na način, da bi bila povzročena bistvena škoda okolju.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Predviden ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, saj ne bo povzročil znatnejših emisij toplogrednih plinov. Vlaganje v javno, še zlasti rekreacijsko infrastrukturo, običajno ne povzroča bistvenih izpustov toplogrednih plinov. Izgradnja rekreacijskih površin na prostem ne potrebuje energije za delovanje, s tem pa tudi ne posega na področje izpustov toplogrednih plinov in nastanka prašnih delcev.
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Predviden ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Pri podprtih projektih bodo upoštevani standardi glede trajnostne rabe vodnih virov. Zahtevalo se bo izboljšano upravljanje z vodo, spodbujala se bo trajnostna raba vode. V

			primeru morskega okolja se bo zahtevalo zmanjšanje oziroma preprečevanje izločanja odpadkov v morsko okolje.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	Predviden ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Sama gradnja bo zahtevala preprečevanje odpadkov v čim večji meri. Zahtevana bo obvezna namestitev kombiniranih zabojnikov za ločeno zbiranje odpadkov.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	Ne pričakujemo, da bo ukrep povzročil bistveno povečanje emisij v zrak, vodo ali tla. Projekti se nahajajo v naravnem okolju in spodbujajo trajnostne aktivnosti (kolesarjenje, pohodništvo, plavanje), ki ne onesnažujejo zraka, vode ali tal. Vzdrževalec zunanje infrastrukture bo poskrbel za zbiranje odpadkov. Prav tako se bo spodbujala uporaba neškodljivih materialov oziroma raba naravnih materialov (kot je les), kjer bo to mogoče. Zahtevalo se bo zmanjševanje kakršnega koli škodljivega vpliva na okolje in zdravje ljudi. Ukrep bo preprečeval onesnaževanje tudi z zahtevanim ustreznim ravnanjem z odpadki.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Vse investicije bodo dosegle visoke standarde energetske učinkovitosti in uporabe energije iz obnovljivih virov. Pri izvedbi investicij bomo sledi k ciljem vseh treh stebrov trajnosti (okoljski, socialni in ekonomski), tako da bo imel ukrep pozitivne učinke na ljudi, naravo in sredstva. V okviru investicij se bodo izvajali ukrepi za prilagajanje podnebnim spremembam, kot so varčna uporaba naravnih virov, predvsem vode in energije, povečanje uporabe obnovljivih virov energije, prehod na krožno gospodarstvo, povečanje stopnje zelenih površin.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali (ii) škodljiv za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?	X	Investicija predstavlja zgolj manjše posege v okolje, ki predstavljajo npr. ureditev planinskih poti, parkov, javnih plaž, parkirnih površin in že zaradi svoje narave in obsega ne škodujejo bistveno okolju in biotski raznovrstnosti. Kljub temu bomo v okviru izvedb investicij (npr. obnove planinskih koč, parkirnih garaž) zahtevali izpolnjevanje standardov učinkovite rabe naravnih virov, predvsem energije in vode. Posledično bodo investicije pozitivno vplivale na varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Projekti bodo v celoti skladni z evropsko okoljsko zakonodajo, predvsem ne bodo imeli negativnih učinkov na območja, ki so pod zaščito Natura 2000 in na doseganje ciljev njihove zaščite.

Investicija: Trajnostna obnova in oživljanje kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem

Skladno z določili Uredbe 2020/852/EU je predlagani ukrep (investicije v kulturno dediščino) trajnostno naravnani in oblikovani po načelu, da ne prihaja do bistvene škode ter vpliva na okolje.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		

Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X	Predviden ukrep nima vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Prenovljene stavbe bodo poleg večje energetske učinkovitosti in protipotresne varnosti zagotavljale tudi večjo snovno učinkovitost, ki vključuje nižjo porabo vode zaradi nadomestitve neučinkovitih starih vodnih napeljav in opreme (pip, stranišč, bojlerjev) z učinkovitejšimi sistemi in vodnimi inštalacijami, npr. ločeno odvajanje padavinskih vod, ki jih je možno koristno porabiti za druge namene, npr. zalivanje, splakovanje sanitarij, itd. Predvidene investicije zato ne bodo imele negativnega neposrednega ali posrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X	Predviden ukrep nima vpliva na zastavljeni okoljski cilj. Obnova stavb kulturne dediščine bo bistveno prispevala k zmanjšanju gradbenih odpadkov, ker se stavb ne bo porušilo in nadomestilo z novimi in ker bodo pri obnovi manjšega dela odsluženih stavbnih elementov uporabljeni tradicionalni, lokalno pridobljeni materiali (les, opeka in opečni strešniki, malta). Obseg gradbenih odpadkov bo sorazmerno manjši in ga bo možno reciklirati v neposredni bližini, kar tako pri vgradnji novih materialov kot pri recikliranju starih ne povzroča dodatnih obremenitev zaradi transporta. Ob tem je pri stavbah kulturne dediščine v prenavo ustrezno vključeno Ministrstvo za kulturo. Upoštevala se bo področna zakonodaja in evropske smernice, predvsem v smeri čim večjega ustreznega recikliranja odpadnih elementov, ki bodo nastali ob njihovi obnovi, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov. Predvidene investicije zato ne bodo imele negativnega neposrednega ali posrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X	
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X	Predviden ukrep nima negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj, saj je ohranjanje kulturne dediščine in tradicionalne kulturne krajine tesno povezano z ohranjanjem biotske pestrosti in ekosistemov. Slovenija ima razvit sistem ohranjanja habitatov ogroženih vrst (npr. netopirjev) v okviru upravljanja in obnavljanja objektov kulturne dediščine. Pri tem upoštevamo previdnostne ukrepe glede nočnega osvetljevanja objektov, tudi zaradi ohranjanja nočnih žuželk. Investicija bo izvedena v skladu s predpisi s področja varovanja narave in ohranjanja biotske raznovrstnosti.

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: Ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil precejšnje emisije toplogrednih plinov?	X	Študija Trajnostni vidiki investicij na področju vzdrževanja objektov nepremične kulturne dediščine v Sloveniji glede na Uredbo (EU) 2020/852 (IPDP, april 2021) je pokazala, da bo investicija v obnovo stavb kulturne dediščine glede na ocenjene vrednosti emisij toplogrednih plinov znašala med 300 ton CO ₂ ekvivalenta ter 2.054 CO ₂ ton ekvivalenta/leto. Na letni ravni bodo predstavljale med 0,0002 % in 0,01 % skupnih slovenskih emisij toplogrednih plinov. To pomeni, da se bo: <ul style="list-style-type: none"> - z izvedbo investicij pomembno zmanjšala poraba energije, povečala se bo energetska učinkovitost in zmanjšale se bodo emisije toplogrednih plinov, po podatkih Podnebnega ogledala 2020 (LIFE, Climate Path 2050, 2021, stran 25) je okoljska učinkovitost

		<p>obnove stavb slovenske kulturne dediščine pri zmanjšanju emisij toplogrednih plinov 0,0258 tone CO₂ ekvivalenta na kvadratni meter. Zato predvidene investicije neposredno prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov; obnove stavb zajemajo tudi spremembo načina ogrevanja na bolj trajnostne in bolj učinkovite sisteme ogrevanja in hlajenja.</p>
<p>Prilagajanje podnebnim spremembam: Ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?</p>	X	<p>Za področje energetske učinkovitosti stavb in rabe OVE v stavbah že NEPN določa splošne omilitvene ukrepe, ki temeljijo na celoviti presoji vplivov na okolje za Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije. Pri načrtovanju in izvajanju ukrepov energetske učinkovitosti glede stavb kulturne dediščine in rabe OVE v teh stavbah se tako upoštevajo pričakovani vplivi podnebnih sprememb, še posebej z vidika zmanjšanja potrebe po ogrevanju.</p> <p>Stavbe kulturne dediščine so po svoji naravi že prilagojene podnebnim danostim. Zaradi načina gradnje zmanjšujejo predvsem potrebe po hlajenju. Prenovljene stavbe bodo še naprej prilagojene spremenjenim klimatskim pogojem in bodo že v izhodišču nudile boljše bivalne pogoje uporabnikom ob nižji porabi energije. Celovite prenove bodo pripomogle tudi k izboljšanju odpornosti proti drugim ekstremnim vremenskim pojavom, kot so npr. poplave, in zaradi večje potresne varnosti tudi proti tovrstnim naravnim nesrečam. Predvidene investicije zato ne bodo imele negativnega neposrednega ali posrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tla: Ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	X	<p>Z zniževanjem porabe energije v stavbah kulturne dediščine in zamenjavo stavbnih sistemov za ogrevanje se bodo minimizirali negativni izpusti v zrak. Obnovljene stavbe bodo imele nižje izpuste v okolico in zmanjšano onesnaževanje okolice tudi z odstranitvijo morebitnih nevarnih gradbenih materialov kot je azbest, ki bodo odstranjeni in deponirani skladno z veljavno zakonodajo o ravnanju z nevarnimi gradbenimi odpadki. Pri energetski prenovi stavb kulturne dediščine tudi ni pričakovati povečane obremenitve prostorov v stavbi z radonom, le pri prenovi v območjih z večjim tveganjem (kjer so bile izmerjene koncentracije višje od referenčne vrednosti) bo potrebna dodatna previdnost. V času izvajanja energetske in statične prenove stavb je treba upoštevati, da lahko energetska prenova poveča obremenitve zraka v prostorih s številnimi zdravju škodljivimi onesnažili, ki nastajajo ob izvajanju del v prostorih, zato je treba prenovo izvesti tako, da je omogočeno učinkovito prezračevanje prostorov. Pri investiciji bodo upoštevani vsi predpisi s področja onesnaževanja zraka.</p>

3.5. KOMPONENTA 5: Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici in zeleni prehod (C3 K5)

Reforma: Prenova vzgojno izobraževalnega sistema za zeleni in digitalni prehod (prenova učnih načrtov in izpitnih katalogov znanj na izbranih področjih, vzpostavitev celovitega podpornega okolja)

Reforma visokega šolstva za zelen in odporen prehod v Družbo 5.0. (ustvariti sistem, ki je odziven na potrebe iz okolja in ustvarja visokokvalificirano delovno silo)

Reforma: Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja, vključno z vajeništvom in prenova višješolskih študijskih programov za zeleni in digitalni prehod

Investicija: Celovita transformacija (trajnost in odpornost) zelenega in digitalnega izobraževanja

Investicija: Izvajanje pilotnih projektov, katerih rezultati bodo podlaga za pripravo izhodišč za reformo visokega šolstva za zelen in odporen prehod v Družbo 5.0

Investicija: Krepitev sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgom dela

Naštete ukrepe smo izpolnili skupaj, saj so vsebinsko z vidika izvedbe aktivnosti primerljivi oziroma podobni, saj se vsi nanašajo na prenovo izobraževalnih programov. Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Reforme ter povezane investicije so namenjene prenovi oziroma modernizaciji programskih dokumentov izobraževalnega sistema (kurikulumov, učnih načrtov, katalogov znanj) in v določenem delu tudi digitalizaciji posameznih segmentov izobraževalnega sistema predvsem z vidika organizacije samega delovanja. Skladno z navedenim so investicije namenjene nujno potrebni umestitvi prenovljenih dokumentov v izobraževalni proces, vključno z usposabljanjem strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju. Gre torej primarno za ukrepe, ki so namenjeni izvajanju aktivnosti javnih zavodov, različnih strokovnjakov ter izobraževalnih institucij, pri čemer je ključen njihov intelektualni vložek. V tem okviru bodo ukrepi krepili poleg digitalnih tudi kompetence za trajnostni razvoj, kar obsega med drugim tudi temeljna znanja in spretnosti s področja podnebnih sprememb. Strokovne delavce in šolajoče želimo opolnomočiti predvsem na področju podnebnih sprememb, trajnostne rabe energije ter čiste ali podnebno nevtralne mobilnosti. Ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov, zato ne bodo imeli negativnega učinka na navedeni okoljski cilj.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrepi ne spadajo v dejavnosti, ki bi vključevale prilagoditvene rešitve, s katerimi bi se vplivalo na podnebje. Ukrepi ne bodo privedli do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva. S krepitvijo kompetenc za trajnostni razvoj bomo spodbujali in osveščali strokovne delavce in učeče se o škodljivih vplivih na podnebje, zato bo kvečjemu posredno pozitivno vplival na navedeni okoljski cilj, zagotovo pa ne negativno.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	V skladu z zgoraj navedenimi aktivnostmi ukrepi ne bodo ne prispevali pozitivno niti negativno k trajnostni rabi ter varstvu vodnih in morskih virov, saj dejavnosti izobraževanja kot takšne ne vplivajo neposredno na doseganje dobrega stanja

			vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodnimi telesi, ali k preprečevanju poslabšanja vodnih teles, ki so že v dobrem stanju, kot tudi ne na doseganje dobrega okoljskega stanja morskih voda ali k preprečevanju poslabšanja morskih voda, ki so že v dobrem okoljskem stanju. Seveda pa bomo z ukrepi krepili prevzemanje odgovornosti za okolje učečih se ter jih s tem poskušali spodbujati k zavedanju o trajnostni rabi ter varstvu vodnih in morskih virov, ki ga bodo lahko uporabili kasneje, ko bodo aktivno sodelovali na trgu dela kot tudi kot okolju prijazni oziroma odgovorni državljani.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Cilji trajnostnega razvoja, katerega vsebine naslavljamo v okviru navedenih reform ter povezanih investicij, obsegajo tudi spodbujanje pridobivanja znanja o omejevanju večplastnih učinkov podnebnih sprememb in trajnostni rabi naravnih virov. Med kompetence za trajnostni razvoj uvrščamo tudi znanja s področja krožnega gospodarstva, predvsem recikliranja in preprečevanja nepotrebne odlaganja odpadkov), zato bomo posredno vplivali na zavedanje in obnašanje učečih se k zelenemu prehodu. Izobraževalne institucije kot takšne se v okviru pedagoškega in študijskega procesa ne ukvarjajo s konkretno proizvodnjo izdelkov ali surovin, niti ne izvajajo ukrepov za učinkovito rabo virov in energije, zato ne morejo neposredno oziroma bistveno posredno negativno vplivati na navedeni okoljski cilj.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Z ukrepi ne bomo onesnaževali okolja, saj z izvajanjem predvidenih aktivnosti ne bomo povzročali dodatnih emisij; zmanjševali ravni kakovosti zraka, vode ali tal; proizvajali, uporabljali ali odstranjevali kemikalije, povzročali dodatnih smeti ali drugače onesnaževali okolje.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrepi ne bodo vsebovali aktivnosti ali investicij, s katerimi bi se posegalo v kakršnokoli naravno okolje (zemljišča, gozdove, ipd.), zato ti ukrepi ne bodo povzročali škode k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov. V okviru ukrepov pa bomo krepili kompetence za trajnostni razvoj, kar obsega tudi področji skrbi za ekosisteme ter biotski raznovrstnosti, zato bomo posredno pozitivno prispevali k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Reforma: Strategija za ozelenitev izobraževalne in raziskovalne infrastrukture v Sloveniji
Investicija: Ozelenitev izobraževalne infrastrukture v Sloveniji

Ukrep predvideva investicije v izobraževalno infrastrukturo, ki so namenjene prenovi obstoječega stavbnega fonda z različnimi ukrepi za energetske učinkovitost, kot npr.: ogrevanje s toplotno črpalko, boljša izolacija, trajnostna uporaba energije, ipd.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep v tem delu nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarno posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom.

Prehod na krožno gospodarstvo	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Program prenove stavb ne zadeva stavb na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji).

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: Ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil precejšnje emisije toplogrednih plinov?	X	<p>Ukrep je združljiv z doseganjem cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 in ciljem doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050.</p> <p>Ukrep ne bo povzročil precejšnje emisije toplogrednih plinov, saj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavbe niso namenjene pridobivanju, skladiščenju, prevozu ali proizvodnji fosilnih goriv, - z izvedbo ukrepa se bo zmanjšala poraba energije in hkrati povečala energetska učinkovitost rabe energije in obnovljivih virov energije, posledično pa se zmanjšuje onesnaženje zraka z onesnaževali in prašnimi delci ter zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov, izboljšala se bo kakovost zraka, zmanjšale se bodo okoljske obremenitve na lokalni ravni, - za izvedbo ukrepa se bo povečal delež uporabe obnovljivih materialov iz trajnostnih virov. <p>Ukrep bo prispeval tudi k nacionalnemu cilju letnega povečanja energetske učinkovitosti, določenemu v skladu z direktivo o energetske učinkovitosti (2012/27/EU) in nacionalno določenimi prispevki k Pariškemu sporazumu.</p>
Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	<p>Fizična podnebna tveganja, ki bi lahko bila pomembna za ta ukrep, so bila ocenjena v okviru analize izpostavljenosti, ki je zajela sedanje in prihodnje podnebje in je pokazala, da bodo stavbe v ciljnem podnebnem pasu izpostavljene vročinskimi valovom. Rezultati simulacij tako za Evropo kot za Slovenijo napovedujejo znaten dvig temperature zraka do konca stoletja, ki pa je močno odvisen od izbire scenarija. Na letni ravni sega razpon od manj kot 2 °C za najbolj mil scenarij do okoli 5 °C za scenarij brez blaženja podnebnih sprememb. Poletja se bodo verjetno ogrela nekoliko bolj kakor zime. Predvidena sprememba količine padavin je bolj negotova, a z verjetnim povečanjem v hladni in zmanjšanjem v topli polovici leta. Skladno s tem lahko pričakujemo daljša in izrazitejša obdobja poletne vročine in suše.</p> <p>V okviru ukrepa se bo zagotovilo, da so tehnični sistemi v prenovljenih stavbah optimizirani za zagotavljanje toplotnega udobja in ugodja uporabnikov tudi pri takšnih ekstremnih temperaturah. Izpolnjene bodo vse tehnične zahteve za učinkovito rabo energije v stavbah na področju toplotne zaščite, ogrevanja, hlajenja, prezračevanja ali njihove kombinacije, priprave tople vode in razsvetljave v stavbah, zagotavljanja lastnih obnovljivih virov energije za delovanje sistemov v stavbi (skladno z Direktivo 31/2010/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter nacionalnimi okviri).</p>

		<p>Ukrep bo prispeval k upoštevanju načel trajnostne gradnje in načel gradnje skoraj-nič energijskih stavb, ki temeljijo na izpolnjevanju pogojev, ki izhajajo iz presoje vplivov na okolje, Zakona o učinkoviti rabi energije, Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, Uredbe o zelenem javnem naročanju in drugih relevantnih zakonodajnih okvirih. Zaseduje se cilj energijsko učinkovitih in naprednih stavb:</p> <ul style="list-style-type: none"> - energijska učinkovitost in uporaba obnovljivih oziroma drugih nizko- ali brezogljicnih alternativnih virov energije (primer: Okna s polnilnimi plini se ne smejo vgraditi, če je vrednost potenciala globalnega segrevanja (GWP)22 v dobi 100 let večji od 5.) - učinkovita in ponovna raba vode; - preprečevanje nevarnosti za zdravje ali okolje, zlasti onesnaževanje zraka, voda in tal ter zmanjševanje biotske raznovrstnosti, - ponovna raba sekundarnih surovin in izdelkov ter preprečevanje ter zmanjševanje nastajanja odpadkov, vključno zaradi daljše življenjske dobe blaga ali gradnje, spodbujanje popravil, priprave in predelave odsluženih izdelkov in odpadkov za ponovno uporabo ter recikliranje. <p>Zato ni dokazov za pomembno negativne neposredne in primarne posredne učinke ukrepa v njegovem celotnem življenjskem ciklu na zastavljeni okoljski cilj.</p>
<p>Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	<p>X</p>	<p>Ukrep bo usmerjen v iskanje tehnoloških rešitev, izdelkov, inovacij in predlogov na različnih področjih (naravni, reciklirani in reciklabilni materiali), ki jih bo smiselno uporabiti pri izvedbi ukrepa s ciljem slediti učinkovitemu ravnanje z viri (krožno gospodarstvo ter izboljšanje energetske in snovne učinkovitosti v poslovnih procesih podprtih podjetij).</p> <p>Ukrep vključuje tehnične specifikacije za naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki se lahko namestijo, in sicer glede njihove trajnosti, popravljivosti in možnosti recikliranja.</p> <p>Ob izvedbi ukrepa se bo zagotovilo, da se vsaj 70 % (po teži) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov (z izjemo naravno prisotnega materiala, opredeljenega v kategoriji 17 05 04 Evropskega seznama odpadkov, vzpostavljenega z Odločbo 2000/532/ES), ki nastanejo na gradbišču, pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno predelavo, vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomestitev drugih materialov v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov.</p> <p>Gospodarski subjekti bodo zlasti omejili nastajanje odpadkov v postopkih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu s Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov.</p> <p>Zasnova stavb in gradbene tehnologije bodo podpirale krožnost, zlasti pa bodo ob upoštevanju standarda ISO 20887 ali drugih standardov za ocenjevanje razstavljenosti ali prilagodljivosti stavb dokazale, da so stavbe zasnovane tako, da so bolj gospodarne z viri, prilagodljive, prožne in razstavljlive, da se omogočita ponovna uporaba in recikliranje.</p> <p>Delež lesa ali lesnih tvoriv, vgrajenih v stavbe (brez notranje opreme), bo znašal vsaj 30 % prostornine vgrajenih materialov.</p>

		<p>Uporabili se bodo gradbeni proizvodi, ki temeljijo na obnovljivih surovinah, kot so les, celuloza, konoplja, volna, in presegajo 30 % delež lesa ali lesnih tvoriv, vgrajenih v stavbo (brez notranje opreme) prostornine vgrajenih materialov.</p> <p>Vsa vodovodna napeljava v stavbah bo opremljena s tehnologijami za varčevanje z vodo.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	<p>X</p>	<p>Ne pričakuje se, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij, onesnaževal v zrak, vodo ali tla, ker se bo izvedlo vse ukrepe in upoštevalo vse standarde za preprečevanje nevarnosti za zdravje ali okolje, zlasti onesnaževanje zraka, voda in tal ter zmanjševanje biotske raznovrstnosti.</p> <p>Kljub temu, da se med obratovanjem stavb ne pričakuje prekomernih emisij onesnaževanja okolja v katerikoli od oblik onesnaževanja (hrup, odpad nevarnih materialov ali tekočin itd.), so pri izgradnji predvideni vsi potrebni ukrepi varstvo okolja, ob uporabi najboljše razpoložljive tehnologije.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Izvajalci morajo zagotoviti, da gradbeni sestavni deli in materiali, uporabljeni pri gradnji, ne vsebujejo azbesta ali snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, kot so opredeljene na podlagi seznama snovi, ki so predmet avtorizacije, iz Priloge XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Pri običajnih pogojih uporabe se ne smejo sproščati ali lužiti zdravju škodljive snovi, za katere velja eno ali več standardnih opozoril, stavkov za nevarnost ali previdnostnih stavkov iz zakona, ki ureja kemikalije, ali Uredbe (ES) št. 1272/2008, ter zmesi uvrščene med kancerogene ali mutagene snovi ali za razmnoževanje strupene snovi. – Izvajalci morajo zagotoviti, da emisije hlapnih organskih spojin v gradbenih proizvodih, ki bodo uporabljeni pri gradnji, ne smejo presežati vrednosti, odobreni v evropskem standardu za odobritev emisij SIST EN ISO 16000-9, SIST EN ISO 16000-10, SIST EN ISO 16000-11 ali v enakovrednem standardu. – Pri naročanju storitev ali blaga se upoštevajo merila, ki veljajo za zelena javna naročila. – Od vključenih podjetij se zahteva, da izvajajo priznani sistem okoljskega upravljanja, kot je EMAS (ali ISO 14001 ali enakovreden), ali da uporabljajo in/ali proizvajajo blago ali storitve, ki so prejeli znak EU za okolje 6 ali drug okoljski znak tipa I.

3.6. KOMPONENTA 6: Učinkovite javne institucije (C3 K6)

Reforma: Odpravljanje administrativnih ovir Reforma: Modern in odporen javni sektor Reforma: Ustvarjanje sistemskih pogojev za rast investicij Izpolnitev kontrolnega lista velja za vse 3 reforme, saj gre za zakonodajne spremembe, ki ne bodo imele pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na okoljske cilje ob upoštevanju neposrednih učinkov. Posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani s spodbujanjem digitalne preobrazbe javnega naročanja in krepitevijo kompetenc kadrov, predvsem javnega sektorja, vendar pa ne bodo bistveno negativno vplivali na okoljske cilje. Reforma tudi ne podpira dejavnosti, ki vključujejo naložbe, povezane z uporabo fosilnih goriv, in naložbe v objekte za odlaganje odpadkov na odlagališčih, v mehanske biološke obdelave in sežigalnice za obdelavo odpadkov, dejavnosti vključene v okvir sistema trgovanja z emisijami s predvidenimi emisijami ekvivalenta CO ₂ , ki niso bistveno nižje od ustreznih referenčnih vrednosti, določenih za brezplačno dodelitev, naložb, in dejavnosti, pri katerih lahko dolgoročno odstranjevanje odpadkov povzroči dolgoročno škodo okolju (npr. jedrski odpadki).
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	

4. RAZVOJNO PODROČJE: ZDRAVSTVO IN SOCIALNA VARNOST

4.1. KOMPONENTA 1: Zdravstvo (C4 K1)

Reforma: Reforma zdravstvenega sistema			
Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v krepitev kompetenc kadrov, digitalno transformacijo zdravstva in v optimizacijo obravnave nalezljivih bolezni (vključno z gradnjo novih/prenovo obstoječih stavb). V opisu DNSH investicij je predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na okoljske cilje.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	

Investiciji Krepitev kompetenc kadrov v zdravstvu za zagotavljanje kakovosti oskrbe ter Digitalna preobrazba zdravstva			
DNSH smo izpolnili za obe investiciji skupaj, saj sta vsebinsko z vidika izvedbe aktivnosti primerljivi oziroma podobni. Gre za ukrepe, ki po svoji naravi nimajo predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Reforma in investicije so namenjene izvajanju ukrepov za zagotavljanje finančne vzdržnosti zdravstvenega sistema. Investicije uvajajo spremembe v način dela z namenom zagotavljanja večje učinkovitosti zdravstvenega sistema in novih načinov dela. Investicije so namenjene usposabljanjem strokovnih delavcev in digitalizaciji. Gre torej primarno za ukrepe, ki so namenjeni izvajanju aktivnosti javnih zavodov, različnih strokovnjakov ter izobraževalnih institucij, pri čemer je ključen njihov intelektualni vložek. Ukrepi ne bodo privedli do znatnih emisij toplogrednih plinov, zato ne bodo imeli negativnega učinka na navedeni okoljski cilj.

Prilagajanje podnebnim spremembam		X	Ukrepi ne spadajo v dejavnosti, ki bi vključevale prilagoditvene rešitve, s katerimi bi upoštevali vpliv sprememb podnebje. Ukrepi ne bodo privedli do povečanega škodljivega vpliva na sedanje podnebje in pričakovano prihodnje podnebje, na dejavnost samo ali na ljudi, naravo ali sredstva.
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrepi bodo delno pozitivno prispevali k trajnostni rabi ter varstvu vodnih in morskih virov, saj se v okviru digitalne preobrazbe načrtuje uvedba modula za predpisovanje zdravil v bolnišnični dejavnosti, ki bo omogočila zmanjševanje porabe zdravil. Z uvedbo reprocesiranja medicinskih pripomočkov bomo varovali vodene in morske vire z zmanjšano količino mikroplastike in drugih odpadkov. Z ukrepi bomo spodbujali zavedanje zaposlenih v zdravstvu o odgovornem predpisovanju in ravnanju z zdravili, predvsem na področju antibiotikov.
Prehod na krožno gospodarstvo		X	Cilji trajnostnega razvoja, katerega vsebine naslavljamo v okviru navedenih reform ter povezanih investicij, obsegajo tudi spodbujanje trajnostne rabe naravnih virov, predvsem z zagotovitvijo reprocesiranja medicinskih pripomočkov. Zdravstveni zavodi se ne ukvarjajo s konkretno proizvodnjo izdelkov ali surovin, niti ne izvajajo ukrepov za učinkovito rabo virov in energije, zato ne morejo neposredno oziroma bistveno posredno negativno vplivati na navedeni okoljski cilj.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja		X	Z ukrepi bomo pozitivno vplivali na zmanjšanje onesnaževanja okolja, predvsem z reprocesiranjem medicinskih pripomočkov.
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrepi ne bodo vsebovali aktivnosti ali investicij, s katerimi bi se posegalo v kakršnokoli naravno okolje (zemljišča, gozdove, ipd.), zato ti ukrepi ne bodo povzročali škode k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov. V okviru ukrepov pa ozaveščali zaposlene in s tem krepili kompetence za trajnostni razvoj, predvsem na področju smotrne rabe antibiotikov, zato bomo posredno pozitivno prispevali k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Investiciji Optimizacija dostopnosti zdravstvenega sistema in Učinkovita obravnava nalezljivih bolezni

Ukrep predvideva investicije v zdravstveno infrastrukturo, ki je namenjena obravnavi nalezljivih bolezni in rehabilitaciji, pri čemer se obnovi obstoječa stavba oziroma gradi nova, pri čemer se izvajajo različni ukrepi za doseganje energetske učinkovitost kot npr. ogrevanje s toplotno črpalko, ustrezna izolacija, trajnostna uporaba energije ipd.

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep v tem delu nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarno posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom. Z ukrepi bomo pozitivno vplivali na zmanjšane onesnaževanja okolja, predvsem z reprocesiranjem medicinskih pripomočkov.

Prehod na krožno gospodarstvo	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	Ukrepi ne bodo vsebovali aktivnosti ali investicij, s katerimi bi se posegalo v kakršnokoli naravno okolje (zemljišča, gozdove, ipd.), zato ti ukrepi ne bodo povzročali škode k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov. V okviru ukrepov bomo ozaveščali zaposlene in s tem krepili kompetence za trajnostni razvoj, predvsem na področju smotrne rabe antibiotikov, zato bomo posredno pozitivno prispevali k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov.

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: Ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil precejšnje emisije toplogrednih plinov?	X	<p>Ukrepa sta združljiva z doseganjem cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 in ciljem doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050.</p> <p>Investicija v gradnjo pomeni doseganje visokega standarda energetske učinkovitosti. Na strehah bo omogočena vgradnja fotovoltaičnega sistema za samooskrbo z električno energijo. Hkrati bodo nameščeni solarni paneli, s katerimi bo omogočeno ogrevanje vode za sanitarije. Stavbi bosta imeli nameščeno ustrezno izolacijo in zračne tokove, ki bodo lahko površino regulirali, da ne bo prihajalo do vlage. Zagotovljena bo popolna in enotna izolacija stavb, vključno z balkoni, razporeditvijo oken, strehami, stenami, vrati in tlemi, posebna pozornost pa bo namenjena preprečevanju, da bi temperatura na katerikoli notranji površini stavbe padla pod temperaturo rosišča.</p> <p>Podprte bodo izboljšave energetske učinkovitosti, kar bo prispevalo k doseganju zdravega okolja v zaprtih prostorih, vključno z odstranitvijo azbesta in drugih škodljivih snovi, preprečevanjem nezakonitega odstranjevanja škodljivih snovi ter spodbujanjem skladnosti z veljavnimi zakonodajnimi akti, kot sta direktivi 2009/148/ES in (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta. Energetska učinkovitost stavb ne bo osredotočena zgolj na ovoj stavbe, temveč tudi v ustrezne elemente in tehnične sisteme v stavbi, kot so pasivni elementi, ki prispevajo k pasivnim tehnikam, katerih namen je zmanjšati potrebe po energiji za ogrevanje ali hlajenje, porabo energije za razsvetlavo in za prezračevanje ter tako izboljšanja toplote in vizualnega udobje. Okolica in zidovi bodo ozelenjeni, kar bo stavbam zagotavljalo dodatno izolacijo in senco. S tem bomo tudi prispevali k zmanjšanju povpraševanja po energiji, saj bo potreba po ogrevanju in hlajenju manjša, hkrati pa bo boljša energetska učinkovitost stavbe. Vgrajene bodo naprave za samoregulacijo za ločeno uravnavanje temperature v vsakem prostoru oziroma vsaj v določeni ogrevani coni stavbne enote, kar bo prispevalo k znižanju skupnih stroškov zamenjave kurilnih naprav. Investiciji bosta prispevali k skupnemu razogljičenju gospodarstva, tudi prometnega sektorja, saj bodo nameščene polnilnice za pametno polnjenje električnih vozil, kar bo omogočilo, da imajo lastniki električnih vozil dostop do polnilnih mest. Infekcijski kliniki bosta postavljeni v delu mesta, do katerih bo zagotovljen neposredni prevoz z avtobusi in električnimi vozili, s čimer bomo vplivali na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.</p>

		Ukrep bo prispeval tudi k nacionalnemu cilju letnega povečanja energetske učinkovitosti, določenemu v skladu z direktivo o energetske učinkovitosti (2012/27/EU) in nacionalno določenimi prispevki k Pariškemu sporazumu.
Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Kot opredeljeno pri prejšnjem okoljskem cilju, bo investicija v gradnjo pomenila doseganje visokega standarda energetske učinkovitosti, zato ukrep ne bo imel negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.
Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?	X	Ukrep bo usmerjen v iskanje tehnoloških rešitev, izdelkov, inovacij in predlogov na različnih področjih (naravni, reciklirani in reciklabilni materiali), ki jih bo smiselno uporabiti pri izvedbi ukrepa s ciljem slediti učinkovitemu ravnanju z viri (krožno gospodarstvo, izboljšanje energetske in snovne učinkovitosti v poslovnih procesih podprtih podjetij). Ukrep vključuje tehnične specifikacije za naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki se lahko namestijo, glede njihove trajnosti, popravljivosti in možnosti recikliranja. Ob izvedbi ukrepa se bo zagotovilo, da se vsaj 70 % (po teži) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov (z izjemo naravno prisotnega materiala, opredeljenega v kategoriji 17 05 04 Evropskega seznama odpadkov, vzpostavljenega z Odločbo 2000/532/ES), ki nastanejo na gradbišču, pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno predelavo, vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomestitev drugih materialov, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov. Gospodarski subjekti bodo zlasti omejili nastajanje odpadkov v postopkih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu s Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov. Zasnova stavb in gradbene tehnologije bodo podpirale krožnost, zlasti pa bodo ob upoštevanju standarda ISO 20887 ali drugih standardov za ocenjevanje razstavljivosti ali prilagodljivosti stavb dokazale, da so stavbe zasnovane tako, da so bolj gospodarne z viri, prilagodljive, prožne in razstavljive, da se omogočita ponovna uporaba in recikliranje. Delež lesa ali lesnih tvoriv, vgrajenih v stavbe (brez notranje opreme), bo znašal vsaj 30 % prostornine vgrajenih materialov. Uporabili se bodo gradbeni proizvodi, ki temeljijo na obnovljivih surovinah, kot so les, celuloza, konoplja, volna, in presegajo 30 % delež lesa ali lesnih tvoriv, vgrajenih v stavbo (brez notranje opreme) prostornine vgrajenih materialov. Vsa vodovodna napeljava v stavbah bo opremljena s tehnologijami za varčevanje z vodo.
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?	X	Ne pričakuje se, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij, onesnaževal v zrak, vodo ali tla, ker se bo izvedlo vse ukrepe in upoštevalo vse standarde za preprečevanje nevarnosti za zdravje ali okolje, zlasti onesnaževanje zraka, voda in tal ter zmanjševanje biotske raznovrstnosti. Kljub temu da se med obratovanjem stavb ne pričakuje prekomernih emisij onesnaževanja okolja v katerikoli od oblik onesnaževanja (hrup, odpad nevarnih materialov ali tekočin itd.), so pri izgradnji predvideni vsi potrebni ukrepi varstva okolja, ob uporabi najboljše razpoložljive tehnologije.

	<p>Izvajalci morajo zagotoviti, da gradbeni sestavni deli in materiali, uporabljeni pri gradnji, ne vsebujejo azbesta ali snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, kot so opredeljene na podlagi seznama snovi, ki so predmet avtorizacije, iz Priloge XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Pri običajnih pogojih uporabe se ne smejo sproščati ali lužiti zdravju škodljive snovi, za katere velja eno ali več standardnih opozoril, stavkov za nevarnost ali previdnostnih stavkov iz zakona, ki ureja kemikalije, ali Uredbe (ES) št. 1272/2008, ter zmesi uvrščene med kancerogene ali mutagene snovi ali za razmnoževanje strupene snovi.</p> <p>Izvajalci morajo zagotoviti, da emisije hlapnih organskih spojin v gradbenih proizvodih, ki bodo uporabljeni pri gradnji, ne smejo presegati vrednosti, odobreni v evropskem standardu za odobritev emisij SIST EN ISO 16000-9, SIST EN ISO 16000-10, SIST EN ISO 16000-11 ali v enakovrednem standardu.</p> <p>Pri naročanju storitev ali blaga se upoštevajo merila, ki veljajo za zelena javna naročila.</p> <p>Od vključenih podjetij se zahteva, da izvajajo priznani sistem okoljskega upravljanja, kot je EMAS (ali ISO 14001 ali enakovreden), ali da uporabljajo in/ali proizvajajo blago ali storitve, ki so prejeli znak EU za okolje 6 ali drug okoljski znak tipa I.</p>
--	---

4.2. KOMPONENTA 2: Socialna varnost in dolgotrajna oskrba (C4 K2)

Reforma: Vzpostavitev enotne systemske ureditve na področju dolgotrajne oskrbe			
Gre za ukrep, ki po svoji naravi nima predvidljivega vpliva na nobenega izmed šestih okoljskih ciljev, ki bi bil povezan z neposrednimi in primarnimi posrednimi učinki ukrepa v življenjskem ciklu oziroma je ta vpliv nepomemben, zato za vse cilje podajamo zgolj kratko utemeljitev v zvezi s skladnostjo z načelom, da se ne škoduje bistveno.			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb		X	Dejavnost, ki jo podpira reforma, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih učinkov. Primarni posredni učinki izvajanja reforme bodo povezani z vlaganji v: <ul style="list-style-type: none"> - zagotavljanje celostne obravnave oseb, ki potrebujejo DO, ki vključuje gradnjo novih/prenovo obstoječih stavb; - zagotavljanje varnega okolja bivanja za osebe, ki so odvisne od pomoči drugih, ki vključuje gradnjo novih/prenovo obstoječih stavb. V opisu DNSH investicij je, kjer je to relevantno, predstavljena vsebina ukrepov, s katerimi bomo zagotavljali, da vlaganja ne bodo bistveno negativno vplivala na zastavljeni okoljski cilj.
Prilagajanje podnebnim spremembam		X	
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem		X	
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal		X	
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov		X	

Investicija: Zagotavljanje celostne obravnave oseb, ki potrebujejo višji obseg DO in kompleksnejše storitve s področja zdravstvene nege oziroma kontinuirano zdravstveno nego			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov		X	Ukrep v tem delu nima pomembnega predvidljivega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarno posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom. Z ukrepi bomo pozitivno vplivali na zmanjšanje onesnaževanja okolja, predvsem z reprocesiranjem medicinskih pripomočkov.
Prehod na krožno gospodarstvo	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja	X		
Varstvo in ohranjanje biotske		X	Ukrepi ne bodo vsebovali aktivnosti ali investicij, s katerimi bi se posegalo v kakršnokoli naravno okolje (zemljišča,

raznovrstnosti in ekosistemov		gozdove, ipd.), zato ti ukrepi ne bodo povzročali škode k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov. V okviru ukrepov bomo ozaveščali zaposlene in s tem krepili kompetence za trajnostni razvoj, predvsem na področju smotrne rabe antibiotikov, zato bomo posredno pozitivno prispevali k varstvu in ohranjanju biotske raznovrstnosti in ekosistemov.
-------------------------------	--	--

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: Ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil precejšnje emisije toplogrednih plinov?	X	<p>Ukrepa sta združljiva z doseganjem cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030 in ciljem doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050.</p> <p>Investicija v gradnjo pomeni doseganje visokega standarda energetske učinkovitosti. Na strehah bo omogočena vgradnja fotovoltaičnega sistema za samooskrbo z električno energijo. Hkrati bodo nameščeni solarni paneli, s katerimi bo omogočeno ogrevanje vode za sanitarije. Stavbi bosta imeli nameščeno ustrezno izolacijo in zračne tokove, ki bodo lahko površino regulirali, da ne bo prihajalo do vlage. Zagotovljena bo popolna in enotna izolacija stavb, vključno z balkoni, razporeditvijo oken, strehami, stenami, vrati in tlemi, posebna pozornost pa bo namenjena preprečevanju, da bi temperatura na kateri koli notranji površini stavbe padla pod temperaturo rosišča.</p> <p>Podprte bodo izboljšave energetske učinkovitosti, kar bo prispevalo k doseganju zdravega okolja v zaprtih prostorih, vključno z odstranitvijo azbesta in drugih škodljivih snovi, preprečevanjem nezakonitega odstranjevanja škodljivih snovi ter spodbujanjem skladnosti z veljavnimi zakonodajnimi akti, kot sta direktivi 2009/148/ES in (EU) 2016/2284 Evropskega parlamenta in Sveta. Energetska učinkovitost stavb ne bo osredotočena zgolj na ovoj stavbe, temveč tudi v ustrezne elemente in tehnične sisteme v stavbi, kot so pasivni elementi, ki prispevajo k pasivnim tehnikam, katerih namen je zmanjšati potrebe po energiji za ogrevanje ali hlajenje, porabo energije za razsvetljavo in za prezračevanje ter tako izboljšanja toplote in vizualnega udobje. Okolica objektov bo ozelenjena z večjim številom vzpenjalk in dreves, kar bo stavbam in zunanjim površinam namenjenim druženju, zagotavljalo dodatno izolacijo in senco. S tem bomo tudi prispevali k zmanjšanju povpraševanja po energiji, saj bo potreba po ogrevanju in hlajenju manjša, hkrati pa bo boljša energetska učinkovitost stavbe. Vgrajene bodo naprave za samoregulacijo za ločeno uravnavanje temperature v vsakem prostoru oziroma vsaj v določeni ogrevani coni stavbne enote, kar bo prispevalo k znižanju skupnih stroškov zamenjave kurilnih naprav. Investiciji bosta prispevali k skupnemu razogljičenju gospodarstva, tudi prometnega sektorja, saj bodo nameščene polnilnice za pametno polnjenje električnih vozil, kar bo omogočilo, da imajo lastniki električnih vozil dostop do polnilnih mest. Negovalni dom bo postavljen v delu mesta, do katerih bo zagotovljen neposredni prevoz z avtobusi in električnimi vozili, s čimer bomo vplivali na zmanjševanje emisij toplogrednih plinov.</p> <p>Kot tak bo ukrep prispeval tudi k nacionalnemu cilju letnega povečanja energetske učinkovitosti, določenemu v skladu z direktivo o energetske učinkovitosti (2012/27/EU) in nacionalno določenimi prispevki k Pariškemu sporazumu.</p>

Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativne vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	Kot opredeljeno pri prejšnjem okoljskem cilju, bo investicija v gradnjo pomenila doseganje visokega standarda energetske učinkovitosti, zato ukrep ne bo imel negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.
Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?	X	<p>Ukrep bo usmerjen v iskanje tehnoloških rešitev, izdelkov, inovacij in predlogov na različnih področjih (naravni, reciklirani in reciklabilni materiali), ki jih bo smiselno uporabiti pri izvedbi ukrepa s ciljem slediti učinkovitemu ravnanje z viri (krožno gospodarstvo; izboljšanje energetske in snovne učinkovitosti v poslovnih procesih podprtih podjetij).</p> <p>Ukrep vključuje tehnične specifikacije za naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki se lahko namestijo, glede njihove trajnosti, popravljivosti in možnosti recikliranja.</p> <p>Ob izvedbi ukrepa se bo zagotovilo, da se vsaj 70 % (po teži) nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov iz rušenja objektov (z izjemo naravno prisotnega materiala, opredeljenega v kategoriji 17 05 04 Evropskega seznama odpadkov, vzpostavljenega z Odločbo 2000/532/ES), ki nastanejo na gradbišču, pripravi za ponovno uporabo, recikliranje in drugo snovno predelavo, vključno z zasipanjem z uporabo odpadkov za nadomestitev drugih materialov, v skladu s hierarhijo ravnanja z odpadki in Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov.</p> <p>Gospodarski subjekti bodo zlasti omejili nastajanje odpadkov v postopkih, povezanih z gradnjo in rušenjem, v skladu s Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov.</p> <p>Zasnova stavb in gradbene tehnologije bodo podpirale krožnost, zlasti pa bodo ob upoštevanju standarda ISO 20887 ali drugih standardov za ocenjevanje razstavljivosti ali prilagodljivosti stavb dokazale, da so stavbe zasnovane tako, da so bolj gospodarne z viri, prilagodljive, prožne in razstavljive, da se omogočita ponovna uporaba in recikliranje.</p> <p>Delež lesa ali lesnih tvoriv, vgrajenih v stavbe (brez notranje opreme), bo znašal vsaj 30 % prostornine vgrajenih materialov.</p> <p>Uporabili se bodo gradbeni proizvodi, ki temeljijo na obnovljivih surovinah, kot so les, celuloza, konoplja, volna, in presegajo 30 % delež lesa ali lesnih tvoriv, vgrajenih v stavbo (brez notranje opreme) prostornine vgrajenih materialov.</p> <p>Vsa vodovodna napeljava v stavbah bo opremljena s tehnologijami za varčevanje z vodo.</p>
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije, onesnaževal v zrak, vodo ali tla?	X	<p>Ne pričakuje se, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij, onesnaževal v zrak, vodo ali tla, ker se bo izvedlo vse ukrepe in upoštevalo vse standarde za preprečevanje nevarnosti za zdravje ali okolje, zlasti onesnaževanje zraka, voda in tal ter zmanjševanje biotske raznovrstnosti.</p> <p>Kljub temu da se med obratovanjem stavb ne pričakuje prekomernih emisij onesnaževanja okolja v katerikoli od oblik onesnaževanja (hrup, odpad nevarnih materialov ali tekočin itd.), so pri izgradnji predvideni vsi potrebni ukrepi varstvo okolja, ob uporabi najboljših razpoložljivih tehnologij.</p>

		<p>Izvajalci morajo zagotoviti, da gradbeni sestavni deli in materiali, uporabljeni pri gradnji, ne vsebujejo azbesta ali snovi, ki vzbujajo veliko zaskrbljenost, kot so opredeljene na podlagi seznama snovi, ki so predmet avtorizacije, iz Priloge XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006. Pri običajnih pogojih uporabe se ne smejo sproščati ali lužiti zdravju škodljive snovi, za katere velja eno ali več standardnih opozoril, stavkov za nevarnost ali previdnostnih stavkov iz zakona, ki ureja kemikalije, ali Uredbe (ES) št. 1272/2008, ter zmesi uvrščene med kancerogene ali mutagene snovi ali za razmnoževanje strupene snovi.</p> <p>Izvajalci morajo zagotoviti, da emisije hlapnih organskih spojin v gradbenih proizvodih, ki bodo uporabljeni pri gradnji, ne smejo presegati vrednosti, odobreni v evropskem standardu za odobritev emisij SIST EN ISO 16000-9, SIST EN ISO 16000-10, SIST EN ISO 16000-11 ali v enakovrednem standardu.</p> <p>Pri naročanju storitev ali blaga se upoštevajo merila, ki veljajo za zelena javna naročila.</p> <p>Od vključenih podjetij se zahteva, da izvajajo priznani sistem okoljskega upravljanja, kot je EMAS (ali ISO 14001 ali enakovreden), ali da uporabljajo in/ali proizvajajo blago ali storitve, ki so prejeli znak EU za okolje 6 ali drug okoljski znak tipa I.</p>
--	--	---

Investicija: Zagotovitev varnega okolja bivanja za osebe, ki so odvisne od pomoči drugih

Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: ali se pričakuje, da bo ukrep	X	Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem

<p>povzročil znatne emisije toplogrednih plinov?</p>		<p>življenjskem ciklu. Ukrep ne bo povzročil znatnih emisij toplogrednih plinov, ker zgrajene stavbe ne bodo namenjene pridobivanju, skladiščenju, prevozu ali proizvodnji fosilnih goriv. Ko obravnavamo izpuste toplogrednih plinov (TGP) zaradi tehničnih stavbnih sistemov (TSS - ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, priprava tople sanitarne vode in razsvetljava), se bodo pri gradnji upoštevale zahteve prenovljenih nacionalnih predpisov, oziroma se bodo zgradile skoraj nič-energijske stavbe (sNES). Minimalne vrednosti določa Gradbeni zakon (GZ) oziroma pripadajoči Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (PURES). PURES je v procesu prenove, s katero bodo bistveno povečane zahteve za URE in OVE v stavbah. Predvsem pa bo znižana maksimalno dovoljena poraba (primarne) energije za delovanje TSS in zahtevan bo višji delež OVE (do leta 2030 se bo zviševal minimalno dve tretjini potrebne primarne energije). Zahteve PURES bodo usklajene z Evropsko direktivo o energetske učinkovitosti stavb (EPBD), za javne stavbe pa bo dovoljena primarna energija za 10 % nižja. Zahteve in vsebina PURES ima podlago v Eko design in Eko label in EU predpisih in EPB tehničnih standardih, torej v zahtevah in postopkih EZ zahtev in pričakovanj.</p> <p>Po prenovljenem PURES bo dovoljena raba energije za ogrevanje stavbe v obdobju enega leta do 25 kWh/m², skupna poraba primarne energije za delovanje TSS pa ne višja od okvirno 75 (65) kWh/m² in ta energija mora biti v več kot polovičnem deležu proizvedena iz OVE.</p> <p>Za dodatno zmanjšanje vpliva investicije na okolje se zasleduje načela trajnostne gradnje z vidika trajnostne rabe virov ter energetske učinkovitosti in rabe energije iz obnovljivih virov energije (OVE), kar ob uporabi lesa in lesenih gradbenih proizvodov prispeva k zniževanju izpustov in emisij CO₂ stavb v zrak.</p>
<p>Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?</p>	X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Z zagotavljanjem najvišjih energetskih standardov (navedeni v prejšnji točki), bodo upravljalcem v novozgrajenih stavbah zagotovljeni čim nižji obratovalni stroški povezani z ogrevanjem oziroma ohlajanjem. Stavbe bodo tako v največji meri prilagojene na temperaturne podnebne spremembe.</p>
<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: ali se pričakuje, da bo ukrep škodljiv:</p> <p>(i) za dobro stanje ali dober ekološki potencial vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali</p> <p>(ii) za dobro okoljsko stanje morskih voda?</p>	X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se bodo v okviru izvedbe projektov uporabljale obstoječe vire pitne vode izključno za namene rabe gospodinjstev. V kolikor se bo ugotovila stroškovna vzdržnost nameščanja sistemov ponovne rabe deževnice in odpadne pitne vode za namene sanitarne rabe vode, se spodbuja izvedba tovrstnih sistemov.</p>

<p>Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali</p> <p>(ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih</p>	X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Pri gradnji novih objektov bo uporabljen pretežno material iz obnovljivih virov ob upoštevanju načela od zibelke do zibelke in načel krožnega gospodarstva, kjer se bo po amortizaciji stavbe del odpadkov recikliral in ponovno uporabil. Količina odpadkov pri prenovah stanovanj bo zmanjšana na najmanjšo možno mero, odpadni gradbeni material bo recikliran in ustrezno odstranjen.</p> <p>Gospodarski subjekti bodo omejili nastajanje odpadkov med gradnjo v skladu s Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov ter ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnologij olajšali ponovno uporabo in visokokakovostno recikliranje s selektivnim odstranjevanjem materialov, pri čemer bodo uporabljali razpoložljive sisteme za ločevanje gradbenih odpadkov.</p> <p>Zasnova stavb in gradbene tehnologije bodo podpirale krožnost, zlasti pa bodo ob upoštevanju standarda ISO 20887 ali drugih standardov za ocenjevanje razstavljivosti ali prilagodljivosti stavb dokazale, da so stavbe zasnovane, da so bolj gospodarne z viri, prilagodljive, prožne in razstavljive, da se omogočita ponovna uporaba in recikliranje.</p>
<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	X	<p>Ne pričakuje se, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij onesnaževal v zrak, vodo ali tla. Ukrep bo prispeval k upoštevanju načel trajnostne gradnje in načel gradnje skoraj nič-energijskih stavb, ki temeljijo na izpolnjevanju pogojev, ki izhajajo iz presoje vplivov na okolje, Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, Uredbe o zelenem javnem naročanju, Nature 2000 in drugih relevantnih zakonodajnih okvirih.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali</p> <p>(ii) škodljiv za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Gradnja stavb se ne predvideva na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitene območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitnimi območji).</p>

4.3. KOMPONENTA 3: Stanovanjska politika (C4 K3)

Reforma: Vzpostavitev pogojev za krepitev fonda javnih najemnih stanovanj			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil znatne emisije toplogrednih plinov?	X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep naj ne bi povzročil znatnih emisij toplogrednih plinov, ker zgrajene stavbe ne bodo namenjene pridobivanju, skladiščenju, prevozu ali proizvodnji fosilnih goriv.</p> <p>Ko obravnavamo izpuste toplogrednih plinov (TGP) zaradi tehničnih stavbnih sistemov (TSS - ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, priprava tople sanitarne vode in razsvetljava), se bodo pri gradnji večstanovanjskih javnih stavb upoštevale zahteve prenovljenih nacionalnih predpisov, oziroma se bodo zgradile skoraj nič energijske stavbe (sNES). Minimalne vrednosti določa Gradbeni zakon (GZ) oziroma pripadajoči Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (PURES). PURES je v procesu prenove, s katero bodo bistveno povečane zahteve za URE in OVE v stavbah. Predvsem pa bo znižana maksimalno dovoljeno poraba (primarne) energije za delovanje TSS in zahtevan bo višji delež OVE (do leta 2030 se bo zviševal minimalno dve tretjini potrebne primarne energije). Zahteve PURES bodo usklajene z Evropsko direktivo o energetske učinkovitosti stavb (EPBD), za javne stavbe pa bo dovoljena primarna energija za 10 % nižja. Zahteve in vsebina PURES ima podlago v Eko design in Eko label in EU predpisih in EPB tehničnih standardih, torej v zahtevah in postopkih EZ zahtev in pričakovanj.</p> <p>Po prenovljenem PURES (prenova v Q4/2021) bo dovoljena raba energije za ogrevanje stavbe v obdobju enega leta do 25 kWh/m², skupna poraba primarne energije za delovanje TSS</p>

		<p>pa ne višja od okvirno 75 (65) kWh/m² in ta energija mora biti v več kot polovičnem deležu proizvedena iz OVE.</p> <p>Za dodatno zmanjšanje vpliva investicije na okolje se zasleduje načela trajnostne gradnje z vidika trajnostne rabe virov ter energetske učinkovitosti in rabe energije iz obnovljivih virov energije (OVE), kar ob uporabi lesa in lesenih gradbenih proizvodov prispeva k zniževanju izpustov in emisij CO₂ stavb v zrak. Pri spodbujanju izrabe obnovljivih virov energije za pridobivanje električne energije (fotovoltaični sistemi) gre za dopolnilne vire energije, primarno bodo stavbe koristile električno energijo iz obstoječih daljnovodov. Z izvedbo sončnih elektrarn bo investitor znatno prispeval k uporabi OVE.</p> <p>Energija za ogrevanje in ohlajanje bo v stavbah zagotovljena iz obnovljivih virov na več načinov, in sicer najpogosteje z vgradnjo toplotnih črpalk, ki izkoriščajo energijo zraka, zemlje ali vode, s sončnimi kolektorji, kotli in kamini na lesno biomaso, pri čemer bodo morali imeti kotli na drva obvezno zalogovnik toplote. Novogradnje, ki bodo zaradi lokacije imele to možnost, se bodo lahko priključile tudi na sistem daljinskega ogrevanja, če ta kot energent uporablja lesno biomaso, ali če je vsaj polovica toplote pridobljena iz obnovljivih virov energije, iz odvečne toplote ali s sproizvodnjo toplote in elektrike.</p> <p>Pri spodbujanju izrabe obnovljivih virov energije za pridobivanje električne energije gre za dopolnilne vire energije. Slednje je skladno z zahtevami sNES, ki določajo, da minimalni delež obnovljivih virov energije (OVE) znaša najmanj 50 % glede na skupno dovedeno energijo. Komunalna oprema objektov vključuje obvezen priklop na javno električno omrežje s ciljem, da je v obdobjih, ko je proizvodnja OVE prenizka, zagotovljena redna oskrba z električno energijo. Prav tako se lahko ob nastanku viškov proizvedene električne energije z naslova OVE, električna energija oddaja v javni sistem.</p> <p>Ukrep naj ne bi povzročil znatnih emisij toplogrednih plinov, ker:</p> <ul style="list-style-type: none"> - V manjši meri bodo lahko reformni ukrepi tudi prenova stanovanj, pri čemer bo program prenove pomembno vplival na manjšo porabo energije ter na povečanje energetske učinkovitosti, kar lahko privede do znatnega izboljšanja energetske učinkovitosti zadevnih stavb in znatno zmanjša emisije toplogrednih plinov. Ukrep bo prispeval k nacionalnemu cilju letnega povečanja energetske učinkovitosti, določenemu v skladu z direktivo o energetske učinkovitosti (2012/27/EU) in nacionalno določenimi prispevki k Pariškemu sporazumu. - Program prenove bo med drugim vključeval zamenjavo ogrevalnih sistemov na premog/nafto učinkovitejšimi načini ogrevanja (npr. toplotne črpalke, kondezacijski kotli, idr.).
Prilagajanje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?	X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu.</p> <p>Pri gradnji se bodo stanovanjski skladi upoštevali standarde, podlage in smernice, ki graditelje napotujejo k podnebnim spremembam prilagojeni gradnji. Ob jasno definiranih posledicah podnebnih sprememb v okviru Osnutka podnebne</p>

		<p>strategije Slovenije do leta 2050 so jasni tudi ključni omilitveni ukrepi na področju tehnologije in lokacije gradnje.</p> <p>Z zagotavljanjem najvišjih energetske standardov (navedeni v prejšnji točki) bodo najemnikom v novozgrajenih javnih najemnih stanovanjih ter prenovljenih stanovanjih zagotavljali čim nižje obratovalne stroške povezane z ogrevanjem oziroma ohlajanjem stanovanja. Stanovanja pa bodo tako v največji meri prilagojena na temperaturne podnebne spremembe. Vgrajeni morajo biti sodobni generatorji toplote in hladu ter ostale sodobne naprave v sistemih ogrevanja, pohlajevanja, prezračevanja in priprave tople sanitarne vode, ki imajo visoko energijsko učinkovitost. Stavba mora najmanj 50 % letne dovedene energije za delovanje stavbe (ogrevanje, hlajenje, razvlaževanje, prezračevanje, priprava tople vode in razsvetljava) pokriti iz obnovljivih virov energije.</p> <p>Stavbe bodo zgrajene na območjih, ki niso poplavno ogrožena (UREDBA o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja) in so z občinskimi prostorskimi načrti predvidena za gradnjo večstanovanjskih objektov.</p> <p>Prav tako se za zmanjšanje vpliva podnebnih sprememb uveljavlja ukrepe že v okviru prostorskega načrtovanja z zelenimi sistemi v mestih. Zelene površine v mestih namreč vplivajo na kakovost življenja in zdravje prebivalcev, omogočajo različne funkcije od ohranjanja biotske raznovrstnosti do tega, da zagotavljajo boljšo kakovost zraka, uravnavajo klimatske razmere v mestih in uravnavajo odtok padavinskih voda.</p>
<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: ali se pričakuje, da bo ukrep škodljiv:</p> <p>(i) za dobro stanje ali dober ekološki potencial vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali</p> <p>(ii) za dobro okoljsko stanje morskih voda?</p>	X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se bodo v okviru izvedbe projektov uporabljalo obstoječe vire pitne vode izključno za namene rabe gospodinjstev. V kolikor se bo ugotovila stroškovna vzdržnost nameščanja sistemov ponovne rabe deževnice in odpadne pitne vode za namene sanitarne rabe vode, se spodbuja izvedba tovrstnih sistemov.</p> <p>V primeru prenov stanovanj bodo takšne stavbe poleg večje energetske učinkovitosti zagotavljale tudi večjo snovno učinkovitost, ki vključuje nižjo porabo vode zaradi nadomestitve neučinkovitih starih vodnih napeljav in opreme (pip, stranišč, bojlerjev) z modernimi in učenikovimi stavbnimi sistemi in vodnimi inštalacijami kot npr. ločeno odvajanje padavinskih vod, ki jih je možno koristno porabiti za druge namene npr. zalivanje, splakovanje sanitarij itd. Predvidene investicije zato ne bodo imele negativnega neposrednega ali posrednega vpliva na zastavljeni okoljski cilj.</p> <p>Sistemi za dovajanje vode do gospodinjstev bodo ustrezno pregledani, uporabljeni materiali bodo ustrezno certificirani.</p>
<p>Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja</p>	X	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Pri gradnji novih objektov bo uporabljen pretežno material iz obnovljivih virov ob upoštevanju načela od zibelke do zibelke in načel krožnega gospodarstva, kjer se bo po amortizaciji stavbe del odpadkov recikliral in ponovno uporabil. Količina odpadkov pri prenovah</p>

<p>odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali (ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali (iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	<p>stanovanj bo zmanjšana na najmanjšo možno mero, odpadni gradbeni material bo recikliran in ustrezno odstranjen.</p> <p>Pri gradbenih delih je treba zagotoviti ponovno uporabo in recikliranje za najmanj 50 % mase vsaj za odpadni papir, kovine, plastiko in steklo iz komunalnih odpadkov ter pripravo za ponovno uporabo, recikliranje in materialno predelavo za najmanj 70 % mase nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov pri rušenju objektov, brez odpadnih naravnih materialov.</p> <p>S tem se sledi Uredbi o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih¹⁰ in Programom ravnanja z odpadki in Programu preprečevanja nastajanja odpadkov¹¹.</p> <p>Gospodarski subjekti bodo omejili nastajanje odpadkov med gradnjo ali prenovo v skladu s Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov ter ob upoštevanju najboljših razpoložljivih tehnologij olajšali ponovno uporabo in visokokakovostno recikliranje s selektivnim odstranjevanjem materialov, pri čemer bodo uporabljali razpoložljive sisteme za ločevanje gradbenih odpadkov.</p> <p>Zasnova stavb in gradbene tehnologije bodo podpirale krožnost, zlasti pa bodo ob upoštevanju standarda ISO 20887 ali drugih standardov za ocenjevanje razstavljalivosti ali prilagodljivosti stavb dokazale, da so stavbe zasnovane, da so bolj gospodarne z viri, prilagodljive, prožne in razstavljive, da se omogočita ponovna uporaba in recikliranje.</p> <p>Trajnostni razvoj stanovanjske politike in izvedbo investicij bo podprla izvedba Celovitega strateškega projekta razogljivenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo (CSP KG). V okviru tega projekta bodo izvedene aktivnosti iskanja inovativnih rešitev glede uporabe načel krožnega gospodarstva pri načrtovanju in gradnji stavb ter ravnanju z gradbenimi odpadki. Rešitve bodo na voljo po letu 2024.</p> <p>Razvoj nacionalnih kazalnikov trajnostne gradnje poteka v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE. Kazalniki bodo konceptualno usklajeni z evropskim sistemom Level(s) in zakonodajno prilagojeni slovenskemu okolju. Slovenski kazalniki trajnostne gradnje bodo po letu 2026 nadomestili obstoječe nacionalne sheme, DGNB, BREAM in LEED. Za razvoj kazalnikov trajnostne gradnje so ključne tudi informacije glede okoljskih lastnosti vgrajenih gradbenih proizvodov, pri čemer bodo lastnosti proizvoda podane na primerljiv način v določenem kakovostnem standardu.</p>
---	---

¹⁰ http://www.pisrs.si/Pis_web/pregledPredpisa?id=URED4788

¹¹ https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Operativni-programi/op_odpadki.pdf

<p>Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije onesnaževal v zrak, vodo ali tla?</p>	<p>X</p>	<p>Ne pričakuje se, da bodo reformni ukrepi povzročili znatno povečanje emisij onesnaževal v zrak, vodo ali tla. Ukrep bo prispeval k upoštevanju načel trajnostne gradnje in načel gradnje skoraj nič-energijskih stavb, ki temeljijo na izpolnjevanju pogojev, ki izhajajo iz presoje vplivov na okolje, Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, Uredbe o zelenem javnem naročanju, Nature 2000 in drugih relevantnih zakonodajnih okvirih.</p> <p>Gradbeni materiali ne bodo vsebovali azbesta in snovi za katere je treba pridobiti dovoljenje iz Priloge XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta.</p> <p>Kadar se bo objekt gradil na potencialno onesnaženem mestu, bo območje predmet analize tal glede prisotnosti morebitnih onesnaževal.</p> <p>Sprejeti bodo ukrepi za zmanjšanje emisij hrupa, skladno z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju¹².</p> <p>Z zniževanjem porabe energije v stavbi in zamenjavo stavbnih sistemov za ogrevanje, se bodo minimizirali negativni izpusti v zrak in posledično izboljšanje javnega zdravja na področju, kjer so standardi EU za kakovost zraka, določeni v Direktivi 2008/50/EU, preseženi ali bodo verjetno preseženi. Obnovljene stavbe bodo imele nižje izpuste v okolico in zmanjšan onesnaževanje okolice tudi z odstranitvijo nevarnih gradbenih materialov kot je azbest, ki bodo odstranjeni deponirani skladno z veljavno zakonodajo o ravnanju z nevarnimi gradbenimi odpadki.</p> <p>Izvajalci prenove morajo zagotoviti, da emisije gradbenih sestavnih delov in materialov, uporabljenih pri prenovi stavb, ki lahko pridejo v stik s stanovalci, znašajo manj kot 0,06 mg formaldehida na m³ materiala in manj kot 0,001 mg rakotvornih hlapnih organskih spojin kategorij 1A in 1B na m³ materiala ali sestavnega dela.</p>
<p>Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali</p> <p>(ii) škodljiv za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?</p>	<p>X</p>	<p>Dejavnosti, ki jih podpira reforma, nimajo pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Program prenove stavb ne zadeva stavb na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitenih območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitenimi območji). Obnova stavb bo ohranjala biotsko raznovrstnost in eko sisteme, ker se bo obnovilo in izkoristilo že obstoječ gradbeni fond in se bo s tem zmanjšala potreba po širjenju zazidanih območij.</p> <p>Pri zagotavljanju novih javnih najemnih stanovanj stanovanjski skladi sledijo usmeritvam Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17), ki z vidika racionalne rabe prostora in ohranjanja zelene infrastrukture prioriteto spodbuja notranji razvoj mest za doseganje boljše izkoriščenosti in kvalitetnejše rabe praznih ter neprimerno izkoriščenih ali razvrednotenih zemljišč v mestih. Skladno s tem bodo ukrepi spodbujali izvedbo projektov na obstoječih razvrednotenih in poseljenih območjih. Revitalizacija razvrednotenih območij neposredno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti, ko z reaktivacijo razvrednotenih površin (zemljišč in objektov) v mestih posredno zmanjšuje pritisk širitve naselij na površine za ohranjanje narave in pridelavo hrane.</p>

¹² http://www.pisrs.si/Pis_web/pregledPredpisa?id=URED7531

		<p>Prav tako se z aktivacijo obstoječih stanovanj prek izvajanja javnega najema stanovanj zagotavlja širitev fonda javnih najemnih stanovanj, brez novogradenj ter posledične širitve pozidanega prostora s čimer se prav tako prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti in manjšemu pritisku širitve naselij na površine za ohranjanje narave in pridelavo hrane.</p> <p>Pri presoji se uporabi Uredbo o presoji vplivov na okolje, ki prenaša Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje¹³.</p>
--	--	---

Investicija: Zagotavljanje javnih najemnih stanovanj			
Ali je potrebna vsebinska ocena skladnosti ukrepa z načelom, da se ne škoduje bistveno?	Da	Ne	Utemeljitev, če ste izbrali odgovor »Ne«.
Blažitev podnebnih sprememb	X		
Prilagajanje podnebnim spremembam	X		
Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov	X		
Krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem odpadkov in recikliranjem	X		
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja zraka, vode ali tal	X		
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov	X		

Vprašanja	Ne	Vsebinska utemeljitev
Blažitev podnebnih sprememb: ali se pričakuje, da bo ukrep povzročil znatne emisije toplogrednih plinov?	X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ukrep naj ne bi povzročil znatnih emisij toplogrednih plinov, ker zgrajene stavbe ne bodo namenjene pridobivanju, skladiščenju, prevozu ali proizvodnji fosilnih goriv.</p> <p>Ko obravnavamo izpuste toplogrednih plinov (TGP) zaradi tehničnih stavbnih sistemov (TSS - ogrevanje, hlajenje, prezračevanje, priprava tople sanitarne vode in razsvetljava), se bodo pri gradnji večstanovanjskih javnih stavb upoštevale zahteve prenovljenih nacionalnih predpisov, oziroma se bodo zgradile skoraj nič energijske stavbe (sNES). Minimalne vrednosti določa Gradbeni zakon (GZ) oziroma pripadajoči Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah (PURES). PURES je v procesu prenove, s katero bodo bistveno povečane zahteve za URE in OVE v stavbah. Predvsem pa bo znižana maksimalno dovoljena poraba (primarne) energije za delovanje TSS in zahtevan bo višji delež OVE (do leta 2030 se</p>

¹³ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6527>

		<p>bo zviševal minimalno dve tretjini potrebne primarne energije). Zahteve PURES bodo usklajene z Evropsko direktivo o energetske učinkovitosti stavb (EPBD), za javne stavbe pa bo dovoljena primarna energija za 10 % nižja. Zahteve in vsebina PURES ima podlago v Eko design in Eko label in EU predpisih in EPB tehničnih standardih, torej v zahtevah in postopkih EZ zahtev in pričakovanj.</p> <p>Po prenovljenem PURES (Q4/2021) bo dovoljena raba energije za ogrevanje stavbe v obdobju enega leta do 25 kWh/m², skupna poraba primarne energije za delovanje TSS pa ne višja od okvirno 75 (65) kWh/m² in ta energija mora biti v več kot polovičnem deležu proizvedena iz OVE.</p> <p>Za dodatno zmanjšanje vpliva investicije na okolje se zasleduje načela trajnostne gradnje z vidika trajnostne rabe virov ter energetske učinkovitosti in rabe energije iz obnovljivih virov energije (OVE), kar ob uporabi lesa in lesenih gradbenih proizvodov prispeva k zniževanju izpustov in emisij CO₂ stavb v zrak. Pri spodbujanju izrabe obnovljivih virov energije za pridobivanje električne energije (fotovoltaični sistemi) gre za dopolnilne vire energije, primarno bodo stavbe koristile električno energijo iz obstoječih daljnovodov. Z izvedbo sončnih elektrarn bo investitor znatno prispeval k uporabi OVE.</p> <p>Energija za ogrevanje in ohlajanje bo v stavbah zagotovljena iz obnovljivih virov na več načinov, in sicer najpogosteje z vgradnjo toplotnih črpalk, ki izkoriščajo energijo zraka, zemlje ali vode, s sončnimi kolektorji, kotli in kamini na lesno biomaso, pri čemer bodo morali imeti kotli na drva obvezno zalogovnik toplote. Novogradnje, ki bodo zaradi lokacije imele to možnost, se bodo lahko priključile tudi na sistem daljinskega ogrevanja, če ta kot energent uporablja lesno biomaso, ali če je vsaj polovica toplote pridobljene iz obnovljivih virov energije, iz odvečne toplote ali s sproizvodnjo toplote in elektrike.</p> <p>Pri spodbujanju izrabe obnovljivih virov energije za pridobivanje električne energije gre za dopolnilne vire energije. Slednje je skladno z zahtevami sNES, ki določajo, da minimalni delež obnovljivih virov energije (OVE) znaša najmanj 50 % glede na skupno dovedeno energijo. Komunalna oprema objektov vključuje obvezen priklop na javno električno omrežje s ciljem, da je v obdobjih, ko je proizvodnja OVE prenizka, zagotovljena redna oskrba z električno energijo. Prav tako se tako lahko ob nastanku viškov proizvedene električne energije z naslova OVE, električna energija oddaja v javni sistem.</p>
<p>Prilaganje podnebnim spremembam: ali se pričakuje, da bo ukrep povečal negativen vpliv trenutnega podnebja in pričakovanega prihodnjega podnebja na ukrep sam ali na ljudi, naravo ali sredstva?</p>	<p>X</p>	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu.</p> <p>Pri gradnji bodo stanovanjski skladi upoštevali standarde, podlage in smernice, ki graditelje napotujejo k podnebnim spremembam prilagojeni gradnji. Ob jasno definiranih posledicah podnebnih sprememb v okviru Osnutka podnebne strategije Slovenije do leta 2050 so jasni tudi ključni omilitveni ukrepi na področju tehnologije in lokacije gradnje.</p> <p>Z zagotavljanjem najvišjih energetske standardov (navedeni v prejšnji točki), bodo najemnikom v novozgrajenih javnih najemnih stanovanjih zagotavljali čim nižje obratovalne stroške povezane z ogrevanjem oziroma ohlajanjem stanovanja. Stanovanja pa bodo tako v največji meri prilagojena na temperaturne podnebne spremembe. Vgrajeni</p>

		<p>morajo biti sodobni generatorji toplote in hladu ter ostale sodobne naprave v sistemih ogrevanja, pohlajevanja, prezračevanja in priprave tople sanitarne vode, ki imajo visoko energijsko učinkovitost. Stavba mora najmanj 50 % letne dovedene energije za delovanje stavbe (ogrevanje, hlajenje, razvlaževanje, prezračevanje, priprava tople vode in razsvetljava) pokriti iz obnovljivih virov energije.</p> <p>Stavbe bodo zgrajene na območjih, ki niso poplavno ogrožena (UREDBA o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja) in so z občinskimi prostorskimi načrti predvidena za gradnjo večstanovanjskih objektov.</p> <p>Prav tako se za zmanjšanje vpliva podnebnih sprememb uveljavlja ukrepe že v okviru prostorskega načrtovanja z zelenimi sistemi v mestih. Zelene površine v mestih namreč vplivajo na kakovost življenja in zdravje prebivalcev, omogočajo različne funkcije od ohranjanja biotske raznovrstnosti do tega, da zagotavljajo boljšo kakovost zraka, uravnavajo klimatske razmere v mestih in uravnavajo odtok padavinskih voda.</p>
<p>Trajnostna raba ter varstvo vodnih in morskih virov: ali se pričakuje, da bo ukrep škodljiv:</p> <p>(i) za dobro stanje ali dober ekološki potencial vodnih teles, vključno s površinskimi in podzemnimi vodami, ali</p> <p>(ii) za dobro okoljsko stanje morskih voda?</p>	X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Ni ugotovljenih tveganj za poslabšanje okolja, povezanih z ohranjanjem kakovosti vode in vodnim stresom, saj se bodo v okviru izvedbe projektov uporabljalo obstoječe vire pitne vode izključno za namene rabe gospodinjstev. V kolikor se bo ugotovila stroškovna vzdržnost nameščanja sistemov ponovne rabe deževnice in odpadne pitne vode za namene sanitarne rabe vode, se spodbuja izvedba tovrstnih sistemov.</p> <p>Sistemi za dovajanje vode do gospodinjstev bodo ustrezno pregledani, uporabljeni materiali bodo ustrezno certificirani.</p>
<p>Prehod na krožno gospodarstvo, vključno s preprečevanjem in recikliranjem odpadkov: ali se pričakuje, da bo ukrep:</p> <p>(i) povzročil znatno povečanje nastajanja, sežiganja ali odlaganja odpadkov, razen sežiganja nevarnih odpadkov, ki jih ni mogoče reciklirati, ali</p> <p>(ii) povzročil bistvene neučinkovitosti pri neposredni ali posredni rabi naravnih virov v kateri koli fazi njihovega življenjskega cikla, ki jih ne zmanjšujejo ustrezni ukrepi, ali</p> <p>(iii) bistveno in dolgoročno škodoval okolju z vidika krožnega gospodarstva?</p>	X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Pri gradnji novih objektov bo uporabljen pretežno material iz obnovljivih virov ob upoštevanju načela od zibelke do zibelke in načel krožnega gospodarstva, kjer se bo po amortizaciji stavbe del odpadkov recikliral in ponovno uporabil. Količina odpadkov pri prenovah stanovanj bo zmanjšana na najmanjšo možno mero, odpadni gradbeni material bo recikliran in ustrezno odstranjen.</p> <p>Pri gradbenih delih je treba zagotoviti ponovno uporabo in recikliranje za najmanj 50 % mase vsaj za odpadni papir, kovine, plastiko in steklo iz komunalnih odpadkov ter pripravo za ponovno uporabo, recikliranje in materialno predelavo za najmanj 70 % mase nenevarnih gradbenih odpadkov in odpadkov pri rušenju objektov, brez odpadnih naravnih materialov.</p> <p>S tem se sledi Uredbi o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih¹⁴, in Programom ravnanja z odpadki in Programu preprečevanja nastajanja odpadkov¹⁵.</p> <p>Gospodarski subjekti bodo omejili nastajanje odpadkov med gradnjo v skladu s Protokolom EU za ravnanje z gradbenimi odpadki in odpadki iz rušenja objektov ter ob upoštevanju</p>

¹⁴ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4788>

¹⁵ https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Operativni-programi/op_odpadki.pdf

		<p>najboljših razpoložljivih tehnologij olajšali ponovno uporabo in visokokakovostno recikliranje s selektivnim odstranjevanjem materialov, pri čemer bodo uporabljali razpoložljive sisteme za ločevanje gradbenih odpadkov.</p> <p>Zasnova stavb in gradbene tehnologije bodo podpirale krožnost, zlasti pa bodo ob upoštevanju standarda ISO 20887 ali drugih standardov za ocenjevanje razstavljivosti ali prilagodljivosti stavb dokazale, da so stavbe zasnovane tako, da so bolj gospodarne z viri, prilagodljive, prožne in razstavljive, da se omogočita ponovna uporaba in recikliranje. Trajnostni razvoj stanovanjske politike in izvedbo investicij bo podprla izvedba Celovitega strateškega projekta razogljivenja Slovenije preko prehoda v krožno gospodarstvo (CSP KG). V okviru tega projekta bodo izvedene aktivnosti iskanja inovativnih rešitev glede uporabe načel krožnega gospodarstva pri načrtovanju in gradnji stavb ter ravnanju z gradbenimi odpadki. Rešitve bodo na voljo po letu 2024.</p> <p>Razvoj nacionalnih kazalnikov trajnostne gradnje poteka v okviru projekta LIFE IP CARE4CLIMATE. Kazalniki bodo konceptualno usklajeni z evropskim sistemom Level(s) in zakonodajno prilagojeni slovenskemu okolju. Slovenski kazalniki trajnostne gradnje bodo po letu 2026 nadomestili obstoječe nacionalne sheme, DGNB, BREAM in LEED. Za razvoj kazalnikov trajnostne gradnje so ključne tudi informacije glede okoljskih lastnosti vgrajenih gradbenih proizvodov, pri čemer bodo lastnosti proizvoda podane na primerljiv način v določenem kakovostnem standardu.</p>
Preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja: ali se pričakuje, da bo ukrep znatno povečal emisije onesnaževal v zrak, vodo ali tla?	X	<p>Ne pričakuje se, da bo ukrep povzročil znatno povečanje emisij onesnaževal v zrak, vodo ali tla. Ukrep bo prispeval k upoštevanju načel trajnostne gradnje in načel gradnje skoraj nič-energijskih stavb, ki temeljijo na izpolnjevanju pogojev, ki izhajajo iz presoje vplivov na okolje, Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah, Uredbe o zelenem javnem naročanju, Nature 2000 in drugih relevantnih zakonodajnih okvirov.</p> <p>Gradbeni materiali ne bodo vsebovali azbesta in snovi, za katere je treba pridobiti dovoljenje iz Priloge XIV k Uredbi (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta.</p> <p>Kadar se bo objekt gradil na potencialno onesnaženem mestu, bo območje predmet analize tal glede prisotnosti morebitnih onesnaževal.</p> <p>Sprejeti bodo ukrepi za zmanjšanje emisij hrupa, skladno z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju¹⁶.</p>
Varstvo in ohranjanje biotske raznovrstnosti in ekosistemov: ali se pričakuje, da bo ukrep: (i) bistveno škodljiv za dobro stanje in odpornost ekosistemov ali (ii) škodljiv za stanje ohranjenosti habitatov in vrst, vključno s tistimi, ki so v interesu Unije?	X	<p>Dejavnost, ki jo podpira ukrep, nima pomembnega predvidljivega negativnega vpliva na zastavljeni okoljski cilj ob upoštevanju neposrednih in primarnih posrednih učinkov v celotnem življenjskem ciklu. Program prenove stavb ne zadeva stavb na območjih, občutljivih glede biotske raznovrstnosti, ali blizu njih (vključno z omrežjem zaščitenih območij omrežja Natura 2000, območji na Unescovem seznamu svetovne dediščine, ključnimi območji biotske raznovrstnosti ter drugimi zaščitenimi območji).</p> <p>Pri zagotavljanju novih javnih najemnih stanovanj stanovanjski skladi sledijo usmeritvam Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17), ki z vidika racionalne rabe prostora in ohranjanja zelene infrastrukture prioriteto spodbuja notranji razvoj mest za doseganje boljše izkoriščenosti in kvalitetnejše rabe praznih ter neprimerno izkoriščenih ali razvrednotenih zemljišč v mestih. Skladno s tem bodo ukrepi spodbujali</p>

¹⁶ http://www.pisrs.si/Pis_web/pregledPredpisa?id=URED7531

	<p>izvedbo projektov na obstoječih razvrednotenih in poseljenih območjih. Revitalizacija razvrednotenih območij neposredno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti, ko z reaktivacijo razvrednotenih površin (zemljišč in objektov) v mestih posredno zmanjšuje pritisk širitve naselij na površine za ohranjanje narave in pridelavo hrane.</p> <p>Prav tako se z aktivacijo obstoječih stanovanj prek izvajanja javnega najema stanovanj zagotavlja širitev fonda javnih najemnih stanovanj, brez novogradenj ter posledične širitve pozidanega prostora, s čimer se prav tako prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti in manjšemu pritisku širitve naselij na površine za ohranjanje narave in pridelavo hrane.</p> <p>Pri presoji se uporabi Uredbo o presoji vplivov na okolje, ki v slovenski pravi red prenaša Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje¹⁷.</p>
--	--

¹⁷ http://www.pisrs.si/Pis_web/pregledPredpisa?id=URED6527

III. DEL: DODATNA UTEMELJITEV UKREPOV

Investicija: Center za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov

Obrazložitev potrebe po novogradnji Centra za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov:

Prostorske in funkcionalne kapacitete obstoječih stavb Gozdarskega inštituta Slovenije, zgrajenih leta 1950 (glavna stavba GIS) in 1958 (objekt rastlinjaka), ne ustrezajo prostorskim, tehničnim, tehnološkim ter varnostnim in okoljevarstvenim zahtevam za vzpostavitev delovanja in izvajanja nalog v okviru Centra za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov.

Center za semenarstvo, drevesničarstvo in varstvo gozdov za delovanje v okviru dejavnosti, s katerimi se področje gozdarstva sooča sedaj in se bo ob hkratni potrebi po okrepljeni kadrovski zasedbi soočal v prihodnjih letih, potrebuje naslednjo trenutno neobstoječo infrastrukturo:

- infrastrukturo za pridobivanje semena, ekstrakcijo, zaščito pred boleznimi in škodljivci, sušenje in shranjevanje, dodelavo ter kalitev semena, analize sadik in mikorizacijo kot osnovo za razvoj inovativnih tehnik vzgoje sadik, ter podporno laboratorijsko infrastrukturo, rastlinjake in rastne komore,
- diagnostični center za zdravje gozdov s karantenskimi laboratoriji stopnje biološke zaščite BSL3, ki zagotavljajo zrakotesnost in podtlak ter varno filtriranje zraka in varno prezračevanje in filtriranje zraka, ter sterilizacijo odpadkov in uporabljene vode, vse na nivoju BSL3,
- Slovensko gozdno gensko banko – Semensko banko (hladilnica in zmrzovalnica).

V sklopu obstoječe infrastrukture GIS-a razpolagamo s prostori, ki pa za področje dela in izvajanja nalog v okviru Centra niso ustrezni iz vidika:

- kapacitet in prostorske razporeditve zaradi zagotavljanja medsebojne funkcionalne povezanosti prostorskih sklopov, potrebne za nemoten delovni proces;
- dotrajanosti prostorov in tehnično-tehnoloških naprav, napeljav in opreme;
- zaradi preobremenjenosti vodovodnih, kanalizacijskih in električnih instalacij, instalacij za tehnične pline ter instalacij za prezračevanje (filtriranje!), ogrevanje in ohlajevanje;
- zaradi neustrezne izvedbe rastlinjaka (ohlajanje ob poletnem pregrevanju, namakanje ali zamegljevanje, uravnavanje dneva–noči, prepihanje s testnimi plini (CO₂, O₃ itd.), ali njihovo odstranjevanje itd.);
- potresne varnosti, požarne in eksplozijske varnosti ter
- zagotavljanja preprečitve emisij v okolje in prostor (hrup, zrak, odplake).

Zaradi trenutnih prostorskih omejitev smo določene dejavnosti v okviru GIS-a morali preseliti v kontejnerske zabojnike (področje varstva gozdov za namen dela svojih dejavnosti najema kontejnerski zabojnik, ki je postavljen na parkirišču GIS).

Glede na programska izhodišča bi Center potreboval okoli 3.000 m² skupnih in funkcionalno zgrajenih in povezanih površin, od tega:

- za oddelek za semenarstvo in Semensko banko cca 410 m² (obstoječe površine v stari stavbi laboratorijev ob rastlinjaku znašajo 70 m²),
- za oddelek za drevesničarstvo cca 280 m² (trenutno ni laboratorijskih površin),
- za oddelek varstva gozdov cca 1.200 m² (obstoječe površine v glavni stavbi znašajo 300 m²),
- za komunikacije, servisne in skupne površine je potrebnih dodatno cca 33 % vseh površin.

Obstoječe prostorske kapacitete GIS (glavna stavba, ki sodi pod varstvo stavbne kulturne dediščine RS s šifro EŠD 18749, stoji na stavbišču velikosti 1.857 m², laboratoriji v sklopu rastlinjaka na stavbišču velikosti 70 m² z rastlinjakom velikosti 145 m²) so omejene in se v njih izvajajo vse različne dejavnosti s področja razvoja in raziskav v gozdarstvu, v glavni stavbi je tudi sedež Centralne enote Zavoda za gozdove Slovenije, in ne zmorejo več prenesti širjenja in razvoja delovanja področij.

Glede na specifične zahteve ureditve novih laboratorijev in prostorov v sklopu Centra je te nemogoče urediti znotraj obstoječe, kulturno-varstveno zaščitene glavne stavbe, nadzidava te stavbe pa poleg tega ni dopustna tudi z vidika potresne varnosti brez statične sanacije. S funkcionalnega vidika je nemogoče doseči zahtevane ureditve posameznih sklopov, kjer je treba zagotavljati nadzorovan dostop (kontrola dostopa), prav tako je nemogoče doseči ločene sisteme za prezračevanje, odvajanje in

prečiščevanje odplak, ali zagotavljati določeno stopnjo varnosti (karantenski organizmi) in pri tem upoštevati celovitost posameznih sklopov, znotraj obstoječih gabaritov glavne stavbe..

Prostori in delovne razmere v obstoječi stavbi rastlinjaka z laboratoriji so neustrezne in samo s prenovo ni mogoče zagotoviti ustreznih prostorov in potrebnih kapacitet. Poleg nezmožnosti zagotovitve zadostne prostorske kapacitete znotraj obstoječega rastlinjaka je bilo ugotovljeno tudi, da predelava in prenova obstoječega objekta rastlinjaka z ekonomskega vidika ni upravičena. Študija preveritve smiselnosti izvedbe celovite energetske sanacije stavbe iz leta 2015 je pokazala, da bodo vložki nesorazmerni in previsoki v primerjavi z novogradnjo (analiza LCCA).

Bistvenega pomena je, da je obstoječ objekt rastlinjaka kljub eventualni energetske sanaciji nemogoče preoblikovati skladno z zahtevami iz programskih izhodišč oddelkov za semenarstvo, drevosničarstvo in varstvo gozdov. Zato je prenova in predelava obstoječe infrastrukture v primerjavi z novogradnjo, kjer bodo izpolnjene prav vse zahteve, tako varnostne (varnost pri delu), okoljevarstvene (učinkovita raba energije, obnovljivi viri energije, ločevanje odpadnih voda, preprečevanje emisij v okolje itd.) kot zahteve funkcionalne in strokovno tehnične narave (povezljivost/ločenost sklopov prostorov, specifične zahteve – karantenski organizmi, rastne komore, filtriranje zraka,...) neupravičena. Obstoječa stavba je neustrezna tudi iz vidika varnostnih standardov, neustreznih energetskih lastnosti, požarne varnosti, preobremenjenosti instalacij, vsekakor pa ne omogoča vzpostavitve osnovnih pogojev za delovanje Centra. Zato je na mestu obstoječe stavbe rastlinjaka z laboratoriji predvidena izgradnja Centra za semenarstvo, drevosničarstvo in varstvo gozdov.

Reforma: Prehod v Gigabitno družbo

Dodatna utemeljitev:

Analitični del

Razvoj informacijske oziroma družbe znanja temelji na vsesplošni uporabi IKT in interneta na vseh področjih družbenega življenja in ustvarjanja. Predpogoj za to je vseprisotna zmogljiva infrastruktura elektronskih komunikacij in dostopne elektronske komunikacijske storitve. Gospodarski in splošni razvoj v sodobni digitalni družbi je tako neposredno povezan z razvojem visokokakovostne širokopasovne infrastrukture, ki je podlaga za razvoj in uporabo interneta. Pri strateškem načrtovanju je zato treba slediti razvoju vseprisotne zmogljive širokopasovne infrastrukture (fiksne in mobilne), ki bo odprta in dostopna vsem končnim uporabnikom, sicer bi lahko prišlo do neenakopravnih možnosti vključevanja v informacijsko družbo. Dostopna širokopasovna infrastruktura na celotnem ozemlju države omogoča enakomeren razvoj, zmanjšuje digitalno ločnico in povečuje vključenost vsakega posameznika v sodobne družbene tokove. Z vidika usmerjanja razvoja je uporaba interneta strateški instrument za povečanje produktivnosti, oblikovanje inovativnih poslovnih modelov, izdelkov in storitev, za učinkovitejšo komunikacijo in večjo splošno učinkovitost družbe.

Študije o družbeno-ekonomskih vplivih vlaganja v širokopasovno infrastrukturo ugotavljajo soodvisnost med rastjo širokopasovnih priključkov in dvigom gospodarske rasti ter pozitiven vpliv na zaposlenost in produktivnost. OECD je ugotovil neposredno povezanost med rastjo širokopasovnih povezav in BDP – 10-odstotni dvig širokopasovne povezljivosti predvidoma povzroči rast BDP na prebivalca med 0,9 in 1,5 odstotne točke. Tudi študija Ericsson in Arthur D. Little and Chalmers University of Technology kaže na podobno soodvisnost, da uporaba širokopasovnih povezav vpliva na večjo produktivnost in inovativnost podjetij, poleg tega pa kaže tudi širše družbene in okoljske koristi, vključno s pozitivnimi vplivi na gospodinjstva. Podobno je ugotovljeno tudi v študiji mednarodne zveze za telekomunikacije z naslovom *Impact of Broadband on the Economy*, da širokopasovna omrežja na podeželskih območjih omogočajo enakomeren razvoj podeželja in ustvarjajo ugodno okolje za razvoj MSP.

Tudi kriza zaradi COVID-19 je pokazala, da je povezljivost za ljudi in podjetja v EU bistvena. Elektronska komunikacijska omrežja, zlasti zelo visokozmogljiva omrežja, so imela ključno vlogo pri odzivu na krizo, saj so omogočila delo, šolanje, zdravstvo ter osebno komunikacijo in razvedrilo na daljavo. Razširjena gigabitna povezljivost pa bo v prihodnje podlaga za intenzivno uporabo pasovne širine na področju zdravja, izobraževanja, prometa, logistike in medijev, ki bi lahko imeli ključno vlogo pri gospodarskem okrevanju Evrope. Prisotnost žične in komplementarne brezžične povezljivosti znatno prispeva k zagotavljanju cenovno ugodnih in dostopnih storitev in premostitvi digitalne vrzeli. Širokopasovna infrastruktura je pomembno sredstvo za informiranje javnosti, pomaga ustreznim javnim organom pri

zajezitvi širjenja virusa ter omogoča zdravstvenim organizacijam izmenjavo podatkov in opravljanje storitev na daljavo.

Širokopasovni dostop do interneta prinaša pozitivne družbeno-ekonomske učinke za državo in državljane/ke. Na celotnem ozemlju države omogoča enakomeren razvoj, zmanjšuje digitalno ločnico in povečuje vključenost vsakega posameznika v sodobne družbene tokove. Odpira mu nove priložnosti tako na poslovnem kot tudi v zasebnem in javnem življenju: učenje, zaposlitev, dostop do javnih informacij in storitev, dostop do raznih vsebin in socialnih omrežij, povečanje produktivnosti, oblikovanje inovativnih poslovnih modelov, izdelkov in storitev, učinkovitejšo komunikacijo ipd.

Širokopasovna infrastruktura za dostop do interneta je tako eden ključnih dejavnikov gospodarskega in družbenega razvoja. Zato je njena gradnja v močnem javnem interesu.

DESI 2020

Po **DESI indeksu 2020** je Slovenija v letu 2019 napredovala počasneje od povprečja EU in se je pri povezljivosti uvrstila na 16. mesto.

Splošna razširjenost fiksnih širokopasovnih povezav ostaja stabilna pri 83 % glede na gospodinjstva. Slovenija je le za 5 odstotnih točk povečala svojo razširjenost fiksnih širokopasovnih povezav z najmanj 100 Mb/s glede na gospodinjstva, in sicer na 21 % in se počasi približuje 26 % povprečju EU. Nekoliko se je izboljšala pokritost s hitrimi omrežji naslednje generacije. Pokritost z zelo visokozmogljivim omrežjem, ki je nad 44-odstotnim povprečjem EU, se je še naprej izboljševala, vendar počasneje kot v preteklih letih, in sicer je dosegla 66 %. Pokritost z omrežjem 4G je splošno razširjena in zajema 99 % gospodinjstev. Slovenija je povečala razširjenost svojih mobilnih širokopasovnih povezav na 81 naročnikov na 100 prebivalcev, vendar je še vedno daleč pod povprečjem EU, ki znaša 100 naročnikov. V indeksu cen širokopasovne povezave je dosegla oceno 63, s čimer se uvršča med nekoliko dražje države članice.

Kljub doseženim izboljšavam v zadnjih letih so nacionalni izzivi negativno vplivali na razvrstitev Slovenije v povezljivosti. Slovenija bi lahko pospešila uvajanje svojih javno financiranih projektov. Slovenski trg bi imel koristi od večjega sodelovanja med vsemi javnimi deležniki in industrijo, zlasti pri vzpostavljanju primerne regulativnega okolja, ki je potrebno za spodbujanje zasebnih naložb in konkurence ter pri sprejetju strategije upravljanja radijskega spektra.

Evropski cilji

Ministrstvo za javno upravo pripravlja osnutek strategije s **cilji povezljivosti do leta 2025**, ki bo usklajen z gigabitnimi cilji EU do leta 2025, in sicer:

- gigabitna povezljivost za vse glavne spodbujevalce socialno-ekonomskega razvoja, kot so šole, prometna vozlišča in glavni izvajalci javnih storitev ter digitalno intenzivna podjetja – 2025,
- neprekinjena pokritost z omrežji 5G za vsa mestna območja in vse glavne prizemne prometne poti – 2025,
- dostop do internetne povezljivosti z navzdoljno hitrostjo vsaj 100 Mb/s, ki se lahko nadgradi v gigabitno hitrost, za vsa gospodinjstva na podeželju in v mestih – 2025.

Radiofrekvenčni spekter

Agencija Republike Slovenije za komunikacijska omrežja in storitve (agencija), ki v skladu z določbami Zakona o elektronskih komunikacijah upravlja z radiofrekvenčnim spektrom Republike Slovenije, je pripravila predlog Strategije upravljanja z radiofrekvenčnim spektrom 2021–2023, ki je trenutno v obravnavi v strokovnih službah pristojnega Ministrstva za javno upravo.

Agencija je decembra 2020 objavila javni razpis z javno dražbo za dodelitev radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom v radiofrekvenčnih pasovih 700 MHz, 1500 MHz, 2100 MHz, 2300 MHz, 3600 MHz in 26 Ghz, v katerem so predpisane splošne obveznosti pokrivanja, kar pomeni, da bodo morali ponudniki, ki bodo pridobili frekvenčni spekter v katerem koli radiofrekvenčnem pasu, v vsakem pridobljenem radiofrekvenčnem pasu komercialno omogočati javno dostopne širokopasovne storitve na mobilnih prizemnih sistemih na način, da:

- v roku enega leta od razpoložljivosti posameznega radiofrekvenčnega pasu začnejo uporabljati te frekvence in ponujati storitve končnim uporabnikom na teh frekvencah vsaj v enem od 11 večjih mest,
- v roku petih (5) let od razpoložljivosti posameznega radiofrekvenčnega pasu že uporabljajo vse frekvence v celotnem pridobljenem radiofrekvenčnem pasu in ponujajo storitve končnim uporabnikom na vseh teh frekvencah vsaj v vsakem večjem mestu, ki jih je skupno 11.

Poleg splošnih obveznosti pokrivanja so predpisane tudi dodatne obveznosti pokrivanja za radiofrekvenčni spekter 700 MHz FDD: ponudniki, ki bodo na predmetnem javnem razpisu pridobili parni frekvenčni spekter v 700 MHz pasu, bodo morali z vsem radijskim spektrom, s katerim bodo po koncu javnega razpisa razpolagali, komercialno omogočati javno dostopne širokopasovne storitve na mobilnih prizemnih omrežjih tako, da bodo zagotavljali pokrivanje skladno z določili javnega razpisa. Ponudniki, ki imajo na dan uvedbe tega javnega razpisa radiofrekvenčni spekter pod 1 GHz, morajo do 31. 12. 2025 zagotoviti pokrivanje:

- 99 % avtocest in hitrih cest ter prebivalstva Republike Slovenije,
- vsaj 60 % glavnih in regionalnih cest I. in II. reda,
- vsaj 60 % aktivnih železnic s potniškim prometom, pri čemer je pokrivanje znotraj vlakov v pristojnosti železniških deležnikov.

Na podlagi navedenih določb javnega razpisa in dosedanjih izkušenj pri gradnji mobilnih omrežij bodo imeli investitorji pri vzpostavljanju 5G omrežij ustrezen tržni interes.

S spremembo Uredbe EU 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom, ki predvideva pomoč za izgradnjo mobilnih omrežij 4G in 5G, se vzpostavlja ustrezna pravna podlaga za sofinanciranje gradnje mobilnih omrežij, zato bodo lahko tudi tovrstni investicijski projekti sofinancirani iz SOO. Javna sredstva bodo usmerjena v sofinanciranje naložb v 5G koridorje in v mobilna omrežja 4G in 5G na območjih, na katerih mobilna omrežja niso bila zgrajena ali na katerih so na voljo le mobilna omrežja, ki lahko podpirajo mobilne storitve predhodnih generacij in na katerih se v naslednjih 3 letih ne načrtuje gradnja.

Vzpostavljanje 5G omrežij bo potekalo komplementarno z vzpostavljanjem gigabitne infrastrukture v fiksnih omrežjih na belih lisah, tako da pri tem ne bo prišlo do podvajanja naložb oziroma stroškov.

Gradnja omrežij in pripadajoče infrastrukture in ukrepi za zmanjšanje stroškov gradnje

Pri gradnji omrežij je mogoče z optimalnimi ukrepi bistveno olajšati naložbe v širokopasovno infrastrukturo in s tem zmanjšati stroške razvoja komunikacijske infrastrukture visokih hitrosti. Tem vprašanjem smo v zadnjih petnajstih letih posvetili posebno pozornost. Sprva smo tovrstne določbe vključevali v sistemski zakon (Zakon o elektronskih komunikacijah) kot nacionalne določbe, v nadaljevanju kot prenos EU direktiv, nazadnje Direktive 2014/61/EU o ukrepih za znižanje stroškov za postavitve elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti. V noveli Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2), s katerim bodo v slovenski pravni red prenesene določbe Evropskega zakonika o elektronskih komunikacijah (Direktiva 2018/1972/EU), je vsebina, ki je namenjena spodbujanju zasebnih naložb in konkurence urejena na naslednji način:

- v pretežni meri se ohranjajo določbe o gradnji omrežij in pripadajoče infrastrukture iz ZEKom-1, saj so bile večje spremembe poglavja vključene že v novelo ZEKom-1C iz leta 2017, s katero je bila v pravni red RS prenesena Direktiva 2014/61/EU, uvajajo pa se naslednje nove določbe:
 - o zaradi vključenosti in upoštevanja vidika elektronskih komunikacij že v fazi prostorskega načrtovanja, se ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije, določi za državnega nosilca urejanja prostora;
 - o zaradi večje jasnosti in pravne varnosti se vzpostavlja pravna podlaga za konkretnjšo določitev dovolj zmogljive prazne kableske kanalizacije;
 - o določa se varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij, v katerem se smejo graditi drugi objekti in naprave ter izvajati dela, ki bi lahko vplivala na delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja,
 - o zaradi prenosa 22. člena Direktive 2018/1972/EU se spreminja postopek poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo, pri čemer se pristojnost zbiranja podatkov prenaša z ministrstva na agencijo. Agencija bo morala vsaka tri leta objaviti javni poziv za poizvedovanje po nameri za gradnjo ali nadgradnjo visokozmogljivih omrežij, dodatno pa

- bo izvedla poizvedovanje po tržnem interesu na vlogo organa javnega sektorja, ki dodeljuje javna sredstva (17. in 18. člen).
- poglavje o razlastitvi in omejitvi lastninske pravice v pretežni meri ohranja določbe IV. poglavja ZEKom-1 in je:
 - o zaradi zagotavljanja večje učinkovitosti skupne gradnje dodana nova določba, v skladu s katero je v primeru ustanovitve služnosti na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti obvezen element pogodbe o ustanovitvi služnosti tudi določilo o dopustnosti skupne gradnje s strani drugega operaterja omrežja, vendar samo na isti trasi in ob plačilu ustreznega nadomestila za služnost (20. člen);
 - poglavje o reševanju sporov zajema določbe o pristojnosti agencije za reševanje sporov, določbe o postopku reševanja sporov ter reševanja čezmejnih sporov, določbe posredovanja agencije za mirno rešitev nastalega spora ter določbe glede reševanje sporov zaradi znižanja stroškov gradnje elektronskih komunikacijskih omrežij.

Državne pomoči

Predvideni ukrepi javnega financiranja so predmet državnih pomoči. Trenutna shema za to področje, št. BE01-2482762-2017 in njene dopolnitve: BE01-2482762-2017/I, BE01-2482762-2017/II, BE01-2482762-2017/III z dne 24. 12. 2019 in BE01-2482762-2017/IV z dne 2. 2. 2021 št. pomoči: SA.49322 (2017/X), je že prijavljena in odobrena kot skladna s pravili Uredbe o splošnih skupinskih izjemah 651/2014. V skladu s trenutnimi pravili je podaljšana do leta 2023. Po potrebi bo za izvedbo investicije shema nadgrajena ali prijavljena nova.

Z namenom izpolnitve pogojev dokazovanja sorazmernosti ukrepa sofinanciranja na belih lisah bo Slovenija izvedla:

- podrobno kartiranje in analizo pokritosti,
- javno posvetovanje,
- konkurenčen izbirni postopek,
- izbrala ekonomsko najugodnejšo ponudbo,
- upoštevala tehnološko nevtralnost,
- spodbujala uporabo obstoječe infrastrukture,
- zagotovila, da operater omrežja nudi najširši možen aktiven in pasiven veleprodajni dostop.

Vsi navedeni pogoji so predmet 11. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/12, 110/13, 40/14 – ZIN-B, 54/14 – odl. US, 81/15 in 40/17).

Slovenija bo sofinancirala gradnjo širokopasovnih omrežij naslednje generacije na območju belih lis, za katera je bilo v javnem posvetovanju ugotovljeno, da nimajo omogočene prenosne hitrosti vsaj 30 Mb/s z omrežji naslednje generacije v naslednjih treh letih. Za sofinancirano omrežje bo zahtevana prenosna navzdolnja hitrost najmanj 100 Mb/s, pri čemer so med upravičenimi stroški predvideni tudi stroški namestitve pasivne širokopasovne infrastrukture.

Ocenjujemo, da je v Sloveniji 55.000 gospodinjstev, ki danes nimajo primerne dostopa do širokopasovnega omrežja visoke zmogljivosti v skladu z EU gigabitnimi cilji, postavljenimi do leta 2025, in za gradnjo takih omrežij ne obstaja tržni interes v naslednjih letih. Strateški cilj, ki je omogočiti vsem tem gospodinjstvom dostop do takega omrežja, želimo doseči z uporabo dveh instrumentov: RRF in VFO.

V okviru NOO bomo najprej omogočili dostop 8.500 gospodinjstvom na belih lisah, za katere se ocenjuje, da je poslovni model gradnje zelo zahteven zaradi redke poselitve in težje dostopnega terena ter da bo zanje potrebna intervencija z javnimi sredstvi v povprečju okrog 3.500 EUR/priključek in za katere se hkrati ocenjuje, da so njihovi projekti v času trajanja NOO izvedljivi. Nato bo izvedena analiza in na podlagi nje izdelan poslovni model za gradnjo takih omrežij za preostalih 46.500 gospodinjstev, za katero bo potrebno nekaj več časa in temu primernih virov, za kar bomo poskrbeli v času izvajanja VFO.

Ocenjeno število belih lis po stanju februar 2021	55.000
- Projekti RRF	8.500
- Projekti VFO	46.500

Načrtujemo izvedbo projektov po občinah, kjer bodo gospodinjstva posamične občine predstavljale svoj projekt. Predvideno je, da bo pomoč dodeljena investitorjem/operaterjem elektronskih komunikacij za gradnjo odprtih širokopasovnih omrežij na podlagi že potrjene sheme državnih pomoči skladno z Uredbo o splošnih skupinskih izjemah 651/2014, ki je podaljšana do konca leta 2023, to je do končanja finančne perspektive 2014–2020. Za obdobje nove finančne perspektive pa bomo na podlagi zgoraj navedenih projektov predložili v potrjevanje novo shemo državnih pomoči.

V predvidenih projektih bo upoštevana uporaba vse obstoječe infrastrukture (skupna uporaba obstoječe infrastrukture) ter v največji možni meri skupna gradnja in združevanje z drugimi infrastrukturnimi investicijami in s tem najmanjše možno obremenjevanja prostora in okolja. Tako zgrajena odprta širokopasovna omrežja pa bodo omogočala najširšo uporabo storitev (IoT, AI itd.) prihajajočih vertikal, med katerimi so tudi prostorske in okoljske vsebine.

Poslovni modeli in ukrepi bodo temeljili na izkušnjah preteklih projektov gradnje odprtih širokopasovnih omrežij in podatkov iz katastra elektronskih komunikacij.

Zgodovinska primerjava ukrepov

Primerjava višine stroškov sofinanciranja s preteklimi ukrepi:

- 2007–2013: najvišja višina sofinanciranja (GOŠO1 in 2) je bila 3.000 EUR/priključek. Vsi izbrani projekti sofinanciranja so se v največji možni meri približali zgornji dopustni meji. Vsa razpoložljiva sredstva so bila v celoti razpisana. Interes prijaviteljev je presegal razpoložljiva sredstva.
 - o JR GOŠO 3 in 3A sta bila neuspešna, kljub določenim izboljšavam izvedljivosti v GOŠO3A;
 - o JR GOŠO 4 je bil ob nadaljnjih izboljšavah izvedljivosti delno uspešen, prijave smo prejeli za 5 od 17 razpisanih sklopov;
 - o JR GOŠO 5: pripravljen, v administrativni obravnavi odločevalcev, pričakujemo objavo do konca marca 2021; korenito povečana višina sofinanciranja, segmentirana v 4 razrede, odvisno od gostote poseljenosti naselja, sofinanciranje v višini 1.700 – 2.300 – 2.900 - 3.500 EUR/priključek.

Vrste stroškov in deleži

Podatki na primeru dveh projektov iz GOŠO 4 kažejo naslednje stanje:

- stroški nakupa in gradnje širokopasovne infrastrukture predstavljajo od 83 % do 91 % celotnega javnega sofinanciranja projekta,
- stroški opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev predstavljajo od 9 % do 17 % celotnega javnega sofinanciranja projekta.

Intervencijske kode

Utemeljitev za intervencijsko kodo 053 (zelo visokozmogljiva širokopasovna omrežja (dostop/lokalna zanka, katere učinkovitost je enakovredna namestitvi optičnih vlaken do razdelilne točke na končni lokaciji za stanovanjske in poslovne objekte).

Investicija: Trajnostna obnova in oživljanje kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture ter vključevanje kulturnih doživetij v slovenski turizem

Splošno:

- Upošteva se veljavna okoljska zakonodaja, izvede se okoljska presoja in pridobi okoljevarstveno dovoljenje pred pričetkom gradnje.
- Ukrepi vključuje izvajanje dobrih okoljskih praks ali doseganje meril odličnosti, kot so zahteve za pridobitev EU Ecolabel (kot je podrobneje navedeno v nadaljevanju).

Blažitev podnebnih sprememb:

- Zahteva se doseganje ciljev, kot jih določa NEPN (Nacionalni energetski in podnebni načrt RS).

Prilagajanje podnebnim spremembam:

- Zahteva se ocena podnebne ranljivosti in tveganja.

Krožno gospodarstvo:

- Zagotovljeno bo ločeno zbiranje odpadkov na kraju nastanka in pošiljanje ločeno zbranih odpadkov v pripravo za ponovno uporabo ali recikliranje.

Ohranjanje biotske raznovrstnosti

- Pred gradnjo bo opravljena presoja vplivov na okolje, njeni zaključki pa bodo izvedeni.
- Pri gradnji bo zahtevana uporaba materialov, ki so ljudem in okolju neškodljivi.

Zahteve na področju energije:

- Pri gradnji uporaba izključno materialov, ki so ljudem in okolju neškodljivi.
- Za objekte bo zahtevan vsaj energetski razred B.
- spodbujanje ogrevanje s pomočjo vode kot medija, kjer so prisotni viri (Direktiva 2012/27);
- vgradnja sistema, ki omogoča sočasno ogrevanje in hlajenje – v izogib gradnji dodatnih klimatskih naprav;
- vgradnja toplotnih črpalk, peči na biomaso;
- vgradnja LED sijalk, tipa vsaj A+;
- uvedba senzorjev gibanja na javnih mestih, kjer uporabniki luči običajno ne ugašajo (WC, hodniki, klet – shrambe);
- možnost centralnega krmiljenja temperature v stavbah v skupnih prostorih in sobah
- izklapljanje ogrevanja/hlajenja, če se v sobi odpre oko ali balkonska vrata (magneti za prekinjanje krogotoka – to je za marjetico obvezno ob prenovi certificiranih objektov!);
- samodejno izklapljanje električne energije ob odstranitvi kartice iz odložišča (tudi to je za marjetico obvezno ob prenovi certificiranih objektov!);
- kot energent nista dovoljena premog in mazut;
- vgradnja so vsaj dvoslojnih, priporočljivo pa troslojnih oken (energija, hrup);
- vgradnja fotovoltaičnih celic;
- nastanitev kupuje 100 % energije iz obnovljivih virov.

Zahteve na področju rabe vode:

- vgradnja sanitarne opreme, ki zagotavlja varčno rabo vodnega vira;
- pretok vode pri pipah umivalnikov in prh je omejen na manj kot 8,5 litrov na minuto - priporočen je pretok pod 6 litrov pri umivalnikih in pod 7 L pri prhah; pipe imajo po možnosti certifikat EU za okolje;
- vgradnja sanitarne opreme, za katere proizvajalec zagotavlja varčno rabo vode; pri obnovi dovoljen nakup perlatorjev;
- senzorsko vodno ali suho splakovanje pisoarjev; pisoarji imajo po možnosti certifikat EU za okolje;
- splakovanje WC je dvostopenjsko in ne porabi več kot 4,5 litrov vode; priporočilo, da ima sanitarna oprema znak za okolje EU;
- priporočena bo reciklaža sive vode iz pralnice in od prh za druge namene kot sanitarno rabo in pitje;
- uporaba deževnice za druge namene kot sanitarno rabo in pitje;
- uporaba vode, ki nastaja pri delovanju sistemov HVAC (heating, ventilation, acclimatisation, cooling) za druge namene kot sanitarno rabo in pitje;
- prekrivna ponjava za plavalne in masaže bazene in pokrivanje ponoči z namenom ohranjanja toplote in manjše porabe energije za segrevanje vode.

Odpadki in odpadna voda:

- Uvedba mehkih ukrepov, ki sodijo v management objekta, kot je na primer: ločevanje vseh vrst odpadkov – možnost sortiranja za goste vsaj v vsakem nadstropju.

Druga merila oziroma priporočila:

- priporoča se vsaj A+ za gospodinjske stroje in zelo učinkovite profesionalne aparate,
- vzpodbujanje k trajnostni mobilnosti,

- pogodbe za delo z lokalnimi mojstri, zaposlovanje lokalnega kadra;
- nabava večine živil iz lokalnega okolja itd.

Pri obnovi objektov bodo zahtevani naslednji ukrepi:

- celovita energetska obnova stavb,
- obnova posameznih elementov ali celotnega zunanjega ovoja stavb,
- vgradnja naprav za proizvodnjo toplote iz obnovljivih virov energije,
- gradnja naprav za samooskrbo z električno energijo iz obnovljivih virov energije,
- vgradnja energetske učinkovitejše razsvetljave,
- zamenjava kurilne naprave z energetske učinkovitejšo,
- zamenjava sistema ogrevanja in/ali hlajenja z energetske učinkovitejšim,
- vgradnja sistemov za izkoriščanje odpadne toplote,
- ukrepi za zmanjšanje porabe pitne in sanitarne vode (npr. vgradnja varčnih sanitarnih armatur, namestitvev sistema za zbiranje in uporabo deževnice itd.),
- ukrepi za zmanjšanje količin nastalih odpadkov (npr. nakup posod za ločeno zbiranje odpadkov, nakup stiskalnice odpadkov, nakup kompostnika itd.).

Reforma: Prenova vzgojno izobraževalnega sistema za zeleni in digitalni prehod

Ključni strateški dokumenti za to področje:

V skladu s ključnimi dokumenti EU (CSR, Evropski izobraževalni prostor, Akcijski načrt za digitalno izobraževanje (2021–2027)) tudi Slovenija za področje digitalizacije izobraževanja na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport pripravlja slovenski Akcijski načrt za digitalno izobraževanje 2021-27 (v nadaljevanju: ANDI SI), ki bo ključni strateški dokument na ravni Slovenije za digitalno izobraževanje, predvidoma objavljen v prvi polovici leta 2021 (*mejniki v okviru načrta SOO v okviru reforme komponente Digitalna transformacija javnega sektorja in javne uprave*). V letu 2020 smo opravili razgovore z učenci, študenti, učitelji in ravnatelji o digitalnih kompetencah, spretnostih, ocenjevanju in vrednotenju znanja, ki so podlaga za pripravo ukrepov oziroma vsebin navedenega dokumenta. Reforme in investicije, ki obravnavajo digitalno izobraževanje, tako prenovo učnih načrtov in digitalno podporno okolje (predmetna komponenta) kot tudi IKT opremo oziroma infrastrukturo (področje RRP Digitalna preobrazba), bodo predstavljali posamezne faze ANDI SI, ki bodo dopolnjeni z ukrepi, sofinanciranimi z drugimi sredstvi (EKP 2021-27, nacionalna sredstva).

Za predmetno reformo so relevantna naslednja področja ANDI SI: prenova učnih načrtov in študijskih programov na vseh ravneh ter posodobitev delovnih mest (osnovne vsebine RIN in celovite digitalne kompetence učencev, dijakov in študentov ter odraslih; opredelitev kompetenc, potrebnih za izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela po prenovljenih izobraževalnih programih oziroma učnih načrtih, pripravo predloga za njihovo umestitev v sistem kariernega razvoja, vključno z oblikovanjem orodij za samopreverjanje krepitve digitalne zmogljivosti strokovnih delavcev ter pripravo predloga ustrezne umestitve in vrednotenja pedagoško-andragoških trajnostnih in digitalnih kompetenc strokovnih delavcev v vseh fazah njihovega kariernega razvoja ter nadgradnjo kompetenc računalnikarja – organizatorja informacijskih dejavnosti kot tudi tehničnega vzdrževalca digitalne tehnologije). Poleg navedenih področij iz ANDI SI bo vsebina aktivnosti reforme dopolnjena z vključevanjem krepitve kompetenc za trajnostni razvoj (NEPN in DDP) ter finančno pismenostjo, kot je podrobneje vsebina teh dveh področij opredeljena v okviru ciljev komponente.